

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍ វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ

ករណីសិក្សា៖ ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២២ ដល់ថ្ងៃទី ២៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២

តាក់តែងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ៖ **ឈុំ សុវណ្ណរត្ន**
សេង លីដា

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក **ស៊ី គឹមព្រឹទ្ធា**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ច

ជំនាន់ទី ៨

ឆ្នាំចូលសិក្សា

២០១៨

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០២២

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះឈុំ សុវណ្ណវត្ត និងសេង លីដា ជានិស្សិតឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី៨ ផ្នែកគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ច នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច សូមលំអានកាយគោរព និងថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ៖

- អ្នកមានគុណរបស់ពួកយើង ពោលគឺលោកឪពុក និងអ្នកម្តាយដែលលោកបានផ្តល់កំណើត និងលះបង់គ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីចិញ្ចឹមបីបាច់ និងផ្តល់ក្តីស្រលាញ់ដឹកក្តៅបំផុតប្រកបដោយមេត្តា ករុណា និងក្តីសណ្តោសឱ្យកូនៗទាំងពីររូប ព្រមទាំងខ្លះខ្លះតាមជួយផ្គត់ផ្គង់ ផ្តល់កម្លាំងកាយ និងចិត្ត និងដំបូន្មានល្អៗឱ្យកូនៗនៅគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ តាំងពីតូចក្រូចឆ្មារហូតដល់ធំពេញវ័យ និងមានចំណេះដឹងដូចសព្វថ្ងៃ។

- សាស្ត្រាចារ្យ **ស៊ី គឹមព្រីទ្វា** ជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំសារណា ដែលលោកបានចំណាយពេលវេលាយ៉ាងមានតម្លៃរបស់លោកក្នុងការណែនាំ ផ្តល់ដំបូន្មាន និងជួយកែសម្រួលនូវរាល់កំហុសឆ្គងទាំងឡាយដែលកើតមានក្នុងអំឡុងពេលកំពុងចងក្រងសារណានេះ។

- លោក **គៀន សុភាព** ជាប្រធានការិយាល័យផ្នែកផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ ដែលលោកបានទទួលរាក់ទាក់ និងចំណាយពេលវេលាដ៏មមាញឹករបស់លោកមកសំណេះសំណាលជាមួយក្រុមនិស្សិតយើង ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារចាំបាច់មួយចំនួនទាក់ទងនឹងស្ថានភាពខេត្តកំពង់ធំ។

- អ្នកស្រី **ជា សុភារី** ជាប្រធាននាយកដ្ឋានផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ជាតិសំបូរព្រៃគុក ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមនិស្សិតយើងខ្ញុំចុះអង្កេត និងសម្ភាសនៅក្នុងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។

- លោកប្រធានសហគមន៍សំបូរព្រៃគុក ដែលបានស្វាគមន៍យើងយ៉ាងកក់ក្តៅបំផុត និងបានចំណាយដ៏មានតម្លៃរបស់លោកក្នុងការឆ្លើយតបនូវរាល់សំណួរដែលពួកយើងបានសួរ។

- សមាជិកនៃសហគមន៍សំបូរព្រៃគុក ដែលរួមមានឆ្មាំយាមប្រាសាទ សន្តិសុខ លោកពូ អ្នកមីង បងៗ និងទេសចរ ដែលបានចំណាយពេលមកចូលរួមក្នុងការឆ្លើយនឹងសំណួររបស់ក្រុមនិស្សិតយើងខ្ញុំ។

- លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងសាស្ត្រាចារ្យគ្រប់រូប ដែលបានបង្ហាត់បង្រៀន និងផ្តល់ចំណេះដឹងដល់ពួកខ្ញុំតាំងពីតូចដល់ធំ ព្រមទាំងមិត្តភក្តិទាំងឡាយ ដែលតែងតែជួយលើកទឹកចិត្តតាំងពីដើមរហូតដល់ទីបញ្ចប់។

ដូចនេះ ពួកយើងមានតែម្រាមដៃដប់ដើម្បីលើកប្រណមសូមអរគុណដល់ការលើកទឹកចិត្តល្អៗ និងការជួយជ្រោមជ្រែរបស់អ្នកទាំងអស់គ្នា ព្រោះបើពុំដូច្នោះទេ ពួកយើងប្រាកដជាគ្មានកម្លាំងចិត្ត និងចំណេះដឹងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចងក្រងកិច្ចការមួយនេះដោយជោគជ័យឡើយ។

អារម្ភកថា

វិស័យទេសចរណ៍ត្រូវបានគេកត់សម្គាល់ថាមានវឌ្ឍនភាពយ៉ាងខ្លាំងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដោយសារមានការអភិវឌ្ឍន៍នៃផ្នែកមួយចំនួន ជាពិសេសផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលធ្វើឱ្យការធ្វើដំណើរ កាន់តែមានភាពងាយស្រួល និងមានសុវត្ថិភាពជាងមុន។ ការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះបានធ្វើឱ្យមានដំណើរការកម្សាន្ត ហើយជាលទ្ធផលវាបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍និងប្រទេសជាតិទាំងមូល។ កំណើននៃទេសចរណ៍អាចជួយដល់ការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច ព្រោះវាជួយបង្កើនឱកាសការងារ កាត់បន្ថយអត្រានិកម្មភាព និងភាពក្រីក្រ។ លើសពីនេះទៀត ទេសចរណ៍ក៏អាចជួយដល់សង្គមផងដែរ ដោយកំណើនភ្ញៀវទេសចរអាចជំរុញឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលចាប់ផ្តើមយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងលើបញ្ហាសុវត្ថិភាព បរិស្ថានអនាម័យ ព្រមទាំងសេវាសាធារណៈសម្រាប់បម្រើជូនទេសចរពេលមកដល់។

យើងពិតជាមានសេចក្តីសប្បាយរីករាយជាពន់ពេកនៅក្នុងការលើកយកប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ករណីសិក្សាប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក” មកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវដើម្បីបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ។ គោលបំណងចម្បងនៃការតាក់តែងកិច្ចការសារណានេះ គឺដើម្បីឱ្យអ្នកអានទាំងអស់បានយល់ដឹងអំពីមរណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ដែលជាមរណីយដ្ឋានដ៏ចាស់ចំណាស់មួយដែលបានបន្សល់តាំងពីបុព្វបុរសជំនាន់មុននិងត្រើនរំលឹកឱ្យកូនខ្មែរទាំងអស់ចូលរួមថែរក្សា និងការពារសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌមួយនេះឱ្យបានគង់វង្សយូរអង្វែងតកូនចៅ។ ជាងនេះទៀត ការស្រាវជ្រាវនេះបានផ្តល់មតិយោបល់មួយចំនួនដើម្បីចូលរួមជាដំណោះស្រាយក្នុងការកែលម្អនូវចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដែលមរណីយដ្ឋានកំពុងតែជួបប្រទះ។ លើសពីនេះទៀត យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាអត្ថបទសារណាមួយនេះអាចក្លាយជាឯកសារសម្រាប់និស្សិត ឬប្អូនៗជំនាន់ក្រោយដែលចាប់អារម្មណ៍នឹងប្រធានបទមួយនេះយកទៅប្រើប្រាស់ធ្វើជាឯកសារនាំផ្លូវក្នុងការពង្រីកចំណេះដឹងមូលដ្ឋាន និងបទពិសោធន៍ខ្លះៗ ដើម្បីសម្រួលដល់ការស្វែងយល់ និងសម្រាប់ជាស្ថានចំណងអ្នកអានគ្រប់រូបទៅកាន់ព័ត៌មានលម្អិត។

ទោះជាយ៉ាងណាមិញ សារណានេះមិនទាន់មានភាពល្អឥតខ្ចោះនៅឡើយទេ ព្រោះវាមានព័ត៌មានខ្វះខាតជាច្រើនដែលមិនអាចគ្របដណ្តប់អស់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ វាក៏មានកំហុសអចេតនាមួយចំនួនទាក់ទងនឹងពាក្យពេជ វេយ្យាករណ៍ ឃ្លាឃ្លោង និងអក្ខរក្រមផងដែរ។ ដូចនេះហើយ យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសនូវរាល់កំហុសឆ្គងទាំងឡាយណាដែលកើតមាននៅក្នុងការចងក្រងសៀវភៅនេះ ហើយយើងខ្ញុំរីករាយនឹងរងចាំការរិះគន់ទាំងឡាយពីសំណាក់អ្នកអាន លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ និងមិត្តនិស្សិតទាំងអស់ ដើម្បីកែលម្អ និងស្ថាបនាកិច្ចការរបស់យើងខ្ញុំ។

ជាចុងក្រោយ ក្រុមយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ អ្នកអាន លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ និងមិត្ត
និស្សិតទាំងអស់ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់អានសៀវភៅដល់ចប់ហើយសូមជូនពរឱ្យជួបតែពុទ្ធពរទាំង ៤ ប្រការ
គឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងចៀសផុតពីគ្រោះចង្រៃទាំងអស់ជាពិសេសគឺជម្ងឺកូវីដ១៩នេះផ្ទាល់តែម្តង។

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់	iv
បញ្ជីក្រាហ្វិច.....	v

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហា	១
២. ចំណោទបញ្ហា	៣
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	៣
៤. វិសាលភាព និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ	៤
៥. អត្ថប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ	៤
៦. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ	៤
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៦

ជំពូកទី១

លើកទ្រឹស្តីដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ទេសចរណ៍

១.១. និយមន័យទេសចរណ៍.....	៧
១.២. ប្រភេទនៃទេសចរណ៍	៨
១.២.១. ទេសចរណ៍ជាតិ (National Tourism).....	៨
១.២.២. ទេសចរណ៍អន្តរជាតិ (International Tourism)	៩
១.២.៣. ទេសចរណ៍សង្គម (Social Tourism)	៩
១.២.៤. ទេសចរណ៍ផ្ទៃក្នុង (Internal Tourism)	៩
១.៣. គោលបំណងទេសចរណ៍.....	១០
១.៤. ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ.....	១២
១.៥. ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ	១៣
១.៦. ឥទ្ធិពលនៃការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ	១៥
១.៧. បទពិសោធន៍បរទេសទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ	២០

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

២.១. ស្ថានភាពទូទៅនៃខេត្តកំពង់ធំ	២៥
២.១.១. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ	២៥
២.១.២. វិស័យអទិភាពរបស់ខេត្ត	២៦
២.២. ស្ថានភាពទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ	២៨
២.២.១. សក្តានុពលទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ	២៨
២.៣. ស្ថានភាពនៃមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក	៣៤
២.៣.១. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ	៣៤
២.៣.២. ប្រវត្តិមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក	៣៥
២.៣.៣. ស្ថានភាពសហគមន៍	៣៦
២.៤. សក្តានុពលមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក	៣៧
២.៥. បញ្ហាប្រឈម	៤១

ជំពូកទី៣

លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍មណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

៣.១. លទ្ធផលនៃការសម្ភាសអំពីប្រជាសាស្ត្រ	៤៣
៣.១.១. ការសម្ភាសន៍ទៅលើភេទ	៤៣
៣.១.២. ការសម្ភាសន៍ទៅលើអាយុ	៤៣
៣.១.៣. ការសម្ភាសន៍ទៅលើមុខរបរ	៤៤
៣.១.៤. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាបរិយាកាស	៤៥
៣.១.៥. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាអនាម័យ	៤៥
៣.១.៦. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាផ្លូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន	៤៦
៣.១.៧. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាព	៤៦
៣.១.៨. ការសម្ភាសន៍លើស្ថានភាពប្រជាពលរដ្ឋ	៤៧
៣.២. លទ្ធផលនៃការសម្ភាសន៍ជាមួយទេសចរ	៤៧
៣.២.១. ការសម្ភាសន៍ទៅលើភេទ	៤៧

៣.២.២. ការសម្ភាសន៍លើអាយុ	៤៨
៣.២.៣. ការសម្ភាសន៍ទៅលើចំនួនដងដែលធ្លាប់មកទស្សនានៅរមណីយដ្ឋាន.....	៤៩
៣.២.៤. ការសម្ភាសន៍នៃការស្គាល់រមណីយដ្ឋានរបស់ទេសចរ.....	៥០
៣.២.៥. ការសម្ភាសន៍លើគោលបំណងដែលមកទស្សនា	៥០
៣.២.៦. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញលើចំនួនធុងសម្រាម	៥១
៣.២.៧. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញលើចំនួនបង្គន់អនាម័យ	៥២
៣.២.៨. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់.....	៥២
៣.២.៩. ការសម្ភាសន៍ទៅលើការយល់ឃើញលើបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ.....	៥៣
៣.២.១០. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញលើបញ្ហាបរិស្ថាន.....	៥៤
៣.៣. សំណួរពររបស់ទេសចរ.....	៥៤
៣.៣.១. ផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ.....	៥៥
៣.៣.២. ផ្នែកសេវាសាធារណៈ	៥៦
៣.៣.៣. ផ្នែកបរិស្ថានអនាម័យ	៥៨
៣.៣.៤. ផ្នែកសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព	៦១
៣.៤. យន្តការគ្រប់គ្រងនៃខេត្តកំពង់ធំ.....	៦២
៣.៤.១. មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ	៦២
៣.៤.២. សហគមន៍សំបូរព្រៃគុក	៦៦

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៦៨
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	៦៨

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីអក្សរកាត់

PDTRA	: Petra Development & Tourism Region Authority
UNEP	: United Nations Environment Programme
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
WHO	: World Health Organization
WTTC	: World Travel and Tourism Council
WWF	: World Wildlife Fund

បញ្ជីក្រាហ្វិក

ក្រាហ្វិក ៣.១. អត្រានៃភេទ	៤៣
ក្រាហ្វិក ៣.២. អត្រាអាយុ	៤៤
ក្រាហ្វិក ៣.៣. អត្រានៃមុខរបរ	៤៤
ក្រាហ្វិក ៣.៤. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាបរិយាកាស.....	៤៥
ក្រាហ្វិក ៣.៥. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាអនាម័យ	៤៥
ក្រាហ្វិក ៣.៦. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដីកជញ្ជូន	៤៦
ក្រាហ្វិក ៣.៧. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាព.....	៤៦
ក្រាហ្វិក ៣.៨. ការយល់ឃើញលើស្ថានភាពប្រជាពលរដ្ឋ.....	៤៧
ក្រាហ្វិក ៣.៩. អត្រានៃភេទរបស់ទេសចរ	៤៨
ក្រាហ្វិក ៣.១០. អត្រាអាយុរបស់ទេសចរ.....	៤៨
ក្រាហ្វិក ៣.១១. អត្រាចំនួនដងដែលទេសចរធ្លាប់មកកម្សាន្ត.....	៤៩
ក្រាហ្វិក ៣.១២. ការស្គាល់រមណីយដ្ឋានរបស់ទេសចរ.....	៥០
ក្រាហ្វិក ៣.១៣. គោលបំណងដែលទេសចរមកទស្សនា	៥០
ក្រាហ្វិក ៣.១៤. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរទៅលើចំនួនធុងសម្រាម	៥១
ក្រាហ្វិក ៣.១៥. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរទៅលើចំនួនបង្គន់អនាម័យ	៥២
ក្រាហ្វិក ៣.១៦. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់	៥២
ក្រាហ្វិក ៣.១៧. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	៥៣
ក្រាហ្វិក ៣.១៨. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើបញ្ហាបរិស្ថាន.....	៥៤
ក្រាហ្វិក ៣.១៩. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើផ្នែកដែលគួរអភិវឌ្ឍ	៥៤
ក្រាហ្វិក ៣.២០. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើកន្លែងចតយានជំនិះ.....	៥៧

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់

ការធ្វើដំណើរជាតម្រូវការចាំបាច់របស់មនុស្ស ប៉ុន្តែគ្រាន់តែគោលបំណងនៃការធ្វើដំណើរនោះអាចខុសពីគ្នាពីបុគ្គលឬក្រុមមួយ ទៅបុគ្គលឬក្រុមមួយទៀតដោយខ្លះចង់ធ្វើដំណើរដើម្បីរកកម្សាន្តនិងស្វែងរកគោលដៅថ្មីៗ ខ្លះដើម្បីរកចំណូល និងខ្លះទៀតដើម្បីទទួលបានភាពសប្បាយរីករាយនិងបទពិសោធន៍ថ្មីៗ។ ជាក់ស្តែង បើយើងក្រឡេកទៅមើលប្រភពនៃការធ្វើដំណើរកម្សាន្តវិញ យើងឃើញថាប្រភពដើមរបស់វាមាន តាំងពីសតវត្ស ១៧ នៅពេលដែលអភិជនវ័យក្មេងមកពីបណ្តាប្រទេសអឺរ៉ុបបានធ្វើដំណើរកម្សាន្តជុំវិញអឺរ៉ុបជាមួយនឹង គោលបំណងសំខាន់ៗដូចជាការស្រូបយកប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌។ វិស័យទេសចរណ៍ចាប់តាំងពីពេលមកចាប់ផ្តើមវិវត្តន៍ និងរីកចម្រើនទៅមុខមិនឈប់មិនឈរពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ មកដល់ទសវត្សរ៍១៩៩០ វិស័យទេសចរណ៍ត្រូវបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ ដោយសារតែវាបានអូសទាញទេសចររាប់ពាន់លាននាក់នៅទូទាំងពិភពលោកឱ្យចាប់ផ្តើមធ្វើដំណើរកម្សាន្តទៅកាន់គោលដៅទេសចរណ៍ផ្សេងៗទាំងក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស។

ការរីកចម្រើននៃវិស័យទេសចរណ៍នេះបានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងមកដល់ប្រទេសកម្ពុជាដែលជាប្រទេសមួយស្ថិតនៅក្នុងភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍ផងដែរ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រទេសមួយដែលមានសក្តានុពលយ៉ាងខ្លាំងក្លាក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ដោយសារតែប្រទេសនេះសម្បូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិជាច្រើនអណែកដូចជា៖ព្រៃស្ងួត ព្រៃ លិចទឹក ភ្នំ បឹងប្តូរ ទន្លេ ព្រមទាំងសមុទ្រ ដែលបានផ្តល់ជាកន្លែងស្នាក់អាស្រ័យដ៏ធំទូលំទូលាយទៅដល់សត្វគ្រប់ប្រភេទមិនថាតូចឬធំ។ លើសពីនេះទៀត កម្ពុជាក៏ជាប្រទេសមួយដែលមានវប្បធម៌ដ៏ល្អប្រពៃដែលប្រទេសភូមិផងរងជាមួយ ក៏ដូចជាបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗនៅជុំវិញពិភពលោកតែងស្វែងរកសេរីមិនដាច់ពីមាត់។ បើនិយាយអំពីតំបន់ទេសចរណ៍បែបវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រវិញ ប្រទេសដែលជាទីកន្លែងស្រុកភូមិមួយនេះគឺជាជម្រកនៃប្រាសាទបុរាណជាង៤០០០ ឯណោះ ដែលប្រាសាទនីមួយៗមានភាពប្លែកៗពីគ្នាទាំងក្បូរក្បាច់រចនាសម្ព័ន្ធនៃការសាងសង់និងសារសំខាន់នៃប្រាសាទទាំងនោះក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្មែរនាសម័យបុរាណ។ ដោយសារតែភាពអស្ចារ្យនៃសំណង់ប្រាសាទបុរាណខ្មែរបែបនេះហើយ ទើបធ្វើឱ្យអង្គការ UNESCO បានសម្រេចចិត្តកំណត់ប្រាសាទសំខាន់ៗ៣ដែលរួមមាន ប្រាសាទអង្គរវត្ត ប្រាសាទព្រះវិហារ និងប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកដាក់ជាសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក។ ការទទួលស្គាល់មួយនេះបានទាក់ទាញទឹកចិត្តទេសចររាប់លាននាក់ឱ្យមកកម្សាន្តនៅប្រទេសកម្ពុជាជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីបានស្គាល់ពីប្រាសាទទាំងអស់ដែលជាកេរ្តិ៍ដ៏ណែលដ៏មានតម្លៃដែលបានបន្សល់ទុកតាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយ។

ដោយសង្កេតឃើញពីសន្ទុះនៃការរីកចម្រើនក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ និងកំណើននៃទេសចរទាំងក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុកបែបនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសវិស័យទេសចរណ៍ជាវិស័យចម្បងមួយក្នុងចំណោម វិស័យជាច្រើនរួមមាន វិស័យសេដ្ឋកិច្ច វិស័យកសិកម្ម ព្រមទាំងវិស័យឧស្សាហកម្ម។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ កន្លងមកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រប់កម្រិតថ្នាក់បានប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុះមុតក្នុងការពង្រីកវិសាលភាពនៃសកម្មភាព ទេសចរណ៍កម្ពុជា ដើម្បីឱ្យទេសចរកាន់តែច្រើនបានស្គាល់ពីសក្តានុពលដ៏ខ្លាំងក្លារបស់ប្រទេសខ្លួន ដោយ លោកបានចូលរួមនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការទេសចរណ៍អន្តរជាតិ ក៏ដូចជាសន្និសីទអន្តរជាតិដែល ធ្វើឡើងទាំងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងក្រៅប្រទេសដើម្បីចូលរួមផ្សព្វផ្សាយអំពីតំបន់ទាក់ទាញទាំងឡាយ។ ក្រៅពី នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានគិតគូរពីស្ថានភាពទេសចរណ៍ពីផ្ទៃក្នុងផងដែរ ដោយលោកបានបង្កើតនូវលក្ខខណ្ឌ ទេសចរណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាច្រើនក្នុងគោលបំណងចង់ការពារសុវត្ថិភាពទេសចរទាំងអស់ដែលបានទៅកម្សាន្ត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលរួមអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌និងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងការពារបរិស្ថានជុំវិញតំបន់ ទេសចរណ៍ផ្សេងៗដូចជា៖ តំបន់ព្រៃភ្នំ តំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាប និងតំបន់ភូមិភាគឥសានជាដើម។

ការរីកចម្រើននៃវិស័យទេសចរណ៍បានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ប្រទេសជាតិទាំងមូល។ ដូច ដែលបានឃើញជាក់ស្តែង វិស័យទេសចរណ៍ជាវិស័យមួយដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការបង្កើនប្រាក់ចំណូល ចូលក្នុងចរន្តសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាមរយៈការចំណាយរបស់បរទេសក្នុងការជ្រាវជ្រាវលើកផល និងសេវាកម្មក្នុងស្រុក។ បន្ថែមពីនេះទៀត វិស័យទេសចរណ៍បានបង្កើត និងបង្កើនការងារជាច្រើនអណោកដល់ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ផង ដែរ ហើយការងារទាំងនោះមិនត្រឹមតែនៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏អាចជាការងារនៅក្នុងវិស័យ កសិកម្ម វិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យទំនាក់ទំនងផងដែរ ដើម្បីបំពេញនូវតម្រូវការឥតព្រំដែនរបស់ទេសចរ គ្រប់រូប។ ជាងនេះទៀត ទេសចរណ៍ក៏បានផ្តល់ឱកាសដ៏ល្អសម្រាប់ជនបរទេស និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងស្រុកការ ផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌ ទំនៀមទម្លាប់ និងសិល្បៈទៅវិញទៅមក ដើម្បីពង្រឹងនូវគុណតម្លៃនៃសម្បត្តិខ្មែរ និង ដើម្បីផ្សព្វ ផ្សាយវប្បធម៌របស់កម្ពុជាឱ្យប្រទេសនានានៅក្នុងឆាកអន្តរជាតិបានស្គាល់។

បើយើងក្រឡេកមកមើលខេត្តកំពង់ធំវិញ យើងប្រាកដជាបានឃើញហើយថាខេត្តនេះជាខេត្តមួយក្នុង ចំណោមខេត្តមួយចំនួនទៀតដែលមានមេឃឹមដ្ឋានទាំងបែបធម្មជាតិ ព្រមទាំងវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រច្រើនជាង គេបង្អស់។ ដោយសារតែសក្តានុពលទេសចរណ៍ដ៏អស្ចារ្យនេះហើយ វាបានជំរុញឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលចាប់ផ្តើមអភិ វឌ្ឍន៍នៅគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការស្ថាបនាផ្លូវជាតិ ផ្លូវថ្នល់និងផ្លូវលំចូលទៅកាន់តំបន់ទាក់ទាញ នានា ការកសាងមន្ទីរពេទ្យ សាលារៀនជាដើម ដើម្បីបង្កើនភាពងាយស្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋនិងដំណើរការនៃ ទេសចរណ៍។ ចំណែករឿងមុខរបរ ព្រោះតែវិស័យទេសចរណ៍មានភាពរីកស្ទុះស្គាល់យ៉ាងខ្លាំង ដូច្នេះហើយប្រជា

ពលរដ្ឋជាពិសេសអ្នកដែលរស់នៅជិតតំបន់ទេសចរណ៍ទទួលបានឱកាសក្នុងការរកប្រាក់ចំណូល ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ការចាយវាយប្រចាំថ្ងៃនៅក្នុងគ្រួសារនិងអាចបញ្ជូនកូនទៅសាលារៀនយកចំណេះទុកប្រើប្រាស់នាពេលអនាគតផងដែរ។ សម្រាប់ស្ថានភាពទូទៅវិញ គេបានឃើញថាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៃខេត្តទាំងមូលមានការរីកចម្រើនគួរជាទីកត់សម្គាល់ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ដោយជាហេតុវាបានទាក់ទាញវិនិយោគគិតជាច្រើនរូបមកធ្វើការបោះទុនក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ទាំងនេះនៅមានកម្រិតនៅឡើយ។ ជាក់ស្តែងតំបន់មួយចំនួនដូចជា តំបន់ទេសចរណ៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកជាដើមកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាផ្សេងៗច្រើនដែលទាមទារការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា និងបង្កើនភាពងាយស្រួលដល់ទេសចរ។

ដោយមើលឃើញអំពីសក្តានុពលទេសចរណ៍ និងបញ្ហាទាំងអស់របស់រមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកបែបនេះហើយ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសប្រធានបទស្តីពី “ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ករណីសិក្សាប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក” មកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវដើម្បីកាត់បន្ថយនិងលុបបំបាត់បញ្ហានានា ព្រមទាំងចូលរួមថែរក្សាសម្បត្តិវប្បធម៌បុរាណឱ្យបានគង់វង្ស។

២. បំណងបញ្ហា

ស្ថិតនៅក្នុងភូមិសំបូរ ឃុំសំបូរ ស្រុកសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ រមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកមានសក្តានុពលទេសចរណ៍យ៉ាងខ្លាំងក្លានៅក្នុងការទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរទាំងជាតិនិងអន្តរជាតិឱ្យមកទស្សនាជាច្រើនជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះគឺកំណើននៃទេសចរមិនត្រឹមតែនាំមកនូវគុណសម្បត្តិដល់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ទេ តែវាក៏នាំមកនូវភាពអវិជ្ជមានមួយចំនួនដែរ។ តើបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះមានអ្វីខ្លះ? តើគួរមានយន្តការបែបណា ដើម្បីគ្រប់គ្រងបញ្ហាទាំងឡាយដែលកំពុងកើតមាន និងបន្តការអភិវឌ្ឍរមណីយដ្ឋាននេះឱ្យកាន់តែរីកចម្រើន?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងចម្បងនៃការស្រាវជ្រាវនេះគឺចង់ផ្តល់នូវទស្សនវិស័យបន្ថែម ដើម្បីចូលរួមក្នុងការស្ថាបនាកែលំអររមណីយដ្ឋានបែបវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រមួយនេះឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ ដើម្បីសម្រេចនូវគោលបំណងនេះកម្មវត្ថុមួយចំនួនក៏ត្រូវបានលើកយកមកសិក្សា ដែលក្នុងនោះមាន៖

- សិក្សាពីប្រជាសាស្ត្រក្នុងសហគមន៍សំបូរព្រៃគុក
- រកកំហើញអំពីការយល់ឃើញ និងសំណូមពររបស់ទេសចរ
- ស្វែងយល់ពីសក្តានុពលនៃរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

- យន្តការក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ដោយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុករបស់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ
- ទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់នានាទៅលើមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។

៤. វិសាលភាព និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

វិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវនេះផ្ដោតសំខាន់ទៅលើមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក និងតំបន់មួយ ចំនួននៅក្នុងភូមិសំបូរ ឃុំសំបូរ ស្រុកសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ។ រីឯឯកសារវិញ ការស្រាវជ្រាវនេះសម្រេចចិត្តយកតែពី ឆ្នាំ ២០១៧ដល់ ២០២១ តែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែឯកសារមុនៗដែលនៅក្រៅដែនកំណត់នេះក៏ត្រូវបានយកមកសិក្សា ផងដែរ ដើម្បីយកមកធ្វើជាឯកសារនាំផ្លូវ និងដើម្បីជួយក្នុងការវិភាគទិន្នន័យ។

៥. អត្ថប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ

- ដើម្បីបំពេញចន្លោះខ្វះខាតរបស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមុនៗ
- ដើម្បីបន្សល់ជាស្នាដៃដល់សិក្សានុសិស្សផ្នែកទេសចរណ៍ទាំងអស់
- ដើម្បីស្វែងរកយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម
- ដើម្បីចូលរួមក្នុងការជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍សហគមន៍ និងស្រូបទាញនូវទេសចរឱ្យមកកម្សាន្ត កាន់តែច្រើន

៦. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីឱ្យកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះសម្រេចបានលទ្ធផលល្អ វិធីសាស្ត្រចំនួន ២ ត្រូវបានជ្រើសរើសយកមក អនុវត្តដែលក្នុងនោះមានវិធីសាស្ត្របែបពណ៌នា និងបែបពន្យល់បកស្រាយ។ វិធីសាស្ត្របែបពណ៌នាត្រូវបានប្រើ ប្រាស់ដើម្បីរៀបរាប់ពិពណ៌នាអំពីស្ថានភាពទេសចរណ៍នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ជាពិសេសគឺនៅក្នុងមណីយដ្ឋាន ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។ ចំណែកវិធីសាស្ត្របែបពន្យល់បកស្រាយវិញត្រូវបានកំណត់យកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុង គោលបំណងចង់ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីអត្ថប្រយោជន៍ និងបញ្ហាប្រឈមដែលទេសចរ ប្រជាជនក្នុងតំបន់ និង សហគមន៍ទាំងមូលបានជួបប្រទះនារយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

៦.១. ប្រភពទិន្នន័យ

ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំត្រូវបានដកស្រង់ចេញពីក្រសួងទេសចរណ៍ មន្ទីរទេសចរណ៍ មន្ទីរពាក់ព័ន្ធមួយ ចំនួននៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ និងបណ្ណាល័យមួយចំនួននៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ជាពិសេសគឺបណ្ណាល័យនៃសាកល វិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។ ក្រៅពីនេះ ឯកសារមួយចំនួនតូចក៏ត្រូវបានទាញចេញពី ប្រភពផ្សេងៗដូចជា គេហទំព័រលើបណ្តាញអ៊ីនធឺណិត និងវចនានុក្រមរបស់ព្រះសង្ឃរាជជូនណាតជាដើម។

ទិន្នន័យបឋមត្រូវបានសំយោគចេញពីការចុះសង្កេត និងសាកសួរដោយផ្ទាល់ពីស្ថានភាព សកម្មភាព ព្រមទាំង ទស្សនាវដ្តីរបស់ប្រជាជនក្នុងភូមិសំបូរ ស្រុកសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ ក៏ដូចជាការចុះសម្ភាសជាមួយលោកអភិបាល ប្រធានសហគមន៍ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធនានានៅក្នុងខេត្តនោះផងដែរ។

៦.២. ការប្រមូលទិន្នន័យ

ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំមាន៖ ទ្រឹស្តី របាយការណ៍ផែនការ អត្ថបទរបស់អ្នកកាសែត និងការស្រាវជ្រាវ របស់សិស្សច្បងជំនាន់មុនៗជាដើម។

ទិន្នន័យបឋមសំដៅដល់បណ្តុំទិន្នន័យទាំងឡាយដែលបានដកស្រង់ដោយផ្ទាល់ចេញពីការចុះសង្កេត និងការសម្ភាស ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពទូទៅនៃរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរ ព្រៃគុក។ មុននឹងទទួលបានព័ត៌មានទាំងនោះ យើងត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- **ការកំណត់គំរូតាង៖**ការប្រមូលទិន្នន័យបឋមត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយ នឹងបុគ្គលសំខាន់ៗចំនួន៣៨។ បុគ្គលទាំងនេះត្រូវបានបែងចែកជា ៣ ក្រុម ដែលរួមមានប្រជាពលរដ្ឋ ទូទៅក្នុងសហគមន៍ចំនួន១០នាក់ ទាំងបុរសនិងស្ត្រីដែលមានអាយុចាប់ពី១៨ដល់៦១ឆ្នាំឡើងដោយ មិនគិតពីកម្រិតជីវភាពនិងចំណេះដឹង ទេសចរជាតិដែលមកទស្សនានៅរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរ ព្រៃគុកដែលមានអាយុចាប់ពី១៨ដល់៦១ឆ្នាំឡើងចំនួន២៥នាក់ និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធចំនួន៣រូប។
- **ការសម្ភាសន៍៖**ការសម្ភាសន៍នីមួយៗត្រូវបានធ្វើឡើងជាលក្ខណៈបុគ្គល ដែលយើងនឹងធ្វើការសាកសួរ ម្នាក់ម្តងៗតាមលំនៅស្ថានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនីមួយៗ ឬចុះសំណួរសំណាលជាមួយអាជ្ញាធរ និងមន្ត្រី នៃខេត្តកំពង់ធំ ឬសម្ភាសទេសចរដែលបានមកកម្សាន្តនៅប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។
- **ការចុះសង្កេត៖**ការចុះសង្កេតត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងពិនិត្យមើលធនធានទេសចរណ៍ ទាំងបែ បរិបូរណ៍និងបែបធម្មជាតិ និងស្វែងយល់បន្ថែមពីអត្ថប្រយោជន៍ ព្រមទាំងផលវិបត្តិនៃទេសចរណ៍ទៅ លើប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិសំបូរ ឃុំសំបូរ ស្រុកសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ។ លើសពីនេះទៀត ការចុះសង្កេតត្រូវ បានធ្វើឡើងដើម្បីចុះអង្កេតមើលពីចំណុចដែលគួរកែលម្អបន្ថែម ដើម្បីអភិវឌ្ឍរមណីយដ្ឋានប្រាសាទ សំបូរព្រៃគុកឱ្យក្លាយជាគោលដៅទាក់ទាញដ៏មានសក្តានុពលមួយ។

៦.៣. ការវិភាគទិន្នន័យ

ការវិភាគទិន្នន័យត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយកចម្លើយទាំងអស់ដែលប្រមូលបានពីគំរូតាងទាំង ៣៨ នាក់ ទៅដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ Microsoft Excel។ បន្ទាប់មក យើងនឹងគណនាចម្លើយទាំងនោះទៅជាភាគ រយ ហើយបង្កើតជាក្រាបផ្លិត (pie chart) និងក្រាបសសរ (table chart) ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការ

បកស្រាយ និងពណ៌នាពីទិន្នន័យដែលបានរកឃើញ។ ដូចនេះ ដើម្បីឱ្យការចុះសង្កេត និងការគណនាចំនួនគំរូ តាងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពនិងអាចយកទៅប្រើការបាន ការវិភាគទិន្នន័យគឺត្រូវតែអនុវត្តទាំងតាមបែបបរិមាណ វិស័យ និងគុណវិស័យ។

៧. វេទនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

សារណានេះត្រូវបានបែងចែកជា៥ផ្នែកធំៗដូចខាងក្រោម៖

ផ្នែកទី១: សេចក្តីផ្តើម ដែលផ្តោតលើចំណុចចំនួន៧ រួមមានដូចជា៖ ប្រវត្តិបញ្ជាក់ ចំណោទបញ្ជាក់ គោល បំណងនៃការស្រាវជ្រាវ វិសាលភាព និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ អត្ថប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រ ស្រាវជ្រាវ និងវេទនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវនេះតែម្តង។

ផ្នែកទី២: ខ្លឹមសារ: បង្ហាញពីខ្លឹមសារនៃសារណា ដែលក្នុងនោះមាន៣ជំពូកធំៗដូចខាងក្រោម៖

ជំពូក១: ផ្តោតលើការរំលឹកទ្រឹស្តីនៃការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទ

ជំពូក២: ស្ថានភាពទូទៅនៃទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

ជំពូក៣: លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ និងទស្សនៈទានក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍរួមនិងយុទ្ធសាស្ត្រ ប្រាសាទ សំបូរព្រៃគុក។

ផ្នែកទី៣: សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍: ជាការសរុបសេចក្តីអំពីសារណា និងផ្តល់អនុសាសន៍ជា យោបល់ ពីអ្វីដែលបានបកស្រាយ និងរកឃើញ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការកែលម្អនិងអភិវឌ្ឍបន្ថែម។

ផ្នែកទី៤: ឯកសារយោង: ជាផ្នែកមួយដែលមានផ្ទុកនូវរាល់ប្រភពឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយណាដែល ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះ។

ផ្នែកទី៥: ឧបសម្ព័ន្ធ: សម្តៅដល់ភស្តុតាងជាលិខិតរដ្ឋបាលពាក់ព័ន្ធ ឯកសារស្រាវជ្រាវ កម្រងសំណួរ និងកម្រងរូបភាពដែលទាក់ទងនឹងស្ថានភាពនៃទីតាំងរបស់ប្រធានបទ។

ជំពូកទី ១

រំលឹកទ្រឹស្តីដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍

១.១. និយមន័យទេសចរណ៍

វិស័យទេសចរណ៍គឺជាការធ្វើដំណើរកំសាន្តរបស់អ្នកដែលមិនមែនជាម្ចាស់ស្រុកក្នុងរយៈពេលខ្លី និងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលធ្វើដំណើរទៅប្រទេសគោលដៅហើយត្រឡប់មកវិញ។ វិស័យទេសចរណ៍រួមមាន ការស្នាក់នៅ អាហារភោជនៈ ភាពទាក់ទាញ ការដឹកជញ្ជូន ព័ត៌មាន និងសេវាកម្មផ្សេងៗទៀត។ សម្បទា និងសេវាកម្មទាំងនេះបំរើឲ្យផ្សេងៗដែលក្រៅពីទេសចរណ៍។ ភាពខុសគ្នារវាងភ្ញៀវទេសចរ និងទេសចរណ៍គឺភ្ញៀវទេសចរសំដៅដល់ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលធ្វើដំណើរចាកចេញពីលំនៅដ្ឋានច្រើន រួចហើយឆ្ពោះទៅលើទៅកាន់កន្លែងណាមួយដោយស្នាក់នៅទីនោះលើសពីរយៈពេល២៤ម៉ោង ដោយគិតលើរយៈពេលដែលភ្ញៀវស្នាក់នៅពីពេលដែលគេចូលមកក្នុងប្រទេស រហូតដល់ពេលដែលគេចាកចេញទៅវិញ^១។ រីឯទេសចរណ៍គឺជាឧស្សាហកម្មនិងពាណិជ្ជកម្មទាំងមូល។ បច្ចុប្បន្នមានប្រទេសជាច្រើននៅលើពិភពលោកបានចាប់ទុកវិស័យទេសចរណ៍ គឺជាកម្លាំងចលករដ៏សំខាន់មួយក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច បង្កើនឱកាសការងារ បង្កើនប្រាក់ចំណូល លើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅជុំវិញកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុក រក្សាលំនឹងពាណិជ្ជកម្ម និងជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ជាពិសេសវិស័យនេះក៏បាននាំមកនូវកិត្យានុភាពប្រទេសជាតិ ជួយថែរក្សាមរតកវប្បធម៌ ប្រពៃណីវប្បធម៌សង្គម និងបូរណៈភាពទឹកដី ព្រមទាំងជួយអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម^២។ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ វិស័យទេសចរណ៍បាននាំយកមកនូវចំណូលរូបិយប័ណ្ណអន្តរជាតិរាប់ពាន់លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិចចូលទៅក្នុងចរន្តសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសដែលក្នុងនោះក៏មានរួមទាំងកម្ពុជាផងដែរ។ វឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ពេលបច្ចុប្បន្នបានចូលរួមបង្កើតឱកាស ការងារដល់ប្រជាពលរដ្ឋស្មើនឹង១១%នៃការងារសរុប និងអាចដោះស្រាយវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមបានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។ ជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ទោះជាពិភពលោកមានវិបត្តិយ៉ាងណាក៏ដោយក៏វិស័យនេះត្រូវបានគេមើលឃើញថានៅរក្សាប្រភពចំណូលរូបិយប័ណ្ណបរទេសមួយ នៅក្នុងចំណោមប្រភេទរូបិយប័ណ្ណបរទេសធំៗទាំងប្រាំរបស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍គឺប្រមាណជាង៨៣% និងបានផ្តល់ឱកាសការងារប្រមាណជា ២៣០លាននាក់ ឬស្មើនឹងចំនួន១១%នៃកម្លាំងការងារសរុប^៣។

^១ ស្ថាន វ៉ានី ទ្រឹស្តី និងទស្សនៈមូលដ្ឋាន ២០០៦

^២ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍របស់ក្រសួងទេសចរណ៍នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២០១៧

^៣ របាយការណ៍របស់អង្គការទេសចរណ៍ពិភពលោក

ពាក្យថា "ទេសចរណ៍" មានន័យទូលំទូលាយណាស់ ហើយនិយមន័យរបស់វាត្រូវបានគេជួបប្រទះនៅ ក្នុងលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នាជាច្រើនទៅតាមប្រភេទអ្នកនិពន្ធ និងប្រភេទឯកសារ។ ពាក្យ "ទេសចរណ៍" កើតចេញ ពីពាក្យនៃភាសាអង់គ្លេសហៅថា "Tourism" មានន័យថាការដើរកម្សាន្តចេញពីកន្លែងណាមួយ (ចំនុចចាប់ ផ្តើម) តាមមធ្យោបាយផ្សេងៗដូចជាធ្វើដំណើរដោយថ្មើរជើង ជិះរទេះ ជិះសត្វពាហនៈ ឬដោយមធ្យោបាយយាន ជំនិះណាមួយក្រោយអំពីបានបញ្ចប់ការងារ ឬសកម្មភាពរបស់ពួកគេ។

នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានកំណត់និយមន័យឱ្យពាក្យ "ទេសចរណ៍" ថាជាសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់បុគ្គលដែលធ្វើដំណើរ និងស្នាក់នៅកន្លែងផ្សេងក្រៅពីបរិយាកាសប្រក្រតីរបស់ គេសម្រាប់រយៈពេលកំណត់ណាមួយដែលមិនលើសពីមួយឆ្នាំជាប់ៗគ្នាដើម្បីសម្រាកលំហែ កម្សាន្ត ធុរកិច្ច និង គោលបំណងទេសចរណ៍ស្របតាមច្បាប់ផ្សេងទៀត។^៤

នៅក្នុងច្បាប់ទេសចរណ៍របស់សាធារណៈរដ្ឋបារាំង និយមន័យរបស់ទេសចរណ៍ត្រូវបានកំណត់ថា ជាការធ្វើដំណើរក្នុងរយៈពេលមួយរបស់ពលរដ្ឋ ឬមហាជនពីទីស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍របស់ខ្លួនទៅកាន់ប្រទេស ណាមួយ ឬតំបន់ណាមួយក្នុងប្រទេសក្នុងពេលទំនេរក្រៅពីការងារនៅក្នុងគោលបំណងទទួលយកការសប្បាយ រីករាយ សំរាក ព្យាបាល ទស្សនកិច្ចស្វែងយល់ សាសនា និងការងារអាជីវកម្ម តែមិនបានត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យ បំពេញការងារដែល ទទួលបាននូវទឹកប្រាក់ក្នុងតំបន់ដែលបានទៅដល់។

រីឯក្នុងច្បាប់ទេសចរណ៍របស់សហព័ន្ធរុស្ស៊ី ទេសចរណ៍គឺជាការធ្វើដំណើរក្នុងរយៈពេលមួយរបស់ ជនជាតិរុស្ស៊ីជនជាតិបរទេសដែលគ្មានសញ្ជាតិពីតំបន់របស់ខ្លួនរស់នៅក្នុងគោលដៅព្យាបាល ថែរក្សា ទស្សន កិច្ចស្វែងយល់ដឹង អាជីវកម្ម កីឡា សាសនា និងគោលបំណងផ្សេងៗក្រៅពីការស្វែងរកការងារដែលទទួលបាន ទឹកប្រាក់ក្នុងប្រទេស ឬតំបន់ដែលខ្លួនទៅដល់ក្នុងរយៈពេលដំណើរនេះ។^៥

១.២. ប្រភេទនៃទេសចរណ៍

ចំពោះទេសចរណ៍គិតតាមទ្រង់ទ្រាយ យោងតាមសេវាកម្មដែលត្រូវបានបញ្ចូលជាសមាសធាតុរួមគ្នា និងទីកន្លែងដែលត្រូវផ្តល់សេវាកម្មដល់អ្នកទេសចរត្រូវបានបែងចែកជា ៤ ប្រភេទសំខាន់ៗគឺ^៦:

១.២.១. ទេសចរណ៍ជាតិ (National Tourism)

ទេសចរណ៍ជាតិត្រូវបានបែងចែកជាពីរ គឺ:

^៤ ច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២០០៩

^៥ ច្បាប់ទេសចរណ៍សហព័ន្ធរុស្ស៊ី ស្តីពី "សញ្ញាណ និងទ្រឹស្តីទេសចរណ៍", (ភ្នំពេញ: ២០១២), ៣២

^៦ បណ្ឌិត ឈុន ពហុ អនុបណ្ឌិត ជា ស៊ីថា ហុង វណ្ណៈ និង សាំង ចន្ទ "សេចក្តីផ្តើមទេសចរណ៍", (ភ្នំពេញ: ២០១៤)

- **ទេសចរណ៍ក្នុងស្រុក (Domestic Tourism)៖** ទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកគឺជាសកម្មភាពទេសចរណ៍ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការធ្វើដំណើរជាទេសចរណ៍ និងធ្វើសកម្មភាពទេសចរណ៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅលើទឹកនៃប្រទេសកំណើត (ប្រទេសដែលគេរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍)។
- **ទេសចរណ៍ក្រៅប្រទេស (Outbound Tourism)៖** ទេសចរណ៍ក្រៅប្រទេសជាសកម្មភាពទេសចរណ៍របស់ទេសចរដែលបានចាកចេញទៅក្រៅប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួនក្នុងគោលបំណងទេសចរណ៍។

១.២.២. ទេសចរណ៍អន្តរជាតិ (International Tourism)

ទេសចរណ៍អន្តរជាតិ គឺជាសកម្មភាពដែលបានចងភ្ជាប់ជាមួយនឹងការធ្វើដំណើរជាទេសចរណ៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត។ អ្នកទេសចរទាំងនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាទេសចរណ៍អន្តរជាតិ។ ឆ្លងតាមរយៈ ដំណើរនេះ ទេសចរណ៍អន្តរជាតិត្រូវបានបែងចែកជាពីរគឺ៖

- **ទេសចរណ៍បរទេស (Inbound Tourism)៖** ទេសចរណ៍បរទេសគឺជាការធ្វើដំណើរទេសចរណ៍ និងធ្វើសកម្មភាពទេសចរណ៍របស់ទេសចរ នៅប្រទេសណាមួយក្នុងលក្ខណៈជាការមកដល់។
- **ទេសចរណ៍ក្រៅប្រទេស (Outbound Tourism)៖** ទេសចរណ៍ក្រៅប្រទេស គឺជាការធ្វើដំណើរទេសចរណ៍ និងធ្វើសកម្មភាពទេសចរណ៍របស់ទេសចរនៅបរទេស ឬប្រទេសណាមួយក្នុងលក្ខណៈជាការដើរចេញទៅក្រៅប្រទេស។

១.២.៣. ទេសចរណ៍សង្គម (Social Tourism)

ទេសចរណ៍សង្គមជាប្រភេទមួយនៃទេសចរណ៍ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់បង្កជាលទ្ធភាពដល់ស្រទាប់មហាជនដូចជា សិស្ស និស្សិត យុវវ័យ អ្នកចូលនិវត្តន៍ ជនពិការ និងពលរដ្ឋប្រទេសនេះធ្វើដំណើរកម្សាន្តលំហែជាទេសចរណ៍ក្នុងរដូវទេសចរណ៍តិច (Low Season)។ កម្មវត្ថុសំខាន់ៗនៃទេសចរណ៍សង្គម គឺសេវាកម្មដែលបំរើអោយទេសចរណ៍សង្គមរួមមាន សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ស្នាក់នៅ ចំណីអាហារ សម្រាក លំហែ មជ្ឈមណ្ឌលរក្សាសុខភាពព្យាបាលដែលចរិតលក្ខណៈជាសេវាកម្មទេសចរណ៍មជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ផ្តល់ការទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទ សម្បត្តិវប្បធម៌ អរិយធម៌ និងធាតុផ្សេងៗនៃទេសចរណ៍ដែលបំរើឱ្យនូវសេចក្តីត្រូវការក្នុងប្រព័ន្ធទេសចរណ៍ ប្រភេទនេះ។

១.២.៤. ទេសចរណ៍ផ្ទៃក្នុង (Internal Tourism)

ទេសចរណ៍ផ្ទៃក្នុងជាចង្កោមនៃសកម្មភាពការងារមាននៅផ្ទៃខាងក្នុងនៃតំបន់មួយ ទីកន្លែងមួយ ឬក៏ប្រទេសមួយ។ សកម្មភាពទេសចរណ៍បែបនេះជាទូទៅជាសកម្មភាពដែលបំរើអោយទេសចរណ៍ក្នុងស្រុក និង

ទេសចរណ៍បរទេស។ បើតាមរយៈអង្គការទេសចរណ៍ពិភពលោករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNWTO) បានចែកប្រភេទទេសចរណ៍ជាពីរគឺ:

- **ទេសចរណ៍ក្នុងស្រុក៖** ទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកជាប់ទាក់ទងនឹងការធ្វើដំណើរកំសាន្តរបស់ប្រជាជនម្ចាស់ស្រុកនៅក្នុងប្រទេសរបស់ពួកគេ។
- **ទេសចរណ៍អន្តរជាតិ៖** ទេសចរណ៍អន្តរជាតិជាប់ទាក់ទងនឹងការធ្វើដំណើររវាងពីរប្រទេស។

១.៣. គោលបំណងទេសចរណ៍

ចំពោះទេសចរណ៍តាមគោលបំណង នៅក្នុងស្ថានភាពនៃតម្រូវការក្នុងការធ្វើដំណើរកំសាន្តជាទេសចរការបែងចែកដូចខាងក្រោមត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងបំណងធ្វើឱ្យមានភាពងាយស្រួលទៅដល់ការរៀបចំ និងផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលទេសចរណ៍ឱ្យត្រូវតាមតម្រូវការរបស់ទេសចរ។ ការបែងចែកទាំងនោះមានដូចជា:

- **ទេសចរណ៍សុខភាព៖** ជាការធ្វើដំណើររបស់ទេសចរក្នុងបំណងព្យាបាល ដែលធ្វើឡើងតាមរយៈតម្រូវការព្យាបាលសុខភាព។ ទេសចរណ៍ប្រភេទនេះត្រូវបានកំណត់លើចរិតលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នាដូចជា: ធាតុអាកាស តំបន់សមុទ្រ ដីកខ្វក់ តំបន់ កីឡា សុខភាព ថ្នាំបុរាណ ទឹកដោះគោ គ្លីនិក មន្ទីរពេទ្យ។ ទេសចរណ៍ស្វែងយល់ និងទស្សនាគឺជាប្រភេទទេសចរណ៍ដែលធ្វើសកម្មភាពជាមួយ និងត្រូវបានកំណត់ទៅតាមតម្រូវការលើការពង្រឹងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត និងថាមពល។
- **ទេសចរណ៍កីឡា៖** កំណត់ឡើងដោយសារការធ្វើដំណើរជាទេសចរណ៍ ដើម្បីហាត់លេងកីឡាដោយខ្លួនឯង ដូចជាកីឡាឡើង ភ្នំ ប្រណាំងទូក ឬដើរដើម្បីសុខភាព។
- **ទេសចរណ៍ធុរកិច្ច៖** ជាការធ្វើដំណើរក្នុងគោលបំណងកំណត់បញ្ជាក់ និងបង្កើតទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការងារអាជីវកម្មជាមួយអ្នកមានលទ្ធភាពជាដៃគូ។
- **ទេសចរណ៍សាសនា៖** ទេសចរណ៍សាសនាធ្វើឡើងតាមតម្រូវការសាសនា គោរពសាសនា ស្វែងយល់ពីសាសនាចូលរួមក្នុងពិធីបុណ្យសាសនា ការគោរពប្រណិបត្តិសាសនានិងស្វែងយល់ពីទីសក្ការៈប្រវត្តិកំណើតរបស់ព្រះ និងជំនឿសាសនា។
- **ទេសចរណ៍ផ្សេងៗ៖** គឺជាប្រភេទទេសចរណ៍ដែលធ្វើដំណើរ ឬធ្វើសកម្មភាពទេសចរណ៍បែបផ្សេងៗដើម្បីការសប្បាយរីករាយផង ឬដើម្បីសិក្សាស្រាវជ្រាវផងសកម្មភាព និងការធ្វើដំណើរបែបទេសចរណ៍ផ្សេងៗមានការរុករក ចូលព្រៃ ឡើងភ្នំ ចូលរូងភ្នំ។

- **អក្ខរកម្មទេសចរណ៍:** ជាប្រភេទទេសចរណ៍ដែលធ្វើសកម្មភាពទេសចរណ៍ជាមួយនឹងការសម្រាក លំហែ រីករាយជាមួយនឹងធម្មជាតិដែលមិនទាន់រងការបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍន៍។
- **ទេសចរណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត:** ជាទេសចរណ៍ដែលស្ម័គ្រចិត្តធ្វើដំណើរកម្សាន្តជាប់ទាក់ទងនឹងគំរោងសហគមន៍ និងតំបន់មួយចំនួនដូចជា ការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រ គំរោងអភិរក្ស ជំនួយការផ្នែកពេទ្យ ការអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម។
- **ទេសចរណ៍ម្ហូបអាហារ:** ជាទេសចរណ៍ដែលធ្វើដំណើរទៅក្នុងតំបន់គោលដៅណាមួយ ដើម្បីទទួលបាន នូវបទពិសោធន៍តាមរយៈការទទួលទានអាហារ ឬភេសជ្ជៈដែលជាលក្ខណៈប្រពៃណីរបស់ប្រជាជនម្ចាស់ស្រុក ឬតំបន់។
- **ទេសចរណ៍ជនជាតិ:** ជាទេសចរណ៍ដែលធ្វើដំណើរក្នុងគោលបំណងដើម្បីស្វែងយល់ពីវប្បធម៌ ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់របៀបរបបរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជនជនជាតិភាគតិចនៅក្នុងតំបន់ ឬប្រទេសណាមួយ។
- **ទេសចរណ៍សិល្បៈ និងមរតកវប្បធម៌:** ជាប្រភេទទេសចរណ៍ដែលធ្វើដំណើរទៅតំបន់ទាក់ទាញបែបបុរេ ប្រវត្តិ និងវប្បធម៌ក្នុងគោលបំណងទស្សនា សិក្សាស្វែងយល់ពីប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ជំនឿ សាសនា វប្បធម៌របស់ប្រជាជនម្ចាស់ស្រុកតាំងពីសម័យអតីតកាលរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន។
- **ទេសចរណ៍ទុក្ខព្រួយ:** ជាការធ្វើដំណើររបស់ទេសចរទៅទស្សនា និងសិក្សាស្វែងយល់ពីតំបន់ដែលធ្លាប់ ជាកន្លែងបូជាសព សម្លាប់មនុស្ស គុក សមរភូមិ និងទីកប់ខ្មោចជាដើម។
- **ទេសចរណ៍យុវជន:** ជាការធ្វើដំណើររបស់យុវជននៅក្នុងប្រទេសណាមួយ ឬធ្វើដំណើរកម្សាន្តទៅក្រៅ ប្រទេសនៅក្នុងបំណងសួរសុខទុក្ខ សិក្សា ការស្វែងយល់អំពីវប្បធម៌ផ្សេងៗ ក៏ដូចជាការផ្សព្វផ្សាយ លំហែកាយផងដែរ។
- **ទេសចរណ៍ផ្លូវភេទ:** ជាការធ្វើដំណើររបស់ទេសចរទៅកាន់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ដែលគោលបំណងចម្បងនៃ ដំណើរកម្សាន្តនេះគឺជាការរួមភេទ។
- **កសិទេសចរណ៍:** ជាការធ្វើដំណើររបស់ទេសចរទៅទស្សនា និងសិក្សាស្វែងយល់ពីរបៀបរបបនៃការ ចិញ្ចឹមសត្វ និងដាំដំណាំ។

- **ទេសចរណ៍សិក្សា៖** ជាការធ្វើដំណើររបស់ទេសចរណ៍ដែលអាចមានលក្ខណៈជាក្រុមក្នុងបំណងសិក្សា ស្វែងយល់ពីភាសាវប្បធម៌ ប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ សិល្បៈ និងមុខវិជ្ជាមួយចំនួនទៀត ដែលទាក់ទងនឹង ការធ្វើដំណើររបស់ពួកគេ។
- **ទេសចរណ៍សត្វព្រៃ៖** ជាការធ្វើដំណើររបស់ទេសចរណ៍នៅក្នុងគោលបំណងចង់ទស្សនា ជីវិតរស់នៅជា លក្ខណៈធម្មជាតិរបស់សត្វ។
- **ទេសចរណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រ៖** ជាដំណើរកម្សាន្តរបស់ទេសចរណ៍នៅក្នុងគោលបំណងទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទបុរាណ និងសារមន្ទីរនានា ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបរស់នៅ និងវប្បធម៌ប្រពៃណីនាសម័យមុន^៧។

១.៤. ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ

ភាសាវប្បធម៌ ប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ សិល្បៈ និងមុខវិជ្ជាមួយចំនួនទៀត ដែលទាក់ទងនឹងការធ្វើ ដំណើររបស់ពួកគេ។ ប្រទេសនីមួយៗក្នុងសកលលោកតែងតែមាននូវ វប្បធម៌ ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ប្រវត្តិ សាស្ត្រ ជំនឿ សាសនាទៅតាមប្រទេសរៀងៗខ្លួនក្នុងការគោរពប្រតិបត្តិ និងឱ្យតម្លៃ ។ ប្រទេសកម្ពុជាយើងក៏ មាននូវប្រពៃណី វប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រផ្សេងៗសម្រាប់ប្រជាជនផងដែរ ពិសេសជាងនេះទៅទៀតសម្បូរដោយ រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងប្រវត្តិសាស្ត្រដែលជាភាពទាក់ទាញទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិដែលជាម កកម្សាន្តថែមទៀតផង។ ចំពោះធនធានវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រសំដៅលើវប្បធម៌ ប្រាង្គប្រាសាទ អគារប្រវត្តិសាស្ត្រ ទីតាំងបុរាណវិទ្យា សារមន្ទីរ ស្ថាប្យកម្ម ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ សិល្បៈ តន្ត្រី រចនា ល្ខោន។ល។

យោងតាមនិយមន័យទេសចរណ៍វប្បធម៌នៅក្នុងសៀវភៅលំនាំដើមទេសចរណ៍បានកំណត់ថា “ទេសចរ ណ៍វប្បធម៌” គឺជាការធ្វើដំណើរទៅកាន់តំបន់ទាក់ទាញបែបបុរេប្រវត្តិ និងវប្បធម៌ក្នុងគោលបំណងទស្សនាសិក្សា ស្វែងយល់ពីប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ជំនឿសាសនា វប្បធម៌របស់ប្រជាជនម្ចាស់ស្រុកតាំងពីសម័យអតីតកាល រហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន^៨។

យោងតាមគេហទំព័រទេសចរណ៍បានបង្ហាញថាទេសចរណ៍វប្បធម៌ គឺជាចលនារបស់មនុស្សសម្រាប់ការ លើកទឹកចិត្តផ្នែកវប្បធម៌សំខាន់ៗដូចជា ដំណើរទស្សនាកិច្ច ការសម្តែង សិល្បៈ និងទេសចរណ៍បែបវប្បធម៌ ការ ធ្វើដំណើរទៅពិធីបុណ្យ និងព្រឹត្តិការណ៍វប្បធម៌ផ្សេងទៀត ទស្សនាតំបន់ និងបូជនីយដ្ឋាន ការធ្វើដំណើរដើម្បី សិក្សាធម្មជាតិ រឿងព្រេង ឬសិល្បៈផ្សេងៗ^៩។

^៧ ហុង រុណ្ណៈ ឈុន ពហុ និងសហការី “លំនាំដើមទេសចរណ៍”, ៩៧

^៨ ហុង រុណ្ណៈ ឈុន ពហុ និងសហការី “លំនាំដើមទេសចរណ៍”, ៤៩

^៩ <https://dos.myflorida.com/cultural/info-and-opportunities/resources-by-topic/cultural-tourism-toolkit/what-is-cultural-tourism-basic-information/>

១.៥. ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍របបប្រវត្តិសាស្ត្រ

មានទស្សនៈជាច្រើនបានលើកឡើងទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍។ បើទោះបីជា ទស្សនៈនីមួយៗមានការប្រើប្រាស់ពាក្យពេជ្រឬឃ្លាឃ្លោងខុសៗពីគ្នាក្នុងការពន្យល់ និងបកស្រាយអំពីខ្លឹមសារ របស់វាក៏ដោយ នៅចុងបញ្ចប់សេចក្តីគេនៅតែសង្កេតឃើញថា អត្ថន័យនៃទស្សនៈទាំងនោះនៅតែមានភាព ស្រដៀងគ្នា។ ដើម្បីជាស្ថានឈានទៅរកការបកស្រាយពីនិយមន័យនៃប្រយោគខាងលើ យើងគម្ពីរត្រូវយល់ឱ្យ លម្អិតពីពាក្យសំខាន់ៗ ចំនួនពីរដែលមានដូចជាពាក្យ “គ្រប់គ្រង” និងពាក្យ “អភិវឌ្ឍ” ជាមុនសិន។ គិតមកដល់ ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ និយមន័យនៃពាក្យ “ការគ្រប់គ្រង” ត្រូវបានកំណត់ និងពន្យល់ដោយអ្នកប្រាជ្ញ សាស្ត្រាចារ្យ ក៏ ដូចជាប្រភពជាច្រើន ដែល និយមន័យទាំងនោះមានដូចខាងក្រោម៖

បើយោងតាមវចនានុក្រមព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត “គ្រប់គ្រង” ត្រូវបានពន្យល់ថា ការបីបាច់ ថែរក្សា ថែ ទាំដោយទទួលរងបន្ទុកទាំងឡាយដែលកើតមាន¹⁰។

វចនានុក្រមខេមប្រីជី (Cambridge Dictionary) បានពោលថា “គ្រប់គ្រង” គឺជាការទទួលខុសត្រូវលើ ការរៀបចំ នរណាម្នាក់ ឬវត្ថុអ្វីមួយដើម្បីឈានទៅរកភាពជោគជ័យ¹¹។

វេបសាយខេមបូរៀអ៊ិនធឺប្រីណី (Cambodia Entrepreneur) បានឱ្យនិយមន័យពាក្យ “គ្រប់គ្រង” ថា ជាដំណើរការនៃការធ្វើផែនការ ការចាត់ចែង ការដឹកនាំ និងការត្រួតពិនិត្យលើការប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្ស ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធានដទៃទៀតដើម្បីសម្រេចគោលដៅរបស់អង្គភាព¹²។

ចំណែកពាក្យ “អភិវឌ្ឍ” តាមការដកស្រង់ពីវចនានុក្រមសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត មានន័យថា ចម្រើនក្រៃលែង និងលូតលាស់ចម្រើន។

តាមវចនានុក្រមអនកាតា (Encarta Dictionary) បានរៀបរាប់ថា “អភិវឌ្ឍ” គឺជាបាតុភូត ឬអង្គហេតុ មួយដែលបណ្តាលឱ្យសភាពការណ៍មួយមានការផ្លាស់ប្តូរ ឬរីកចម្រើន¹³។

តាមការស្រាវជ្រាវរបស់ស្ថាន វ៉ានី និងសហការីបានឱ្យដឹងថា ការអភិវឌ្ឍ គឺជាដំណើរការនៃការកែប្រែ ធនធាន ឬសម្ភារៈមិនទាន់ល្អឱ្យក្លាយទៅជាល្អប្រសើរជាងមុន។ ធនធានទាំងនោះសម្តៅទៅដល់ធនធានទាំង

¹⁰ សម្តេច សង្ឃរាជ ជួនណាត “វចនានុក្រមខ្មែរ”, ២០០៩

¹¹ <https://dictionary.cambridge.org>

¹² ខេមបូរៀអ៊ិនធឺប្រីណី “អ្វីជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការគ្រប់គ្រង”, ២០២១

¹³ <https://encartadictionaryonlinefid.wordpress.com>

អស់ ទាំងធនធានធម្មជាតិ និងធនធានកែច្នៃ រីឯសម្ភារវិញ្ញាសម្ភោដល់ទូរស័ព្ទដៃ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ មន្ទីរពេទ្យ ផ្លូវថ្នល់ សាលារៀនជាដើម¹⁴។

លើសពីនេះទៅទៀត ក៏មានអ្នកឯកទេស ព្រមទាំងបញ្ហាវន្តដែលមានជំនាញខាងគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍ ជាច្រើនរូបបានចូលរួមក្នុងការកំណត់និយមន័យរបស់ប្រយោគទាំងមូលគឺ **“ការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ”** ផងដែរ ដែលនិយមន័យទាំងអស់នោះមានដូចខាងក្រោម៖

គេហទំព័រ**ធូរីស៊ីម ធីចលើ** (Tourism Teacher) បានកំណត់ថា “ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍ ទេសចរណ៍” គឺជាការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលកើតមាន នៅគោលដៅទេសចរណ៍ណាមួយ ដើម្បីជួយថែរក្សានិងការពារធនធានទាំងនោះឱ្យមានសោភ័ណភាព និងបាន គង់វង្សយូរអង្វែង ដើម្បីបន្សល់ទុកទៅដល់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ និងទេសចរជំនាន់ក្រោយ។¹⁵

យោងតាមគេហទំព័រ **ចូធើរៀល ភីណូ** (Tutorial Point) “ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍” សម្តៅ ទៅដល់កិច្ចការជាច្រើនរួមមាន ការសិក្សាពីគោលដៅទេសចរណ៍ ការធ្វើផែនការទេសចរណ៍ ការរៀបចំបង្កើត ដំណើរកម្សាន្ត ការផ្សព្វផ្សាយពីគោលដៅទេសចរណ៍ និងការអភិវឌ្ឍន៍កសាងនូវ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ផ្លូវ ដែលអាចចូលទៅដល់តំបន់គោលដៅ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ សណ្ឋាគារសម្រាប់ស្នាក់នៅ និងគ្រឿងបរិក្ខារចាំ បាច់នានា ដើម្បីទាក់ទាញ ទេសចរឱ្យធ្វើដំណើរមកកាន់គោលដៅទេសចរណ៍ណាមួយនោះ។¹⁶

សរុបជាមួយមក ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ គឺសម្តៅដល់សកម្មភាពទាំង ឡាយណាដែលធ្វើអាចឱ្យគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃវិស័យទេសចរណ៍រួមមាន៖ ផ្នែកសេវាកម្ម បដិសណ្ឋារកិច្ចហេដ្ឋា រចនាសម្ព័ន្ធ និងវប្បធម៌ទំនៀមទម្លាប់ក្នុងស្រុកឱ្យមានការរីកចម្រើនលូតលាស់។ និយាយក្នុងន័យសាមញ្ញ វាគឺ ជាដំណើរការនៃការរៀបចំថែរក្សាតំបន់ទាក់ទាញបែបបុរេប្រវត្តិនិងវប្បធម៌ប្រពៃណី ព្រមទាំងកែប្រែធនធានទាំង នោះឱ្យមានភាពល្អប្រសើរ និងសម្បូរបែបជាងមុន ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍ ក៏ដូចជាបង្កើនភាពងាយស្រួល ដល់ទេសចរ និងពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍។ ប៉ុន្តែការអភិវឌ្ឍទាំងនោះត្រូវធានាថានឹងឆ្លើយតបទៅនឹងការអភិរក្ស មានន័យថាសំណង់ប្រាង្គប្រាសាទ ឬធនធានធម្មជាតិទាំងឡាយនឹងមិនត្រូវទទួលរងនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញណា មួយឡើយ។ ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលមួយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងវិស័យ ទេសចរណ៍ត្រូវតែមានវិធានការច្បាស់លាស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិទាំងឡាយទាំងពួងឱ្យបានសមរម្យ

¹⁴ ស្ថាន វ៉ានី និងសហការី “និន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍, ២០១២

¹⁵ <https://tourismteacher.com/why-tourism-development-planning-is-important/>

¹⁶ https://www.tutorialspoint.com/tourism_management/tourism_management_introduction.htm

ដើម្បីរក្សាសម្រស់ដ៏ល្អរបស់វាសម្រាប់យកមកធ្វើជានុយក្នុងការទាញយកផលប្រយោជន៍ជូនជាតិ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀត រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ត្រូវទាមទារឱ្យមានការចុះត្រួតពិនិត្យលើទង្វើ និងសកម្មភាពរបស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់ ដើម្បីធានាថាការអភិវឌ្ឍន៍នឹងមានភាពស៊ីមេទ្រីទៅនឹងតម្លៃវប្បធម៌ និងអត្តសញ្ញាណនៃប្រទេស ជៀសវាងការប៉ះពាល់ណាមួយលើបែបបទសង្គម។

១.៦. ឥទ្ធិពលនៃការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ

នៅពេលដែលប្រទេសមួយមានយន្តការ ក៏ដូចជាចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងគោលដៅទេសចរណ៍នានានៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ នោះប្រទេសនោះប្រាកដណាស់នឹងទទួលបានការអភិវឌ្ឍ។ ដែលជាលទ្ធផល ការអភិវឌ្ឍនេះនឹងសាយភាយនូវផលចំណេញមួយចំនួនធំទៅកាន់ផ្នែកផ្សេងៗនៅក្នុងប្រទេសទាំងមូល។ និយាយក្នុងន័យសាមញ្ញមក ការអភិវឌ្ឍនៃវិស័យទេសចរណ៍មិនត្រឹមតែផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់វិស័យខ្លួនផ្ទាល់ទេ ប៉ុន្តែវាក៏មានឥទ្ធិពលទៅលើ៖ វប្បធម៌ទំនៀមទម្លាប់ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថានផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ក៏អាចជាប្រភពនៃបញ្ហាផងដែរ។ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទាំងនោះអាចដូចជា៖ ការប៉ះទង្គិចនៃវប្បធម៌ ការពឹងផ្អែកហួសកម្រិតលើវិស័យទេសចរណ៍ អសន្តិសុខសង្គម និងការខូចខាត បរិស្ថានជាដើម។

ផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានលើវប្បធម៌ទំនៀមទម្លាប់៖ ការអភិវឌ្ឍច្បាស់ណាស់នឹងទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់ទេសចរ ជាពិសេសទេសចរអន្តរជាតិឱ្យមានទស្សនាកម្សាន្តនៅតំបន់គោលដៅដើម្បីស្វែងយល់ និងបានឃើញផ្ទាល់ពីតំបន់ដែលគេតែងតែលឺនោះ។ កំណើននៅទេសចរបានផ្តល់ជាឱកាសដ៏ល្អក្នុងការលើកកម្ពស់វប្បធម៌របស់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ ក៏ដូចជាប្រទេសទាំងមូល។ នេះដោយសារតែទេសចរដែលមកដល់ និងអ្នកស្រុកអាចចែករំលែកការយល់ ដឹង ទំនៀមទម្លាប់ សិល្បៈ វត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ ឬពិធីបុណ្យប្រពៃណីក្នុងស្រុកផ្សេងៗ ដើម្បីបន្សល់ទុកជាការចងចាំ និងកសាងជាស្ថានក្នុងការផ្សារភ្ជាប់វប្បធម៌ទាំងឡាយនៅទូទាំងពិភពលោក¹⁷។

ពិសេសជាងនេះទៀត ទេសចរណ៍ក៏បានជួយបង្កើតទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមមនុស្សទាំងអស់ដែលមកពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន និងឋានៈសង្គមឱ្យបានស្វែងយល់បន្ថែមអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និងវប្បធម៌របស់គ្នាទៅវិញទៅមកផងដែរ ដើម្បីជំរុញឱ្យមានការរួបរួមគ្នារវាងក្រុមមនុស្សផ្សេងៗគ្នានិងជៀសឱ្យឆ្ងាយពីការប្រយុទ្ធគ្នាដែលជាដើមហេតុនាំឱ្យបែកបាក់សាមគ្គីនៅក្នុងមនុស្សជាតិ។

ផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានលើសេដ្ឋកិច្ច៖ ការរីកចម្រើននៃវិស័យទេសចរណ៍បានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ទាំងផ្ទាល់ និងប្រយោលជាច្រើនលើសលុបមកលើសេដ្ឋកិច្ច។ អត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់នោះគឺ វិស័យទេសចរណ៍បាន

¹⁷ <https://ticketsntour.com/pros-cons-tourism/>

ដើរតួនាទីយ៉ាង សំខាន់ក្នុងការបង្កើតឱកាសការងារសម្រាប់ប្រជាជននៅទូទាំងពិភពលោក។ បើយោងទៅតាម របាយការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សានៃការធ្វើដំណើរ និងទេសចរណ៍ពិភពលោក (WTTC) បានរាយការបង្ហាញឃើញថា ការងារទូទៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍នៅទូទាំងពិភពលោកមានចំនួន ២៨៩ លាននៅក្នុងឆ្នាំ ២០២១ បើធៀបនឹង ៣៣៣ លានក្នុងឆ្នាំ ២០១៩។ បើទោះបីជាមានការធ្លាក់ចុះគួរជាទីកត់សម្គាល់ដោយសារតែការរាតត្បាតនៃវិបត្តិ កូវីដ-១៩ក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែការងារក្នុងវិស័យនេះនៅតែឈរនៅកម្រិតខ្ពស់បើធៀបនឹងវិស័យផ្សេងៗទៀត។ ការងារ ទាំងនោះភាគច្រើនទាក់ទងនឹងការបម្រើសេវាកម្មដូចជា សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន ភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ និងមុខងារផ្សេងទៀតដែលបម្រើដល់ភ្ញៀវទេសចរ។ ចំណែកអត្ថប្រយោជន៍មួយទៀតគឺ ទេសចរណ៍មានសមត្ថភាពដ៏ខ្លាំងក្លាក្នុងការរកថវិការ តាមរយៈប្រាក់ចំណូលលើការប្តូរប្រាក់បរទេស ដែល និយាយឱ្យស្រួលយល់មានន័យថាប្រាក់ចំណេញដែលបានមកពីការលក់ទំនិញ និងសេវាកម្ម ឬដោយការ ផ្លាស់ប្តូររូបិយប័ណ្ណនៅក្នុងទីផ្សារពិភពលោក។ លើសពីនេះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលពីការងារទេសចរណ៍ អាជីវកម្ម ទេសចរណ៍ និងថ្លៃសេវាកម្មដែលគិតលើភ្ញៀវទេសចរដែលមានដូចជា ពន្ធអេកូឡូស៊ី (ecological taxation) ឬពន្ធលើការចាកចេញ (departure taxes)។ ចំណូលទាំងប៉ុន្មាននេះបានអាចអនុញ្ញាតឱ្យប្រទេសនីមួយៗ យកមកវិនិយោគបន្ថែម ដើម្បីពង្រីកវិស័យទេសចរណ៍ និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក។ រីឯអត្ថប្រយោជន៍ ដោយប្រយោលវិញ ទេសចរណ៍បានជួយដល់សហគ្រាសខ្នាតតូចៗមួយចំនួនក្នុងស្រុក ជាពិសេសសហគ្រាស ដែលផ្គត់ផ្គង់គ្រឿងបរិក្ខារ និងគ្រឿងសង្ហារឹមដើម្បីបំពេញតម្រូវការចាំបាច់របស់សណ្ឋាគារឬភោជនីយដ្ឋាននៅ ពេលដែលទេសចរមានការកើនឡើង។ ស្របគ្នានេះដែរ ប្រជាជនក្នុងតំបន់ក៏អាចទទួលបានផលចំណេញ តាមរយៈការលក់ទំនិញទៅកាន់អ្នកទេសចរដូចជា ម្ហូបអាហារ ឬវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ដែលធ្វើដោយដៃផ្ទាល់¹⁸។

ផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានលើសង្គម៖ ថវិការដែលទទួលបានពីទេសចរណ៍អាចឱ្យប្រទេសយកមកអភិវឌ្ឍ បន្ថែម លើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជាផ្លូវថ្នល់ បណ្តាញផ្លូវដែក និងស្ពានដែលអាចតភ្ជាប់ពីតំបន់ ឬប្រទេសមួយ ទៅកាន់តំបន់ឬប្រទេសមួយទៀត។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ប្រទេសខ្លះបានចំណាយប្រាក់ចំណូលនេះទៅលើសេវា សាធារណៈដូចជាការអប់រំ និងសេវាកម្មសុខាភិបាល។ សេវាទាំងពីរនេះមានសារៈសំខាន់ក្រៃលែងចំពោះការ បង្កើនស្តង់ដារនៃការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងស្រុក ព្រោះនៅពេលដែលប្រជាជនទទួលបានចំណេះ ដឹងខ្ពស់ ពួកគេនឹងមានសមត្ថភាពក្នុងការរកចំណូលបានច្រើន។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនោះ ដើម្បីបំពេញការងារឱ្យបាន ជោគជ័យ បុគ្គលម្នាក់ៗត្រូវទាមទារឱ្យមានសុខភាពល្អទាំងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តផងដែរ។ ដូច្នេះ ការចំណាយ

¹⁸ <https://wtcc.org/Research/Economic-Impact>

ថវិការដែលបានពីទេសចរណ៍មកលើសវាសាធារណៈ ក៏អាចជាកត្តាមួយដែលជំរុញក្នុងការជួយកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាភាពគ្មានការងារធ្វើនៅក្នុងប្រទេសដែរ¹⁹។

ផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានលើបរិស្ថាន៖ ទេសភាពដ៏ស្រស់ស្អាតនៃប្រាង្គប្រាសាទ សំណង់ចម្លាក់បុរាណ ទីតាំងប្រវត្តិសាស្ត្រ បំណែកភស្តុតាង និងធនធានធម្មជាតិដែលមានដូចជា ព្រៃព្រឹក្សា សត្វព្រៃ និងទន្លេ បឹងបួរ អូរ និងស្ទឹងសុទ្ធសឹងតែជាកន្លែងដែលទាក់ទាញទេសចរមកពីជុំវិញពិភពលោកឱ្យមកទស្សនាប្រទេសនីមួយៗ ដើម្បីបានលំហែអារម្មណ៍ និងទទួលបានបទពិសោធន៍ថ្មីៗ។ ហេតុដូច្នេះហើយ កំណើននៃទេសចរបានក្លាយ ជាកត្តាលើកជំរុញឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់ទាំងអស់ចាប់ផ្តើមក្រឡេកមកយក ចិត្តទុកដាក់និងចូលរួមក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីការពារនិងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិឱ្យមានសុវត្ថិភាពជៀស ផុតពីការខូចខាត និងបាត់បង់នាពេលអនាគត²⁰។

ទោះបីជាការរីកលូតលាស់នៃទេសចរណ៍បានផ្តល់គុណសម្បត្តិជាច្រើនក៏ដោយ ពេលខ្លះវាក៏អាចនាំ មកនូវគុណវិបត្តិដល់ប្រទេសផងដែរ ប្រសិនបើមិនបានគ្រប់គ្រងឱ្យបានដិតដល់ទេ។

ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើវប្បធម៌ទំនៀមទម្លាប់៖ វិស័យទេសចរណ៍ជាកម្លាំងមួយក្នុងចំណោមកម្លាំងជា ច្រើនដែលអាចជះឥទ្ធិពល និងបង្កផលប៉ះពាល់មកលើវប្បធម៌ទំនៀមទម្លាប់របស់ប្រទេសនីមួយៗ។ ផលប៉ះ ពាល់ដំបូងគេនោះ គឺការប៉ះទង្គិចនៃវប្បធម៌រវាងប្រជាជនក្នុងតំបន់ដែលជាម្ចាស់ផ្ទះ និងទេសចរ។ ជាធម្មតា ទេសចរណ៍មានការពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ទីរបស់ក្រុមមនុស្សពីភូមិសាស្ត្រផ្សេងៗគ្នា ដែលតំបន់នីមួយៗតែងតែ មានវប្បធម៌ ទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី សាសនា របៀបរស់នៅ សីលធម៌ និងភាសាខុសៗគ្នា។ ភាពខុសគ្នានេះ ហើយដែលជាហេតុនាំឱ្យមានការយល់ច្រឡំកើតឡើង ហើយបើមិនបានដោះស្រាយទាន់ពេលវេលាទេ វាអាច នឹងបង្កឱ្យមានជម្លោះ និងឈានដល់ការប្រើប្រាស់អំពើហិង្សា។ ឧទាហរណ៍ ប្រទេសមួយចំនួននៅមជ្ឈិមបូព៌ា ឥណ្ឌា ស្រីលង្កានិងផ្នែកខ្លះនៃទ្វីបអាហ្វ្រិកបានចាត់ទុកដៃឆ្វេងជាដៃកខ្វក់ ព្រោះគេប្រើវាបន្ទាប់ពីប្រើប្រាស់បង្គន់ ហើយ។ ដូច្នេះហើយ ប្រសិនបើទេសចរប្រើដៃនេះពេលបរិភោគ ឬធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗ នោះវាអាចនឹងបណ្តាល ឱ្យប្រជាជនក្នុងតំបន់មានការអាក់អន់ចិត្ត។ ផលប៉ះពាល់មួយទៀត គឺការសឹករិចរិលនៃវប្បធម៌ប្រពៃណី។ នៅ ពេលដែលវប្បធម៌ប្រពៃណីបានក្លាយទៅជាការទាក់ទាញដែលមនុស្សចំណាយថវិកាដើម្បីបានមើល នោះវានឹង ជំរុញឱ្យប្រជាជនក្នុងតំបន់ និងសហគមន៍ពាក់ព័ន្ធចាប់ផ្តើមកែប្រែប្រាណី ប្រពៃណី និងសំលៀកបំពាក់ ព្រមទាំង កាត់បន្ថយរយៈពេលនៃការប្រារព្ធពិធីសាសនានានា ដើម្បីឱ្យមានលក្ខណៈសមស្របទៅនឹងកាលវិភាគកម្សាន្ត

¹⁹ <https://tourismteacher.com/social-impacts-of-tourism/#1-positive-social-impacts-of-tourism>

²⁰ <https://greentumble.com/positive-impacts-of-tourism-on-environment/>

របស់ទេសចរ។ នៅពេលទង្វើបែបនេះត្រូវបានធ្វើឡើងជាញឹកញាប់ វាអាចនឹងបណ្តាលឱ្យវប្បធម៌ជាតិមានការបាត់បង់បន្តិចម្តងៗរហូតទាល់តែអស់តែម្តង។ មួយវិញទៀត កំណើននៃទេសចរចូលមកក្នុងប្រទេសដែលជាលទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍន៍អាចនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌ក្នុងតំបន់ ដោយសារតែប្រជាជន ជាពិសេសសមាជិកវ័យក្មេងក្នុងសហគមន៍បានទទួលឥទ្ធិពលពីទេសចររបស់ទេសចរ ហើយពួកគេចាប់ផ្តើមធ្វើត្រាប់តាមនិងចម្លងវប្បធម៌របស់ទេសចរដែលមកដល់ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានការចាកឆ្ងាយពីទំនៀមទម្លាប់ និងប្រពៃណីផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ការចូលមកកម្សាន្តរបស់ទេសចរចំនួនរាប់ពាន់នាក់ ជួនកាលរាប់លាននាក់ជារៀងរាល់ឆ្នាំអាចធ្វើឱ្យចរនាសម្ព័ន្ធ និងផ្ទាំងសិលាលើជញ្ជាំងថ្មមានភាពសឹករិចរិល និងខូចខាត ដោយសារតែការប៉ះពាល់ ការប្រើប្រាស់ការម៉ា ឬវត្ថុរឹងទៅទង្គិចជាមួយនឹងជញ្ជាំងពេលកំពុងចូលទស្សនា។ បច្ចុប្បន្ននេះ កន្លែងទាក់ទាញបែបវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រជាច្រើននៅក្នុងពិភពលោកកំពុងតែទទួលរងនូវផលវិបាកដែលបានបន្សល់ពីសកម្មភាព និងភាពគ្មានការទទួលខុសត្រូវរបស់ទេសចរ²¹។

ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើសេដ្ឋកិច្ច៖ ការរីកចម្រើនឥតព្រំដែនរបស់វិស័យទេសចរណ៍បានក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះបានជំរុញឱ្យប្រទេសជាច្រើនចាប់ផ្តើមពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងលើវិស័យនេះ។ ការរីកចម្រើនមួយនេះប្រៀបដូចជាកាំបិតមុខពីរអញ្ចឹង មានន័យថាទន្ទឹមនឹងការផ្តល់ផលប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនសម្បារដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ វាក៏អាចនាំមកនូវគុណវិបត្តិផងដែរ។ ជាក់ស្តែងរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសមួយចំនួន ជាពិសេសប្រទេសដែលបានចាត់ទុកវិស័យទេសចរណ៍ជាវិស័យដែលសំខាន់ជាងគេស្រុក តែងតែផ្តោតការខិតខំប្រឹងប្រែង និងចំណូលមួយភាគធំទៅលើវិស័យទេសចរណ៍ ឯឧស្សាហកម្មសំខាន់ៗផ្សេងទៀតដែលមិនសូវអាចទាក់ទាញទេសចរបានដូចជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការអប់រំ សុខាភិបាល និងផ្នែកសន្តិសុខត្រូវបានគេមិនអើពើយកចិត្តទុកដាក់។ ជាលទ្ធផល វាអាចបង្កឱ្យមានការអភិវឌ្ឍមិនស្មើភាពគ្នានៅក្នុងសង្គមរវាងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍និងឧស្សាហកម្មក្រៅពីទេសចរណ៍។ យោងទៅតាមគេហទំព័រ ហ្វូប (Forbes) វាជាការពិតណាស់ដែលថាវិស័យទេសចរណ៍ជាឧស្សាហកម្មមួយដ៏ធំបំផុតក្នុងពិភពលោកដែលរកចំណូលបាន៩,២ ទ្រីលានដុល្លារស្ទើរនឹងជាង១០%នៃGDPរបស់ពិភពលោក។ ការបង្កើតការងារជាច្រើនសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍បានបង្ខំឱ្យកម្មករផ្លាស់ប្តូរពីការងារប្រពៃណីរួមមានដូចជា កសិកម្ម ការដឹកយកដី និងនេសាទត្រីឱ្យមកធ្វើការនៅក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍វិញ។ ប៉ុន្តែជារឿយៗការងារទាំងនោះផ្តល់ប្រាក់ខែទាប និងមិនមានភាពនោះទេដែលមានន័យថាតម្រូវការនៃបុគ្គលិកគឺអាស្រ័យនឹងរដូវកាល និងស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៅក្នុងពិភពលោក។ ជាឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលវិបត្តិកូវីដ-១៩ផ្ទុះឡើង ទេសចរទូទាំងសកលលោកបានផ្អាកការធ្វើដំណើរកម្សាន្ត

²¹ <https://localizejs.com/articles/cultural-differences-9-surprising-customs-from-around-the-world/>

ដោយសារតែការដាក់កំហិតលើការធ្វើដំណើរ និងការរាតត្បាតនៃជម្ងឺ ដូច្នេះហើយបុគ្គលិកបម្រើការក្នុងវិស័យ ទេសចរណ៍ជាច្រើននាក់ត្រូវបាត់បង់ការងារ និងចំណូលចូលគ្រួសារ។ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមួយទៀត គឺភ្នាក់ ងារទេសចរណ៍ សណ្ឋាគារ ឬភោជនីយដ្ឋានជាច្រើនត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនធំៗរបស់បរទេស ហើយ ពួកគេតែងតែជួលកម្មករដែលមានជាតិសាសន៍មួយផ្សេងទៀតជាជាងកម្មករក្នុងស្រុក ព្រោះបុគ្គលទាំងនោះ ទាមទារប្រាក់ឈ្នួលទាប។ ការធ្វើបែបនេះអនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិនបរទេសទាញយក ប្រាក់ចំណេញភាគច្រើនពី វិស័យទេសចរណ៍ ស្របពេលដែលឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុកខ្ចាត់តូចនិងមធ្យម និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់បាត់បង់ ឱកាសក្នុងការរកប្រាក់ចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ដែលជាប្រភពដ៏សំខាន់²²។

ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើសង្គម៖ ជាអកុសល ការរីកអភិវឌ្ឍន៍នៃវិស័យទេសចរណ៍បានបន្សល់ទុកនូវ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានជាច្រើនដល់ប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះ។ ដូចដែលបានឃើញ លំហូរនៃទេសចរជាហេតុនាំឱ្យ សកម្មភាពអសន្តិសុខមួយចំនួនត្រូវបានកើតឡើង។ ការរីកចម្រើននៃកាស៊ីណូ និងកន្លែងលេងល្បែងផ្សេងៗអាច ជំរុញទឹកចិត្តទេសចរឱ្យចូលរួមលេងល្បែងស៊ីសងនៅពេលកំពុងមកកម្សាន្តនៅប្រទេសគោលដៅ។ បើឈ្នះគឺជាការប្រសើរ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលចាញ់ វាអាចនឹងបង្កបញ្ហាដែលនាំឱ្យសង្គមមានភាពអនាធិបតេយ្យ ដូចជា ការប្រើអំពើហិង្សា និងឈានដល់ការធ្វើអត្តឃាតទៀតផង។ ក្រៅពីល្បែង ទេសចរណ៍អាចរួមចំណែកក្នុង ការធ្វើឱ្យមានការកើនឡើងនៃឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗរួមមាន ការឆក់ប្លន់ ការឆបោក និងការចាប់ជំរិត។ នេះដោយសារ តែអ្នកស្រុកតែងសន្មតទេសចរថាជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិ ព្រោះពួកគេមានលុយច្រើនក្នុងការចំណាយ និងមាន វត្ថុមានតម្លៃដូចជា កាមេរ៉ា និងគ្រឿងអលង្ការជាប់ខ្លួន ដែលជា លទ្ធផល ទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ឧក្រិដ្ឋជន ឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ។ បន្ថែមពីនេះ ការមកដល់របស់ទេសចរអាចជាកត្តាធ្វើឱ្យការនាំចូលគ្រឿងញៀនខុស ច្បាប់ដូចជា អាភ័យ និងកញ្ឆាមមានការកើនឡើង ព្រោះតែទេសចរបាននាំយក សារធាតុខុសច្បាប់ទាំងនេះពី ប្រទេសកំណើតរបស់គេដើម្បីចែកចាយដល់ប្រជាជនក្នុងតំបន់គោលដៅ។ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនមិនត្រឹមតែ ជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់សុខភាពផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ទេ តែវាក៏ផ្តល់ផលវិបាកដល់គ្រួសារ និងសង្គមទាំងមូលផងដែរ។ អ្វីដែលមិនអាចមើលរំលងបាននោះគឺការនាំចូលនូវជម្ងឺឆ្លងផ្សេងៗ ចូលមកក្នុង ប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះ។ ចលនាបម្លាស់ទីឥតឈប់ឈររបស់ទេសចរបានក្លាយជាមធ្យោបាយដ៏សំខាន់មួយក្នុងការ ជួយឱ្យជម្ងឺមានការឆ្លងរីករាលដាលពីតំបន់ភូមិសាស្ត្រទៅតំបន់ភូមិសាស្ត្រថ្មីមួយទៀត។ ការរាតត្បាតនៃជម្ងឺ កូវីដ-១៩ គឺជាឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង។ យោងតាមអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ជម្ងឺនេះត្រូវបានរក

²² <https://www.forbes.com/sites/forbesbusinessdevelopmentcouncil/2022/04/04/how-one-of-the-worlds-largest-industries-could-emerge-stronger-from-this-pandemic/?sh=53384d1b34f2>

ឃើញដំបូងនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ប្រទេសស្វីសក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ តែដោយសារការបរាជ័យក្នុងការទប់ស្កាត់ការធ្វើ ដំណើររបស់ទេសចរពេលក្លាមៗ ទើបមេធាតុត្រូវបានរីករាលដាលពាសពេញពិភពលោក²³។

ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើបរិស្ថាន៖ ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ប្រៀបបីដូចជាការអញ្ជើញទេសចររាប់ លាននាក់ឱ្យចូលមកក្នុងប្រទេសសម្រាប់លំហែកម្សាន្ត ទង្វើទាំងនេះអាចនាំឱ្យមានការខូចខាតយ៉ាងសំបើម ដល់បរិស្ថាន ជាពិសេសនៅគោលដៅដែលមានប្រជាប្រិយភាពខ្លាំង។ កម្មវិធីបរិស្ថានរបស់អង្គការសហប្រជា ជាតិ (UNEP) បានលើកឡើងថា វិស័យទេសចរណ៍មានបន្ទុកផលប៉ះពាល់ធំៗចំនួនបី ដែលក្នុងនោះមាន ការថយចុះនៃធនធានធម្មជាតិ ការបំពុលបរិស្ថាន និងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់លើកន្លែងគោលដៅ។ កំណើន ទេសចរអាចដាក់សម្ពាធយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើការប្រើប្រាស់នៃធនធានធម្មជាតិដូចជា ទឹក និងធនធានផ្សេងៗក្នុង តំបន់ ដែលជាលទ្ធផលនាំឱ្យមានភាពខ្វះខាតពេលអនាគត។ ការប្រើប្រាស់ទឹកហួសកម្រិតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម ទេសចរណ៍ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការទេសចរបានក្លាយជាការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងដ៏ប្រទេសជាច្រើន ជាពិសេស ប្រទេសនៅតំបន់ស្ងួត។ នេះដោយសារតែនៅពេលមកសម្រាកលំហែ ទេសចរមានទំនោរប្រើប្រាស់ទឹកច្រើនជាង ពេលពួកគេនៅផ្ទះចំនួនពីរដង។ ធនធានក្នុងស្រុកដូចជាថាមពល អាហារ និងវត្ថុធាតុដើមនានាក៏អាចនឹងបាត់ បង់ដោយសារការកើនឡើងនៃការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ដើម្បីបម្រើទេសចរ។ និយាយពីការបំពុល បរិស្ថាន វិស័យទេសចរណ៍ក៏ចូលរួមចំណែកដល់ការបំពុលមិនចាញ់វិស័យផ្សេងៗប៉ុន្មានទេ។ ពោលគឺការដឹក ជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ផ្លូវគោក និងផ្លូវដែកដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការកើនឡើងនៃចំនួនទេសចរបានចូលរួម ចំណែក យ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបញ្ចេញឧស្ម័នពុល (CO2) ទៅបំផ្លាញស្រទាប់អូហ្សូន និងធ្វើឱ្យសីតុណ្ហភាពកើន ឡើង។ បន្ថែមពីលើ សម្លេងចេញពីមធ្យោបាយទាំងនោះក៏បានបង្កការរំខាន ភាពតានតឹង និងឈានដល់ការ បាត់បង់ការស្តាប់លឺរបស់មនុស្សចំនួនតូចទៀតផង។ ការចោលកាកសំណល់រឹង និងការទុកដាក់សំរាមគ្មាន សណ្តាប់ធ្នាប់របស់ទេសចរ នៅក្នុងតំបន់ដែលមានសកម្មភាពទេសចរណ៍ច្រើនជាបញ្ហាមួយទៀតដែលរុញច្រាន ឱ្យបរិស្ថានធម្មជាតិនៅតំបន់ទាក់ទាញមានការខូចខាត និងបាត់បង់សោភ័ណភាព។ ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ ការសាង សង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទេសចរណ៍ រួមមាន សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋានកន្លែងកម្សាន្ត ក៏ធ្វើឱ្យមានការបំពុលទឹក សមុទ្រ បឹងប្តូរ និង និងប្រភពទឹកផ្សេងៗ និងការរំលោភដីនាំឱ្យបាត់បង់ជីវចម្រុះ និងជម្រកសត្វព្រៃធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ ដោយផ្ទាល់លើតំបន់ទេសចរណ៍²⁴។

១.៧. បទពិសោធន៍បទេសទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ

²³ <https://tourismteacher.com/social-impacts-of-tourism/#8-negative-social-impacts-of-tourism>

²⁴ Ugur Sunlu, Environmental impacts of tourism (Turkey: Turkey, 2003), 263-270, <https://om.ciheam.org/om/pdf/a57/04001977.pdf>

ដោយសារតែវិស័យទេសចរណ៍បានក្លាយជាកាតាលីករយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការស្វែងរកចំណូលជូនជាតិ និងប្រជាជនក្នុងស្រុក ទើបបណ្តាលឱ្យប្រទេសជាច្រើននៅទូទាំងសកលលោកចាប់ផ្តើមបង្កើតផែនការក្នុងការ គ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍតំបន់គោលដៅជាពិសេសគឺរមណីយដ្ឋានបែបវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ដើម្បីឱ្យមានភាពរីកលូត លាស់ទៅមុខបន្តទៀត។ ខាងក្រោមនេះជាបទពិសោធន៍របស់ប្រទេសមួយចំនួនដែលទទួលបានភាពជោគជ័យ នៅក្នុងការគ្រប់គ្រង រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍របស់ខ្លួនដែលប្រទេសផ្សេងគ្នាយកតម្រូវតាម។

• **ប្រទេសហ្សូកដានី៖ ករណីឧទ្យានបុរាណវិទ្យា Petra**

Petra គឺជាគោលដៅទេសចរណ៍ដ៏ចាស់ចំណាស់មួយនៅក្នុងប្រទេសហ្សូកដានី ដែលត្រូវបានសាងសង់ឡើង នៅឆ្នាំ៣១២មុនគ.ស។ Petra ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ជាសកលថាជាតំបន់បែបវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ដ៏សំខាន់មួយ ដោយសារតែវប្បធម៌របស់វាមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអរិយធម៌ Nabataean ដែលជាអរិយធម៌ ដែលនាំមុខ និងជោគជ័យបំផុតក្នុងយុគមាស (Golden Age)។ ភាពអស្ចារ្យនៃ Petra ស្ថិតនៅលើផ្លូវរបស់ខ្សែ រាជវង្សដ៏ឧទ្យារិក ស្ថាបត្យកម្មរបស់ប្រាសាទ ផ្លូវរូងក្រោមដី និងទំនប់សម្រាប់ស្តុកទឹកភ្លៀង និងកាកសំណល់ សល់ពីសម័យបុរាណដូចជាដីទងដែង ព្រះវិហារ និងអគារសាធារណៈផ្សេងៗ។ គោលដៅទេសចរណ៍វប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រមួយនេះត្រូវបានចុះក្នុងបញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ១៩៨៥ ដោយអង្គការយូណេស្កូ (UNESCO)។ នៅក្រោមច្បាប់ជាតិហ្សូកដានី ឧទ្យានបុរាណវិទ្យា Petra នេះត្រូវបានការពារដោយនាយកដ្ឋាន វត្ថុបុរាណ (Department of Antiquities) ដែលជាអង្គភាពមួយនៅក្រោមក្រសួងទេសចរណ៍ និងវត្ថុបុរាណ (Ministry for Tourism and Antiquities)។ ប៉ុន្តែជាទូទៅ ទំនួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការអនុវត្ត គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅកន្លែងនោះភាគច្រើនត្រូវបានធ្លាក់ទៅលើដៃរបស់អាជ្ញាធរអភិវឌ្ឍន៍ និងទេសចរណ៍ តំបន់ Petra (PDTRA)។ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយទាំងនោះគ្របដណ្តប់លើគម្រោងហេដ្ឋារចនា សម្ព័ន្ធ ការដាំដើមឈើ ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីនៅក្នុងឧទ្យានបុរាណ Petra និងការរៀបចំគម្រោងទាក់ទងនឹង កសិកម្មកែច្នៃទឹក។ លើសពីនេះ វិសោធនកម្មឆ្នាំ២០១៦ ក៏បានផ្តល់នូវស្វ័យភាពកាន់តែច្រើនទៅដល់អាជ្ញាធរ PDTRA ដើម្បីទាក់ទាញការវិនិយោគិនបរទេសមកវិនិយោគលើវិក្ការសម្រាប់ទេសចរណ៍ដូចជា អាជនីយ ដ្ឋាន កន្លែងស្នាក់នៅ ហាងលក់ទំនិញ សួនច្បារ កន្លែងកម្សាន្ត ព្រមទាំងព្រឹត្តិការណ៍សាធារណៈ និងសកម្មភាព នានាក្នុងឧទ្យានផងដែរ។ ផងនោះដែរ ច្បាប់ទេសចរណ៍ដែលបានចុះក្នុងឆ្នាំ១៩៨៨ បានកំណត់កាតព្វកិច្ចរបស់ ក្រសួងទេសចរណ៍ឱ្យចូលរួមក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ រៀបចំ និងគ្រប់គ្រងសកម្មភាពទេសចរណ៍ ព្រមទាំងការពារ រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស ដើម្បីឱ្យពួកគេយល់ច្បាស់ពីកាតព្វកិច្ចរបស់ ខ្លួនក្នុងការការពារសម្បត្តិធម្មជាតិឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ជៀសពីការខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីការធ្វេសប្រហែស

ដោយបង្ការណាមួយ។ ដោយសារតែចំនួនទេសចរត្រូវបានកើនឡើងជាលំដាប់ អាជ្ញាធរក្នុងតំបន់បានបញ្ជូន ឱ្យកងកម្លាំងប៉ូលីសទេសចរណ៍និងកងការពារជនស៊ីវិលប្រឹក្សាជាដើមឱ្យចុះយាមនៅក្នុងឧទ្យានដើម្បីធានានូវសុវត្ថិភាពទេសចរ²⁵។

• **ប្រទេសនេប៉ាល់: ករណីតំបន់ Lumbini**

Lumbini ជាសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោកដែលមានស្ថិតនៅក្នុងស្រុក Rupandehi នៃ Lumbini Zone ដែលមានទីតាំងនៅភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសនេប៉ាល់។ កន្លែងនេះត្រូវបានចុះក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧ ថាជាកន្លែងដែលព្រះពុទ្ធសមណគោតម (Siddhartha Gautama) ប្រសូត។ ជាក់ស្តែងគំនិតនៃការកែប្រែ Lumbini ឱ្យក្លាយទៅជាគោលដៅថ្មីសម្រាប់ទេសចរបានផ្ដើមឡើងតាំងពីឆ្នាំ១៩៦៧ នៅពេលដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ លោក U Thant ដែលជាពុទ្ធសាសនិកអញ្ជើញមកពីប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាកទស្សនានៅ Lumbini ប៉ុន្តែផែនការអភិវឌ្ឍនេះទើបត្រូវបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលនេប៉ាល់និងអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨ ប៉ុណ្ណោះ។ នៅឆ្នាំ១៩៨៥ រាជរដ្ឋាភិបាលនេប៉ាល់បានបង្កើត Lumbini Development Trust ដែលជាស្ថាប័នស្វ័យ័តមានតួនាទីទទួលខុសត្រូវលើការអនុវត្តផែនការ អភិរក្ស និងផ្សព្វផ្សាយពី Lumbini និងទីតាំងព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សេងៗនៅក្បែរនោះ។ ផែនការ Lumbini (Lumbini Master Plan) បានគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដី 1x3 ម៉ាយការ៉េ និងមានបីតំបន់។ តំបន់ទី១ គឺភូមិ Lumbini ថ្មី ដែលក្នុងនោះមានបរិក្ខារសម្រាប់បម្រើទេសចរណ៍ជាច្រើនដូចជា សណ្ឋាគារ តុបលក់អាហារ កន្លែងទិញឥវ៉ាន់ និងសារមន្ទីរ។ តំបន់ទី២ ហៅថា តំបន់វប្បធម៌ និងព្រះសង្ឃ ដែលតំបន់នេះតំណាងឱ្យចំណេះដឹង និងការបន្សុតវិញ្ញាណ ឯតំបន់ទី៣ ដែលជាតំបន់ពិសិដ្ឋបំផុត ព្រោះវាជាកន្លែងដែលព្រះពុទ្ធប្រសូត។ ក្រៅពីផែនការ Lumbini ក្រសួងវប្បធម៌ ទេសចរណ៍ និងអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល (The Ministry of Culture, Tourism and Civil Aviation) របស់នេប៉ាល់ក៏បានអនុម័តផែនការទេសចរណ៍រយៈពេល១០ ឆ្នាំ ក្នុងគោលបំណងចង់ប្រែ Lumbini ឱ្យក្លាយទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលទេសចរណ៍ និងធម្មយាត្រាលំដាប់ពិភពលោក។ គោលបំណងមួយដ៏សំខាន់នៃផែនការនេះ គឺការបង្កើនរយៈពេលស្នាក់នៅ និងការចំណាយរបស់ទេសចរ ដើម្បីជួយសម្របសម្រួលជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។ បន្ថែមពីលើ ផែនការនេះក៏បានផ្ដោតសំខាន់ក្នុងការវិនិយោគលើការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ផ្លូវថ្នល់ អាកាសយានដ្ឋាន និងកន្លែងកម្សាន្តនានា ដើម្បីទាក់ទាញក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍ឱ្យរៀបចំកញ្ចប់ដំណើរកម្សាន្តមកកាន់ Lumbini។ អ្វីដែលគួរយកចិត្តទុកដាក់នោះគឺស្ថាប័ន Lumbini

²⁵ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Petra World Heritage Site: INTEGRATED MANAGEMENT PLAN 2019 (Jordan: Jordan, 2019), 79-81, https://en.unesco.org/sites/default/files/petra_integrated_management_plan_1.pdf

Development Trust បានសហការជាមួយមូលនិធិសត្វព្រៃពិភពលោក (WWF) ក្នុងការបង្កើតផែនការ Lumbini បៃតង (Green Lumbini Initiative) ដើម្បីចូលរួមថែរក្សាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី អភិរក្សសត្វព្រៃ និងជម្រករបស់ពួកគេ។ មួយទៀត ផែនការនេះក៏បានសង្កត់យ៉ាងធ្ងន់លើការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយការទទួលខុស និងការយល់ដឹងរបស់ទេសចរ និងប្រជាជនក្នុងតំបន់ទាក់ទងនឹងផលប៉ះពាល់នានាដែលអាចបង្កការខូចខាតដល់បរិស្ថាន និងសង្គម²⁶។

• **ប្រទេសចិន: កំណែមហាកំផែង Badaling**

មហាកំផែងនៅទីក្រុងប៉េកាំង (the Great Wall) ដែលជាកន្លែងទាក់ទាញបំផុតមួយនៅទូទាំងពិភពលោក គឺជានិមិត្តសញ្ញាដែលមានតម្លៃបំផុតសម្រាប់អត្តសញ្ញាណ និងវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រចិន។ The Great Wall ត្រូវបានគេចុះក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោករបស់អង្គការយូណេស្កូក្នុងឆ្នាំ១៩៨៧ ដោយសារតែភាពអស្ចារ្យនៃស្ថាបត្យកម្ម និងសារៈសំខាន់នៃប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់វា។ មហាកំផែងនេះលាតសន្ធឹងប្រមាណ៦៧០០ គីឡូម៉ែត្រពីច្រក Shanhaiguan នៅភាគឦសានដល់ច្រក Jiayuguan នៅភាគពាយព្យនៃប្រទេសចិន ដោយឆ្លងកាត់ខេត្ត Liaoning, Hebei, Beijing, Tianjin, Shanxi, Inner Mongolia, Ningxia, Shaanxi and Gansu។ គោលបំណងដំបូងនៃការស្ថាបនាមហាកំផែង គឺដើម្បីធ្វើជាបន្ទាយការពារឯករាជ្យរបស់រដ្ឋ Qin ប៉ុន្តែក្រោយមកវាក៏ក្លាយជាប្រព័ន្ធការពារដ៏សំខាន់សម្រាប់ប្រឆាំងនឹងសត្រូវភាគខាងជើង។ ដោយសារតែ Great Wall បានដើរតួយ៉ាងសកម្មក្នុងការពង្រីកវិស័យទេសចរណ៍ និងស្វែងរកចំណូលជាច្រើនអំណោយជូនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ វាបានជំរុញឱ្យថ្នាក់ដឹកនាំនៃប្រទេសចិនចាប់ផ្តើមយកចិត្តទុកដាក់លើការការពារបំបែកផែនការអភិវឌ្ឍ ព្រមទាំងពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងតំបន់ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ទេសចរពេលមកដល់។ នៅក្នុងផែនការទេសចរណ៍រយៈពេល ៥ ឆ្នាំរបស់ប្រទេសចិនក៏មានបញ្ចូលនូវការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍមហាកំផែង Badaling ដែលជាមហាកំផែងមួយនៃតំបន់ Great Wall ក្នុងទីក្រុងប៉េកាំង។ មហាកំផែង Badaling ជាផ្នែកមួយដំបូងគេដែលបានបើកឱ្យទេសចរចូលទស្សនា។ Badaling ស្ថិតនៅក្នុងសង្កាត់ Yanqing ដែលមានចម្ងាយប្រហែល ៦០គីឡូម៉ែត្រពីទីក្រុងប៉េកាំង និងមានប្រវែងសរុប ៧៤៤១ ម៉ែត្រ រាប់ចាប់ពីប៉មយាមខាងត្បូងទីដប់ប្រាំមួយដល់ប៉មយាមខាងជើងទីដប់ប្រាំបួន។ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នវាបើកត្រឹមតែ៣៧៤១ ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះឱ្យទេសចរចូលទស្សនា គឺពីប៉មយាមខាងត្បូងទីប្រាំពីរដល់ប៉មយាមខាងជើងទីដប់ពីរ។ លក្ខណៈសំខាន់មួយរបស់ Badaling Great Wall គឺទីក្រុង Guan ដែលទីក្រុងនេះជាសំណង់ការពារមួយប្រភេទស្ថាបនាឡើងសម្រាប់គ្រប់គ្រងផ្លូវដឹកជញ្ជូនសំខាន់ៗនៅតំបន់ជុំវិញ។ នៅឆ្នាំ ១៩៨១ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតតំបន់ពិសេស Badaling (Badaling

²⁶ <https://www.timetravelturtle.com/best-places-to-visit-lumbini-nepal/>

Special Zone) ក្នុងគោលបំណងចង់ពង្រឹងការអភិរក្សសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌ និងការអភិវឌ្ឍន៍ទិសដៅទេសចរណ៍តំបន់។ ទាក់ទងនឹងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រង គេឃើញថាការគ្រប់គ្រង Badaling Great Wall ត្រូវបានធ្វើតាមឋានានុក្រម ពោលគឺចាប់ផ្តើមពីកម្រិតតំបន់ រហូតដល់រដ្ឋាភិបាលកណ្តាលនៃប្រទេស។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ អាជ្ញាធរគ្រប់កម្រិតថ្នាក់បានចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍តាមរយៈការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ខ្សែកាបសម្រាប់ដឹកជញ្ជូនទេសចរឡើងទៅលើភ្នំ និងផ្លូវតភ្ជាប់ឡើងទៅលើភ្នំ។ ជាងនេះទៀត គ្រឿងបរិក្ខារសេវាកម្មមួយចំនួនក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងដែលក្នុងនោះមាន រោងមហាស្រព Great Wall Circle Vision ភោជនីយដ្ឋានហាងទំនិញ និងមជ្ឈមណ្ឌលកម្សាន្តនានាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការទេសចរពេលមកដល់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ទីរទេសចរណ៍ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងការដឹកជញ្ជូនរបស់រដ្ឋាភិបាលក្រុងប៉េកាំងក៏បានយល់ព្រមក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការការពារវប្បធម៌ និងស្ថាបត្យកម្មប្រពៃណីរបស់ ស្រុក Badaling និងភូមិក្បែរនោះដូចជាភូមិ Chadao ផងដែរ²⁷។

²⁷ Su, M. Ming, Preservation and Development at the Great Wall World Heritage Sites, China (Canada: Waterloo, 2009), 115-122, https://uwspace.uwaterloo.ca/bitstream/handle/10012/4989/Su_MingMing.pdf?sequence=1

ជំពូកទី ២

ស្ថានភាពទូទៅនៃទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

២.១. ស្ថានភាពទូទៅនៃខេត្តកំពង់ធំ

២.១.១. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ

ខេត្តកំពង់ធំជាខេត្តមានផ្ទៃដីធំទី២ និងមានចម្ងាយ ១៦៨គីឡូម៉ែត្រពីរាជធានីភ្នំពេញ។ ខេត្តនេះមានព្រំប្រទល់ជាប់ខេត្តសៀមរាបនៅភាគពាយព្យ ព្រះវិហារនៅភាគខាងជើង ស្ទឹងត្រែងនៅភាគឦសាន ក្រចេះនៅខាងកើត កំពង់ចាមនិងកំពង់ឆ្នាំងខាងត្បូង និងបឹងទន្លេសាបនៅភាគខាងលិច។ បច្ចុប្បន្ន ខេត្តកំពង់ធំមានទីរួមខេត្តឈ្មោះក្រុងស្ទឹងសែន និងមានផ្ទៃដីសរុបចំនួន១៥,០៦១គីឡូម៉ែត្រការ៉េ ហើយត្រូវបានចែកចេញជា ៨ស្រុក ៧៣ឃុំ ៨សង្កាត់ និង៧៦៧ភូមិ ដែលមានមានប្រជាពលរដ្ឋសរុបចំនួន៨៣៩,៩៩១នាក់ ស្មើនឹង ១៧៧,៧២៨គ្រួសារ និងមានដង់ស៊ីតេប្រជាពលរដ្ឋ ៥៥នាក់/គ.ម^២។ ខេត្តនេះត្រូវបានបែងចែកជាពីរសណ្ឋានដីគឺ តំបន់ខាងក្រោមផ្លូវជាតិលេខ៦ ដែលជាតំបន់វាលទំនាបលាតសន្ធឹងរហូតដល់មាត់បឹងទន្លេសាប និងតំបន់ខាងក្រោមផ្លូវជាតិលេខ៦ដែលជាតំបន់ខ្ពង់រាប^{២៨}។

ខេត្តកំពង់ធំ គឺជាខេត្តដ៏ចាស់ចំណាស់មួយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជារាជធានីដ៏មានឥទ្ធិពលមួយនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ក្នុងសម័យហ្វូណាន។ បន្ទាប់មកនៅក្នុងសម័យបារាំងគ្រប់គ្រង ខេត្តនេះបានក្លាយជាកន្លែងរស់នៅរបស់មនុស្សមួយក្រុមធំដែលមានឈ្មោះថា “សៀង” ប៉ុន្តែក្រុមនេះត្រូវបានបញ្ចូលជាមួយប្រជាជនខ្មែរតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ។ ជាក់ស្តែង ឈ្មោះដើមរបស់ខេត្តកំពង់ធំ គឺកំពង់ពស់ធំ ព្រោះតាំងពីយូរយារណាស់មក ហើយប្រជាជនក្នុងតំបន់តែងតែប្រទះឃើញពស់ធំមួយគូវារចេញពីរូងភ្នំនៅជាប់នឹងមាត់ទន្លេស្ទឹងសែននាពេលរំលងថ្ងៃបុណ្យពុទ្ធសាសនាជាពិសេសថ្ងៃសីល។ ពេលវេលាក្រោយមក សត្វពស់នោះក៏បានបាត់ខ្លួន ហើយអ្នកស្រុករស់នៅតំបន់នោះបានហៅតំបន់នោះថា កំពង់ពស់ធំ ប៉ុន្តែពេលក្រោយមក គេបាននិយាយបង្រួមពាក្យមកត្រឹមកំពង់ធំវិញ។

ចំពោះជំនឿសាសនា សាសនាដែលលេចធ្លោជាងគេនៅកម្ពុជាគឺព្រះពុទ្ធសាសនា (៩៧%) បន្ទាប់មកគឺសាសនាឥស្លាម (២%) និងសាសនាផ្សេងទៀត (០,៨%)។ សាសនាផ្សេងទៀតភាគច្រើនសំដៅទៅលើប្រព័ន្ធសាសនានៃក្រុមកុលសម្ព័ន្ធតំបន់ខ្ពង់រាប និងជាតិភាគតិចមួយចំនួនមកពីប្រទេសផ្សេងៗ។ សម្រាប់ខេត្តកំពង់ធំ បើយោងតាមរបាយការណ៍ជាតិ អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាមានរហូតដល់ ៩៨,៦% សាសនាឥស្លាម ១% និងសាសនាគ្រិស្ត ០,៣%។ ប្រជាជនទាំងនោះខ្លះប្រកបមុខរបរតាមបែបប្រពៃណីដូចជា ធ្វើស្រែចំការ រុក្ខាប្រមាញ់

²⁸ រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ “ស្ថានភាពទូទៅ និងសក្តានុពលរបស់ខេត្តកំពង់ធំ”, ២០២១

នេសាទត្រី ចិញ្ចឹមសត្វ ឬដាំដំណាំ ខ្លះបម្រើការងារក្នុងវិស័យសំខាន់ៗរួមមាន ទេសចរណ៍ វាយនភណ្ឌ សេដ្ឋកិច្ច រីឯខ្លះទៀតបើកសិប្បកម្ម ឬអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពនៅក្នុងគ្រួសារ និងនាំចេញទៅក្រៅប្រទេស។

ខេត្តកំពង់ធំសម្បូរធនធានធម្មជាតិដ៏មានតម្លៃជាច្រើនរួមមាន៖ ដីមានជ័រជាតិដ៏ធំលាតសន្ធឹងដែលសមប្រកបបំផុតសម្រាប់ការដាំដំណាំភោគផលដូចជា កៅស៊ូ ស្វាយចន្ទី និងដំឡូងមី ធនធានជលផលដែលបានមកពីបឹងទន្លេសាប ព្រមទាំងធម្មតាយ៉ាងច្រើនប្រភេទ ដែលអាចយកមកផលិតសម្ភារៈសំណង់ដូចជា ថ្មបាយក្រៀម ថ្មម៉ាប ថ្មក្រានីត ថ្មកំបោរ ក្រូស និងខ្សាច់²⁹។

២.១.២. វិស័យអធិការកិច្ចរបស់ខេត្ត

វិស័យកសិកម្ម ជាកាតាលីករយ៉ាងសំខាន់ និងធំជាងគេក្នុងការលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដើម្បីឈានទៅរកការអភិវឌ្ឍបន្ថែមនៅក្នុងប្រទេស។ យោងតាមប្រសាសន៍របស់លោក ប៉ែន វណ្ណវិទូ ដែលជាប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តកំពង់ធំបានឱ្យដឹងថាពីឆ្នាំ២០២១-២០២២ ប្រជាកសិករក្នុងខេត្តបានប្រមូលស្រូវប្រាំងបានសរុប៦៥,៤២៥ហិកតា ដែលលទ្ធផលនេះបានលើសគោលដៅខេត្តជាង ១៥០ ភាគរយ។ ក្រៅពីស្រូវប្រាំង លោក វណ្ណវិទូ បានបន្ថែមថា កសិករនៃខេត្តកំពង់ធំក៏ទទួលបាននូវភាពជោគជ័យនៅក្នុងការដាំដំណាំបន្លែ ផ្លែឈើ និងសណ្តែកផ្សេងៗជាច្រើនមុខ។ នេះស្តែងឱ្យឃើញអំពីគុណសម្បត្តិរបស់វិស័យកសិកម្មដោយសារតែវាជាកត្តាជំរុញដ៏ចាំបាច់ក្នុងការលើកស្ទួយជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាកសិករក្រីក្រនៅតំបន់ជនបទ ព្រមទាំងធានានូវសន្តិសុខស្បៀង អាហារសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ឱ្យប្រជាជនទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេស និងនាំចេញទៅប្រទេសមួយចំនួនដែលជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដូចជា សហរដ្ឋអាមេរិក បណ្តាប្រទេសអាស៊ាន ចិន ជប៉ុន ព្រមទាំងចក្រភពអង់គ្លេស³⁰។

វិស័យអប់រំ មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធដែលបម្រើការក្នុងខេត្តកំពង់ធំទាំងអស់សុទ្ធសឹងតែបានទទួលការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំ ដើម្បីឱ្យការបំពេញការងារ ការដឹកនាំ ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍអាចធ្វើទៅបានយ៉ាងរលូន និងមានឱកាសជោគជ័យច្រើនជាងមុន។ លើសពីនេះទៀត ប្រជាពលរដ្ឋជាពិសេសបុគ្គលិក និងអាជីវករ បម្រើសេវាកម្មជូនទេសចរក្នុងខេត្តក៏បានទទួលការអប់រំដែរ ដោយការប្រជុំអប់រំនោះផ្ដោតសំខាន់លើសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ បដិសណ្ឋារកិច្ច និងការថែរក្សាបរិស្ថានក្នុងន័យទប់ស្កាត់ការទុកដាក់សម្រាមគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់គុណភាពទឹក។

²⁹ <http://nis.gov.kh/nis/Census2019/Final%20General%20Population%20Census%202019-English.pdf>

³⁰ <https://www.khmertimeskh.com/501021335/kampong-thom-farmers-cultivation-of-rice-surpasses-target/>

វិស័យទេសចរណ៍ ជាវិថីដ៏សំខាន់ក្នុងការស្រូបយកចរិកចូលស្រុក ដើម្បីចូលរួមស្ថាបនានូវគ្រប់ វិស័យទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសក៏ដូចជាបង្កើតឱកាសការងារទៅដល់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ដែលអាចចូលរួមក្នុងការ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ អ្វីដែលគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍នោះគឺខុសពីវិស័យផ្សេងៗ ការងារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍បាន បើកចំហឱ្យប្រជាជនមកពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ទាំងជនពិការដែលងាយរងគ្រោះ ជនជាតិភាគតិច ស្ត្រី និងយុវជន ដែលនេះជាជំហានដ៏សំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយ និងបង្រួមគម្លាតវិសមភាពនៃប្រាក់ចំណូលរវាងប្រជាជនទាំង ឡាយក្នុងប្រទេស។ លំហូរមិនឈប់ឈររបស់ទេសចរទាំងជាតិនិងអន្តរជាតិក៏បានជំរុញឱ្យកើតមាននូវសន្តិភាព ក្នុងខេត្ត ដោយសារតែវាជួយលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍រវាងប្រជាជនម្ចាស់ស្រុកនិងទេសចរ និងការស្វែងយល់អំពី វប្បធម៌របស់គ្នាទៅវិញទៅមក។

យោងតាមរបាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលការងារទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១ បានឱ្យដឹងថា៖ នៅឆ្នាំ ២០២១ ខេត្តកំពង់ធំមានទេសចរសរុបចំនួន ៦៤,៧១០នាក់ បើប្រៀបនឹងចំនួនទេសចរប្រចាំឆ្នាំ២០២០ កន្លង មកមានចំនួនសរុបចំនួន ១៤៨,០៦៥នាក់ ដែលមានការថយចុះរហូតដល់ ៥៦,៣០%។

នៅក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ កន្លែងបម្រើទេសចរណ៍ដែលបានចុះអាជ្ញាប័ណ្ណទេសចរណ៍ ព្រមទាំង បញ្ជូនឯកសារ ស្នើសុំទៅកាន់ក្រសួងទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំមានចំនួន ១៩១ ទីតាំងដូចខាងក្រោម៖

- ក. រមណីយដ្ឋាន ចំនួន២៩ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកចំនួន ៣៧នាក់ ស្រី ១៤នាក់
- ខ. សណ្ឋាគារ ចំនួន៨ទីតាំង មានចំណុះ៣០៩បន្ទប់ និងមានបុគ្គលិកចំនួន ៦៤នាក់ ស្រី ៤២នាក់
- គ. ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន៥៣ទីតាំង មានចំណុះ៨៥៦បន្ទប់ និងមានបុគ្គលិកចំនួន ១៤៥នាក់ ស្រី ១០៥នាក់
- ឃ. ភោជនីយដ្ឋានអាហារ ចំនួន៥២ទីតាំង មានចំណុះ៣,០៤៩កៅអី និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន ៣១៣នាក់ ស្រី ២២១នាក់
- ង. ម៉ាស្សាសុខភាព ចំនួន៥ទីតាំង មានចំណុះ២៨គ្រែ និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន ១២នាក់ ស្រី ១២នាក់
- ច. ខាត់អូរ ចំនួន១៣ទីតាំង មានចំណុះ៨៤បន្ទប់ និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន ៧៨នាក់ ស្រី ៦១នាក់
- ឆ. ហាងលក់គុយទាវកាហ្វេ ចំនួន២៤ទីតាំង មានចំណុះ៨៦៨កៅអី និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន ៥៨នាក់ ស្រី ៥០នាក់
- ជ. ផ្ទះជួលបន្ទប់ស្នាក់នៅ ចំនួន២៧ទីតាំង មានចំណុះ២០៩បន្ទប់

ឈ. កីឡាស្នូកយ៉ា ចំនួន៧ទីតាំង មានចំណុះ៣២តុ និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន ១១នាក់ ស្រី ០៨នាក់^{៣១}។

២.២. ស្ថានភាពទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

ដោយស្ថិតនៅចំកណ្តាលរវាងខេត្តសៀមរាប ព្រះវិហារ ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ និងបឹងទន្លេសាបនៅភាគខាងលិច ដូចនេះខេត្តកំពង់ធំទទួលបានអំណោយផលធម្មជាតិជាច្រើនបើប្រៀបទៅនឹងខេត្តផ្សេងៗទៀត។ ដូចដែលបានឃើញ មិនត្រឹមតែខេត្តនេះសម្បូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិដូចជា ដីដីមានជីជាតិដែលអាចជួយដល់ការដាំដុះប៉ុណ្ណោះទេ តែវាក៏សម្បូរទៅដោយធនធានវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រដូចជា ប្រាង្គប្រាសាទបុរាណ សំណង់ចាស់ៗ ភស្តុតាងដែលនៅសល់តាំងពីបុរាណកាល ព្រមទាំងតំបន់ទេសចរណ៍ដ៏ស្រស់សោភាជាច្រើនកន្លែងដែលទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ ទេសចរឱ្យមកកាន់ខេត្តកំពង់ធំជាផ្សេងៗរាល់ឆ្នាំ។ បន្ថែមពីនេះទៀត ខេត្តនេះក៏មានផលិតផលទេសចរណ៍ដទៃទៀត ដែលដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបំពេញតម្រូវការរបស់ទេសចរនៅពេលមកដល់ដែលក្នុងនោះមាន ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សុវត្ថិភាព បរិស្ថាន និងបដិសណ្ឋារកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋម្ចាស់ស្រុក។

២.២.១. សក្តានុពលទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

ខេត្តកំពង់ធំ គឺជាខេត្តមួយក្នុងចំណោមខេត្តមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានសក្តានុពលទេសចរណ៍យ៉ាងខ្លាំងក្លាក្នុងការទាក់ទាញទេសចរទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិឱ្យឈាងមកចូលទស្សនាជាផ្សេងៗរាល់ឆ្នាំ។ ក្នុងខេត្តនេះមានរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ជាច្រើនដូចជា៖

ប្រាសាទគុកនគរ៖ ប្រាសាទនេះជាតំបន់ប្រាសាទដ៏ធំបំផុត និងត្រូវបានថែរក្សាយ៉ាងល្អបំផុតរបស់ខេត្តកំពង់ធំបន្ទាប់ពីប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។ ប្រាសាទគុកនគរស្ថិតនៅក្នុងទីតាំងវត្តគុហ៍នគរខាងលិចទីប្រជុំជនតាំងគោកក្នុងភូមិត្រពាំងកំពង់ ឃុំពង្រ ស្រុកបាយ័ន ខេត្តកំពង់ធំ។ ដើម្បីទៅដល់ទីនោះ ទេសចរអាចធ្វើដំណើរដោយយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទតាមផ្លូវជាតិលេខ៦ បន្ទាប់មកបត់ខាងលិចតាមបណ្តោយខ្លោងទ្វារវត្តគុហ៍នគរក្នុងចម្ងាយប្រមាណជា២គីឡូម៉ែត្រ។ ប្រាសាទនេះមានចម្ងាយ៧៩គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមខេត្តកំពង់ធំ ដែលត្រូវការពេលវេលា ១ម៉ោង ១០នាទី បើធ្វើដំណើរពីរង្វង់មូលស្តង់ គេត្រូវចំណាយពេលប្រហែល ៣០នាទី ក្នុងចម្ងាយផ្លូវ ២៥គីឡូម៉ែត្រ ប៉ុន្តែបើគេចេញដំណើរពីទីក្រុងភ្នំពេញវិញ គេត្រូវប្រើពេលយ៉ាងតិច ២ម៉ោង ដោយសារតែវាមានចម្ងាយរហូតដល់ ១០៥គីឡូម៉ែត្រ។ រមណីយដ្ឋាននេះត្រូវបានកសាងឡើងលើដីរាបស្មើលើខឿនតែមួយដែលធ្វើអំពីថ្មបាយក្រៀម និងថ្មភក់។ ប្រាសាទនេះបានស្ថាបនាក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទសូរ្យវរ្ម័នទី១ ក្នុងសតវត្សរ៍ទី១១តាម

³¹ មន្ទីរទេសចរណ៍កំពង់ធំ “របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់អង្គភាពទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១” ២០២២

រចនាបថឃ្លាំង និងបែរមុខទៅទិសខាងកើត ព្រមទាំងមានកំពែងព័ទ្ធជុំវិញលាតសន្ធឹងពីកើតទៅលិច។ នៅក្នុងប្រាសាទនេះ គេបានឃើញជញ្ជាំងព័ទ្ធជុំវិញ បណ្តាលយ និងទីសក្ការៈបូជាជាច្រើនកន្លែងដូចជា៖ ផ្ទាំងថ្មភក់ដែលពណ៌នាព្រះឥន្ទ្រលើដំរីក្បាលបីរបស់ព្រះអង្គ បល្ល័ង្កមានរាងការ៉េធ្វើអំពីថ្មភក់ និងលម្អដោយផ្កាឈូក រូបសំណាកបុរសឈរនៅសល់តែពីក្បាលដល់ស្មា និងរូបសំណាកបុរសអ្នកស្រុកហៅថា អ្នកតាបាក់ក។ ប្រាសាទនេះត្រូវបានកសាងឡើងក្នុងគោលបំណងឧទ្ទិសថ្វាយដល់ព្រះសិវៈ ប៉ុន្តែមកដល់បច្ចុប្បន្នវាត្រូវបានឈរជើងនៅក្នុងបរិវេណវត្តពុទ្ធសាសនា។ ប្រាសាទនេះបានទាក់ទាញទេសចររាប់ពាន់នាក់ឱ្យទៅទស្សនា ដោយសារតែរចនាសម្ព័ន្ធ និងភស្តុតាងដែលបានបន្សល់មកតាំងពីសម័យបុរាណមក³²។

ភ្នំសន្ទុក៖ ភ្នំនេះស្ថិតនៅភូមិកោះ ឃុំកោះ ស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ។ គេអាចទៅដល់រមណីយដ្ឋាននេះតាមផ្លូវជាតិលេខ៦ ហើយវាមានចម្ងាយ១៧គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមខេត្តកំពង់ធំស្មើនឹង ៣០នាទីនៃការធ្វើដំណើរ។ បើគេធ្វើដំណើរពីរាជធានីភ្នំពេញ តំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិនិងវប្បធម៌មួយកន្លែងនេះមានចម្ងាយប្រមាណជា ១៥០គីឡូម៉ែត្រ ដែលត្រូវការថេរវេលាប្រមាណជា៣ម៉ោង ហើយនៅពេលទៅដល់ក្លោងទ្វារមានរូបប្រាសាទកំពូលបី និងខាងឆ្វេងដៃមានស្លាកសញ្ញាជាអក្សរថា “រមណីយដ្ឋានភ្នំសន្ទុក” គេត្រូវជិះចូលប្រមាណ ២០០០ម៉ែត្រទើបទៅដល់ភ្នំសន្ទុក។ ពេលមកដល់ជើងភ្នំ គេមានជម្រើសពីរក្នុងការឡើងទៅលើកំពូលភ្នំសម្រាប់ឱ្យទេសចរជ្រើសរើស។ របៀបទី១ គេអាចធ្វើដំណើរដោយបើកបរយានយន្ត ឬម៉ូតូផ្ទាល់ខ្លួនឡើងតាមផ្លូវក្រវិចក្រវៀនតាមចង្កេះភ្នំរហូតដល់កំពូលភ្នំតាមរយៈថ្នល់ចាក់បេតុងយ៉ាងមាំ និងមានចំណតយានយន្តដ៏ធំទូលាយសម្រាប់ចត។ រីឯរបៀបទី២វិញគឺ ទេសចរអាចដើរឡើងតាមកាំជណ្តើរពីជើងភ្នំដល់កំពូលភ្នំ ដែលកាំជណ្តើរសរុបមានចំនួន៨០៩កាំ ហើយកាំជណ្តើរខ្លះទាប កាំជណ្តើរខ្លះខ្ពស់ អាស្រ័យតាមកន្លែងនីមួយៗ ប៉ុន្តែជណ្តើរទាំងនោះសុទ្ធតែមានបង្កាន់ដៃអមតាមផ្លូវ ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពជូនទេសចរ ក៏ដូចជាអាជីវករទាំងឡាយដែលត្រូវឆ្លងកាត់ជណ្តើរនោះ ដើម្បីជញ្ជូនទំនិញ។ ពេលឡើងដល់កំពូលភ្នំ ទេសចរនឹងឃើញ រូបព្រះពុទ្ធបដិមា ដែលធ្វើឡើងពីថ្មភ្នំជាមួយនឹងឥរិយាបថចូលព្រះនិព្វាន និងមានប្រវែងជាង១០ម៉ែត្រ។ ក្រៅពីនេះក៏មានរូបចម្លាក់ព្រះពុទ្ធរូបដទៃទៀត ដែលហាក់ដូចជាផុសចេញពីថ្មភ្នំអញ្ចឹង ដែលរូបទាំងនោះត្រូវបានគេសិក្សាថាសាងសង់ឡើងក្នុងរាជ្យព្រះបាទ ព្រះពញ្ញាធម្មរាជា អំឡុងឆ្នាំ១៤៧៤-១៤៩៤ មកម្ល៉េះ។ ផងនោះដែរ លើកំពូលភ្នំក៏មានប្រាសាទតេជាក្រហមក ដែលជាប្រាសាទដ៏ល្បីស័ក្តិសិទ្ធិតាមបែបប្រវត្តិសាស្ត្រ និងអប្បិយជំនឿមួយ ដែលតែងតែមានអ្នកមកបន់ស្រន់ឱ្យរកស៊ីមានបានប្រលងជាប់ និងសុំកូនជាហូរហែ ព្រោះការប្រាថ្នាទាំងអស់នោះភាគ

³² https://www.tourismcambodia.com/travelguides/provinces/kampong-thom/what-to-see/179_prasat-kuhak-nokor.htm

ច្រើនបានសម្រេចដូចបំណងមែន។ លើសពីនេះទៀត លើក្នុងសង្គមនេះមាន អណ្តូងផ្សេងៗ កន្លែងបោះកាក់ ព្រះវិហារ ប្រាសាទថ្មអណ្តែត ព្រមទាំងសំណង់បុរាណដូចជា ចេតិយព្រះធម្មរាជាជាដើម។ ជាទូទៅ នៅពេល មានពិធីបុណ្យផ្សេងៗ និងថ្ងៃឈប់សំរាកនានា ប្រជាជនតែងតែនាំគ្នាទៅ ដើរកំសាន្តនៅទីនោះ លក្ខណៈជាក្រុម គ្រួសារ ឬមិត្តភក្តិ ដោយសារតែភ្នំនេះជាភ្នំដ៏ពិសិដ្ឋបំផុតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ និងជាមណីដ្ឋានដែលមានធម្មជាតិ និងសត្វរាប់រយប្រភេទដែលប្រជាពលរដ្ឋ និងទេសចរអាចគយគន់បាន³³។

ប្រាសាទគោកកោះ ប្រាសាទនេះស្ថិតនៅភូមិកាខ្ពស់ សង្កាត់ស្រយ៉ូវ ក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ និង មានចម្ងាយប្រមាណ១៤គីឡូម៉ែត្រ ដែលទាមទារត្រឹមតែ២០នាទីប៉ុណ្ណោះដើម្បីទៅដល់។ ប្រាសាទនេះត្រូវបាន សាងសង់អំពីថ្មភក់ និងថ្មបាយក្រៀមក្នុងរចនាបថឃ្លាំង នៅចុងសតវត្សទី១១ ក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទសូរ្យវរ្ម័នទី១ ដើម្បីឧទ្ទិសថ្វាយដល់ព្រះសិវៈ។ មេណីយដ្ឋានបែបវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រនេះមានទំហំ ៦ម៉ែត្រx៥ម៉ែត្រ និងកម្ពស់ ៨ម៉ែត្រ ត្រូវបានសាងសង់នៅលើភ្នំ ហើយបែបមុខទៅទិសខាងកើត ឯតួប្រាសាទកណ្តាលមានទម្រង់រាងសាជី មានរាងហាលបើកទៅទិសខាងកើត ហើយទ្វារចូលពីច្រកចូលខាងកើត។ ដោយផ្អែកលើការសិក្សា ប្រាសាទ នេះត្រូវបានបង្កើតឡើងជារាងចតុកោណ និងមានកំពែងខាងក្រៅដែលមានទំហំ ២៥ម៉ែត្រx២៥ម៉ែត្រ ព្រមទាំង មានគោបុរៈនៅគ្រប់ទិសទាំងបួន។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ នៅខាងក្រៅកំពែងក៏មានប្រឡាយព័ទ្ធជុំវិញផងដែរ ហើយគេក៏សម្គាល់ឃើញថាមានផ្ទាំងថ្ម សិលាចារឹក និងផ្ទាំងមានរចនាបថផ្សេងៗនៅជុំវិញប្រាសាទនេះ។ បើ យោងតាមសម្តីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់បាននិយាយថា នេះមកពីក្នុងសម័យអាណានិគមបារាំង ពួកបារាំង បាននាំយកវត្ថុបុរាណទាំងនេះពីប្រាសាទផ្សេងៗមកប្រមូលផ្តុំនៅទីនេះ ក្នុងគោលបំណងបំបែកជាផ្នែកតូចៗ និងយកមករៀបចំធ្វើជាផ្លូវសម្រាប់ចូលក្នុងប្រាសាទ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានសាងសង់ផងប្រទេសក៏ត្រូវធ្លាក់ចូលក្នុង ភ្លើងសង្គ្រាម។ តាមការសិក្សារបស់ប្រវត្តិវិទូបានឱ្យដឹងថា នៅលើភ្នំចម្ងាយ១គីឡូម៉ែត្រពីប្រាសាទជាកន្លែងដែល គេរៀបចំធ្វើពិធីនាសម័យមុន ដោយពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រង់រាល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មី គេតែងឱ្យស្រីព្រហ្មចារិករាំជុំ វិញកន្លែងដុតភ្លើងដើម្បីបង្កស្លឹកស្លែងសុំទឹកភ្លៀង ហើយពិធីនេះអាចចូលរួមបានតែនារីព្រហ្មចារិកតែប៉ុណ្ណោះ³⁴។

ជម្រកសត្វស្លាបនៃបឹងទន្លេធ្លា បឹងធ្លាមានឡូត៍នេសាទលេខ៥ និងឡូត៍លេខ៦ ហើយមានចម្ងាយ ៣០គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមស្រុកស្ទឹង ខេត្តកំពង់ធំ។ ដែនជម្រកសត្វព្រៃបឹងធ្លាមានផ្ទៃដី ៤០០ ហិកតា មានបណ្តាញ ប្រឡាយទឹកតភ្ជាប់គ្នាតាមមាត់បឹងបឹងខ្លា ដែលសម្បូរទៅដោយព្រៃលិចទឹក។ តំបន់នេះតភ្ជាប់ដោយដៃទន្លេធំៗ ចំនួនពីរស្ទឹង និងស្ទឹងដីក្រែង។ បឹងទន្លេធ្លាជាជម្រកសត្វស្លាបច្រើនប្រភេទរួមមាន សត្វ ត្រដក់ សត្វ ក្រៀល

33 <https://news.sabay.com.kh/article/894714>

34 <https://www.smartsinntravel.com/attraction-detail.html?name=prasat-kok-rokar-sart-sinn-travel>

ទុង កុក ក្អែក ទឹក ននៀល ត្រយង់ ខ្យង ជាដើម។ ដោយសារតែភាពសម្បូរបែបនៃធនធានធម្មជាតិដូចជា សត្វស្លាប ព្រៃប្រឹក្សាដុះនៅជុំវិញបឹងនោះហើយ វាបានទាក់ទាញទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិជាច្រើនឱ្យមកទស្សនា ដើម្បីបានស្គាល់ និងឃើញនូវទេសភាពដ៏អស្ចារ្យមួយនេះ។ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ន អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់កំពុងតែមានភាពព្រួយបារម្ភ ដោយសារតែគេបានកត់សម្គាល់ឃើញថាចំនួនសត្វស្លាបមានការធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ឯតំបន់ព្រៃលិចទឹកវិញគឺត្រូវបានឆាបឆេះអស់ប្រមាណជាង២០០ហិកតា ដោយសារតែអាកាសធាតុក្តៅខ្លាំង ព្រមទាំងសកម្មភាពធ្វេសប្រហែសពីសំណាក់ពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់នោះ។ កត្តានេះបានធ្វើឱ្យខ្សឹតពាក់ព័ន្ធ និងប្រជាជនក្នុងតំបន់ចាប់ផ្តើមស្វែងរកវិធានការ ដើម្បីជួយទប់ស្កាត់ករណីភ្លើងឆេះព្រៃលិចទឹកក្នុងតំបន់នេះ ពីព្រោះភ្លើងឆេះព្រៃអាចនឹងបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់ជម្រកត្រី និងជម្រករបស់សត្វស្លាប³⁵។

ប្រាសាទភូមិប្រាសាទ៖ ប្រាសាទនេះស្ថិតនៅភូមិប្រាសាទ ឃុំប្រាសាទ ស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ ដែលមានចម្ងាយប្រមាណ២៩គីឡូម៉ែត្រខាងត្បូងទីរួមខេត្តកំពង់ធំ។ ប្រសិនបើគេធ្វើដំណើរពីស្ពាន់វិញ វាមានចម្ងាយប្រហែល៦៣គីឡូម៉ែត្រ និងត្រូវប្រើពេលប្រហែល១ម៉ោង ដោយពេលមកដល់ គេនឹងឃើញក្លោងទ្វារចូលមួយស្ថិតនៅខាងឆ្វេងដៃដែលមានពណ៌ផ្កាឈូក និងមានរូបតោពីរឈរយាមអមសងខាងផ្លូវចូល ហើយខាងលើមានឈ្មោះថា វត្តប្រាសាទ។ សម្រាប់ផ្លូវចូលទៅក្នុងប្រាសាទភូមិប្រាសាទវិញមានចម្ងាយ ៥០០ ម៉ែត្រតែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រាសាទនេះត្រូវបានសាងសង់ឡើងពីឥដ្ឋកំបោរ និងថ្មភក់ក្នុងសតវត្សទី៨ ព្រមទាំងមានរចនាបទកំពង់ព្រះ ដើម្បីឧទ្ទិសថ្វាយដល់ព្រះសិវៈ។ ប្រាសាទនេះមានរាងបួនជ្រុងទ្រវែង បែរមុខទៅទិសខាងកើតអមដោយបដិមាតោពីរនៅយាមខាងមុខ ហើយត្រូវបានសង់នៅលើផ្ទៃរាបស្មើ និងគ្មានទ្វារក្លែងក្លាយដែលជាទ្វារបញ្ឆោតដូចប្រាសាទដទៃទៀតទេ។ តែផ្ទុយទៅវិញ វាមានទ្វារធ្វើដោយក្តារឈើពីរ ដោយមួយធ្លាក់ដោយរូបចម្លាក់ទេវៈបុរស និងមួយទៀតធ្លាក់ដោយទេវៈស្រី ឯទ្វារស៊ុមខាងត្បូងត្រូវបានចារឹកដោយសិលាចារឹកប្រាំជួរតែផ្នែកខាងក្រោយរបស់វាភាគច្រើនខូចខាត។ នៅសម័យបុរាណ កន្លែងនេះគឺជាអតីតព្រះបរមរាជវាំងដែលរក្សាទុកនូវវត្ថុដ៏មានតម្លៃ បន្ទាប់មកវាត្រូវបានគេដឹកកកាយ និងលួចយកទៅមួយចំនួនក្នុងសម័យអាណានិគមបារាំង។ ក្រៅពីប្រាសាទនេះ គេក៏បានប្រទះឃើញសិលាចារឹកមួយដែលគេកប់ក្នុងដី ដែលផ្នែកខាងលើរបស់វាត្រូវបានចារជាអក្សរសំស្ក្រឹតចំនួនប្រាំមួយជួរ។ ប្រាសាទនេះស្ថិតក្នុងស្ថានភាពខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ហើយក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ ឥដ្ឋនៃប៉មខាងត្បូង និងខាងលិចបានធ្លាក់ចុះដោយសារដើមឈើដុះឡើង និងខ្យល់ខ្លាំងបក់មកលើ

³⁵ <https://www.rfa.org/khmer/news/environment/birds-at-tonle-chhmar-lake-05042016045217.html>

ប៉មទាំងនោះ។ ដូច្នេះហើយមិនសូវមានទេសចរមកទស្សនានៅប្រាសាទនេះទេ បើទោះបីជាវាមានទេសភាពស្រស់សោភា និងមានផ្ទុកនូវអត្ថន័យប្រវត្តិសាស្ត្រជាច្រើនដែលបានបន្សល់តាំងពីបុរាណកាលក៏ដោយ³⁶។

ប្រាសាទអណ្តែត៖ ប្រាសាទនេះស្ថិតនៅភូមិប្រាសាទ ឃុំសាគរ ស្រុកកំពង់ស្វាយ ខេត្តកំពង់ធំ ដែលមានចម្ងាយប្រហែល៥គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមខេត្តកំពង់ធំ ដោយធ្វើដំណើរតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៦ នៅខាងឆ្វេងដៃ។ ប្រាសាទនេះត្រូវបានអ្នកស្រាវជ្រាវចាត់ទុកថាជាសម្បត្តិវប្បធម៌ខ្មែរមួយដ៏ចំណាស់ ដែលបានសាងសង់តាំងពីពាក់កណ្តាលសតវត្សរ៍ទី៧ដែលមនុស្សភាគច្រើនស្គាល់ថាជាសម័យចេនឡា នៅក្រោមរជ្ជកាលព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី១ ដើម្បីឧទ្ទិសថ្វាយដល់ព្រះហរិហរាល័យ។ កន្លែងនេះបានស្ថាបនាក្នុងរចនាបថកំពង់ព្រះ ធ្វើអំពីឥដ្ឋដោយកំបោរ ថ្មបាយ ក្រៀម និងថ្មភក់ ហើយត្រូវបានសង់លើភ្នំសិប្បនិម្មិតកម្ពស់៥,៣០ ម៉ែត្រ និងមានទម្រង់ជារាងចតុកោណប្រវែង៧,៥០ម៉ែត្រ ទទឹង៥,៥០ម៉ែត្រ និងកំរាស់១ម៉ែត្រ។ ដូចគ្នានឹងប្រាសាទបុរាណដទៃទៀតដែរ ប្រាសាទអណ្តែតបែរមុខទៅទិសខាងកើត ជាមួយនឹងរចនាបថខ្មែរស្រស់អស្ចារ្យ។ កាលពីដើម ប្រាសាទនេះមានរូបសំណាកព្រះហរិហរាល័យលើបល្ល័ង្ក ដែលព្រះហរិហរាជាអទិទេពមួយអង្គដែលបានកើតចេញពីការផ្សំគ្នារវាងព្រះសិវៈ និងព្រះវិស្ណុដើម្បីលើកកម្ពស់សន្តិភាព និងកាត់បន្ថយសង្គ្រាមសាសនា។ បច្ចុប្បន្ន រូបសំណាកនេះត្រូវបាននាំយកទៅតម្កល់ទុកនៅសារមន្ទីរជាតិភ្នំពេញ។ លើសពីនោះទៀត ប្រាសាទនេះមានទ្វារស៊ុមដែលមានទទឹង១ម៉ែត្រ កម្ពស់២ម៉ែត្រ និងកម្រាស់០,២ម៉ែត្រ ហើយនៅលើទ្វារស៊ុមខាងជើងគេឃើញស្លាកស្នាមនៃជើងឆ្មាខ្លា ដែលធ្លាប់លោតទៅប្រអប់ខាងលើនៃទ្វារ។ ស្លាកស្នាមបានបន្សល់រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន។ ប្រាសាទអណ្តែតជាប្រាសាទមួយក្នុងចំណោមប្រាសាទជាច្រើននៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ដែលប្រជាជននិងទេសចរតែងតែមកលេងកម្សាន្តក្នុងឱកាសបុណ្យប្រពៃណីជាតិខ្មែរដូចជាបុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ ឬបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌជាដើម³⁷។

បឹងសំរិទ្ធ៖ ជារមណីយដ្ឋានកែច្នៃមួយដែលត្រូវបានសាងសង់ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ហើយបើកដំណើរការឱ្យភ្ញៀវចូលកម្សាន្តនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៣។ វាស្ថិតនៅក្នុងភូមិដូង ឃុំបល្ល័ង្ក ស្រុកបារាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ ដែលមានផ្ទៃដីសរុបចំនួន៤៧ហិកតា។ គេអាចធ្វើដំណើរតាមផ្លូវជាលេខ៦ ចម្ងាយប្រមាណ ៤២ គីឡូម៉ែត្រពីក្រុងកំពង់ធំ រួចបត់ស្តាំប្រមាណ៣គីឡូម៉ែត្រ នោះគេនឹងឃើញតំបន់ទេសចរណ៍បឹងសំរិទ្ធនេះហើយ។ រមណីយដ្ឋាននេះមានសេវាកម្មជាច្រើនជូនភ្ញៀវដូចជា ម៉ូតូសម្រាប់ស្នាក់នៅ សេវាម្ហូបអាហារ សួនកុមារ អាងទឹកសាធារណៈដ៏ធំ និងកន្លែងកម្សាន្តផ្សេងៗទៀតរួមមាន ការជិះខ្សែរ៉ឺម៉កលើផ្ទៃបឹង ជិះទូក ជិះទាទឹក ជិះប៉េដាឡូ ជិះកង់ ការជិះស្វាយរំអិលខ្លួនធ្លាក់ពីលើភ្នំចូលទៅទឹកបឹង ទីលានវាយកូនបាល់ ទីលានហាត់វាយ

³⁶ <https://ams.com.kh/khmercivilization/detail/19134>

³⁷ <https://www.tourismcambodia.com/attractions/kampong-thom.htm>

កូនហ្នៀ និងល្បែងកីឡាជាច្រើនប្រភេទ។ រមណីយដ្ឋានបឹងសំរឹទ្ធិ គឺជាស្ថាបត្យកម្មដែលសាងសង់តាមរចនាបទខ្មែរមានដូចជា ក្លោងទ្វារចូលគឺសង់តាមលំនាំរចនាបទប្រាសាទព្រះវិហារ សំណង់រូបបង្រួមប្រាសាទអង្គរវត្ត រូបផ្តិលសំរឹទ្ធិ និងភ្នំកែវថ្ម។ ដោយសារតែទេសភាព ស្រស់ស្អាត លាយទាំងមួយនឹងរចនាសម្ព័ន្ធដ៏គួរឱ្យស្ងើចសរសើរនេះហើយ រមណីយដ្ឋានបឹងសំរឹទ្ធិបានទាក់ទាញទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិឱ្យមកលេងកម្សាន្តនៅពេលបានមកដល់។ យោងតាមលោក សេង អាន ដែលជាប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំបានឱ្យដឹងថា កាលពីមុនកន្លែងកម្សាន្តនេះមានភ្ញៀវចូលកម្សាន្តតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ដោយសារតែសំបុត្រចូលមានតម្លៃថ្លៃហូតដល់តែ ២៨,០០០រៀល (៧ដុល្លារ) ដោយបូករួមជាមួយតម្លៃលេងមួយចំនួន។ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នម្ចាស់រមណីយដ្ឋានបានកាត់បន្ថយតម្លៃសំបុត្រចូលមកត្រឹមតែ ៥,០០០រៀលប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យភ្ញៀវគ្រប់កម្រិតថ្នាក់ និងសង្គមមជ្ឈដ្ឋានអាចចូលមកលេងកម្សាន្តគ្រប់ៗគ្នា នេះជាហេតុនាំឱ្យចំនួនភ្ញៀវចូលទៅលេងកម្សាន្តនៅទីនោះមានការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង³⁸។

រមណីយដ្ឋានធម្មជាតិកែវថ្មស្ទឹងព្រៃប្រសំ៖ ជារមណីយដ្ឋានដ៏ស្រស់ត្រកាលមួយ ដែលស្ថិតនៅភូមិព្រៃប្រសំ ឃុំព្រៃប្រសំ ស្រុកកំពង់ស្វាយ ខេត្តកំពង់ធំ និងមានចម្ងាយប្រមាណជិត ១៦គីឡូម៉ែត្រភាគពាយព្យនៃទីរួមខេត្ត។ ដោយប្រទះឃើញពីសក្តានុពល និងអំណោយផលដ៏ល្អខាងវិស័យទេសចរណ៍របស់ស្ទឹងព្រៃប្រសំ ទើបគណៈកម្មាធិការប្រជាជនខេត្តកំពង់ធំបានចេញសេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩២ ដើម្បីបង្កើតមណ្ឌលទេសចរណ៍នេះឡើង ហើយនៅឆ្នាំ១៩៩៥ អាជ្ញាធរខេត្តក៏បានប្រារព្ធពិធីបើកសម្ពោធអនុញ្ញឱ្យទេសចរទូទៅចូលកម្សាន្តជាផ្លូវការក្នុងតំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិកែវថ្មស្ទឹងព្រៃប្រសំនេះ។ យោងតាមអនុសាសន៍របស់លោក សេង អាន ដែលជាប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំបានឱ្យដឹងថាតំបន់រមណីយដ្ឋាននេះមានលក្ខណៈធំល្អល្អើរដែលមានទំហំសរុប ទាំងផ្ទៃទឹកប្រមាណ២០០០០០០ម៉ែត្រការ៉េ។ ដើម្បីទាក់ទាញទេសចរមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តបានធ្វើការយ៉ាងស្វាហាប់ក្នុងការរៀបចំកន្លែងកម្សាន្តជូនទេសចរ ដែលក្នុងនោះមានបឹងសម្រាប់ហែលលេងកញ្ចុះជួលសម្រាប់អង្គុយជួបជុំពិសារអាហារ ប៉េដាឡូសម្រាប់ជិះគយគន់ទេសភាព និងមានសេវាកម្មលក់ភេសជ្ជៈនិងចំណីអាហារផ្សេងៗយ៉ាងសម្បូរបែបប្រកបដោយតម្លៃសមរម្យ។ ដោយសារការគ្រប់គ្រងយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់និងការខិតខំអភិវឌ្ឍបែបនេះហើយ វាបានធ្វើឱ្យរមណីយដ្ឋានស្ទឹងព្រៃប្រសំក្លាយទៅជារមណីយដ្ឋានគំរូមួយដែលអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងមន្ត្រីរាជការជុំវិញប្រទេសយកតម្រាប់តាម។ លើសពីនេះទៀត ដោយសារតែភាពលេចធ្លោរបស់រមណីយដ្ឋាននេះហើយ ទើបសន្ទុះទេសចរមកទស្សនាមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ពិសេសនៅរៀងរាល់ថ្ងៃចុងសប្តាហ៍ ឬថ្ងៃបុណ្យប្រពៃណី ដោយពួកគេភាគច្រើនមក ដើម្បីអង្គុយ

38 <https://khmerpostasia.com/archives/57520>

ស្តូចត្រីលំហែកាយ គយគន់មើលទិដ្ឋភាពថ្ងៃរៀបរៀង ព្រមទាំងសត្វស្លាបជាច្រើនប្រភេទ និងវាលស្រែដ៏ធំល្វឹងល្វើយ³⁹។

ចំការសូត្រសន្ទុក៖ ជាកន្លែងមួយក្នុងចំណោមកន្លែងជាច្រើនដែលបង្ហាញឱ្យទេសចរឃើញអំពីដំណើរការទាំងមូលនៃការផលិតសូត្រ ចាប់តាំងពីការយកសូត្រចេញពីដង្កូវនាងបន្ទាប់ពីគេចិញ្ចឹមវាអស់រយៈពេលប្រាំពីរសប្តាហ៍និងឱ្យវាស៊ីតែស្លឹកមន រហូតដល់ដំណាក់កាលដែលគេវេញយកវាមកធ្វើជាសូត្រសម្រាប់ប្រើប្រាស់។ ចំការនេះស្ថិតនៅប៉ែកអាគ្នេយ៍ដែលមានចម្ងាយប្រហែល១៨គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមខេត្តកំពង់ធំ ដោយធ្វើដំណើរតាមផ្លូវជាតិលេខ៦ និងនៅជិតវិទ្យាល័យភ្នំសន្ទុកចម្ងាយប្រហែល៦៥០ម៉ែត្រពីគ្នា។ ចំការសូត្រសន្ទុកជួលអ្នកស្រុកចំនួន១៨នាក់មកធ្វើជាសិប្បករតម្បាញដែលក្នុងនោះភាគច្រើនជាស្រ្តី។ កន្លែងនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអ្នកស្រី ណារីន (Navin) ដែលគាត់ជាស្រ្តីមេម៉ាយរបស់អតីតរបស់អតីតទាហានសង្គ្រាមវៀតណាមអាមេរិក ហើយទេសចរអាចមើលពួកគេត្បាញក្រមា និងរបស់បេឡេងៗទៀតបាន ប៉ុន្តែត្រូវទូរស័ព្ទប្រាប់គាត់ជាមុន ដើម្បីឱ្យនាងបានយកក្រមាចេញមក⁴⁰។

វិមានស៊ីដង់បារាំងចាស់ និង សត្វប្រចៀវ៖ ដើម្បីទៅដល់កន្លែងទេសចរណ៍នេះ គេអាចជិះតាមផ្លូវធំតាមទិសខាងជើង រួចបត់ឆ្វេងទៅផ្លូវមួយនៅតាមបណ្តោយស្ទឹង រួចបន្តដំណើរប្រហែល៣០០ម៉ែត្រ គេនឹងឃើញកន្លែងអង្គុយសម្រាកដ៏ធំមួយ នោះហើយជាតំបន់គោលដៅ។ ទេសចរអាចមកដើម្បីទស្សនានូវសំណង់បុរាណ និងវិមានដ៏ធំដែលជាកន្លែងស្នាក់នៅរបស់អភិបាលបារាំងនាសម័យអាណានិគមបារាំង។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ នៅទីនោះក៏មានដើម មែកធាងចាស់ចំនួន៣ដើម ដែលជាជម្រករបស់សត្វប្រចៀវធំៗរាប់រយក្បាល។ ស្ថាប័នរបស់ពួកវាមានប្រវែងរហូតដល់៤០សង់ទីម៉ែត្រ ហើយពួកគេចំណាយពេលថ្ងៃរបស់ដោយព្យួរចុះក្រោមដូចជាផ្លែឈើមានស្លាបដើម្បីរក្សាភាពត្រជាក់ ប្រសិនបើទេសចរមកកំឡុងម៉ោង៥:៣០ ឬ ៦ល្ងាច នោះគេនឹងឃើញសត្វទាំងនោះហោះហើរស្វែងរកអាហារ⁴¹។

២.៣. ស្ថានភាពនៃមេធាវីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

២.៣.១. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ

ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកជាប្រភេទមេធាវីយដ្ឋានវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រមួយដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងភូមិសំបូរ ឃុំសំបូរ ស្រុកសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ។ ប្រាសាទនេះស្ថិតនៅតាមបណ្តោយស្ទឹងសែន និងមានចម្ងាយប្រហែល២៥គីឡូម៉ែត្រភាគឦសាននៃទីរួមខេត្តកំពង់ធំ។ ប្រសិនបើគេធ្វើដំណើរពីរាជធានីអង្គរនៃខេត្តសៀមរាប

³⁹ <https://www.khemaradaily.com/p/26895>

⁴⁰ <https://www.lonelyplanet.com/cambodia/kompong-thom-province/attractions/santuk-silk-farm/a/poi-sig/1381364/1336590>

⁴¹ <https://www.visitcambodia.travel/kh/item/view/54c494f4a4t127424y2p2u2z2>

រមីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកមានមានចម្ងាយប្រហែល១៨១គីឡូម៉ែត្រ ដែលស្មើនឹងថេរវាលប្រមាណជា ៣ម៉ោង៣០នាទី តែបើគេចេញដំណើរពីប្រាសាទព្រះវិហារវិញ វាមានចម្ងាយប្រហែល១៧០គីឡូម៉ែត្រ ដោយត្រូវ ប្រើរយៈពេលប្រហែល៣ម៉ោង បើជិះតាមផ្លូវជាតិលេខ៦២។ ប៉ុន្តែបើធ្វើដំណើរពីរាជធានីភ្នំពេញវិញ គេត្រូវការ ពេលវេលាជិត៤ម៉ោង ដោយសារតែវាមានចម្ងាយរហូតដល់១៩៦គីឡូម៉ែត្រឯណោះ។ នៅពេលទៅដល់ ទេសចរនឹងឃើញផ្ទាំងបដិដ៏ធំមួយសរសេរថា “រមណីដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក” សម្រាប់ផ្លូវចូលទៅក្នុង ប្រាសាទនេះមានចម្ងាយប្រមាណជា៣គីឡូម៉ែត្រ ដោយត្រូវជិះលើដីកៅស៊ូ និងផ្លូវដីក្រហម។ សម្រាប់មធ្យោ បាយធ្វើដំណើរ ទេសចរអាចជួលរមកកង់បី ដើម្បីឱ្យគេជូនយើងទៅទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទនានាដោយវាមាន តម្លៃពី២០-៣០ដុល្លារក្នុងមួយថ្ងៃ ឬក៏គេអាចប្រើប្រាស់យានជំនិះផ្ទាល់ខ្លួនដូចជា ម៉ូតូ ឬឡានគ្រន់ធន។ យោង តាមលោក សំបូរ ម៉ាណារ៉ា ដែលជាអ្នកជំនាញប្រវត្តិសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ខ្មែរបានឱ្យដឹងថា ទោះប្រាសាទនេះជា តំបន់ដែលសម្បូរទៅដោយវប្បធម៌ និងប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរក៏ដោយ ក៏វាមិនមែនគ្រាន់តែជាកន្លែងសម្រាប់តែទាក់ ទាញទេសចរអន្តរជាតិប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាជាកន្លែងដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់ប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ និងជានិមិត្តរូបនៃការ បង្រួបបង្រួមជាតិដែលប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់គ្នាស្គាល់⁴²។

២.៣.២. ប្រវត្តិរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកត្រូវបានកសាងឡើងក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទឥសានវរ្ម័នទី១ នៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី៧ ក្នុង គ្រិស្តសករាជ១១៦ដល់១៣៥ នាសម័យចេនឡា ដើម្បីឧទ្ទិសថ្វាយដល់ព្រះសិវៈឬព្រះឥសូរនិយម។ ប្រាសាទ សំបូរព្រៃគុកជារាជធានីចាស់ឈ្មោះថាឥសានបុរៈ កាលពីសម័យនោះជាមជ្ឈមណ្ឌលនៃព្រាហ្មញ្ញសាសនា។ រាជធានីបុរាណ ដែលប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកត្រូវបានប្រទះរកឃើញនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះត្រូវបានគេកំណត់ថាជា ឥសានបុរៈដែលជារាជធានីនៃសម័យចេនឡានៅសតវត្សរ៍ទី៧។ ចេនឡាគឺជាអតីតសាមន្តរដ្ឋនៃនគរភ្នំនោះគឺជា រដ្ឋមួយនៃរដ្ឋដំបូងនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ប៉ុន្តែវាត្រូវបានបាត់បង់ទៅវិញ ដោយសារមានធ្វើចម្បាំងជាមួយ អាណាចក្រភ្នំ និងការកើនឡើងជាបណ្តើរអំណាចរបស់អាណាចក្រចេនឡា ដោយព្រះបាទភវវរ្ម័នទី១ និងបង ប្អូនព្រះបាទមហេន្ទ្រវរ្ម័នទី១ ឬចិត្រសេនារាហូតដល់បុត្ររបស់ព្រះអង្គគឺព្រះបាទឥសានវរ្ម័នទី១ ដែលជាបុត្ររបស់ ព្រះបាទមហេន្ទ្រវរ្ម័នទី១និងជាព្រះមហាក្សត្របានដណ្តើមអំណាចពីនគរភ្នំដោយជោគជ័យ ដោយវាយបែកនគរ ភ្នំនៅរាជធានីចុងក្រោយគឺរាជធានីនរេនគរ ឬភាសាចិនហៅថាណាហ្សូណា បច្ចុប្បន្ននៅភ្នំអង្គរបូរី ខេត្តតាកែវ។

លក្ខណៈពិសេសបុរាណវិទ្យាក្រុមចម្បងរមីយទាំងនេះត្រូវបានគេនិយាយថាបានបង្កើតឡើងដោយព្រះ បាទឥសានវរ្ម័នទី១ ដែលជាបុត្ររបស់ស្តេចចិត្រសេនា។ ការតុបតែងដែលមានស្ថាបត្យកម្មខ្មែរ និងចម្លាក់ដែល

42 <https://www.phnompenhpost.com/national/kampong-thoms-sambor-prei-kuk-gets-unesco-listing>

ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាចនាបថសំបូរព្រៃគុកឈ្មោះនេះបានមកពីវិមានទាំងនេះក្នុងឆមាសទីមួយនៃសតវត្សរ៍ទី៧ ។ លើសពីនេះទៀតស្នងបន្តជាច្រើនរជ្ជកាលស្តេចប្រហែលជាបានរក្សាវិមានទាំងនេះជារាជធានីស្តេចគ្រប់ព្រះអង្គ។ សតវត្សបន្ទាប់ពីការស្លាប់របស់ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី១ ដែលជាស្តេចចុងក្រោយនៃនគរនៅក្នុងឆមាសទី២នៃសតវត្សរ៍ទី៧ នេះគឺជារយៈពេលដ៏តម្លៃនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃចេនឡា។ ទោះជាយ៉ាងណា វាត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងជាថ្មីម្តងទៀតដោយសារមានការចូលរួមរបស់ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី២ ដែលបានបង្កើតទំរង់នៃការ គ្រប់គ្រងរដ្ឋថ្មីមួយ និងនៅសម័យអង្គរមានការបង្កើតរាជធានីផ្សេងៗទៀតបានសំដៅដល់ប្រាសាទអង្គរនៅដើម សតវត្សរ៍ទី៩នេះ។ ការតុបតែងនៃប្រាសាទតោ (ក្រុមកណ្តាល) មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាទៅនឹងចនាបថនៃប្រាសាទជាកម្មសិទ្ធិ អំឡុងពេលនៃព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី២នេះ ជាពិសេសរូបចំលាក់សត្វតោដែលមានលក្ខណៈ ប្រហាក់ប្រហែលនឹង រូបចម្លាក់ដែលបានរកឃើញនៅរាជធានីភ្នំពេញ។ លើសពីនេះ សិលាចារឹកមួយចំនួន នៅក្នុងប្រាសាទសំបូរ (ភាគខាងជើងគ្រប) ត្រូវបានចុះកាលបរិច្ឆេទនៅសតវត្សរ៍ទី១០ ក្រោមរជ្ជកាលរបស់ស្តេចព្រះបាទរាជិន្ទ្រវរ្ម័នទី ២។ របៀបនៃការតុបតែង និងរូបសំណាក់មួយចំនួនផ្សេងៗទៀតគឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់ចនាបថចុងសម័យអង្គរត្រូវ បានបញ្ជាក់ពីប្រាសាទទាំងនេះ។ ភស្តុតាងជាប្រវត្តិសាស្ត្រនេះបានបង្ហាញថា បូជនីយដ្ឋានទាំងនេះត្រូវជាកម្ម សិទ្ធិរបស់ទីក្រុងគោលការណ៍ខេត្តសំខាន់បន្ទាប់ពីរយៈពេលមុនសម័យអង្គរ។ យោងតាមទស្សនៈប្រវត្តិសាស្ត្រ ក្រុមនៃប្រាសាទនេះគឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលមិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែម ទាំងសម្រាប់តំបន់ទាំងមូលនៃភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ព្រោះវាគឺជាសំណង់ស្ថាបត្យកម្មសំឡេងតែមួយគត់ដែល នៅសល់នៅក្នុងបរិមាណច្រើនគួរសម⁴³។

២.៣.៣. សហគមន៍សហគមន៍

សហគមន៍អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកបានធ្វើការបោះជំហានយ៉ាងរឹងមាំ ហើយថែម ទាំងមានភាពម្ចាស់ការក្នុងការស្វែងរកប្រភពចំណូលដោយខ្លួនឯងទៀតផង។ បើយោងតាមអនុសាសន៍របស់ លោកពូប្រធានសហគមន៍បានឱ្យដឹងថា កាលពីមុនពេលដែលសហគមន៍សំបូរព្រៃគុកត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុង សម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក សហគមន៍នេះត្រូវបានស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់មន្ទីរវប្បធម៌ និង ទេសចរណ៍ ប៉ុន្តែក្រោយមក សហគមន៍នេះបានកែប្រែក្លាយជាសហគមន៍ឯករាជ្យមួយ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់ គ្រងរបស់អាជ្ញាធរ ក្រុមព្រឹក្សាភិបាល មេភូមិ ចៅសង្កាត់ និងសមាជិកជាច្រើនទៀតនៃសហគមន៍សំបូរព្រៃគុក ផ្ទាល់តែម្តង។ បើទោះបីជាសហគមន៍នេះជាសហគមន៍ឯករាជ្យក៏ពិតមែន តែគេក៏ត្រូវធ្វើតាមគោលការណ៍របស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលជាអ្នកសម្របសម្រួលគោលការណ៍របស់សហគមន៍ឱ្យត្រូវជាមួយនឹងយន្តការរបស់អង្គការ

⁴³ ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក - វិគីភីឌា (wikipedia.org)

UNESCO ផងដែរ។ បើយោងតាមលក្ខន្តិកៈគណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍អភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកខេត្តកំពង់ធំដែលបានស្រង់ស្ថិតនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៤ បានឱ្យដឹងថាក្នុងសហគមន៍មានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៧ភូមិ ដែលក្នុងនោះមានចំនួន៦០០ គ្រួសារ។ សម្រាប់មុខរបរប្រចាំថ្ងៃ ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនជាអ្នកធ្វើស្រែចំការ មួយចំនួនជាអ្នកលក់ដូរ ចំណែកឯមួយចំនួនទៀតមានមុខរបរក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ដូចជា ការលក់វត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ដល់ទេសចរដែលបានមកកម្សាន្តនៅរមណីយដ្ឋាន និងការបម្រើសេវាកម្មទេសចរណ៍ជាដើម^{៤៤}។

២.៤. សក្តានុពលរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

រមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកជារមណីយដ្ឋានដែលសម្បូរទៅដោយព្រៃឈើធំៗនិងមានប្រាសាទវ័យចំណាស់ជាច្រើន។ រមណីយដ្ឋាននេះត្រូវបានសង់លើដីរាបស្មើមានទំហំ៣,០០០ហិកតា និងត្រូវបានសន្និដ្ឋានដោយអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបរទេសថាជារាជធានីរបស់ខ្មែរក្នុងសម័យចេនឡាដែលមានឈ្មោះថាឥសានបុរៈឬឥសានបុរីក្នុងរាជ្យព្រះបាទឥសានវរ្ម័នទី១នាដើមសតវត្សរ៍ទី៧ ដោយដាក់ឈ្មោះស្របតាមព្រះនាមរបស់ទ្រង់។ ចំណែកអ្នកកសាងបន្តទៀតគឺព្រះបាទភវរ្ម័នទី២ ដោយដាក់នាមថា ភវបុរៈ គឺដូចគ្នាទៅនឹងបច្ច័យរណនាមរបស់ព្រះអង្គដែលរួមនឹងក្សត្រមួយចំនួនទៀត។ នៅក្នុងបរិវេណរាជធានីបុរាណខ្មែរមួយនេះគឺមានប្រាសាទចំនួន ២៩៣ប្រាសាទលើទំហំផ្ទៃដីបច្ចុប្បន្នប្រមាណ៣០គីឡូម៉ែត្រការ៉េ។ ប្រាសាទទាំងនោះត្រូវបានគេបានបែងចែកជា បីក្រុមធំៗ រួមមាន៖

- **ប្រាសាទសំបូរបុក្រមខាងជើង៖** កសាងឡើងនៅដើមសតវត្សរ៍ទី៧ ក្រោមស្នាព្រះហស្តព្រះបាទឥសានវរ្ម័នទី១ ក្នុងគោលបំណងឧទ្ទិសទៅដល់ព្រះសិវៈ ដែលព័ទ្ធជុំវិញដោយក្រុមប្រាសាទតូចៗជាច្រើនកសាងអំពីឥដ្ឋតាន់។
- **ប្រាសាទតាបុក្រមកណ្តាល៖** ព័ទ្ធដោយកំពែងថ្មបាយក្រៀមពីរជាន់ កំពែងខាងក្រៅមានបណ្តោយប្រមាណ ២៨០ម៉ែត្រ និងទទឹង២៧០ម៉ែត្រ ចំណែកកំពែងខាងក្នុងមានបណ្តោយ១៤៥ម៉ែត្រ និងទទឹង ១៣៥ម៉ែត្រ។ កំពែងទាំងពីរជាន់មានច្រកទ្វារនៅទិសខាងកើតនិងខាងលិច ដែលនៅខាងក្នុងកំពែងទាំងពីរមានទួលប្រាសាទចំនួន១២ ដែលខ្លះបន្ទាប់នូវជើងសសរថ្មបាយក្រៀម។ ចេញពីកំពែងខាងក្រៅឆ្ពោះទៅកើតមានថ្នល់បុរាណមួយមានប្រវែងប្រហែល១គីឡូម៉ែត្រ សំដៅទៅរកបឹងធំមួយនៅវាលទំនាបរួចភ្ជាប់ទៅកាន់ស្ទឹងស្ទឹងសែន។ នៅជ្រុងឥសានខាងក្នុងកំពែងខាងក្រៅមានស្រះបុរាណមួយដែលនៅជុំវិញស្រះមានច្រាំងរៀបជាថ្នាក់ៗថ្មបាយក្រៀម។ រីឯនៅខាងលិចខាងក្រៅកំពែងខាងក្រៅមាន

⁴⁴ លក្ខន្តិកៈគណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍អភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកខេត្តកំពង់ធំ, ទំព័រ ២

ប្រាសាទតម្រៀបជាជួរដែលភាគច្រើនខូចខាត និងខ្លះសល់ត្រឹមជញ្ជាំង។ ប្រាង្គកណ្តាលមាន កម្ពស់ ប្រហែលជា២០ម៉ែត្រធ្វើពីឥដ្ឋរាងចតុកោណកែងសង់នៅលើខឿនមានច្រកទ្វារបែរមុខទៅកើត និងទ្វារ បញ្ឆោតនៅតាមជ្រុងផ្សេងៗទៀត ដែលទ្វារទាំងនោះធ្វើពីថ្មភក់។ នៅផ្នែកខាងលើរបស់ស៊ីមទ្វារមាន ចម្លាក់ផ្តុំរស្មីតនៅក្នុងរចនាបទព្រៃក្មេង (រវាងគ.ស.៦៣៥-៧០០) និងកំពង់ព្រះ (រវាងគ.ស.៧០៦- ៨០០) មានលម្អដោយក្បាច់ស្លឹកឈើរាងជាអង្កត់ធ្នូក្បាច់រំយោល និងកម្រងផ្កា។ នៅខាងមុខអម សងខាងជណ្តើរមានលម្អដោយរូបចម្លាក់តោមួយគូ (សរុបទាំងអស់ចំនួន៦លើកលែងតែទ្វារខាងលិច មិនមានចម្លាក់តោ) ដែលជាការលេចឡើងដំបូងនូវចម្លាក់តោនៅក្នុងប្រវត្តិសិល្បៈខ្មែរ។ តាមរយៈការ សន្និដ្ឋានប្រាសាទកណ្តាលអាចស្ថាបនាឡើងនៅចន្លោះចុងសតវត្សរ៍ទី៧ និងចុងសតវត្សរ៍ទី៨។

- **ប្រាសាទយាយព័ន្ធបុក្រមខាងត្បូង៖** ព័ន្ធជុំវិញដោយកំពែងពីរជាន់ កំពែងខាងក្នុងធ្វើពីឥដ្ឋ និងកំពែង ខាងក្រៅធ្វើពីថ្មបាយក្រៀម និងមានច្រកទ្វារពីរខាងកើតខាងលិច និងទ្វារបញ្ឆោតនៅខាងត្បូងនិងខាង ជើង។ ភ្ជាប់ពីខ្លោងទ្វារខាងកើតមានថ្នល់បុរាណមួយមានប្រវែងជាង ២ គីឡូម៉ែត្រឆ្ពោះទៅរកស្ទឹង ស្ទឹងសែន។ តាមរយៈសិលាចារឹកបានបង្ហាញថាសំណង់ប្រាសាទនេះសាងសង់ឡើងក្នុងរាជ្យព្រះបាទ ឥសានវរ្ម័នទី១ (គ.ស.៦១៦-៦៣៧) ដើម្បីឧទ្ទិសថ្វាយដល់ព្រះឥសូរដែលជាអាទិទេពនៃព្រហ្មញ្ញ សាសនា។ នៅក្នុងកំពែងទាំងពីរជាន់នេះមានប្រាង្គប្រាសាទជាច្រើនធ្វើពីឥដ្ឋ និងថ្មបាយក្រៀម ដោយ ខ្លះមានរាងចតុកោណ និងប្រាំទៀតមានរាងអដ្ឋកោណ ដែលមានលម្អដោយក្បាច់ចម្លាក់ផ្សេងៗ ជាពិសេសគឺប្រាសាទអណ្តែត។ ចំណែកនៅលើជញ្ជាំងធ្វើពីឥដ្ឋរបស់កំពែងខាងក្នុងភាគខាងលិចមាន ឆ្លាក់នូវលម្អរាងមូលធំៗចំនួន៧២ (មកដល់សព្វថ្ងៃចម្លាក់ដែលសល់រូបរាងមានចំនួនតែ២៥ប៉ុណ្ណោះ) ខ្លះឆ្លាក់ជារឿងក្នុងទេវកថាផ្សេងៗ។ ក្រៅពីនោះ នៅមានស្រះទឹកបុរាណមួយស្ថិតនៅខាងកើតក្រៅ កំពែងក្រៅ និងស្រះទឹកបុរាណមួយតូចទៀតស្ថិតនៅជ្រុងនិរតីនៃកំពែងខាងក្រៅ។ ប្រាសាទសំខាន់ៗ នៅក្នុងក្រុមនេះត្រូវបានស្ថាបនាប្លង់ជារាងចតុកោណកែង បែរមុខទៅខាងកើតមានកម្ពស់ប្រហែលជា ២៥ម៉ែត្រ និងមានតម្កល់អាទិទេពព្រះនាមប្រហសិតេស្វរៈ (ព្រះឥសូរញញឹម) ជាព្រះនាមមួយរបស់ព្រះ ឥសូរដែលមានចែងក្នុងគម្ពីរសិវបុរាណ នេះបើយោងតាមសិលាចារឹកបាននៅលើមេទ្វាររបស់ខ្លោងទ្វារ ខាងកើត។ នៅខាងក្នុងប្រាង្គមានលក្ខណៈពិសេសមួយគឺមានសាងមណ្ឌបអំពីថ្មភក់ ដែលតាមសិលា ចារឹកបញ្ជាក់ថាជាទីតម្កល់រូបព្រះគោនន្ទិ (ជំនិះព្រះឥសូរ) ប្រាក់។ ក្រៅពីនោះមានសិលាចារឹក ដទៃទៀតមាននិយាយពីការតម្កល់បដិមាព្រះព្រហ្ម ព្រះឥសូរ ព្រះហរិហរៈ សិវលិង្គមាស ព្រមទាំង ព្រះនាងសរស្សតី (ព្រះមហេសីព្រះព្រហ្ម)។ ប្រភពពីសិលាចារឹកនៅប្រាសាទធ្វើពីថ្មបាយក្រៀម ក្រៅពី

បង្ហាញអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិខាងព្រហ្មញ្ញសាសនាក៏មានបង្ហាញអំពីវត្តមានពុទ្ធសាសនាដ៏ចំណាស់ដំបូងគេ មួយនៅសម័យចេនឡា (តាំងពីចុងសតវត្សរ៍ទី៦រហូតដល់ដើមសតវត្សរ៍ទី៩)។

ចំណែកឯក្រុមប្រាសាទតូចៗទៀត មានដូចជាក្រុមប្រាសាទក្រោលមាស ក្រុមប្រាសាទត្រពាំងពាក់ ក្រុមប្រាសាទឫស្សីរំលក ក្រុមប្រាសាទសណ្តាន់ និងក្រុមប្រាសាទបុស្សរាមជាដើម ។ ប្រាសាទនេះក៏មាន លក្ខណៈដូចប្រាសាទដទៃទៀតនៅប្រទេសកម្ពុជាដែរ ប៉ុន្តែវាមានកំផែងព័ទ្ធជុំវិញ ស្រះទឹក កន្លែងបូជា ដើមឈើតូចធំ រុក្ខជាតិ និងសត្វផ្សេងៗគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍។

ចំពោះសេវាកម្មដែលមាននៅមជ្ឈមណ្ឌលប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកមានដូចជា៖

- **ការធ្វើដំណើរតាមរទេះគោ៖** កាលពីមុន ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍មានរទេះគោជាច្រើនសម្រាប់ទុកឱ្យ ទេសចរទាំងជាតិនិងអន្តរជាតិដើម្បីជួលយកទៅជិះកម្សាន្តនៅក្នុងតំបន់ដែលសហគមន៍បានអនុញ្ញាត ។ ដោយសារតែទេសចរភាគច្រើនមិនចេះបររទេះគោដោយខ្លួនឯង ដូច្នេះម្ចាស់រទេះគោតែងតែធ្វើដំណើរ ទៅជាមួយទេសចរ ដើម្បីបង្ហាញទេសចរ ឬពេលខ្លះបង្រៀនទេសចរអំពីរបៀបបររទេះគោ។ សេវាកម្ម មួយនេះទទួលបានចំណូលជាច្រើនជាងរាល់ថ្ងៃ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីមានការអភិវឌ្ឍមក ទេសចរមិនសូវ ចាប់អារម្មណ៍នឹងសេវាកម្មមួយនេះទៀតទេ គេបែរជាក្រឡេកមកជិះយានជំនិះផ្សេងៗទៀត។
- **ការធ្វើដំណើរតាមកង់៖** ក្រៅពីការជួលរទេះគោ សហគមន៍ក៏មានកង់សម្រាប់ឱ្យទេសចរជួលសម្រាប់ ជិះមើលទេសភាពនៅជុំវិញសហគមន៍ផងដែរ។ កង់ទាំងនោះមានច្រើនប្រភេទ សម្រាប់ឱ្យទេសចរ ជ្រើសរើសដូចជា កង់ធម្មតា កង់ភ្នំ (Mountain Bike) និងកង់ទីក្រុង (City Bike) ជាដើម។ សម្រាប់ City Bike គឺសម្រាប់ជិះលើផ្លូវ រាបស្មើទេ មិនអាចយកមកជិះកាត់ខ្សាច់ ឬក្រួសឡើយ។ សម្រាប់ Mountain Bike គឺសម្រាប់ជិះទូលចុះឡើងដូចជាផ្លូវភ្នំជាដើម នេះជាហេតុដែលគេហៅវាថា កង់ភ្នំ។
- **សេវាកម្មមគ្គុទេសក៍៖** សហគមន៍មានសេវាកម្មមគ្គុទេសក៍ផ្ទាល់ខ្លួន ដែលទេសចរអាចជួលដើម្បីបកប្រែ ព្រមទាំងរៀបរាប់ដើមប្រវត្តិនៃប្រាសាទ ឬសិលាចារឹកនីមួយៗដែលពួកគេឃើញ។
- **សេវាកម្មផ្ទះស្នាក់៖** មគ្គុទេសក៍ក្នុងសហគមន៍តែងតែណែនាំសេវាកម្មផ្ទះស្នាក់ទៅដល់ទេសចរ ដើម្បីចូលរួមបង្កើនចំណូលជូនបងប្អូនពូមីងក្នុងសហគមន៍។ ទេសចរជាច្រើន បានសម្តែងក្តីពេញចិត្តនឹង សេវាកម្មមួយនេះ ដោយសារតែវាបានផ្តល់នូវបទពិសោធន៍ថ្មីៗដល់ពួកគាត់ ព្រោះផ្ទះស្នាក់ទាំងអស់ ត្រូវបានរៀបចំ និងតុបតែងតាមបែបប្រពៃណីបុរាណ។ ជាក់ស្តែង នៅ ក្នុងបន្ទប់គេង គ្រឿងលំអ និងសំភារៈប្រើប្រាស់ទាំងឡាយមានលក្ខណៈសាមញ្ញស្របទៅតាមការប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជា ពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍។ រីឯកន្លែងងូតទឹកគឺ ស្ថិតនៅខាងក្រោមផ្ទះ ដែលទំនៀមទំលាប់នេះមាន

លក្ខណៈខុសពីទំនៀមទំលាប់នាពេលបច្ចុប្បន្នដែលភាគច្រើនគេប្រទះឃើញកន្លែងងូតទឹកស្ថិតនៅ ក្នុងបន្ទប់ជាមួយនឹងបន្ទប់គេង។

- **សេវាកម្មម្ហូបអាហារ៖** សហគមន៍មានម្ហូបអាហារជាច្រើនប្រភេទដូចជា ម្ហូបបែបខ្មែរ អឺរ៉ុប និងបែបមេឌី ទែរ៉ាណេ ដែលម្ហូបទាំងនោះស្ថិតនៅក្នុងតម្លៃមួយសមរម្យល្មមនឹងអាចទទួលយកបាន ពោលគឺវា មានតម្លៃចាប់ពី ៦-៨ដុល្លារក្នុងមួយនាក់។ មួយវិញទៀតផ្ទះនីមួយៗក៏មានសេវាកម្មធ្វើម្ហូប ដែលម្ចាស់ ផ្ទះអនុញ្ញាតឱ្យទេសចរមកចូលផ្ទះបាយដើម្បីចម្អិនម្ហូបជាមួយខ្លួនផងដែរ។ សម្រាប់សេវាកម្មម្ហូបអា ហារ សហគមន៍បានដាក់កំហិតឱ្យម្ចាស់ផ្ទះស្នាក់ប្រើប្រាស់បន្ថែម និងត្រៀមផ្សំទាំងឡាយណាដែលដាំ ដុះដោយខ្លួនឯង ដើម្បីធានានូវសុវត្ថិភាពជូនទេសចរពេលបរិភោគ។
- **សេវាកម្មធ្វើនំប្រចាំតំបន់៖** ម្ចាស់ផ្ទះស្នាក់ក៏មានបង្រៀនទេសចរឱ្យធ្វើនំក្នុងតំបន់ដូចជា នំនាឡឺដែលជា នំប្រពៃណីម្យ៉ាង ដែលគេយកទៅចំហុយនៅលើត្រឡោកដូង ហើយក្នុងការចម្អិនម្តងគឺបានតែមួយទេ។ គេធ្វើនំនេះដោយដាក់លើក្អមហើយចុះរន្ធតូចៗលើត្រឡោកដូង ដើម្បីឱ្យកម្ដៅចូលតាមរន្ធនោះទើប វាឆ្អិន។ នំនាឡឺធ្វើឡើងពីម្សៅមីបុកលាយជាមួយដូង និងស្ករត្នោត។ ពេលចំហុយនំនាឡឺមិនឡើង ដូចនំដទៃទេ ប៉ុន្តែវាស្រកមកក្រោមវិញ ហេតុនេះហើយទើបចាស់ៗសម័យបុរាណតែងនិយមនិយាយ ថានំមិនធំជាងនាឡឺនោះទេ។ គេតែងចំហុយនំនេះក្នុងពិធីឡើងអ្នកតា ឬការបូជាញញនៅក្នុងព្រហ្មញ្ញ សាសនា ដើម្បីតំណាងឱ្យផែនដី ឬក្នុងពិធីច្រកព្រះនង្គ័លជាដើម។

ក្នុងចំណោមសេវាកម្មទាំងអស់ សេវាកម្មមគ្គុទេសក៍មានភាពលេចធ្លោ និងទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍ ពីទេសចរជាងគេ ដោយសារតែតំបន់ទេសចរណ៍មួយនេះពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាសាទបុរាណ ដែលទេសចរនីមួយៗត្រូវ ការមគ្គុទេសក៍ដើម្បីពន្យល់ និងបកស្រាយ ទើបពួកគាត់អាចទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមទាក់ទងនឹងប្រវត្តិ និង ព័ត៌មានទូទៅនៃរមណីយដ្ឋាន។ ចំណែកឯសេវាកម្មផ្ទះស្នាក់ក៏ល្បីមិនចាញ់សេវាកម្មមគ្គុទេសក៍ប៉ុន្មានដែរ នេះ ដោយសារតែទេសចរជាពិសេសទេសចរអន្តរជាតិនៅពេលដែលមកដល់តែងតែស្វែងរកផ្ទះស្នាក់ ដើម្បីស្នាក់នៅ បណ្តុះអាសន្នមួយយប់ឬពីរយប់។ ម្យ៉ាងទៀតកត្តាដែលទាក់ទាញទេសចរឱ្យប្រើប្រាស់សេវាកម្មទាំងពីរនេះច្រើន ជាងគេនោះគឺព្រោះតែវាមានតម្លៃសមរម្យមិនថ្លៃហើយក៏មិនថោកពេកដែរ ពោលគឺសេវាកម្មមគ្គុទេសក៍មានតម្លៃ ត្រឹមតែ១៥-២០ដុល្លារក្នុងមួយថ្ងៃនិងសេវាកម្មផ្ទះស្នាក់មានតម្លៃត្រឹមតែ៥-៧ដុល្លារប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយយប់។

សម្រាប់សេវាកម្មដែលពុំសូវទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍ពីសំណាក់ទេសចរ សហគមន៍បានអនុវត្ត វិធានការមួយចំនួនដូចជា ការសិក្សាបន្ថែមលើចំណុចខ្វះខាតថាហេតុអ្វីបានជាទេសចរមិនសូវប្រើប្រាស់សេវា កម្មទាំងនោះ ហើយធ្វើការកែលំអ និងស្ថាបនាបន្ថែមលើចំណុចទាំងអស់នោះ។ បន្ទាប់មកទៀត សហគមន៍

បានពឹងពាក់ឱ្យទេសចរចាស់ៗ ដែលគាត់ធ្លាប់មកកម្សាន្ត និងប្រើប្រាស់សេវាកម្មឱ្យជួយផ្សព្វផ្សាយ ព្រមទាំងចែករំលែកបទពិសោធន៍ល្អៗទៅកាន់បុគ្គលផ្សេងៗទៀតដូចជា បងប្អូន ញាតិមិត្ត ឬអ្នកធ្វើការជាមួយជាដើម ដើម្បីអូសទាញឱ្យពួកគាត់ចាប់អារម្មណ៍ និងមកកម្សាន្តនៅរមណីយដ្ឋាននេះដែរ។ លើសពីនេះទៀត សហគមន៍បានចាប់ដៃគូជាមួយក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍ មួយចំនួនធំ ជាពិសេសក្រុមហ៊ុនហានុមាន ដើម្បីឱ្យពួកគាត់ជួយក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ និងរៀបចំកញ្ចប់សេវាកម្មនាំទេសចរ មកកាន់រមណីយដ្ឋានសំបូរព្រៃគុកឱ្យកាន់តែច្រើន។ មួយវិញទៀត សហគមន៍ក៏បានទាក់ទងជាមួយនឹងស្ថាប័នរដ្ឋដែលជាដៃគូដើម្បីឱ្យស្ថាប័នទាំងនោះជួយក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងលើកកម្ពស់សេវាកម្មទាំងអស់នោះឱ្យទទួលបានជោគជ័យដូចសេវាកម្មដទៃទៀតដែរ។

២.៥. បញ្ហាប្រឈម

ទន្ទឹមនឹងភាពរីកចម្រើនដែលរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកទទួលបាន រមណីយដ្ឋាននេះក៏នៅជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនផងដែរ ដូចជា៖

- **ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ៖** តាមជាក់ស្តែងផ្លូវចូលទៅកាន់រមណីយដ្ឋានជាផ្លូវក្រាលដីក្រហម ដែលធ្វើឱ្យទេសចរ ដែលបានធ្វើដំណើរមកកម្សាន្តទៅកាន់រមណីយដ្ឋានពុំមានភាពងាយស្រួលក្នុងការធ្វើដំណើរ រីឯចំណតរថយន្តវិញ គេបានសង្កេតឃើញថាពុំទាន់មានការរៀបចំឱ្យមានរបៀបរៀបរយសម្រាប់ចំណតយានជំនិះនៅឡើយទេ។
- **សេវាសាធារណៈ៖** យោងតាមការសម្ភាសរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅទីនោះបានឱ្យដឹងថាប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍ និងប្រព័ន្ធអគ្គិសនីនៅមានភាពខ្វះខាតនៅឡើយ។ ទោះបីជាប្រជាជនអាចប្រើប្រាស់នូវសេវាទាំងនោះបានក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែការផ្គត់ផ្គង់នៅមានកម្រិតដែលជាបញ្ហាប្រឈមដែលត្រូវដោះស្រាយ។
- **បញ្ហាបរិស្ថាន៖** បរិស្ថានគឺជាកត្តាមួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍អោយមានភាពរីកចម្រើន។ ជាក់ស្តែងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកជារមណីយដ្ឋានដែលមានធនធានធម្មជាតិដ៏ស្រស់បំព្រង និងគួរឱ្យគយគន់។ ប៉ុន្តែវាក៏មាននូវបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យបរិស្ថាននៅជុំវិញប្រាសាទបាត់បង់នូវសោភ័ណភាពផងដែរ បញ្ហានោះគឺបញ្ហាសំរាម។ ទោះបីជាមាននូវធុងសំរាមក៏ដោយតែយ៉ាងណាក៏នូវតែមានសំរាមមួយចំនួននៅក្នុងបរិវេណប្រាសាទដែរដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ទិដ្ឋភាពនិងភាពទាក់ទាញទាំងមូលរបស់រមណីយដ្ឋាន។
- **បញ្ហាធនធានមនុស្ស៖** វិស័យទេសចរណ៍អាចអភិវឌ្ឍទៅមុខបានលុះត្រាតែមានទាំងកម្លាំងពលកម្មជំនាញព្រមទាំងចំណេះដឹង។ ទាំងអស់នេះហើយគឺជាកត្តាដ៏សំខាន់ដែលធ្វើឱ្យ សេវាកម្មក្នុងវិស័យទេសចរណ៍អាចបង្កើន និងពង្រឹងនូវគុណភាពដែលជាតម្រូវការយ៉ាងចាំបាច់សម្រាប់ទេសចរគ្រប់រូប។

ហេតុដូច្នេះហើយបញ្ហាធនធានមនុស្សជាបញ្ហាដែលគួរអោយយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង ប្រសិនបើ គ្មានការបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសេវាកម្មមគ្គុទេសក៍ និងសេវាកម្មផ្សេងៗទៀតនោះក៏មិនអាច បំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការរបស់ទេសចរបានដែរ ហើយវាក៏បង្កើតជាបញ្ហាប្រឈមដែលធ្វើឱ្យមានការរាំង ឃាត់ស្ទះដល់ការរីកចម្រើន ជាពិសេសខាតបង់នូវប្រាក់ចំណូលរបស់ជាតិ និងប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់ នៅក្នុងតំបន់នោះ។

ជំពូកទី ៣

លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍ មេឈាមដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

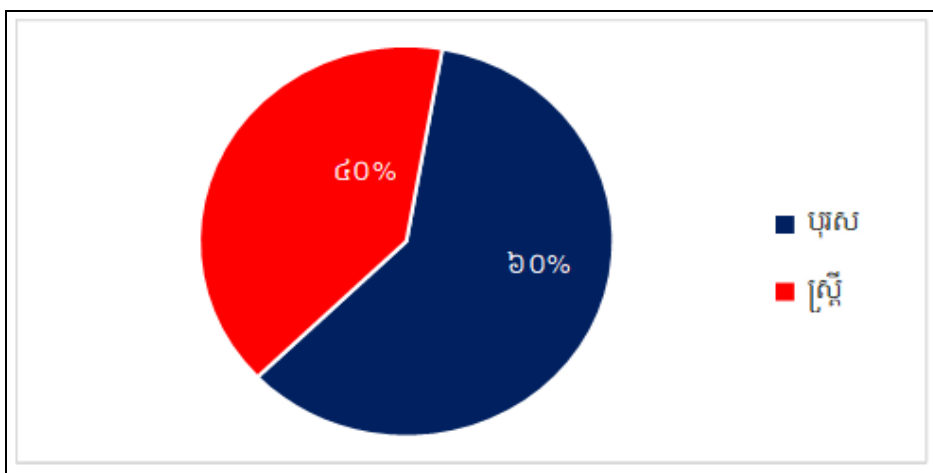
ក្រុមនិស្សិតយើងខ្ញុំបានចុះទៅសម្ភាសដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងប្រជាជាតិក្នុងតំបន់ និងអាជីវករ ចំនួន១០ នាក់ ទេសចរ២៥នាក់ និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធមួយចំនួន៣នាក់ ដើម្បីស្វែងរកព័ត៌មានដែលច្បាស់លាស់ និងគួរជាទីទុកចិត្តសម្រាប់យកមកចងក្រងធ្វើជាសារណាមួយនេះ។ កម្រងសំណួរត្រូវបានបែងចែកជា៣ ដោយ កម្រងសំណួរទី១មានចំនួន៥សំណួរ ដែលទាក់ទងនឹងព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន និងទស្សនៈទានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងតំបន់ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍមេឈាមដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។ កម្រងសំណួរទី២មានចំនួន ១៥សំណួរ ដែលសំណួរទាំងនេះទាក់ទងទៅនឹងព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ទេសចរ។ ចំណែកឯកម្រងសំណួរទី ៣វិញមានចំនួន១៤សំណួរ ដែលសំណួរទាំងអស់គឺសម្រាប់សាកសួរទៅកាន់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងខេត្តកំពង់ ធំ និងក្នុងប្រអប់ពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍមេឈាមដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។

៣.១. លទ្ធផលនៃការសម្ភាសន៍អំពីប្រជាសាស្ត្រ

៣.១.១. ការសម្ភាសន៍ទេវលើភេទ

តាមក្រាហ្វិកខាងក្រោមនេះ ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍ចំនួន១០នាក់ ដែលបានចូលរួម ក្នុងកិច្ចសម្ភាសដោយផ្ទាល់ យើងសង្កេតឃើញថាប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៤នាក់ ដែលស្មើនឹង៤០% ជាស្រី ចំណែក ៦នាក់ទៀត ដែលស្មើនឹង៦០% ជាបុរស។

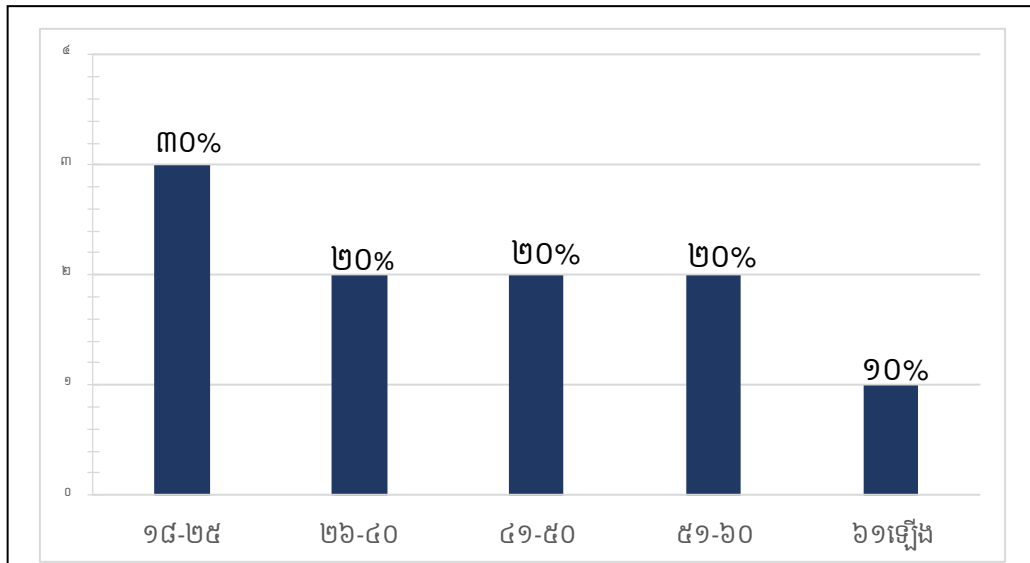
ក្រាហ្វិក ៣.១. អត្រានៃភេទ

៣.១.២. ការសម្ភាសន៍ទេវលើអាយុ

យោងតាមការសម្ភាសជាមួយនឹងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍បានឱ្យដឹងថា ប្រជាពលរដ្ឋអាយុ១៨-២៥ឆ្នាំដែលបានចូលរួមឆ្លើយសំណួរមានចំនួន៣នាក់ដែលស្មើនឹង៣០% ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានអាយុ២៦-៤០ឆ្នាំមានចំនួន២នាក់ដែលស្មើនឹង២០% អ្នកមានអាយុ៤១-៥០ឆ្នាំមានចំនួន២នាក់ដែលស្មើនឹង២០% អ្នកមានអាយុ៥១-៦០ឆ្នាំ មានចំនួន២នាក់ និងអ្នកដែលមានអាយុ៦១ឆ្នាំឡើង មានចំនួន១នាក់ដែលស្មើនឹង ១០%។

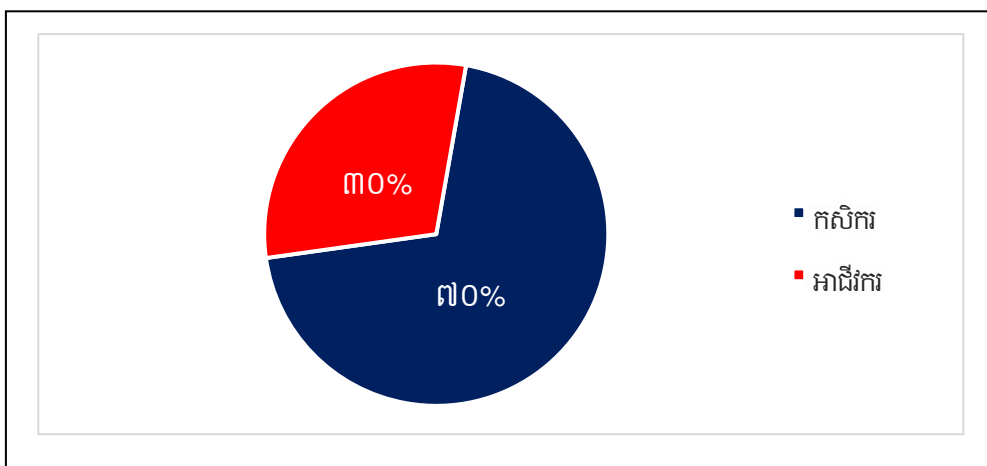
ក្រាហ្វិច ៣.២. អត្រាអាយុ

៣.១.៣. ការសម្ភាសន៍លើមុខរបរ

តាមរយៈការសម្ភាសទៅកាន់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍បានបង្ហាញឱ្យឃើញថាប្រជាពលរដ្ឋដែលជាកសិករប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការដើម្បីជួយទ្រទ្រង់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃមានចំនួន៧នាក់ ដែលស្មើនឹង៧០% និងប្រជាពលរដ្ឋដែលជាអាជីវករមានចំនួន៣នាក់ ដែលស្មើនឹង៣០%។

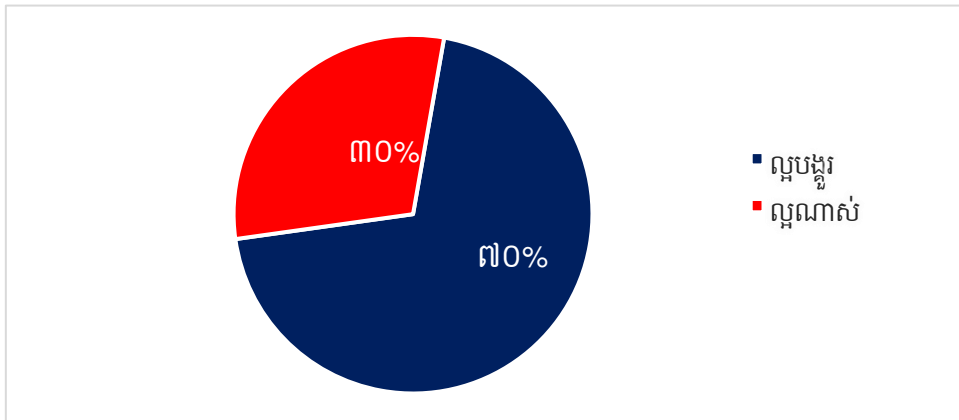
ក្រាហ្វិច ៣.៣. អត្រានៃមុខរបរ

៣.១.៤. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាបរិយាកាស

តាមការសម្ភាសទៅកាន់ប្រជាពលរដ្ឋទាក់ទងទៅនឹងបរិយាកាសក្នុងសហគមន៍បានឱ្យដឹងថា ក្នុងនោះមានប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៣នាក់ ដែលស្មើនឹង៣០% បានយល់ឃើញថាសហគមន៍មានបរិយាកាសល្អណាស់ សម្រាប់ការរស់នៅក៏ដូចជាប្រកបមុខរបរផ្សេងៗជាដើម ចំណែកប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៧នាក់ទៀត ដែលស្មើនឹង៧០% បានបញ្ចេញមតិថាបរិយាកាសមានភាពល្អបង្អួសសម្រាប់ការរស់នៅរបស់ពួកគាត់។

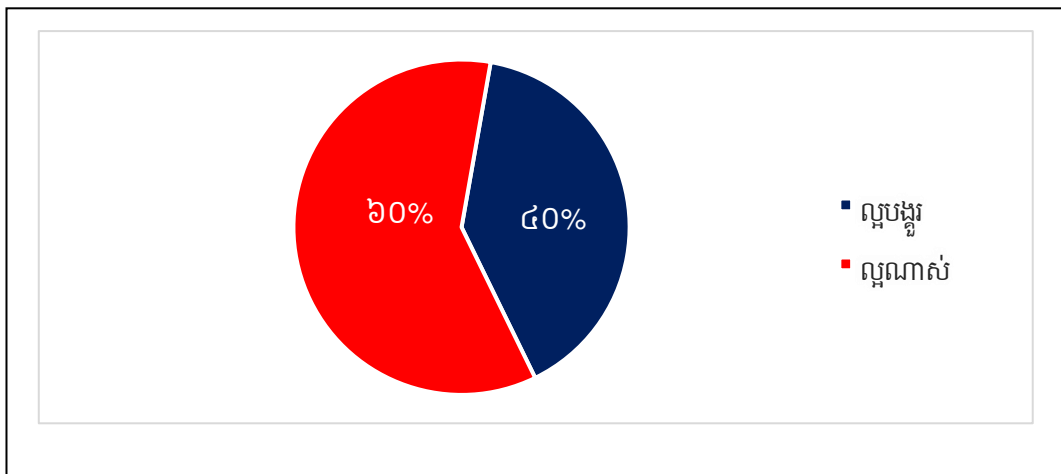
ក្រាហ្វិច ៣.៤. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាបរិយាកាស

៣.១.៥. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាអនាម័យ

យោងតាមការផ្តល់នូវចម្លើយពីសំណាកប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍បានឱ្យដឹងថាប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៦នាក់ ដែលស្មើនឹង៦០% បានបង្ហាញការយល់ឃើញថាសហគមន៍បានរក្សានូវអនាម័យល្អណាស់ដែលធ្វើឱ្យការរស់នៅរបស់គាត់មានភាពស្រស់ស្រាយនិងមានជាសុភកភាព ហើយប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៤នាក់ទៀត ដែលស្មើនឹង៤០% បានយល់ឃើញថាអនាម័យនៅក្នុងសហគមន៍មានលក្ខណៈល្អបង្អួសសម្រាប់ការរស់នៅ។

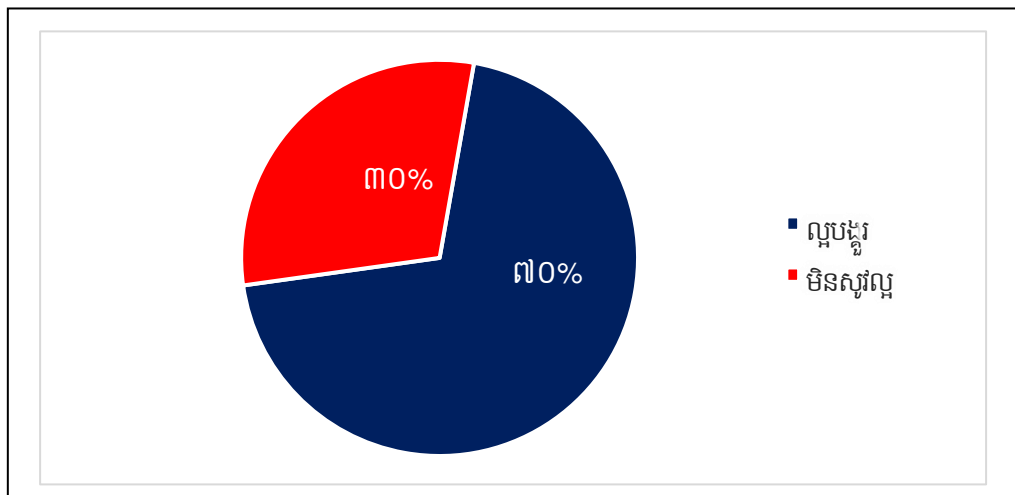
ក្រាហ្វិច ៣.៥. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាអនាម័យ

៣.១.៦. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាបេដ្ឋានចរាចរណ៍សម្ព័ន្ធដីក្នុងក្រុង

លទ្ធផលនៃការសម្ភាសបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៧៥% យល់ឃើញថាផ្លូវថ្នល់មានសភាពល្អបង្អួច ដែលទេសចរអាចធ្វើដំណើរមកលេងកម្សាន្តនៅមណីយដ្ឋានប្រកបដោយមានភាពងាយស្រួល រីឯប្រជាពលរដ្ឋចំនួន២៥% នាក់ទៀត ដែលស្មើនឹង២៥% បានបង្ហាញថាផ្លូវថ្នល់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានសភាពមិនសូវល្អនៅឡើយទេ ហើយវាទាមទារឱ្យនូវការអភិវឌ្ឍបន្ថែមទៀត ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលជាងនេះទៅទៀត។

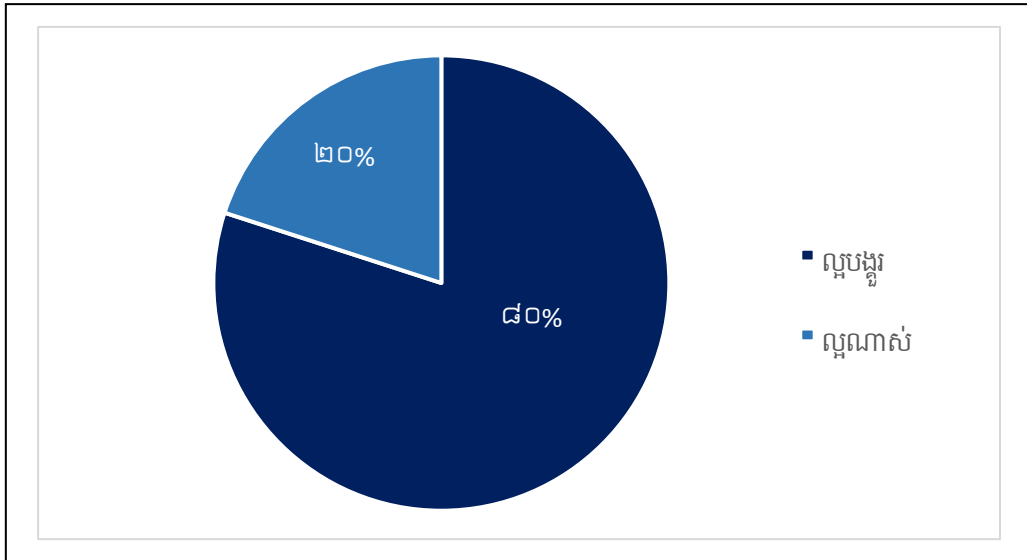
ក្រាហ្វិក ៣.៦. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាបេដ្ឋានចរាចរណ៍សម្ព័ន្ធដីក្នុងក្រុង

៣.១.៧. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាព

សន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពគឺជាកត្តាដ៏សំខាន់មួយដែលធ្វើឱ្យការរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍មានភាពរីកចម្រើនក៏ដូចជាពោរពេញទៅដោយភាពរីករាយ។ តាមការសម្ភាស ប្រជាពលរដ្ឋចំនួន២៥% ដែលស្មើនឹង២៥% បានបង្ហាញថាសន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពក្នុងសហគមន៍មានលក្ខណៈល្អណាស់ និងប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៧៥% នាក់ទៀត ដែលស្មើនឹង៧៥% យល់ឃើញថាសន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពមានសភាពល្អបង្អួចដែលធ្វើឱ្យគាត់មានភាពទុកចិត្តក្នុងការរស់នៅ។

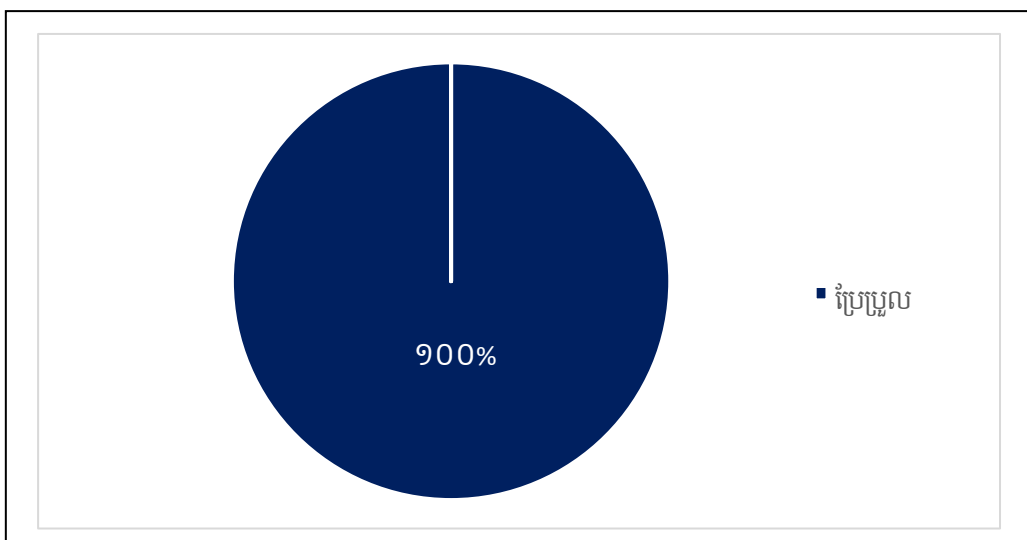
ក្រាហ្វិក ៣.៧. ការយល់ឃើញលើបញ្ហាសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាព

៣.១.៨. ការសម្ភាសន៍លើស្ថានភាពប្រជាពលរដ្ឋ

យោងតាមការផ្តល់នូវចម្លើយនៃការសម្ភាសន៍ពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋបានឱ្យដឹងថា ប្រជាពលរដ្ឋទាំង ១០នាក់ ដែលស្នើនឹង១០០% បានឆ្លើយថាជីវភាពរបស់គាត់មានការប្រែប្រួលគួរជាទីកត់សំគាល់ ដោយសារតែ មានទេសចរមកកម្សាន្តច្រើនជាងមុន ដែលធ្វើឱ្យផលិតផល និងអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់មានការរីកចម្រើន ព្រមទាំងទទួលបាននូវ ចំណូលសមរម្យសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃផងដែរ។

ក្រាហ្វិច ៣.៨. ការយល់ឃើញលើស្ថានភាពប្រជាពលរដ្ឋ

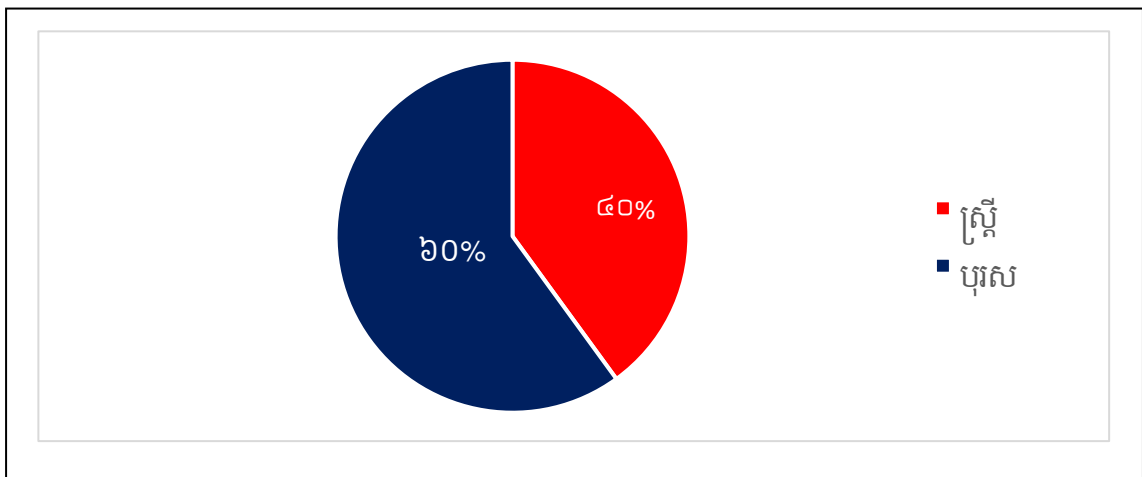

៣.២. លទ្ធផលនៃការសម្ភាសន៍ជាមួយទេសចរ

៣.២.១. ការសម្ភាសន៍ទេវលើកេន

យោងទៅតាមលទ្ធផលជាក់ស្តែងដែលទទួលបានពីទេសចរដែលមកទស្សនាកម្សាន្តនៅក្នុងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទបានឱ្យដឹងថា ក្នុងចំណោមទេសចរចំនួន២៥នាក់ មានទេសចរ១៥នាក់ ដែលស្មើនឹង៦០% ជាមនុស្សប្រុស និងមានទេសចរត្រឹមតែ១០នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលស្មើនឹង៤០% ជាមនុស្សស្រី។

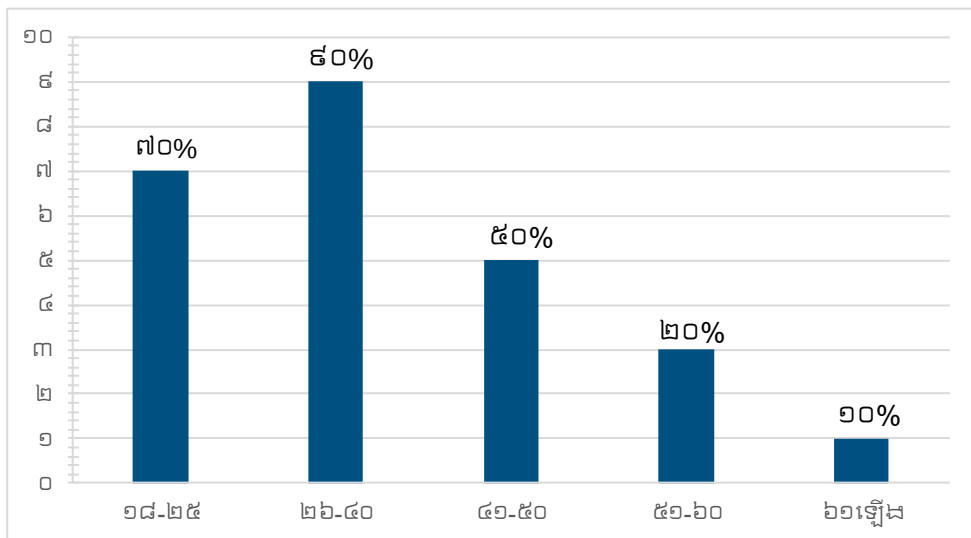
ក្រាហ្វិច ៣.៩. អត្រានៃភេទរបស់ទេសចរ

៣.២.២. ការសម្ភាសន៍លើអាយុ

ចំពោះការចូលរួមផ្តល់នូវចម្លើយ ទេសចរដែលមកកម្សាន្តលេងនៅរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក មានអាយុផ្សេងៗគ្នា ដែលក្នុងនោះរួមមានអាយុចាប់ពី១៨-២៥ឆ្នាំមានចំនួន៧នាក់ ដែលត្រូវនឹង២៨% ចំណែកអាយុចាប់ពី២៦-៤០ឆ្នាំមានរហូតដល់ទៅ៩នាក់ ដែលស្មើនឹង៣៦% ចំពោះអាយុចាប់ពី៤១-៥០ឆ្នាំ មានចំនួន៥នាក់ ដែលស្មើនឹង២០% រីឯអាយុចាប់ពី៥១-៦០ឆ្នាំមាន៣នាក់ ស្មើនឹង១២% សម្រាប់អាយុចាប់ពី៦១ឆ្នាំឡើងទៅមានត្រឹមតែ១ នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលស្មើនឹង៤%។

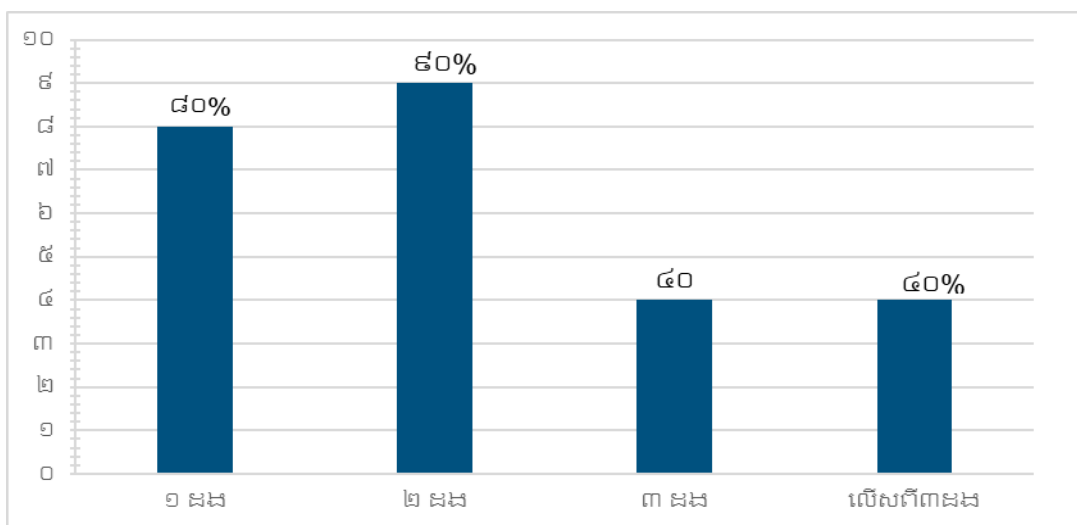
ក្រាហ្វិច ៣.១០. អត្រាអាយុរបស់ទេសចរ

៣.២.៣. ការសម្ភាសន៍ទៅលើចំនួនដងដែលធ្លាប់មកកម្សាន្តនៅមណីយដ្ឋាន

តាមលទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិបានឱ្យឃើញថា ទេសចរដែលធ្លាប់មកទស្សនាកម្សាន្តនៅមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកបានចំនួនមួយដងមានចំនួន៨នាក់ ដែលត្រូវនឹង៣២% ទេសចរដែលមកទស្សនាបានចំនួនពីរដងមានចំនួន៩នាក់ ដែលស្មើនឹង៣៦% ទេសចរដែលមកកម្សាន្តបានបីដងមានចំនួន៤នាក់ ដែលស្មើនឹង១៦% ហើយសម្រាប់ទេសចរដែលមកលេងកម្សាន្តលើសពីបីដងមានចំនួន៤នាក់។ ទេសចរម្នាក់ដែលមកទស្សនាមណីយដ្ឋាននេះបានលើកឡើងថា ទោះបីជាការមកទស្សនាកម្សាន្តនៅមណីយដ្ឋានលើកនេះជាលើកទីពីរបស់គាត់ក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែរូបគាត់នៅតែចង់មកទស្សនាម្តងហើយម្តងទៀត ដោយសារតែទិដ្ឋភាពដ៏អស្ចារ្យរបស់ប្រាង្គប្រាសាទ និងសម្រស់ធម្មជាតិដ៏ស្រស់បំព្រងរបស់មណីយដ្ឋាន។

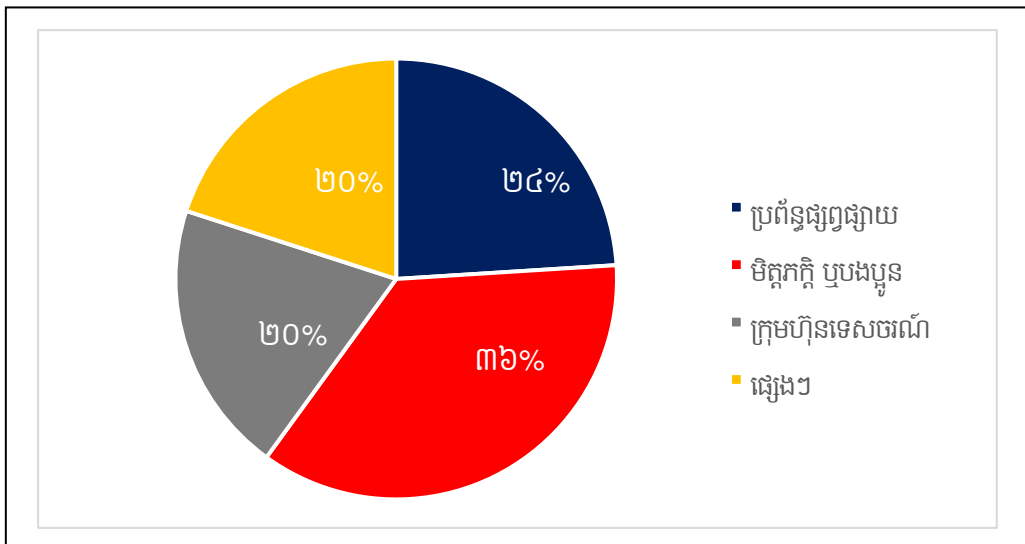
ក្រាហ្វិច ៣.១១. អត្រាចំនួនដងដែលទេសចរធ្លាប់មកកម្សាន្ត

៣.២.៤. ការសម្ភាសន៍នៃការស្គាល់មណីយដ្ឋានរបស់ទេសចរ

សហគមន៍បានធ្វើការយ៉ាងសកម្មក្នុងការចូលរួមផ្សព្វផ្សាយមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ដើម្បីឱ្យទេសចរកាន់តែច្រើនបានស្គាល់ និងមកលេងមណីយដ្ឋាននេះ។ យោងទៅតាមលទ្ធផលជាក់ស្តែងបានឱ្យឃើញថា ទេសចរដែលស្គាល់មណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមានចំនួន៦នាក់ ត្រូវនឹង២៤% ទេសចរស្គាល់តាមរយៈមិត្តភក្តិ ឬបងប្អូនមានចំនួន៩នាក់ ដែលត្រូវនឹង៣៦% អ្នកដែលស្គាល់តាមរយៈក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍មានចំនួន៥នាក់ ដែលត្រូវនឹង២០% និងផ្សេងៗដូចជាការស្គាល់តាមមគ្គុទេសក៍ ទេសចរណ៍ ទស្សនាវដ្តី កាសែត អូឌីយ៉ូ ឬក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនមានចំនួន៥នាក់ស្មើនឹង២០%។ តាមការសម្ភាសជាមួយបងស្រីម្នាក់បានឱ្យដឹងថា គាត់បានស្គាល់មណីយដ្ឋាននេះតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ហើយគាត់ក៏ចែករំលែកការ និងផ្សព្វផ្សាយនេះទៅកាន់មិត្តភក្តិ ព្រមទាំងបងប្អូនឱ្យមកកម្សាន្តផងដែរ។

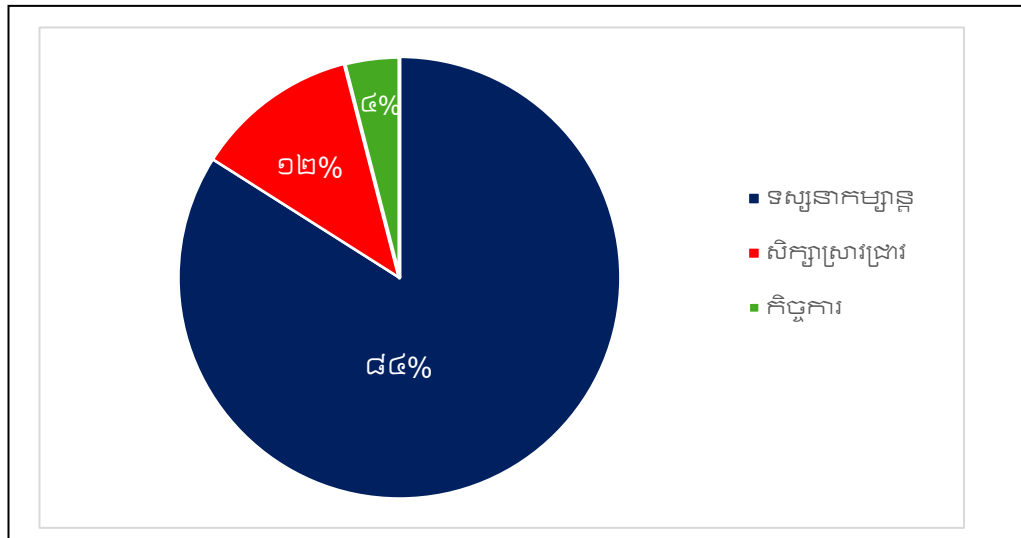
ក្រាហ្វិច ៣.១២. ការស្គាល់មណីយដ្ឋានរបស់ទេសចរ

៣.២.៥. ការសម្ភាសន៍លើគោលបំណងដែលមកទស្សនា

យោងតាមរយៈការផ្តល់ចម្លើយរបស់ទេសចរបានឱ្យដឹងថា អ្នកដែលបានមកដើម្បីទស្សនាកម្សាន្តនៅមណីយដ្ឋានមានចំនួន២១នាក់ដែលត្រូវនឹង៨៤% ចំណែកឯអ្នកដែលមកដើម្បីធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវមានចំនួន៣នាក់ដែលស្មើនឹង១២%និងអ្នកដែលមកដើម្បីបំពេញកិច្ចការមានត្រឹម១នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលស្មើនឹង៤%។

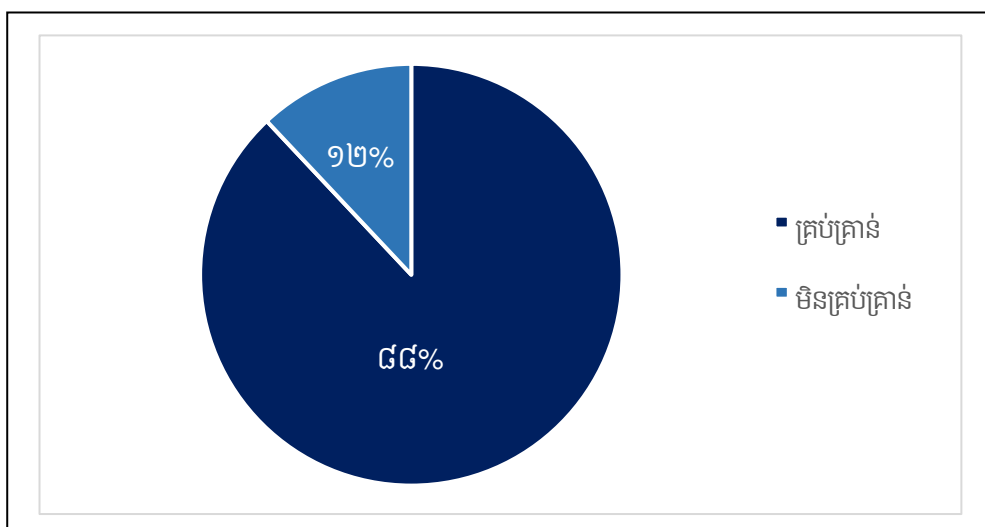
ក្រាហ្វិច ៣.១៣. គោលបំណងដែលទេសចរមកទស្សនា

៣.២.៦. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញលើចំនួនធុនសម្រាម

យោងតាមការសម្ភាសដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងទេសចរបានឱ្យដឹងថា ទេសចរដែលគិតថាចំនួនធុនសម្រាមដែលមាននៅក្នុងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកគ្រប់គ្រាន់មានចំនួន២២នាក់ ដែលស្មើនឹង៨៨% រីឯអ្នកដែលយល់ថាចំនួនធុនសម្រាមមានមិនគ្រប់គ្រាន់នោះមានត្រឹមតែ៣នាក់តែប៉ុណ្ណោះដែលស្មើនឹង១២%។ អ្នកម្នីម្នាក់ដែលបានអញ្ជើញមកពីភ្នំពេញបានលើកឡើងថា ធុនសម្រាមមានច្រើនក៏ពិតមែនប៉ុន្តែវាមានតែនៅក្នុងបរិវេណប្រាសាទតែប៉ុណ្ណោះ បើទេសចរធ្វើដំណើរផុតពីមុំនោះ គេនឹងពុំឃើញមានធុនសម្រាមសម្រាប់ទេសចរចោលកាកសំណល់ច្រើនដូចមុនទៀតឡើយ។

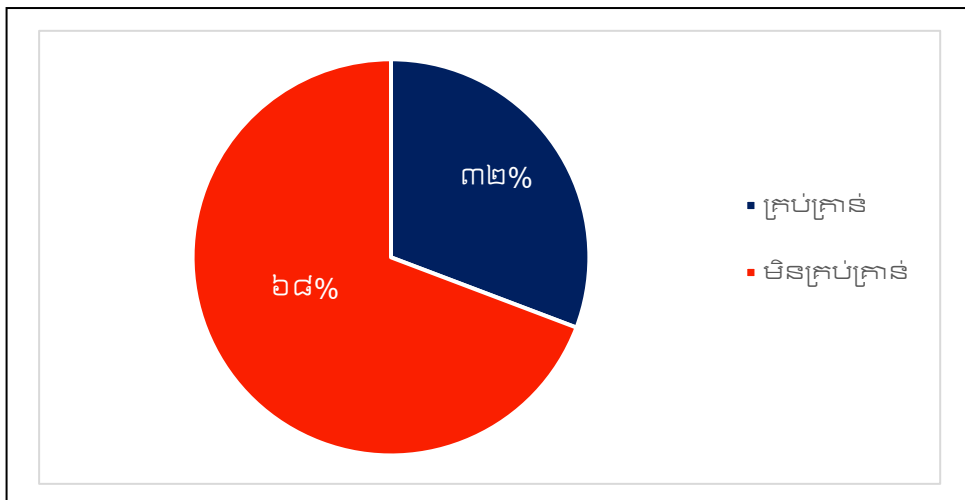
តារាង ៣.១៤. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើចំនួនធុនសម្រាម

៣.២.៧. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញលើចំនួនបង្គន់អនាម័យ

តាមការស្ទង់មតិសរុបបានសេចក្តីឃើញថាមានទេសចរ៨នាក់ ស្មើនឹង៣២% បានជ្រើសយកចម្លើយ ដែលថាចំនួនបង្គន់អនាម័យគឺគ្រប់គ្រាន់ ចំណែកឯទេសចរចំនួន១៨នាក់ ដែលស្មើនឹង៦៨% បានឆ្លើយថា បង្គន់អនាម័យមានចំនួនមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បម្រើតម្រូវការរបស់ពួកគាត់ពេលមកដល់ទេ។

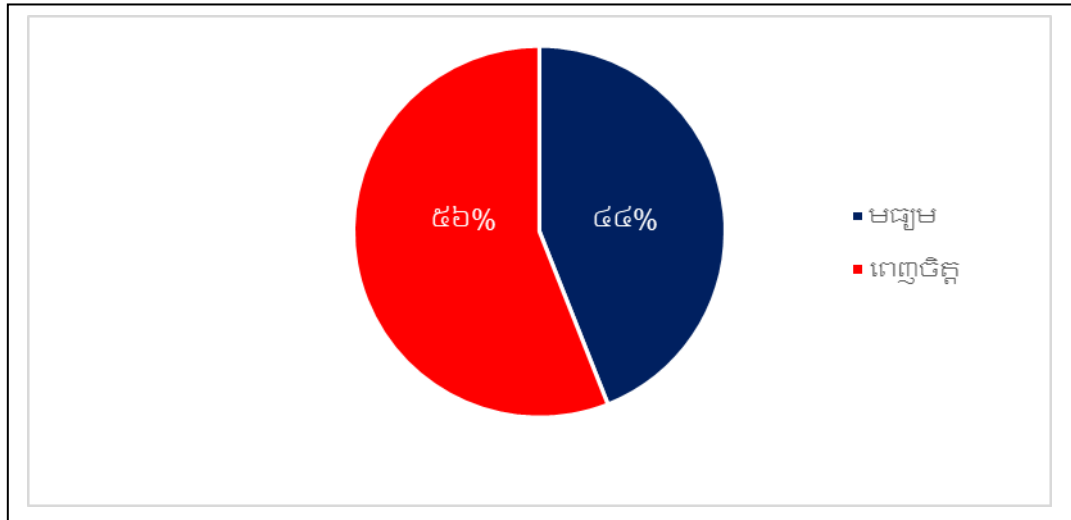
តារាងរូប ៣.១៥. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើចំនួនបង្គន់អនាម័យ

៣.២.៨. ការសម្ភាសន៍ពីការយល់ឃើញលើបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់

តាមរយៈលទ្ធផលនៃការសម្ភាសបែបខ្លីៗជាមួយនឹងទេសចរបានឱ្យដឹងថា ទេសចរចំនួន១១នាក់ ដែលស្មើនឹង៤៤% យល់ឃើញថាបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និង សណ្តាប់ធ្នាប់នៅក្នុងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទ សំបូរព្រៃគុកមានកម្រិតមធ្យម ពោលគឺមិនល្អពេក ហើយក៏មិនអាក្រក់ហួសហេតុពេកដែរ។ ឯទេសចរចំនួន១៨ នាក់ផ្សេងទៀត ដែលស្មើនឹង៥៦% បានបង្ហាញថាពួកគាត់មានការពេញចិត្តនឹងបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និង សណ្តាប់ធ្នាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងបរិវេណប្រាសាទ។

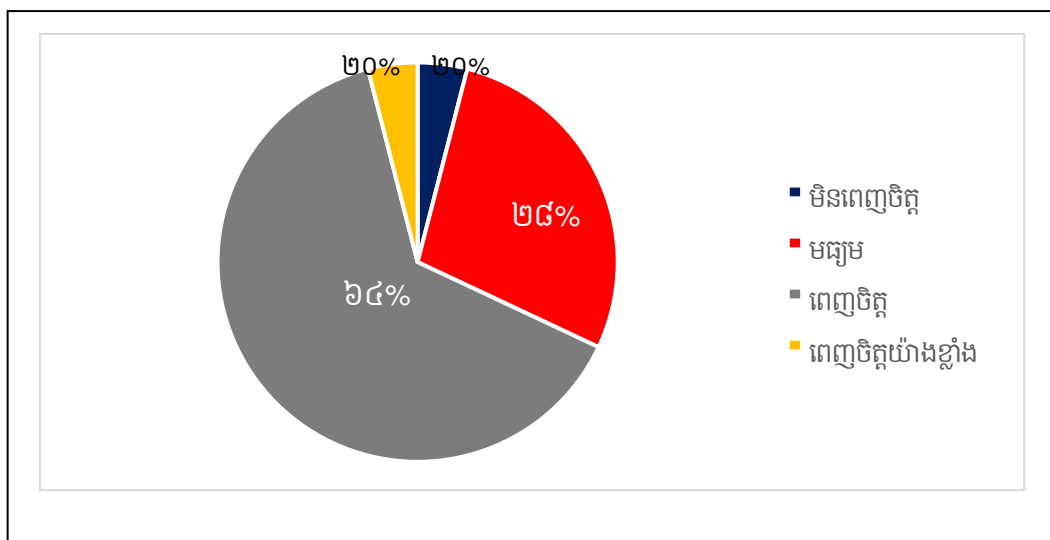
តារាងរូប ៣.១៦. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និង សណ្តាប់ធ្នាប់

៣.២.៩. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញរបស់បញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

តាមទិន្នន័យដែលទទួលបានពីការសម្ភាសជាមួយនឹងទេសចរទាក់ទងនឹងកម្រិតនៃការពេញចិត្តលើបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបានឱ្យឃើញថា ទេសចរណ៍នាក់ស្មើនឹង២៨% មានការពេញចិត្តមធ្យម ឯទេសចរ១៦នាក់ ដែលស្មើនឹង៦៤% បានបង្ហាញការពេញចិត្តមកលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់មណ្ឌលវេជ្ជសាស្ត្រដែលគាត់បានមកទស្សនា ចំណែកឯទេសចរ១នាក់ ដែលស្មើនឹង៤% បានសម្តែងការពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំងលើស្ថានភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ ទន្ទឹមនឹងនោះដែរក៏មានទេសចរម្នាក់ដែលបានសម្តែងការមិនពេញចិត្តចំពោះបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផងដែរ។

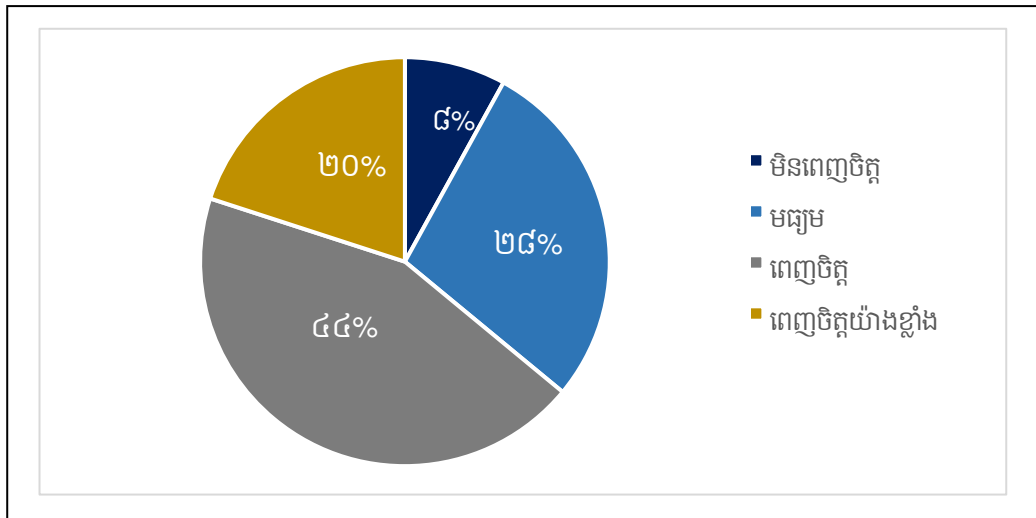
ក្រាហ្វិច ៣.១៧. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើបញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

៣.២.១០. ការសម្ភាសន៍លើការយល់ឃើញរបស់បញ្ជាបរិស្ថាន

ទេសចរ២នាក់ ស្មើនឹង៨% បានសម្តែងក្តីមិនពេញចិត្តចំពោះបញ្ហាបរិស្ថាននៅក្នុងរមណីដ្ឋាន។ ក្រៅពីនេះមានទេសចរ៧នាក់ ស្មើនឹង២៨% បានពេលថាស្ថានភាពបរិស្ថានមានកម្រិតមធ្យម ទេសចរ១១នាក់ ដែលត្រូវនឹង៤៤% បានឆ្លើយថាគាត់មានការពេញចិត្តនឹងបរិស្ថានក្នុងតំបន់នោះ រីឯទេសចរ៥នាក់ទៀត ស្មើនឹង២០% មានការពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង។

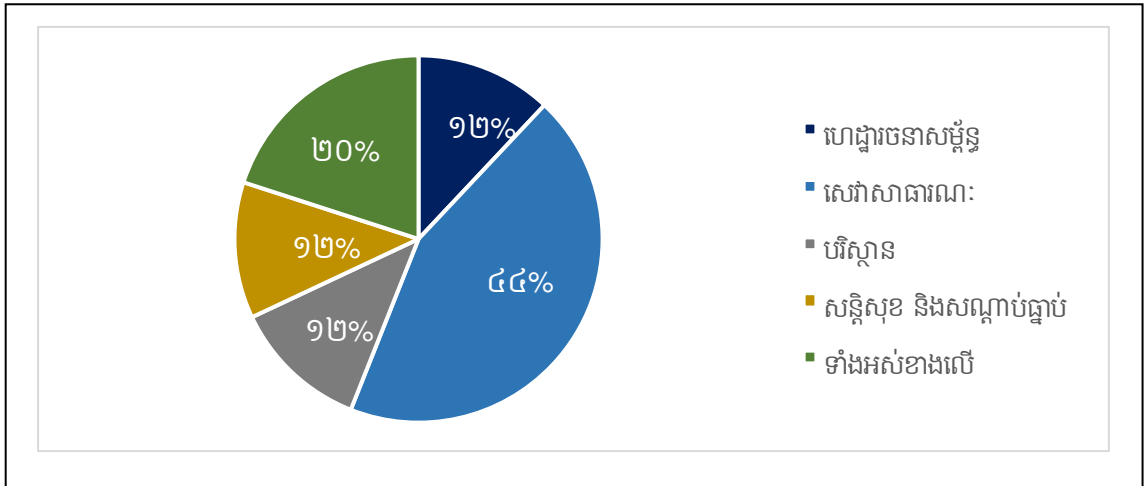
ក្រាហ្វិច ៣.១៨. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើបញ្ហាបរិស្ថាន

៣.៣. សំណូមពររបស់ទេសចរ

តាមលទ្ធផលនៃការសម្ភាសបានបង្ហាញថា ទេសចរ៣នាក់ដែលត្រូវនឹង១២% បានយល់ឃើញថារមណីយដ្ឋានគួរអភិវឌ្ឍបន្ថែមលើផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ទេសចរ១១នាក់ស្មើនឹង៤៤%ជ្រើសរើសផ្នែកសេវាសាធារណៈ ៣នាក់ជ្រើសរើសផ្នែកបរិស្ថាន ៣នាក់ជ្រើសរើសផ្នែកសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ និង៥នាក់ដែលស្មើនឹង២០% បានជ្រើសរើសចម្លើយស្នើសុំឱ្យរមណីយដ្ឋានអភិវឌ្ឍគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ខាងលើ។ បញ្ហាទាំងប៉ុន្មាននេះសុទ្ធសឹងតែជាបញ្ហាសំខាន់ៗដែលរាជរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវរកវិធានការក្នុងការដោះស្រាយ ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពនិងបំពេញតម្រូវការទេសចរ។

ក្រាហ្វិច ៣.១៩. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើផ្នែកដែលគួរអភិវឌ្ឍ

៣.៣.១. ផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដើរត្រូវបានយ៉ាងសំខាន់ក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ដោយអាចបង្កើនកម្រិតនៃការពេញចិត្ត និងឆ្លើយតបនូវសេចក្តីចង់បានរបស់ទេសចរនៅពេលមកដល់តំបន់គោលដៅ។ បើយើងក្រឡេកមកមើលករណីរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកវិញ យើងឃើញថាផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅទីនោះមានកម្រិតនៅឡើយ ពោលគឺផ្លូវនៅតំបន់ខ្លះមានភាពងាយស្រួលក្នុងការធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ រីឯផ្លូវនៅតំបន់ខ្លះទៀតមានលក្ខណៈអិលដែលអាចនឹងបង្កការលំបាកដល់ទេសចរក្នុងការប្រាស្រ័យឆ្លងកាត់។

ជាក់ស្តែង យោង តាមសម្តីរបស់អ្នកប្រុសម្នាក់ដែលបានអញ្ជើញមកតាំងពីខេត្តសៀមរាបបានប្រាប់មកកាន់ក្រុមនិស្សិតយើងថាគាត់មិនសូវពេញចិត្តនឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ជាពិសេសគឺបញ្ហាផ្លូវជិះចូលរមណីយដ្ឋាននាពេលសព្វថ្ងៃនេះ ដោយសារតែបន្ទាប់ពីប្រហែល១ឆ្នាំមុនត្រូវបានប្រកាសជាផ្លូវកៅស៊ូ អ្នកធ្វើដំណើរត្រូវឆ្លងកាត់ផ្លូវដីក្រហមប្រមាណ១ឆ្នាំមុនត្រូវបានទៅមកដល់តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក។ ផ្លូវដីក្រហមនេះមានសភាពរាក់រកុបឡើងចុះៗ ដែលធ្វើឱ្យអ្នកធ្វើដំណើរ ជាពិសេសអ្នកធ្វើដំណើរតាមទោចក្រយានយន្តមានភាពពិបាកក្នុងការជិះចូលទៅ។ គាត់បានបន្ថែមពីលើថាបើនៅរដូវវស្សាវិញ ផ្លូវត្រូវបានរងការខូចខាតជាខ្លាំងដោយសារតែមានភក់ដក់ពាសពេញផ្លូវ ដែលធ្វើឱ្យរថយន្តនិងរថយន្តមានភាពពិបាកក្នុងការជៀសពីគ្នា ចំណែកឯអ្នកជិះម៉ូតូវិញ ពួកគេតែងតែជួបជាញឹកញយៗធ្វើឱ្យប្រឡាក់សំលៀកបំពាក់ព្រោះតែផ្លូវអិលពេក។ បើក្នុងរដូវប្រាំងវិញនៅពេលដែលមានយានយន្តណាមួយជិះលឿនវានឹងធ្វើឱ្យផ្លូវមានសភាពហុយខ្លាំង ដែលធ្វើឱ្យអ្នកធ្វើដំណើរដទៃទៀតពិបាកក្នុងការមើលផ្លូវ ក៏ដូចជាមើលការធ្វើចរាចរណ៍របស់យានយន្តដទៃទៀត។ កត្តានេះអាចនឹងបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកធ្វើដំណើរ ប្រសិនបើអាជ្ញាធរ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធមិនរួសរាន់កំណោះស្រាយទេ។

មិនត្រឹមតែទេសចរប៉ុណ្ណោះទេដែលសម្តែងក្តីមិនពេញចិត្តនឹងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សូម្បីតែប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់នោះផ្ទាល់ក៏បានបញ្ចេញមតិសំណូមពរឱ្យមានការអភិវឌ្ឍផ្នែកនេះដែរ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅ

ក្នុងចំណុច ៣.១.៦. ប្រជាជនជាច្រើនរូបទាំងស្រុង ទាំងប្រុសមានគំនិត និងសំណូមពរដូចគ្នា គឺឱ្យលោក ជំទាវរដ្ឋមន្ត្រី និងអាជ្ញាធរស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមេត្តាជួយជួសជុលកែលម្អ និងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ផ្លូវ ចូលមកក្នុងតំបន់រមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ដើម្បីសម្រួលដំណើរធ្វើដំណើរទេសចរឱ្យមានភាពងាយ ស្រួលផង ព្រោះនៅពេលដែលមានទេសចរមកកម្សាន្តច្រើន នោះពួកគាត់ដែលជាអាជីវករនឹងទទួលបានប្រាក់ ចំណូលពីទេសចរណ៍កាន់តែប្រសើរជាងមុន ហើយពួកគាត់នឹងអាចផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារព្រមទាំងបញ្ជូនកូនៗឱ្យចូល សាលារៀន ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងទុកប្រើប្រាស់នៅក្នុងពេលអនាគត។

ដូចនេះហើយ មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ អភិបាលស្រុកប្រាសាទសំបូរ អាជ្ញាធរសំបូរព្រៃគុក អាជ្ញាធរនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយគួរតែព្យាយាមសហការគ្នាក្នុងការចូលរួមបន្តការចាក់បេតុងលុបផ្លូវដីក្រហម ដែលខូចខាតសឹកវិចល ដើម្បីកាត់បន្ថយនិងលុបបំបាត់ការអិលដូលម៉ូតូដែលអាចនឹងបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នក ធ្វើដំណើរ។ បន្ទាប់ពីស្ថាបនាផ្លូវរួច អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធក៏ត្រូវតែគិតគូរលើការអភិវឌ្ឍបន្ថែម ដោយលោកអាចតម្លើង បង្គោលភ្លើងនៅតាមសងខាងផ្លូវរវាង៥០-១០០ម៉ែត្រមួយ ដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការធ្វើដំណើរបស់ទេសចរ និងប្រជាជននៅពេលមេឃចុះងងឹត។ អាជ្ញាធរគួរតែបំពាក់នូវអំពូលតូចៗនៅជុំវិញផ្លាកសញ្ញាប្រាប់ទិសដើម្បីឱ្យ អ្នកធ្វើដំណើរដឹងពីទិសដៅថាផ្លូវណាទៅណា ជៀសវាងការវេងក្នុងព្រៃជ្រៅពិបាករកផ្លូវចេញវិញ។ ផងនោះដែរ អាជ្ញាធរសំបូរព្រៃគុកគួរគិតគូរលើការសាងសង់ផ្លូវរាងមួយឱ្យឆ្ងាយពីតំបន់ប្រាសាទ សម្រាប់ឱ្យរថយន្តធន់ធំដឹក ផ្លែឈើឬសម្ភារៈផ្សេងៗ ដើម្បីបញ្ឈប់រថយន្តទាំងនោះក្នុងការបរកាត់ពាក់កណ្តាលរមណីយដ្ឋាន ដែលអាចធ្វើឱ្យ រញ្ជួយប្រាសាទនិងផ្តល់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់សំណង់បុរាណនានានៅទីនោះ។

៣.៣.២. ផ្នែកសេវាសាធារណៈ

សេវាសាធារណៈជាសេវាកម្មមួយប្រភេទសម្រាប់បម្រើជូនទេសចរពេលមកដល់។ វាគឺជាផ្នែកមួយដ៏ សំខាន់ក្នុងការទាក់ទាញទេសចរឱ្យមកកម្សាន្តក្នុងរមណីយដ្ឋានគោលដៅណាមួយ ព្រោះពេលដែលរមណីយ ដ្ឋានមួយមានសេវាសាធារណៈកាន់តែល្អនោះទេសចរកាន់តែចង់ចូលមក។ បើយើងងាកមកមើលខាងផ្នែក សេវាសាធារណៈនៅរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកវិញ យើងអាចនិយាយបានថាសេវានៅទីនោះមាន ភាពខ្វះខាតជាច្រើនដែលកំពុងរងចាំការកែលំអពីសំណាក់មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ។

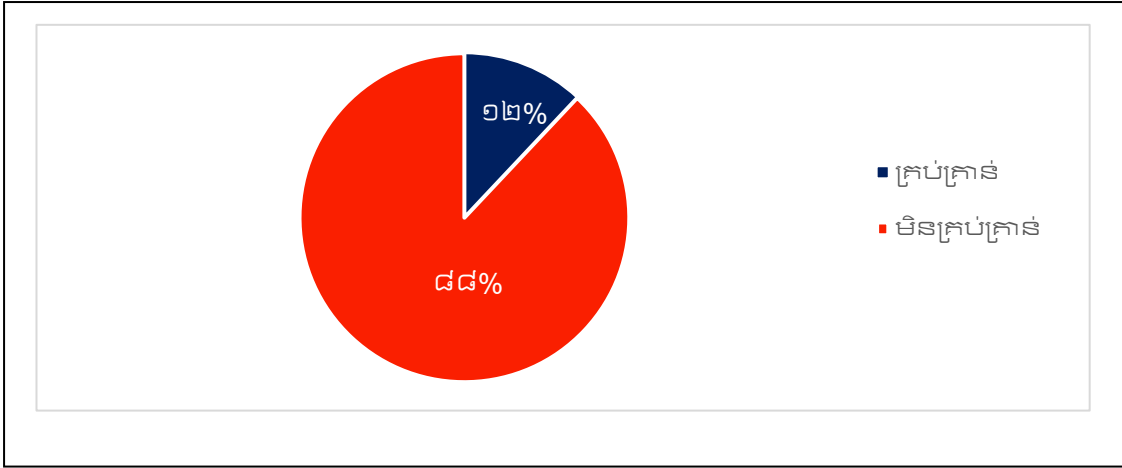
យោងតាមក្រាហ្វិច ៣.១៩. ភាគរយទេសចរដែលយល់ឃើញថាផ្នែកសេវាសាធារណៈជាផ្នែកដែលគួរ កែលំអមានរហូតដល់ទៅ៤៤% លើសពីផ្នែកផ្សេងៗទៀត។ នៅពេលចុះសម្ភាសផ្ទាល់ ក្រុមនិស្សិតយើងបាន កំណត់សម្គាល់ឃើញថាបញ្ហាធំដែលទេសចរភាគច្រើនជួបប្រទះនោះគឺកង្វះបង្គន់សាធារណៈ ដែលមានគុណ ភាព និងអនាម័យត្រឹមត្រូវសម្រាប់ទេសចរប្រើប្រាស់ពេលត្រូវការ។ យោងតាមប្រសាសន៍របស់អ្នកម៉ឺងម៉ាត់

ដែលបានធ្វើដំណើរមកកម្សាន្តតាំងពីភ្នំពេញបានឱ្យដឹងថា នៅពេលដែលគាត់មកដល់គាត់រកបន្ទប់ទឹកមិនឃើញទាល់តែសោះ ដូច្នេះគាត់ចង់ស្នើសុំឱ្យមន្ទីរទេសចរណ៍ ឬអាជ្ញាធរប្រចាំតំបន់ឱ្យកសាងបន្ទប់ទឹកផង បើសិនជាអាចគួរសាងសង់បន្ទប់ទឹកសាធារណៈនៅជិតប្រាសាទនីមួយៗ ដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ទេសចរដូចជារូបគាត់ជាដើម។

យោងតាមការចុះទៅអង្កេតដោយផ្ទាល់ ក្រុមយើងខ្ញុំឃើញថា នៅក្នុងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកមានបង្គន់សាធារណៈសម្រាប់ទេសចរ ប៉ុន្តែដោយសារតែវាស្ថិតនៅជ្រៅពេកទើបធ្វើឱ្យមនុស្សមួយចំនួនធំភណ្ឌច្រឡំថារមណីយដ្ឋាននេះមិនមានបង្គន់សាធារណៈទេវិញ។ ទោះជាយ៉ាងណាមិញ នៅពេលដែលពួកយើងប្រើប្រាស់បន្ទប់ទឹកនោះ យើងអាចនិយាយបានថាកម្រិតអនាម័យវានៅមានភាពខ្វះខាតនៅឡើយ ដោយសារតែកង្វះអ្នកគ្រប់គ្រង និងសម្អាតឱ្យបានជិតដល់។ ជាងនេះទៅទៀត ចំនួនបង្គន់អនាម័យមានតែ២ទេ ដែលចំនួននេះអាចបំពេញតម្រូវការបានត្រឹមតែទេសចរមួយភាគរយតូចប៉ុណ្ណោះ។ ថ្វីត្បិតតែបញ្ហាបង្គន់អនាម័យមិនត្រូវបានចាត់ទុកជាបញ្ហាធំក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងវាបានគួរយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយតំបន់ទេសចរណ៍និងលើកមុខមាត់ប្រទេស។ ប្រទេសមួយចំនួនដូចជា ប្រទេសសិង្ហបុរី អាណ្លីម៉ង់ ជប៉ុន និងកាណាដាសុទ្ធសឹងតែជាប្រទេសដែលជាប់ឈ្មោះថាជាប្រទេសដែលមានបង្គន់អនាម័យស្អាតបំផុតនៅលើពិភពលោក។

ឧទាហរណ៍ ស្ទើរតែគ្រប់បន្ទប់ទឹកសាធារណៈទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសជប៉ុនត្រូវបានថែទាំយ៉ាងល្អ និងមានសណ្តាប់ធ្នាប់ ដើម្បីធានានូវសុខភាពជូនអ្នកធ្វើដំណើរមកកាន់ប្រទេសជប៉ុន ហើយអ្វីដែលពិសេសជាងនេះទៅទៀតនោះគឺបន្ទប់ទឹកទាំងនោះត្រូវបានបំពាក់ដោយបច្ចេកវិទ្យាទំនើបៗនិងបានបើកជូនឱ្យប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃឡើយ។

ក្រាហ្វិច ៣.២០. ការយល់ឃើញរបស់ទេសចរលើកន្លែងតម្កល់សំនុំ:

ក្រៅពីកង្វះបន្ទប់ទឹកសាធារណៈ មេធាវីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកក៏ជួបប្រទះនូវបញ្ហាមួយទៀតផងដែរ គឺកង្វះកន្លែងចតយានជំនិះរបស់ទេសចរ។ យោងតាមក្រាហ្វិច ៣.២០. ទេសចរចំនួន២២នាក់ ដែលស្នើនឹង៨៨% បានឆ្លើយថាចំណតយានជំនិះមិនមានគ្រប់គ្រាន់ទេ រីឯទេសចរ៣នាក់ទៀត ដែលត្រូវនឹង១២% បានពោលថាចំណត យានជំនិះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ បើយោងតាមសម្តីរបស់បងប្រុសម្នាក់ដែលបានអញ្ជើញមកកម្សាន្តដោយម៉ូតូបានឱ្យដឹងថា នៅពេលគាត់មកដល់គាត់មិនបានឃើញកន្លែងឆ្អើរម៉ូតូទេ ដូចនេះហើយគាត់មិនដឹងត្រូវទុកនៅឯណាទេ មានតែចតនៅជាយបរិវេណប្រាសាទ។ បងប្រុសបានបន្តថា គាត់បានម្តីសុវត្ថិភាពយានជំនិះរបស់គាត់ណាស់នៅពេលដែលគាត់ទុកវាចោលរបៀបនេះ ដូច្នេះហើយអារម្មណ៍របស់គាត់មិនមូលទេ ពោលគឺគាត់ទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទនិងចម្លាក់បុរាណៗបណ្តើរភ័យពីម៉ូតូគាត់បណ្តើរ។ ហេតុនេះហើយ បងប្រុសបានសំណូមពរទៅកាន់អាជ្ញាធរសំបូរព្រៃគុក គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ និងអង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាលឱ្យជួយរៀបចំកសាងកន្លែងចតយានជំនិះបន្ថែមឱ្យកាន់តែច្រើន ដើម្បីផ្តល់សុវត្ថិភាពជូនទេសចរពេលមកដល់។

ជាមួយ មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ អភិបាលស្រុកប្រាសាទសំបូរ អាជ្ញាធរសំបូរព្រៃគុក គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ ព្រមទាំងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធនានាគួរតែយកគម្រោងបរទេសក្នុងការបង្កើនចំនួនបង្គន់សាធារណៈ កន្លែងចតយានជំនិះ និងសេវាសាធារណៈផ្សេងៗទៀត ដើម្បីបង្កើនភាពងាយស្រួលដល់ទេសចរទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិដែលបានមកកម្សាន្តក្នុងមេធាវីយដ្ឋាននេះផ្ទាល់។ នៅពេលដែលអភិវឌ្ឍន៍ចំណុចទាំងនេះរួចរាល់ រាជរដ្ឋាភិបាលគួរមានវិធានការច្បាស់លាស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងគ្រឿងបរិក្ខារសាធារណៈទាំងនោះឱ្យគង់វង្ស ជៀសវាងការខូចខាតនានា។

៣.៣.៣. ផ្នែកបរិស្ថានអនាម័យ

ផ្នែកបរិស្ថានអនាម័យបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការទាក់ទាញទេសចរទាំងភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិឱ្យមកកម្សាន្តនៅមេធាវីយដ្ឋានណាមួយ ដូចនេះប្រទេសនីមួយៗគួរមានវិធានការក្នុងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនមិនគួរធ្វេសប្រហែសឡើយ។ យោងតាមរយៈការចុះអង្កេតដោយក្រុមនិស្សិតយើងផ្ទាល់បានឱ្យឃើញថា ស្ថានភាពបរិស្ថានអនាម័យនៅមេធាវីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតបង្អួច ដែលនៅមានចន្លោះប្រហោងបន្តិចបន្តួចដែលគួរតែពង្រឹងនិងកែលម្អបន្ថែម។ ក្រឡេកមកមើលបញ្ហាសម្រាម បើទោះបីជាផុងសម្រាមមានច្រើនមែន ប៉ុន្តែវាមានតាមតំបន់តែប៉ុណ្ណោះ ដែលនេះជាហេតុធ្វើឱ្យបរិស្ថានអនាម័យមានភាពមិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ត្រឹមត្រូវ។ លើសពីនេះទៀត ការធ្វើដំណើរមិនឈប់មិនឈរចូលក្នុងតំបន់មេធាវីយដ្ឋានក៏បង្ក

គុណវិបត្តិដែរ ដោយសារតែយានយន្តទាំងនោះបានបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីតដែលជាឧស្ម័នមានជាតិពុល ដែលបណ្តាលឱ្យមានប៉ះពាល់ដល់ទេសចរ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍។

យោងតាមសម្តីរបស់បងស្រីដែលបានមកពីខេត្តព្រះសីហនុបានប្រាប់ក្រុមនិស្សិតយើងថាគាត់មិនសូវមានការពេញចិត្តនឹងស្ថានភាពបរិស្ថានទេ ព្រោះតែគាត់បានប្រទះឃើញសម្រាមជាច្រើននៅពេលដែលគាត់ធ្វើដំណើរចូលមកក្នុងរមណីយដ្ឋាននេះ។ មិនត្រឹមតែបងស្រីទេ សូម្បីតែទេសចរដទៃទៀតក៏បានលើកឡើងស្រដៀងៗគាត់ដែរ ដែលអ្នកទាំងនោះបាននិយាយថាផ្ទុះសម្រាមនៅក្នុងបរិវេណប្រាសាទមានច្រើនណាស់ប៉ុន្តែនៅពេលចេញផុតពីនោះ ពួកគាត់មិនឃើញមានផ្ទុះសម្រាមដូចមុនទេ។ កត្តានេះបានធ្វើឱ្យទេសចរចាប់ផ្តើមបោះកាកសំណល់ពាសវាលពាសកាលជាលទ្ធផលវាបានបំផ្លាញដល់បរិស្ថានអនាម័យក្នុងតំបន់ទេសចរណ៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកនេះ។ ដោយហេតុនេះហើយទើប ទេសចរមួយចំនួនយល់ឃើញថាផ្នែកបរិស្ថានអនាម័យជាផ្នែកមួយដែលគួរកែលំអ ហើយពួកគាត់ក៏បានអំពាវនាវស្នើសុំឱ្យអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធគិតគួរលើបញ្ហាបរិស្ថានមួយទៀតដោយបង្កើនចំនួនផ្ទុះសម្រាម ដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលមកដល់ទេសចរ និងជួយរក្សាបរិស្ថានឱ្យប្រសើរជាងមុន។

ក្រៅពីទេសចរ ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍ក៏បានសម្តែងក្តីបារម្ភចំពោះបញ្ហាបរិស្ថាននៅក្នុងរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកដែរ។ អ្នកមីងម្នាក់ដែលជាអាជីវករលក់ភេសជ្ជៈបានប្រាប់មកពួកយើងថាចាប់តាំងពីប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកត្រូវបានចុះបញ្ជីចូលជាសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោកដោយអង្គការយូណេស្កូមក គាត់សង្កេតឃើញចំនួនទេសចរទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិមានការកើនឡើងច្រើនជាងមុន ដោយសារតែពួកគាត់ចង់ស្គាល់ពីប្រាសាទនេះ។ អ្នកមីងបានបន្តថាការកើនឡើងនេះបានផ្តល់ប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនអណែកដល់ជីវភាពគ្រួសារគាត់ ប៉ុន្តែអ្វីដែលគាត់បារម្ភនោះគឺការសឹករិចរិលនៃសិលាចារឹកដែលត្រូវបានធ្លាក់នៅលើស៊ុមទ្វា ឬធ្លាក់រាក់ៗលើប្រាង្គប្រាសាទនានា ដែលយូរៗទៅអាចនឹងធ្វើឱ្យមានភាពរលុប និងបាត់បង់សោភ័ណភាពប្រាសាទដោយសារតែទេសចរ រាប់ពាន់នាក់បានប៉ះវាកំឡុងពេលដើរទស្សនា។

ចំណែកឯបញ្ហារំពុលខ្យល់ក៏ជាផ្នែកដ៏សំខាន់ដែលរាជរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធគួរយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរ។ តាមការអង្កេតឃើញជាក់ស្តែងរបស់ក្រុមនិស្សិតយើងពេលទៅដល់បានឱ្យដឹងថា ដោយសារតែមួយភាគធំនៃផ្លូវចូលនៅជាផ្លូវដីក្រហមនៅឡើយ ដូច្នេះហើយវាមានភាពហ៊ុយយ៉ាងសម្បូរនៅពេលដែលមានរថយន្ត ឬម៉ូតូជិះកាត់ក្នុងល្បឿនលឿន។ បញ្ហានេះមិនត្រឹមតែធ្វើឱ្យខូចខាតសម្រស់ និងភាពទេសទាញនៃតំបន់ទេសចរណ៍ទេ ប៉ុន្តែដីហ៊ុយ ឬក៏ផ្សំជាមួយនឹងឧស្ម័នមានជាតិពុលចេញពីយានជំនិះក៏អាចនឹងបង្កផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់សុខភាពប្រជាពលរដ្ឋដែលមានផ្ទះនៅជាប់ផ្លូវផងដែរ ដោយក្នុងរយៈពេលពួកគាត់អាចនឹងប្រឈម

មុខនឹងជម្ងឺខាងផ្លូវដង្ហើម សួត ថ្លើម និងសរីរាង្គដទៃផ្សេងៗទៀត។ ជាងនេះទៀត ដីហ៊ុយ និងឧស្ម័នពុលក៏អាចប៉ះពាល់ដល់គុណភាពម្ហូបអាហារដែលបើកលក់ជូនទេសចរនៅទីនោះដែរ ប្រសិនបើអាជីវករមិនបានក្រប ឬការពារឱ្យត្រឹមត្រូវទេ។ ជាលទ្ធផល ការបរិភោគអាហារដែល មានមេរោគអាចបណ្តាលឱ្យអ្នកបរិភោគចាប់ផ្តើមមានអាការៈជាច្រើនរួមមានមិនស្រួលខ្លួន ក្អក ឬរាកជាដើម ហើយបើធ្ងន់ធ្ងរគឺត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យឯណោះ។

បែបនេះហើយមន្ទីរទេសចរណ៍ ក្រសួងបរិស្ថាន អភិបាលស្រុក អាជ្ញាធរ និងក្រុមព្រឹក្សាភិបាលទាំងអស់គួរក្រឡេកមកយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាបរិស្ថានអនាម័យនៅក្នុងរមណីយដ្ឋានសំបូរព្រៃគុក ដោយជំហានដំបូងលោកអាចបង្កើនចំនួនធុងសម្រាមបន្ថែមដើម្បីឱ្យទេសចរងាយស្រួលក្នុងការទុកដាក់កាកសំណល់។ ការបំពាក់ធុងសម្រាមនេះមិនមែនធ្វើតែត្រឹមបរិវេណប្រាសាទទេ តែត្រូវដាក់នៅកន្លែងផ្សេងៗ បើអាចចន្លោះ៥០-១០០ម៉ែត្រមួយចាប់ពីច្រកចូលរហូតដល់ក្នុងរមណីយដ្ឋានតែម្តង។ ការកាត់បន្ថយការចោលកាកសំណល់គ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់នេះអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍យ៉ាងធំដល់ការការពារបរិស្ថានធម្មជាតិ ព្រោះកាកសំណល់មួយចំនួនដូចជាកញ្ចប់អាហារដែលបរិភោគរួច ដបប្លាស្ទិក កំប៉ុងកេសដូៈ និងថង់គ្រឿងទេសនានាមានផ្ទុកសារធាតុពុល ឬសារធាតុគីមី និងត្រូវការពេលវេលាយូរក្នុងការរំលាយ ហើយបើសិនជាវាបាក់តាមខ្យល់ចូលទៅក្នុងទឹក នោះវានឹងអាចបំពុលទឹក និងសត្វក្នុងទឹកផងដែរ។ ឯកាកសំណល់ ដូចជាកន្ទុយបាវីញ បើបោះចោលមិនត្រឹមត្រូវស្របពេលដែលវាមិនទាន់រលត់ទាំងស្រុងអាចបង្កជាភ្លើង និងបណ្តាលឱ្យមានភ្លើងឆេះព្រៃក៏ថាបាន។ នៅពេលធុងសម្រាមត្រូវបានដាក់ជូនទេសចរហើយ នាយកដ្ឋានទេសចរណ៍/បុរេវត្ថុនិងបរិស្ថាន រួមជាមួយនឹងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធគួរតែចេញវិធានការនៅក្នុងការពង្រឹងបរិស្ថានតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងទាក់ទងទៅនឹងគុណវិបត្តិនៃការបំផ្លាញបរិស្ថាន និងលើកទឹកចិត្តអាជីវករទាំងអស់ឱ្យចូលរួមថែរក្សា និងចេះស្រលាញ់បរិស្ថានដែលនៅជុំវិញខ្លួន ដើម្បីជៀសវាងការស្តាយក្រោយនៅពេលបាត់បង់។ អ្វីដែលអាជីវករអាចធ្វើគឺត្រូវទុកដាក់កាកសំណល់ខ្លួនឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងត្រូវមានធុងសម្រាមគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងហាងរបស់ខ្លួនសម្រាប់ភ្ញៀវ។ សម្រាប់ទេសចរ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍វិញក៏ដូចគ្នា គឺអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធអាចបង្កើតជាកម្មវិធីអប់រំតាមផ្ទះ ឬសហការជាមួយនឹងមគ្គុទេសក៍ទេសចរណ៍ដើម្បីលើកស្ទួយចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងការការពារបរិស្ថាន។ បើសិនជាវិធានការទន់មិនទទួលបានលទ្ធផលដូចការរំពឹងទុក រាជរដ្ឋាភិបាលអាចណែនាំយន្តការណ៍ថ្មី គឺការដាក់វិន័យលើបុគ្គលណាដែលចោលសម្រាមផ្តេសផ្តាសក្រៅធុងសម្រាម ដើម្បីគម្រាមដល់បុគ្គលដទៃកុំឱ្យយកគម្រូតាម។ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចយកគម្រូតាមប្រទេសមួយចំនួនដូចជា អាឡឺម៉ង់ អូទ្រីស កូរ៉េខាងត្បូង និងស្វីសដែលប្រទេសទាំងនេះសុទ្ធសឹងតែជាប្រទេសឆ្លើយក្នុងការគ្រប់គ្រង និងកែច្នៃកាកសំណល់របស់ខ្លួន។ ជាឧទាហរណ៍ នៅអាឡឺម៉ង់រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ធុងសម្រាមគ្រប់កន្លែង ជាពិសេសនៅតំបន់មានមនុស្សច្រើន

ដូចជា ទីប្រជុំជន ផ្សារទំនើប និងតំបន់ទេសចរណ៍។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ធុនសម្រាមក៏ត្រូវបានបែងចែកជាប្រាំមួយ ពណ៌ផ្សេងៗគ្នា ដែលពណ៌នីមួយៗប្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់នូវប្រភេទកាកសំណល់ដែលពួកគេអាចដាក់ចូលក្នុងធុន នោះ។ ការធ្វើបែបនេះមិនត្រឹមតែអាចជួយសម្រួលពេលវេលាប្រជាពលរដ្ឋ និងជួយថែរក្សាបរិស្ថានប៉ុណ្ណោះទេ តែសម្រាមទាំងនោះក៏អាចយកទៅកែច្នៃផលិតជាសម្ភារៈប្រើប្រាស់ម្តងទៀតផងដែរ។

រីឯបញ្ហាការស៊ីករិចរិលនៃសំណង់ប្រាសាទវិញ អាជ្ញាធរសំបូរព្រៃគុក និងគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ គួរធ្វើផ្លាក ដើម្បីរារាំងទេសចរទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិមិនឱ្យប៉ះពាល់ ឬយកវត្ថុមុតស្រូចទៅកកជាមួយនឹង សិលាចារឹកណាមួយឡើយ ព្រោះទង្វើនេះអាចបំផ្លាញកេរ្តិ៍ដំណែលដែលបានបន្សល់មកតាំងពីយូរលង់ណាស់ មកហើយ។ ជាមួយគ្នានោះដែរ ការថតដោយកាមេរ៉ា ឬទូរស័ព្ទក៏គួរតែមានកម្រិតផងដែរ ព្រោះពន្លឺដែលចេញពី ឧបករណ៍ទាំងអស់នោះក៏អាចបន្សល់នូវផលប៉ះពាល់ក្នុងរយៈពេលវែងដែរ ដោយវាអាចធ្វើឱ្យស៊ីកបន្តិចម្តងៗ។ ចំណែកបញ្ហាផ្លូវ និងខ្សែស្របចេញពីយានជំនិះ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចកែលម្អផ្លូវ និងបន្តការចាក់បេតុង ដើម្បី កាត់បន្ថយការហុយពាសពេញផ្លូវ និងចូលច្រមុះប្រជាពលរដ្ឋនិងទេសចរដែលធ្វើដំណើរកាត់នោះ ដែលអាចនាំ ឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់សុខភាព។ ជាងនេះទៀត មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធគួរកាត់បន្ថយឡានធន់ធំៗក្នុងការធ្វើដំណើរ កាត់រមណីយដ្ឋាននេះ ព្រោះរថយន្តទាំងនោះភាគច្រើនមានសភាពចាស់ និងបញ្ចេញផ្សែងពុលច្រើនហួសពី យានយន្ត និងទោចក្រយានយន្តប្រភេទផ្សេងៗ។

ដូចនេះ វិធានការដែលបានរៀបរាប់ខាងលើសុទ្ធតែជាវិធានការដែលរាជរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរពាក់ ព័ន្ធគួរតែអនុវត្ត ដើម្បីពង្រឹងសោភ័ណភាពរបស់រមណីយដ្ឋាន និងទាក់ទាញទេសចរឱ្យមកកម្សាន្តកាន់តែច្រើន ជាមុន ព្រោះកត្តាបរិស្ថាន ព្រមទាំងអនាម័យគឺជាចំណុចដ៏សំខាន់ដែលទេសចរគិតគូរមុនពេលដែលពួកគេសម្រេច ចិត្តទៅកម្សាន្តនៅតំបន់ ទេសចរណ៍ណាមួយ។

៣.៣.៤. ផ្នែកសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព

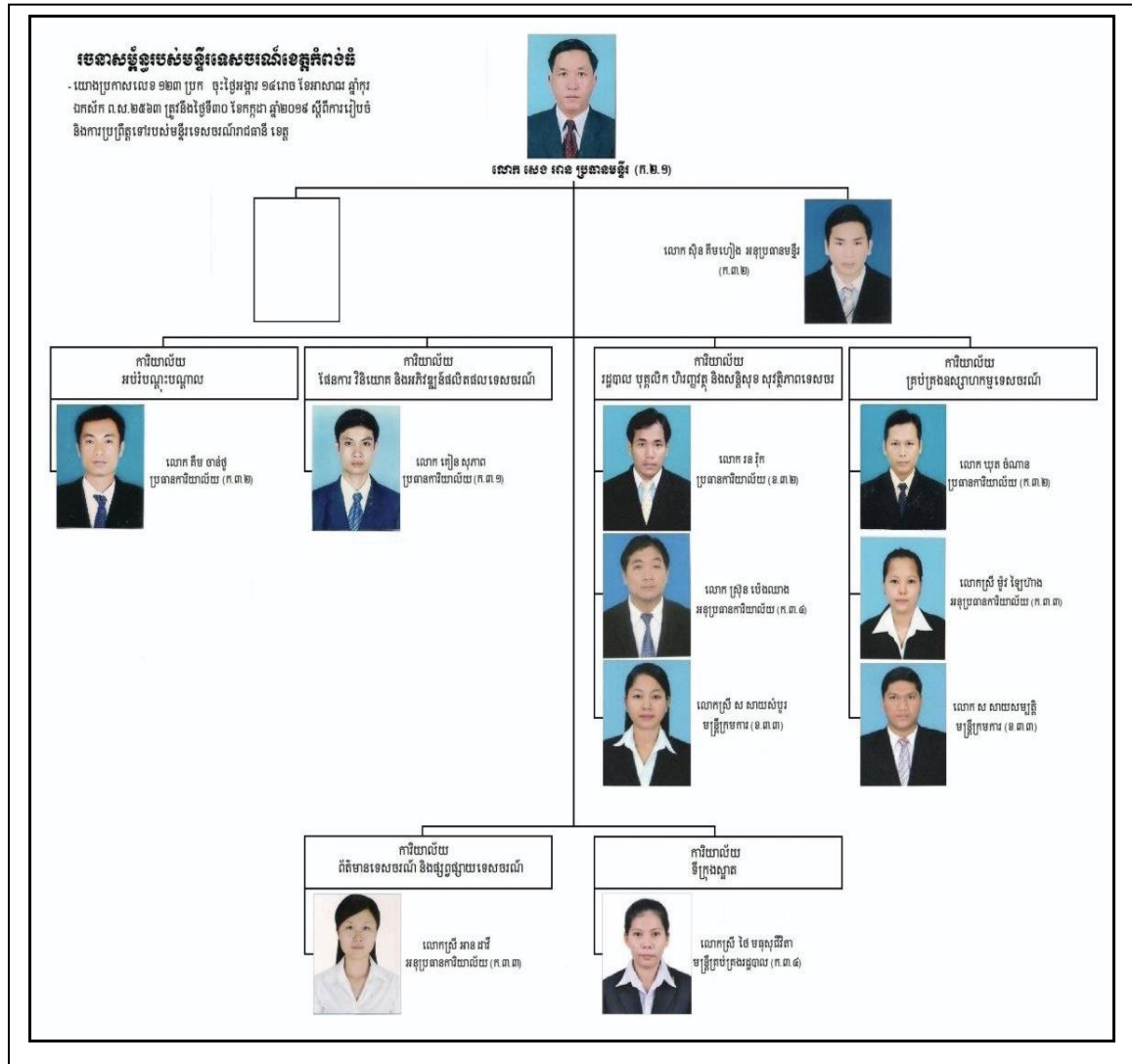
បញ្ហាសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពជាចំណុចមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការអូសទាញទេសចរឱ្យមកកម្សាន្តនៅទី កន្លែងណាមួយ។ ដូចដែលបានឃើញជាក់ស្តែង តំបន់ទេសចរណ៍ដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសកំពុងមានសង្គ្រាម ឬភាពចលាចលតែងតែទទួលបានទេសចរចូលទៅទស្សនាតិចជាងប្រទេសដែលមានសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព នេះមកពីទេសចរទៅកម្សាន្តព្រោះចង់បានភាពសប្បាយរីករាយត្រលប់មកវិញ មិនមែនគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចនឹង បន្សល់ស្លាកស្នាមដល់រាងកាយ និងផ្លូវចិត្តនោះទេ។ កត្តាមួយនេះបានសរុបញ្ជាក់ឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ថាផ្នែក សន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដោយសារតែវាអាចកំណត់ភាពជោគជ័យ ឬបរាជ័យនៃ គោលដៅទេសចរណ៍បាន។

ចំពោះករណីរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកវិញ យោងតាមការសម្ភាសជាមួយប្រជាជនពលរដ្ឋក្នុងតំបន់បានឱ្យដឹងថា បញ្ហាអសន្តិសុខមួយចំនួនដូចជាអំពើចោរកម្ម ឆក់ ឬន់ ឬការចាក់សម្លាប់គ្នាផ្សេងៗកម្រនឹងកើតមាននៅក្នុងបរិវេណរមណីយដ្ឋានណាស់ ដោយសារតែបុគ្គលម្នាក់ៗមានការងារសុចរិតត្រឹមត្រូវរៀងៗខ្លួន។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនោះកងកម្លាំងដែលមានភារកិច្ចក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រាសាទ និងថែរក្សាសុវត្ថិភាពជូនទេសចរ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់នៅមានភាពខ្វះខាតនៅឡើយ ព្រោះតែក្នុងរមណីយដ្ឋានទាំងមូលមានឆ្នាំការពារត្រឹមតែប៉ុន្មាននាក់ប៉ុណ្ណោះ ខណៈដែលប្រាសាទមានរហូតដល់រាប់រយ។

ដូចនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្ត និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធគ្រប់កម្រិតថ្នាក់គួរតែផ្ដើមគំនិតបង្កើតយន្តការណ៍ក្នុងការប្រមូលសមាជិកក្នុងសហគមន៍ឱ្យហ្វឹកហ្វាត់ ដើម្បីចូលខ្លួនមកបម្រើការជូនទេសចរទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងប្រជាជនទាំងអស់ក្នុងភូមិសំបូរ។ វត្តមានរបស់កងកម្លាំងទាំងនោះមានសារសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការឃ្លាំមើលសកម្មភាពរបស់ទេសចរ ដោយពួកគាត់អាចប្រាប់ដាស់តឿនប្រសិនបើទេសចរធ្វើរឿងមិនគម្ពីក្នុងប្រាសាទដូចជា ចតយានជំនិះក្នុងបរិវេណប្រាសាទ ចោលសម្រាម បរិភោគក្នុងទីធ្លាប្រាសាទ សរសេរលើប្រាង្គសិលាចារឹក ឬឡើងលើប្រាសាទជាដើមដែលទង្វើទាំងនេះសុទ្ធតែជាទង្វើមិនសមគួរឡើយ។ លើសពីនេះទៀត អាជ្ញាធរគួរតែបិទផ្លាកសញ្ញានៅកន្លែងទាំងឡាយណាដែលអាចនឹងបង្កគ្រោះថ្នាក់ ព្រោះការធ្វើបែបនេះនឹងអាចត្រឡប់វិញទៅទេសចរទាំងអស់បន្ថែមការប្រុងប្រយ័ត្នរាល់ពេលដើរកម្សាន្ត។ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចយកគម្រោងប្រទេសអង់គ្លេស ដែលនៅទីនោះនៅគ្រប់តំបន់ទេសចរណ៍ទាំងអស់សុទ្ធតែមានផ្លាកឱ្យដំណឹងមកកាន់ទេសចរដូចជា ផ្លាកប្រាប់ឱ្យប្រយ័ត្នការអិលដូល ការពារសត្វកាចសាហាវ ច្រាំងថ្មចោទ ឬប្រយ័ត្នទឹកជ្រៅជាដើម។ ផងនោះដែរ ដើម្បីឱ្យផ្លាកសញ្ញានោះមានប្រសិទ្ធភាព អាជ្ញាធរដែលទទួលបន្ទុករៀបចំក៏ត្រូវយល់ដឹងពីកន្លែងដែលត្រូវដាក់តាំងផ្លាកនោះដែរ ពោលគឺផ្លាកសញ្ញាសុវត្ថិភាពត្រូវតែតាំងនៅកម្ពស់ខ្ពស់ល្មមផុតពីក្បាលអ្នកធ្វើដំណើរ ហើយនិមិត្តសញ្ញា អក្សរ និងពណ៌ត្រូវមានសភាពច្បាស់ល្អ ដើម្បីឱ្យទេសចរមានភាពងាយស្រួលក្នុងការមើលឃើញ និងដឹងពីសភាពការណ៍មុន។ ជាងនេះទៀត អាជ្ញាធរប្រចាំតំបន់គួរតែបង្កើតស្តង់ដារឱ្យតូចមួយដែលមានបុគ្គលិកជំនាញ៣-៤នាក់ និងឡានសាម៉ុយមួយសម្រាប់សង្គ្រោះដល់ទេសចរក្នុងករណីដែលពួកគាត់រងគ្រោះថ្នាក់ដោយយថាហេតុណាមួយ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ អាជ្ញាធរក៏គួរតែមានវេជ្ជបណ្ឌិតអគ្គិភ័យនៅប្រចាំការនៅទីនោះដែរ ដើម្បីការពារនៅពេលដែលមានភ្លើងផ្សែងឆេះឡើង។ ជាក់ស្តែង ការឆាប់ឆេះនេះពិតជាកម្រនឹងកើតឡើងណាស់ ប៉ុន្តែដូចអ្វីដែលសុភាសិតខ្មែរបានលើកឡើង “ការពារប្រសើរជាងព្យាបាល”។

៣.៤. យន្តការគ្រប់គ្រងនៃខេត្តកំពង់ធំ
៣.៤.១. មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងខេត្តទាំងមូល មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយអនុលោមតាមប្រកាសលេខ ១២៣ ចុះថ្ងៃអង្គារ ១៤ឆាច ខែអាសាឍ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស. ២៥៦៣ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៣០ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។ ផ្អែកតាមប្រកាសនេះគឺមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំមានទម្រង់ដូចខាងក្រោម៖

យោងតាមប្រការ៣ នៃការប្រកាសស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្តបានឱ្យដឹងថា មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្តជាសេនាធិការឱ្យក្រសួងទេសចរណ៍ទទួលបន្ទុកអនុវត្ត គ្រប់គ្រង តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ពង្រឹងគុណភាពផលិតផល អាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ សំដៅធានាដល់ការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គុណភាព និងនិរន្តរភាព ដើម្បីចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

យោងតាមប្រការទី៤ មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំមានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង សម្របសម្រួល និងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- រៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ តាមតំបន់អាទិភាពទេសចរណ៍នៅក្នុងខេត្ត ដោយសហការជាមួយមន្ទីរ អង្គការ និងផ្នែកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដើម្បីដាក់ជូនរដ្ឋបាលខេត្ត និងក្រសួងទេសចរណ៍ពិនិត្យ និងសម្រេច
- រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ និងផែនការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ទាំងរដ្ឋ និងឯកជន ដើម្បីដាក់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងពិនិត្យ និងសម្រេច
- គ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានទេសចរណ៍ និងជំរុញចលនាទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកនៅក្នុងខេត្ត
- គ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ អាជីវកម្មទេសចរណ៍ និងសេវាកម្មផ្សេងៗទៀតដែលបម្រើអោយវិស័យទេសចរណ៍
- គ្រប់គ្រង និងថែរក្សាតំបន់ទេសចរណ៍ មណ្ឌលទេសចរណ៍ រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ សហគមន៍ទេសចរណ៍ កសិទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ក្នុងខេត្ត
- គ្រប់គ្រង និងរៀបចំក្របខណ្ឌ ឋានន្តរសក្តិ ថ្នាក់ មុខដំណែង គ្រឿងឥស្សរិយយស និងប្រព័ន្ធលាភាពការផ្សេង ទៀតរបស់មន្ទីររាជការក្រោមឱវាទ
- គ្រប់គ្រងស្ថានភាពចំណូលចំណាយហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងមន្ទីរ ស្របតាមការកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- អនុវត្តគោលនយោបាយ គោលការណ៍ ប្រកាស សារាចរ សេចក្តីណែនាំ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗទៀតរបស់ក្រសួងទេសចរណ៍ ដើម្បីរក្សានិរន្តរភាពវិស័យទេសចរណ៍ និងរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- អនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងជំរុញចលនាប្រឡងប្រណាំង" ទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាកម្មល្អ បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ" និងចលនាប្រឡងប្រណាំងធុរកិច្ចបែកក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ និងស្តង់ដារទេសចរណ៍
- ចូលរួម និងជំរុញការអនុវត្តយន្តការ និងនីតិវិធីនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិដើម្បីពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើសំណើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ ដោយផ្អែកតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ ទាំងការផ្តល់ ការបន្ត ការលុបចោល ការព្យួរ ឬការបញ្ចុះថ្នាក់អាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ និងការសុំបិទអាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ផ្សេងៗទៀត ស្របតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន
- រួមចំណែកការពារ និងថែរក្សាធនធានធម្មជាតិ សម្បត្តិវប្បធម៌ និងទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណីដែលជាមូលដ្ឋានបម្រើវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងខេត្ត

- ទាក់ទងជាមួយវិនិយោគិន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាក្នុងគោលបំណងទាក់ទងការវិនិយោគ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងខេត្ត
 - សិក្សាស្រាវជ្រាវទីផ្សារទេសចរណ៍ និងផ្សព្វផ្សាយពីសក្តានុពលទេសចរណ៍ដែលមាននៅក្នុងមូលដ្ឋាន
 - លើកសំណើ និងផ្តល់យោបល់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងក្នុងការកែលម្អ និងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងខេត្ត ដោយមានការគាំទ្រពីរដ្ឋបាលខេត្ត និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
 - ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងក្របខណ្ឌទ្វេភាគី ពហុភាគី អាស៊ាន តំបន់ និងអន្តរជាតិ
 - សហការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ព្រឹត្តិការណ៍ និងសន្និសីទទេសចរណ៍ថ្នាក់អាស៊ាន តំបន់ និងអន្តរជាតិ
 - សហការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នរដ្ឋបាលខេត្ត មន្ទីរ និងអង្គការពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងការអនុវត្តវិធានការចំពោះប្រតិបត្តិការទេសចរណ៍ដែលបានប្រព្រឹត្តផ្ទុយនឹងច្បាប់ទេសចរណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
 - សហការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យអាជីវកម្ម ផលិតកម្ម សេវាកម្ម និងប្រតិបត្តិការទេសចរណ៍ធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព គុណភាព និរន្តរភាព របៀបរៀបរយ អនាម័យ សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពជូនភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិ
 - សហការពង្រឹងនិងចាត់វិធានការចាំបាច់ទាក់ទងនឹងការរក្សាសន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពទេសចរកិច្ចការសង្គ្រោះបឋម និងបន្ទាន់នៅតាមតំបន់គោលដៅទេសចរណ៍ និងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍នានា
 - សហការជាមួយសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រង និងរៀបចំចងក្រងទិន្នន័យស្ថិតិទេសចរណ៍
 - សហការជាមួយរដ្ឋបាលខេត្ត មន្ទីរ អង្គភាព និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការផលិត ការនាំចូល ការចែកចាយ ការផ្សព្វផ្សាយ និងការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន និងការផ្សព្វផ្សាយស្ត្រី និងកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ព្រមជាមួយនឹងការបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងពីជំងឺអេដស៍ និងបរិស្ថានគ្មានផ្សែងបារីក្នុងវិស័យទេសចរណ៍
 - ធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស នព្វមាស និងឆ្នាំ
 - ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងទៀតតាមការប្រគល់ជូនពីក្រសួងទេសចរណ៍។
- មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ មានការិយាល័យចំណុះចំនួន០៦(ប្រាំមួយ) ដូចតទៅ៖
១. ការិយាល័យរដ្ឋបាល បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពទេសចរ
 ២. ការិយាល័យផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍
 ៣. ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍

- ៤. ការិយាល័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- ៥. ការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍ និងផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍
- ៦. ការិយាល័យទីក្រុងស្អាត^{៤៥}។

ចំពោះតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ការិយាល័យនីមួយៗអាចរកបាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ។

៣.៤.២. សហគមន៍សំបូរព្រៃគុក

យោងទៅតាមសម្តីរបស់លោកប្រធានសហគមន៍សំបូរព្រៃគុកបានឱ្យដឹងថា នៅក្នុងសហគមន៍មានផែនការ៥ឆ្នាំ ដែលផែនការនេះសំដៅទៅលើលក្ខន្តិកៈនៅក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិនូវរៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តងតាមរយៈការបោះឆ្នោត ដើម្បីបន្តការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ឱ្យកាន់តែមានវិវឌ្ឍភាព។ លក្ខន្តិកៈទាំងនោះត្រូវបានកែប្រែមួយចំនួន ជាពិសេសនៅកន្លែងដែលមិនសមស្របនឹង។ ជាឧទាហរណ៍កាលមុនសហគមន៍មានតួនាទីជាច្រើន រួមទាំងការអភិរក្សតំបន់សំបូរព្រៃគុកដូចជា ការដាំដុះបន្លែម ការត្រួសព្រៃ សម្អាតតំបន់ ព្រមទាំងបង្កើតសេវាកម្មជូនទេសចរណ៍។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីអាជ្ញាធរជាតិសំបូរព្រៃគុក ដែលត្រូវបានបញ្ជូនមកពីថ្នាក់ក្រសួងចូលមក សហគមន៍ក៏បានផ្លាស់ប្តូរនូវផែនការរបស់ខ្លួនមកត្រឹមគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍវិញ ដើម្បីកុំឱ្យធ្វើការជាន់គ្នា។ យ៉ាងណាមិញ សហគមន៍នៅតែបន្តធ្វើជាដៃគូសហការនៅក្នុងការចូលរួមអភិរក្សតំបន់ គ្រាន់តែសហគមន៍មិនរ៉ាប់រងក្នុងការអភិរក្សតំបន់នីមួយៗស្របដូចមុន។

ជំហានដំបូងនៅក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មការប្រតិបត្តិគឺគេត្រូវតែងតាំងមនុស្ស២រូប ទាំងស្រីនិងប្រុសនៅតាមភូមិនីមួយៗ ប្រសិនបើការតែងតាំងនេះអាចទទួលយកបាន អ្នកភូមិទាំងអស់នឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរបស់ខ្លួនក្នុងភូមិ។

គណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានសមាជិកចំនួន១០រូប ដែលក្នុងនោះមានស្ត្រីយ៉ាងតិច៣រូប មកពីភូមិដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកតំណាង ភូមិពោធិទ្រេត១រូប ភូមិកំពង់ឈើទាល២រូប ភូមិសំរោង១រូប ភូមិសំបូរ២រូប ភូមិអូរត្រកែ២រូប ភូមិជាយសំពៅ១រូប និងភូមិអាត់ស៊ី១រូប។

លើសពីនេះ គណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានទីប្រឹក្សាមកពី៖

- សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាស្រុក២រូប
- សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ៣រូប
- អភិរក្សចំនួន១រូប
- ទេសចរណ៍ចំនួន១រូប។

តួនាទីរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានដូចខាងក្រោម៖

⁴⁵ ប្រកាសស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត, ២០១៩

- អភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍។ ពន្យល់អ្នកភូមិអំពីទស្សនៈនៃការបង្កើតទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមរបស់អ្នកភូមិក្នុងតំបន់។
- ផ្តល់ព័ត៌មានពីអ្វីដែលគណៈកម្មការប្រតិបត្តិបានប្រជុំពិភាក្សា និងពាំនាំការផ្តល់យោបល់អ្នកភូមិទៅដល់គណៈកម្មការវិញ។
- រៀបចំគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិ និងការអភិរក្សប្រាសាទទាំងឡាយដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍
- ចរចានឹងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗសម្រាប់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិ និងការអភិរក្សប្រាសាទដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ដូចជា រដ្ឋអំណាច ម្ចាស់ដីកម្មសិទ្ធិ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាដើម⁴⁶។

សម្រាប់តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ទីប្រឹក្សារបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិអាចរកបាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ។

⁴⁶ លក្ខន្តិកៈគណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍អភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកខេត្តកំពង់ធំ, ទំព័រ ៣-៤

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងវិភាគលើទិន្នន័យដែលទទួលបានពីប្រភពសំខាន់ៗមួយចំនួន រួមផ្សំនឹងការចុះទៅសម្ភាសដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍ និងទេសចរបានឱ្យដឹងបង្ហាញឱ្យឃើញរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកត្រូវបានអភិវឌ្ឍ និងកែប្រែឱ្យក្លាយជាគោលដៅទេសចរណ៍មួយដ៏មានប្រជាប្រិយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបន្ទាប់ពីរមណីយដ្ឋាននេះត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក។ ដូចដែលបានឃើញជាក់ស្តែង ទេសចរទាំងជាតិនិងអន្តរជាតិមានការកើនឡើងជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដោយសារតែភាពអស្ចារ្យនៃប្រាង្គប្រាសាទ និងទេសភាពដ៏ស្រស់បំព្រងនៅទីនោះ។

ទោះបីជារមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកមានភាពទាក់ទាញយ៉ាងណាក៏ដោយ យោងទៅតាមការសិក្សា និងអង្កេតយ៉ាងល្អិតល្អន់មក យើងឃើញថារមណីយដ្ឋាននេះនៅមានចន្លោះខ្វះខាតមួយចំនួនដែលទាមទារឱ្យស្ថាប័ន និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធចូលរួមនៅក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍដើម្បីពង្រឹងសោកណ្ឌភាព និងសក្តានុពលទេសចរណ៍នៃតំបន់នេះ។ ចំណុចខ្វះខាតទាំងនោះរួមមាន ផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សេវាសាធារណៈរួមមានបង្គន់អនាម័យ និងចំណត យានយន្ត ការគ្រប់គ្រងបញ្ហាបរិស្ថានអនាម័យ និងកង្វះកងកម្លាំងក្នុងការថែរក្សាសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពក្នុងតំបន់។ នេះសុទ្ធសឹងតែជាបញ្ហាដែលត្រូវការឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធស្វែងរកវិធីសាស្ត្រថ្មីៗមកអនុវត្តក្នុងគោលបំណងកែលំអរចំណុចខ្វះខាត ដើម្បីទាញមកវិញនូវលទ្ធផលល្អដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធនិងថែរក្សារមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកក្នុងពេលដំណាលគ្នា។

សរុបមក បន្ទាប់ពីបានរៀបរាប់ និងសិក្សាយ៉ាងលម្អិតក្នុងជំពូកទី៣មក ក្រុមនិស្សិតយើងយល់ថារមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកនៅមានផ្នែកមួយចំនួនដែលត្រូវការអភិវឌ្ឍបន្ថែម ដើម្បីកែប្រែកន្លែងនិងកែច្នៃទេសចរណ៍មួយនេះឱ្យដើរលើមាត់ជោគជ័យ និងក្លាយជារមណីយដ្ឋានឆ្លើមមួយដែលទេសចរចង់មកកម្សាន្តក្រោយពេលដែលលើឈ្មោះ “រមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក” ហើយ។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍរមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកឱ្យក្លាយទៅជាគោលដៅទេសចរណ៍ដ៏មានសក្តានុពល និងដើម្បីបំពេញបន្ថែមនូវចំណុចខ្វះខាតដែលកើតមាន យើងខ្ញុំសូមចូលរួមក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- **បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ៖** អាជ្ញាធរប្រចាំស្រុកសំបូរគួរតែសហការជាមួយនឹងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដូចជា មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ មន្ទីរវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ និងមន្ត្រីដទៃទៀតក្នុងគោលបំណងពិភាក្សា លើការកែលម្អផ្លូវ ជាពិសេសផ្លូវចូលមេឃឹមដ្ឋាន ដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើដំណើរបស់ទេសចរ និងជួសជុលប្រាង្គប្រាសាទទាំងឡាយណាដែលមានសភាពបាក់បែក ដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាពទេសចរពេលកំពុងចូលទស្សនា។
- **បង្កើនសេវាទេសចរណ៍៖** អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធគួរសាងសង់សម្បទារទេសចរណ៍បន្ថែមដូចជា បង្គន់អនាម័យ ចំណតយានយន្ត ព្រមទាំងជំរុញពលរដ្ឋសហគមន៍ឱ្យសង់ផ្ទះស្នាក់តាមបែបសហគមន៍ដែលមានស្តង់ដារ និងអនាម័យត្រឹមត្រូវគុណសម្រាប់បម្រើទេសចរពេលមកដល់។
- **ការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាល៖** អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធគួរបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជូនប្រជាជនក្នុងតំបន់ទាក់ទង នឹងការថែរក្សាបរិស្ថាន ការបម្រើសេវាជូនភ្ញៀវប្រកបដោយជាសុភាព ការបង្ហាត់បង្រៀនភាសាក្នុងការទំនាក់ទំនងនិងការផ្តល់បដិសណ្ឋារកិច្ចជូនភ្ញៀវ ព្រមទាំងបង្រៀននូវជំនាញនានាដូចជាជំនាញធ្វើម្ហូបអាហារ គ្រឿងទេស ឬភេសជ្ជៈ ដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីទេសចរណ៍។

ឯកសារយោង

✦ ឯកសារជាតិសាខ្មែរ

១. សួនរ៉ានី, ២០០៦, ទ្រឹស្តីនិងទស្សនៈមូលដ្ឋាន, ភ្នំពេញ
២. សួនរ៉ានី និង សហការី, ២០១២, និន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍, ភ្នំពេញ
២. ជួន ណាត, ២០០៩, វចនានុក្រមខ្មែរ, ភ្នំពេញ
៣. ហុង វណ្ណៈ, ឈុន ពហុ, និង សហការី, ២០១៣, លំនាំដើមទេសចរណ៍
៤. ហុង វណ្ណៈ, ជា ស៊ីថា និងសាំង ចន្ទ, ២០១៤, សេចក្តីផ្តើមទេសចរណ៍, ភ្នំពេញ
៥. ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២០០៩, ច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍, ភ្នំពេញ
៦. ក្រសួងទេសចរណ៍, ២០១៧, ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍របស់ក្រសួងទេសចរណ៍នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២០១៧-២០២៥, ភ្នំពេញ
៧. មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ, ២០២២, របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលការងារទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០២១, កំពង់ធំ
៨. គណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក, ២០០៤, លក្ខន្តិកៈគណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍អភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកខេត្តកំពង់ធំ, កំពង់ធំ
៩. រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ, ២០២១, ស្ថានភាពទូទៅ និងសក្តានុពលរបស់ខេត្តកំពង់ធំ, កំពង់ធំ
១០. ខេមបូឌៀអ៊ិនធឺប្រីណ៍, ២០២១, អ្វីជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការគ្រប់គ្រង, ភ្នំពេញ
១១. ប៊ិន ប៊ុណ្ណា, ២០១៦, មុនឡើងភ្នំសន្ទុកត្រូវដឹងរឿងរ៉ាវចំណុចនេះ, ភ្នំពេញ, <https://news.sabay.com.kh/article/894714> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៤ កក្កដា ២០២២)
១២. សូត សុខប្រាថ្នា, ២០១៦, ពលរដ្ឋថាសត្វស្លាបនៅតំបន់បឹងទន្លេសាបខេត្តកំពង់ធំថយចុះដោយសារភ្លើងឆេះព្រៃលិចទឹក, ភ្នំពេញ, អាចរកបាននៅ <https://www.rfa.org/khmer/news/environment/birds-at-tonle-chhmar-lake-05042016045217.html> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៤ កក្កដា ២០២២)
១៣. ម៉ង់ វ៉ាលី, ២០២២, ប្រាសាទភូមិប្រាសាទ, ភ្នំពេញ, អាចរកបាននៅ <https://ams.com.kh/khmercivilization/detail/19134> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៤ កក្កដា ២០២២)
១៤. ប្រាជ្ញ សុវណ្ណារ៉ា, ២០២០, បឹងសំរឹទ្ធិជាមណីយដ្ឋានកែច្នៃស្រស់ស្អាតមួយនៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ, កំពង់ធំ, អាចរកបាននៅ <https://khmerpostasia.com/archives/57520> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៥ កក្កដា ២០២២)

១៥. ខេមរា, ២០១៤, រមណីយដ្ឋានធម្មជាតិកែច្នៃដ៏ស្ទឹងត្រែប្រសើរ, កំពង់ធំ, អាចរកបាននៅ <https://www.khemaradaily.com/p/26895> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៥ កក្កដា ២០២២)

១៦. គេហទំព័រ Visit Cambodia, ២០២២, វិមានឆ័យដង់បារាំងចាស់ និង សត្វប្រចៀវ, កំពង់ធំ, អាចរកបាននៅ <https://www.visitcambodia.travel/kh/item/view/54c494f4a4t27424y2p2u2z2> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៥ កក្កដា ២០២២)

១៧. គេហទំព័រ Visit Cambodia, ២០២២, សហគមន៍អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក, កំពង់ធំ, អាចរកបាននៅ <https://visitcambodia.travel/kh/item/view/5454848494s21444y2x23333> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៦ កក្កដា ២០២២)

១៨. ហេង វុធី, ២០២០, ទេសភាពតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកលេចឆោមស្រស់ខ្ចី សម្លេងសោភ័ណភាពទាក់ចិត្តទេសចរ, កំពង់ធំ, អាចរកបាននៅ <https://huunghivietnamcampuchia.thoidai.com.vn/detail-article-1711.html> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៦ កក្កដា ២០២២)

១៩. ថា ចាន់ធី, ២០២២, ប្រវត្តិប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក, ភ្នំពេញ, អាចរកបាននៅ <https://www.vayofm.com/news/detail/117318-461.html> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៧ កក្កដា ២០២២)

✦ ឯកសារជាតិសាធារណៈ

១. <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី០៨ មិថុនា ២០២២)

២. <https://dos.myflorida.com/cultural/info-and-opportunities/resources-by-topic/cultural-tourism-toolkit/what-is-cultural-tourism-basic-information/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី០៨ មិថុនា ២០២២)

៣. <https://tourismteacher.com/why-tourism-development-planning-is-important/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២២ ឧសភា ២០២២)

៤. https://www.tutorialspoint.com/tourism_management/tourism_management_introduction.htm (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២២ ឧសភា ២០២២)

៥. <https://ticketsntour.com/pros-cons-tourism/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២២ ឧសភា ២០២២)

៦. <https://wtcc.org/Research/Economic-Impact> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៣ ឧសភា ២០២២)

៧. <https://dictionary.cambridge.org> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៣ ឧសភា ២០២២)

៨. <https://encartadictionaryonlinefid.wordpress.com> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៣ ឧសភា ២០២២)

៩. https://www.biodiversity.ru/coastlearn/tourism-eng/why_economicbenefits.html (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី២៣ ឧសភា ២០២២)
១០. <https://tourismteacher.com/social-impacts-of-tourism/#1-positive-social-impacts-of-tourism> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៣ ឧសភា ២០២២)
១១. <https://greentumble.com/positive-impacts-of-tourism-on-environment/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៣ ឧសភា ២០២២)
១២. <https://localizejs.com/articles/cultural-differences-9-surprising-customs-from-around-the-world/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៤ ឧសភា ២០២២)
១៣. <https://www.forbes.com/sites/forbesbusinessdevelopmentcouncil/2022/04/04/how-one-of-the-worlds-largest-industries-could-emerge-stronger-from-this-pandemic/?sh=53384d1b34f2> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៤ ឧសភា ២០២២)
១៤. <https://tourismteacher.com/social-impacts-of-tourism/#8-negative-social-impacts-of-tourism> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៤ ឧសភា ២០២២)
១៥. <https://www.timetravelturtle.com/best-places-to-visit-lumbini-nepal/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៦ ឧសភា ២០២២)
១៦. <https://www.khmertimeskh.com/501021335/kampong-thom-farmers-cultivation-of-rice-surpasses-target/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០២២)
១៧. https://www.tourismcambodia.com/travelguides/provinces/kampong-thom/what-to-see/179_prasat-kuhak-nokor.htm (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០២២)
១៨. <https://www.smartsinntravel.com/attraction-detail.html?name=prasat-kok-rokar-sart-sinn-travel> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០២២)
១៩. <https://www.smartsinntravel.com/attraction-detail.html?name=prasat-kok-rokar-sart-sinn-travel> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៣០ មិថុនា ២០២២)
២០. <https://www.tourismcambodia.com/attractions/kampong-thom.htm> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី៣០ មិថុនា ២០២២)

២១. <https://www.lonelyplanet.com/cambodia/kompong-thom-province/attractions/santuk-silk-farm/a/poi-sig/1381364/1336590> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០២២)

២២. <https://www.phnompenhpost.com/national/kampong-thoms-sambor-prei-kuk-gets-unesco-listing> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២ កក្កដា ២០២២)

២៣. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Petra World Heritage Site: INTEGRATED MANAGEMENT PLAN 2019 (Jordan: Jordan, 2019), 79-81, https://en.unesco.org/sites/default/files/petra_integrated_management_plan_1.pdf (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៦ ឧសភា ២០២២)

២៤. Ugur Sunlu, Environmental impacts of tourism (Turkey: Turkey, 2003), 263-270, <https://om.ciheam.org/om/pdf/a57/04001977.pdf> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៦ ឧសភា ២០២២)

២៥. Su, M. Ming, Preservation and Development at the Great Wall World Heritage Sites, China (Canada: Waterloo, 2009), 115-122, https://uwspace.uwaterloo.ca/bitstream/handle/10012/4989/Su_MingMing.pdf?sequence=1 (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៦ ឧសភា ២០២២)

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

លេខ...៤១០.....ស.ក.ន.វ.ស

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២ ត្រីមាស ៣ ស. ២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២២

ជម្រាបជូន

លោកប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍ ខេត្តកំពង់ចំរើ

កម្មវត្ថុ៖ សំណើសុំអនុញ្ញាតឱ្យនិស្សិតចំនួន ០២ រូប ចុះស្រាវជ្រាវឯកសារ។

យោង៖ សំណើរបស់សាមីនិស្សិតចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២២។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើខ្ញុំសូមជម្រាបជូន លោកប្រធានមន្ទីរ ជ្រាបថា សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចបាន និងកំពុងបណ្តុះបណ្តាលនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ច។ អំឡុងពេលសិក្សាបញ្ចប់ និស្សិតយើងខ្ញុំចំនួន ០២ រូប ដូចមានបញ្ជីរាយនាមជូនភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ត្រូវចុះស្រាវជ្រាវឯកសារ និងស្វែងយល់ពីការងារមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទស្តីពី «ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ៖ ករណីសិក្សាប្រាសាទសម្បូរព្រៃគុហ៍» នៅមន្ទីរទេសចរណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ ចាប់ពីថ្ងៃទី ០៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២ រហូតដល់ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២ ដើម្បីសរសេរសារណា និងការពារបញ្ចប់ការសិក្សារបស់ខ្លួន។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូម លោកប្រធានមន្ទីរ ពិនិត្យលទ្ធភាពអនុញ្ញាតឱ្យនិស្សិតយើងខ្ញុំបានចុះស្រាវជ្រាវឯកសារដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូម លោកប្រធានមន្ទីរ ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះពីខ្ញុំ

ជ. សាកលវិទ្យាស្ថាន
នីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

យ៉ិត សុវណ្ណ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យសុំអនុញ្ញាតចុះស្រាវជ្រាវឯកសារ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ ឈុំ សុវណ្ណារត្ន និង សេង លីដា ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និង
បដិសណ្ឋារកិច្ច ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី៨ ក្រុមT4A01 ឆ្នាំសិក្សា២០២១-២០២២ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទ
នីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ

និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

កម្មវត្ថុ៖ សំណើសុំអនុញ្ញាតចុះស្រាវជ្រាវឯកសារ

តាមកម្មវត្ថុខាងលើ យើងខ្ញុំមានកិត្តិយសសូមជម្រាបជូន ឯកឧត្តម មេត្តាជ្រាបថាបន្ទាប់ពីបានធ្វើ
ការសិក្សាផ្នែកទ្រឹស្តី យើងខ្ញុំត្រូវសរសេរសារណា និង ការពារបញ្ចប់ការសិក្សាដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទ
ស្តីពី "ការគ្រប់គ្រង និង អភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ៖ករណីសិក្សាប្រាសាទសម្បូរព្រៃគុហ៍"
ដោយត្រូវចុះស្រាវជ្រាវឯកសារនៅមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ ចាប់ពីថ្ងៃទី០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២២ ដល់
ថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២២ ។

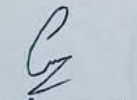
អាស្រ័យហេតុនេះសូម ឯកឧត្តម មេត្តាអនុញ្ញាតឲ្យយើងខ្ញុំបានចុះស្រាវជ្រាវឯកសារ ដោយក្តី
អនុគ្រោះ។

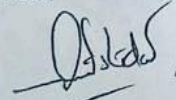
សូម ឯកឧត្តម មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

ថ្ងៃពុធ ១៣រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស២៥៦៥

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២២

ហត្ថលេខា

ឈុំ សុវណ្ណារត្ន

សេង លីដា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

បញ្ជីរាយនាម

និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ច

ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី៨ ក្រុម T4A1 ឆ្នាំសិក្សា ២០២១ - ២០២២

ដែលត្រូវចុះស្រាវជ្រាវឯកសារនៅ មជ្ឈមណ្ឌលទេសចរណ៍ ខេត្តកំពង់ចាម

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត	លេខទូរស័ព្ទ	ផ្សេងៗ
១	ឈុំ សុវណ្ណារិក្ខ	ស្រី	២០-វិច្ឆិកា-២០០០	០៦១ ៩១ ៣១ ៥១	
២	សេង លីដា	ស្រី	៣១-តុលា-២០០០	០៩៦ ៧៤៦ ៧៤៥៤	

ថ្ងៃពុធ ១៣រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស២៥៦៥

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២២

ប្រធានការិយាល័យស្រាវជ្រាវ

លីក-វុឌ្ឍិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

កម្រងសំណួរស្រាវជ្រាវសម្រាប់ទេសចរ និងប្រជាជនក្នុងតំបន់

**ស្តីពី៖ “ការគ្រប់គ្រងតំបន់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រករណីសិក្សា៖ មេឈើយដ្ឋាន
ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក”**

ជាបឋម យើងខ្ញុំសូមគោរពជំរាបសួរ លោក លោកស្រី អ្នកនាង កញ្ញាជាទីគោរព យើងខ្ញុំជានិស្សិតថ្នាក់
បរិញ្ញា បត្រ ផ្នែកគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍និងបដិសណ្ឋារកិច្ច ឆ្នាំទី៤ នៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យា
សាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។ នៅក្នុងឆ្នាំបញ្ចប់ការសិក្សានេះ យើងខ្ញុំត្រូវធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រមូលឯកសារ ដើម្បីការពារ
និក្ខេបបទរបស់យើង។ ហេតុនេះហើយ យើងខ្ញុំសុំការអនុញ្ញាតពីលោក លោកស្រី អ្នកនាង កញ្ញាដែលជាភ្ញៀវ
ទេសចរ និងប្រជាជនក្នុងតំបន់ទាំងអស់ ជួយផ្តល់នូវចម្លើយខ្លះៗសំរាប់ទុកជាទិន្នន័យ។ ចម្លើយរបស់លោកអ្នក
នឹងយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងសិក្សាស្រាវជ្រាវតែប៉ុណ្ណោះ ហើយពួកយើងសន្យាថានឹងមិនប្រើប្រាស់
ទិន្នន័យទាំងនោះក្នុងន័យអវិជ្ជមានណាមួយឡើយ។

សូមគូសសញ្ញា ✓ ក្នុងប្រអប់ ☐ ជាចម្លើយរបស់លោកអ្នក។

I. ការសម្ភាសជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ

+ ព័ត៌មានទូទៅ

១. ភេទ

- ស្រី ☐

- ប្រុស ☐

២. អាយុ

- ១៨ - ២៥ ឆ្នាំ ☐

- ២៦ - ៤០ ឆ្នាំ ☐

- ៤១ - ៥០ ឆ្នាំ ☐

- ៥១ - ៦០ ឆ្នាំ ☐

- ៦១ ឆ្នាំឡើង ☐

III. មុខរបរ

- សិស្ស/និស្សិត ☐

- មន្ត្រីរាជការ ☐

- បុគ្គលិកឯកជន ☐
- កសិករ ☐
- អាជីវករ ☐
- ផ្សេងៗ ☐

៤. តើបរិស្ថាន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងរមណីយដ្ឋានសំបូរព្រៃគុកមានលក្ខណៈបែបណាដែរ?

- បរិយាកាស ☐ ល្អណាស់ ☐ ល្អបង្អួច ☐ មិនសូវល្អ ☐ មិនល្អ ☐
- អនាម័យ ☐ ល្អណាស់ ☐ ល្អបង្អួច ☐ មិនសូវល្អ ☐ មិនល្អ ☐
- ផ្លូវថ្នល់ ☐ ល្អណាស់ ☐ ល្អបង្អួច ☐ មិនសូវល្អ ☐ មិនល្អ ☐
- សន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព ☐ ល្អណាស់ ☐ ល្អបង្អួច ☐ មិនសូវល្អ ☐ មិនល្អ ☐

៥. តើស្ថានភាពជីវភាពរបស់លោកពូ អ្នកមីង មុនពេល និងពេលអភិវឌ្ឍហើយមានការផ្លាស់ប្តូរដែរឬទេ?

- ផ្លាស់ប្តូរ ☐
- មិនផ្លាស់ប្តូរ ☐

II. ការសម្ភាសជាមួយទេសចរ

១. ភេទ

- ស្រី ☐
- ប្រុស ☐

២. អាយុ

- ១៨ - ២៥ ឆ្នាំ ☐
- ២៦ - ៤០ ឆ្នាំ ☐
- ៤១ - ៥០ ឆ្នាំ ☐
- ៥១ - ៦០ ឆ្នាំ ☐
- ៦១ ឆ្នាំឡើង ☐

III. តើអ្នកធ្លាប់មកទស្សនារមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកប៉ុន្មានដង?

- ១ ដង ☐
- ២ ដង ☐
- ៣ ដង ☐

- លើសពី ៣ ដង ☐

៤. តើអ្នកស្គាល់រមណីយដ្ឋាននេះដោយរបៀបណា?

- ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ☐

- មិត្តភក្តិ/បងប្អូន ☐

- ក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍ ☐

- ផ្សេងៗ ☐

៥. តើអ្នកអញ្ជើញមកក្នុងគោលបំណងអ្វី?

- ទស្សនាកម្សាន្ត ☐

- សិក្សាស្រាវជ្រាវ ☐

- ការងារ ☐

- ផ្សេងៗ ☐

៦. តើអ្នកយល់យ៉ាងណាចំពោះស្ថានភាពអនាម័យនៅក្នុងរមណីយដ្ឋាន?

- មិនពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐

- មិនពេញចិត្ត ☐

- មធ្យម ☐

- ពេញចិត្ត ☐

- ពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐

៧. តើរមណីយដ្ឋាននេះមានកន្លែងចតយានជំនិះត្រឹមត្រូវដែរ ឬ ទេ?

- បាទ/ចាស៍ មាន ☐

- បាទ/ចាស៍ មិនមានទេ ☐

៨. តើរមណីយដ្ឋាននេះមានធុងសម្រាមគ្រប់គ្រាន់ដែរ ឬ ទេ?

- បាទ/ចាស៍ គ្រប់ ☐

- បាទ/ចាស៍ មិនគ្រប់គ្រាន់ទេ ☐

៩. តើរមណីយដ្ឋាននេះមានបង្គន់អនាម័យជូនភ្ញៀវគ្រប់គ្រាន់ដែរ ឬ ទេ?

- បាទ/ចាស៍ គ្រប់ ☐

- បាទ/ចាស៍ មិនគ្រប់គ្រាន់ទេ ☐

១០. តើអ្នកយល់ឃើញយ៉ាងណាចំពោះបញ្ហាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និង សណ្តាប់ធ្នាប់?

- មិនពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐
- មិនពេញចិត្ត ☐
- មធ្យម ☐
- ពេញចិត្ត ☐
- ពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐

១១. តើអ្នកចូលចិត្តមកកម្សាន្តនៅទីនេះក្នុងឱកាសអ្វី?

- ចុងសប្តាហ៍ ☐
- ពិធីបុណ្យនានា ☐
- ផ្សេងៗ ☐

១២. តើអ្នកយល់ឃើញយ៉ាងណាចំពោះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ?

- មិនពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐
- មិនពេញចិត្ត ☐
- មធ្យម ☐
- ពេញចិត្ត ☐
- ពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐

១៣. តើអ្នកយល់ឃើញយ៉ាងណាចំពោះបរិស្ថាន?

- មិនពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐
- មិនពេញចិត្ត ☐
- មធ្យម ☐
- ពេញចិត្ត ☐
- ពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ☐

១៤. តើអ្នកយល់ថា គួរអភិវឌ្ឍន៍អ្វីខ្លះក្នុងមណ្ឌលវេជ្ជសាស្ត្រ?

- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ☐
- សេវាសាធារណៈ ☐
- បរិស្ថានអនាម័យ ☐

- សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ ☐

- ទាំងអស់ខាងលើ ☐

១៥. បើមានឱកាស តើអ្នកចង់មកកម្សាន្តនៅមណីយដ្ឋាននេះទៀតដែរឬទេ?

- ចង់ ☐

-មិនចង់ ☐

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់លោកពូ អ្នកមីង បងប្អូនក្នុងសហគមន៍ ព្រមទាំងភ្ញៀវទេសចរ ទាំងអស់ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការចូលរួមឆ្លើយសំណួរទាំងនេះ ដើម្បីផ្តល់ជាព័ត៌មានបន្ថែមឱ្យពួកខ្ញុំក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ច។ ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមជូនពរឱ្យលោកពូ អ្នកមីង និងបងប្អូនទាំងអស់ឱ្យជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

កម្រងសំណួរស្រាវជ្រាវ

**ស្តីពី៖ “ការគ្រប់គ្រងតំបន់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រករណីសិក្សា៖ មេឈើដ្ឋាន
ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក”**

I. សំណួរទាក់ទងនឹងសេវាកម្ម

១. តើសហគមន៍មានសេវាកម្មអ្វីខ្លះដើម្បីបម្រើភ្ញៀវពេលមកដល់?
២. ក្នុងចំណោមសេវាកម្មទាំងអស់ តើសេវាកម្មមួយណាដែលមានភាពលេចធ្លោជាងគេ?
៣. តើសហគមន៍មានយន្តការយ៉ាងណាដើម្បីលើកស្ទួយសេវាកម្មដែលមិនសូវទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍?

II. សំណួរទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង

១. តើសហគមន៍បានគ្រប់គ្រងទៅលើផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ហិរញ្ញវត្ថុ សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ ក៏ដូចជាផ្នែកផ្សេងៗ ទៀតដោយរបៀបណា?
២. តើសហគមន៍មានយុទ្ធសាស្ត្របែបណាក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ទេសចរណ៍នេះដើម្បីឱ្យមាននិរន្តរភាព?
៣. ក្នុងពេលអនុវត្តផែនការ តើសហគមន៍បានជួបឧបសគ្គ និងបញ្ហាអ្វីខ្លះក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ទេសចរណ៍ នេះ?

III. សំណួរទាក់ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយ

១. តើភ្ញៀវដែលមកកម្សាន្តនៅតំបន់នេះស្គាល់សហគមន៍ដោយរបៀបណា?
២. តើសហគមន៍បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយពីតំបន់នេះដែរ ឬទេ? បើដែរ តើតាមរយៈណាខ្លះ?

IV. សំណួរទាក់ទងនឹងការបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំ

១. តើសហគមន៍ធ្លាប់មានកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំជូនប្រជាជនក្នុងតំបន់ដែរ ឬទេ?
២. តើកម្មវិធីទាំងនោះផ្តោតទៅលើចំណុចណាខ្លះ?
៣. តើសហគមន៍ធ្លាប់បានចែករំលែកចំណេះដឹងដល់ភ្ញៀវទេសចរដែលបានមកដល់ដែរ ឬទេ?

V. សំណួរទាក់ទងនឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសហគមន៍

១. តើសហគមន៍នេះស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នណាខ្លះ?
 ២. តើស្ថាប័ននីមួយៗបានជួយជ្រោមជ្រែងក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ដល់កម្រិតណា?
 ៣. តើសហគមន៍មានការប្រែប្រួលយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ បន្ទាប់ពីបានសហការជាមួយស្ថាប័នទាំងនោះមក?
- សូមអរគុណសម្រាប់ការចូលរួមផ្តល់ចម្លើយ!

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ក្រសួងទេសចរណ៍

លេខ ១២៣៤៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ប្រកាស ស្តីពី

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០៩០៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៥ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងទេសចរណ៍
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦០៨/០០៧ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ១១៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងមុខតំណែងក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៃក្រសួង ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ២៥៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងទេសចរណ៍
- យោងលិខិតលេខ ២៥៥១ មស.នក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ
- យោងលិខិតលេខ ៩២៧៤ សហវ.អច ចុះថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- យោងតាមតម្រូវការចាំបាច់របស់ក្រសួងទេសចរណ៍

សម្រេច

ជំពូកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ១ .-

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងកំណត់អំពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត។

ប្រការ២ .-

ប្រកាសនេះមានគោលដៅដូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំតួនាទី ភារកិច្ច និងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត
- រៀបចំឱ្យមានធនធានមនុស្សក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត
- ធានាគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពនៃលទ្ធផលបំពេញការងារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

12/16/17

ជំពូកទី២
តួនាទី និងភារកិច្ច

ប្រការ៣ .-

មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ជាសេនាធិការឱ្យក្រសួងទេសចរណ៍ទទួលបន្ទុកអនុវត្ត គ្រប់គ្រង តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ពង្រឹងគុណភាពផលិតផល អាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ សំដៅ ធានាដល់ការគ្រប់គ្រងនិងការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គុណភាព និងនិរន្តរភាព ដើម្បីរួមចំណែក កាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ប្រការ៤ .-

មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត មានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង សម្របសម្រួល និងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- រៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ តាមតំបន់អាទិភាពទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត ដោយសហការ ជាមួយមន្ទីរអង្គភាពនិងផ្នែកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដើម្បីដាក់ជូនរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត និងក្រសួងទេសចរណ៍ ពិនិត្យនិងសម្រេច
- រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ និងផែនការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ទេសចរណ៍ ទាំងរដ្ឋនិងឯកជន ដើម្បីដាក់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងពិនិត្យនិងសម្រេច
- គ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានទេសចរណ៍ និងជំរុញចលនាទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកនៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- គ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ អាជីវកម្មទេសចរណ៍ និងសេវាកម្មផ្សេងៗទៀត ដែលបម្រើឱ្យ វិស័យទេសចរណ៍
- គ្រប់គ្រងនិងថែរក្សាតំបន់ទេសចរណ៍ មណ្ឌលទេសចរណ៍ រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ សហគមន៍ ទេសចរណ៍ កសិទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ក្នុងរាជធានីខេត្ត
- គ្រប់គ្រងនិងរៀបចំក្របខណ្ឌ ឋានន្តរស័ក្តិ ថ្នាក់ មុខតំណែង គ្រឿងឥស្សរិយយស និងប្រព័ន្ធលាភាព ផ្សេងៗទៀតរបស់មន្ត្រីរាជការក្រោមឱវាទ
- គ្រប់គ្រងស្ថានភាពចំណូលចំណាយហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងមន្ទីរ ស្របតាមការកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- អនុវត្តគោលនយោបាយ គោលការណ៍ ប្រកាស សភាចរ សេចក្តីណែនាំ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ផ្សេងៗទៀតរបស់ក្រសួងទេសចរណ៍ ដើម្បីរក្សានិរន្តរភាពវិស័យទេសចរណ៍និងរួមចំណែកកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- អនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងជំរុញចលនា ប្រឡងប្រណាំង “ទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាប្រសើរ បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ” និងចលនាប្រឡង ប្រណាំងផុតកិច្ចបែកបាក់ក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ និងស្តង់ដារទេសចរណ៍
- ចូលរួមនិងជំរុញការអនុវត្តយន្តការនិងនីតិវិធីនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិដើម្បីពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើសំណើ សុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ ដោយផ្អែកតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ ទាំងការផ្តល់ ការបន្ត ការលុបចោល ការព្យួរ ឬការបញ្ចុះថ្នាក់អាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ និងការសុំបិទអាជីវកម្ម និងសេវាកម្ម ទេសចរណ៍ផ្សេងៗទៀត ស្របតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន
- រួមចំណែកការពារនិងថែរក្សាធនធានធម្មជាតិ សម្បត្តិវប្បធម៌ និងទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី ដែលជា មូលដ្ឋានបម្រើឱ្យវិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត

- ទាក់ទងជាមួយវិនិយោគិននិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាក្នុងគោលបំណងទាក់ទាញការវិនិយោគ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- សិក្សាស្រាវជ្រាវទីផ្សារទេសចរណ៍និងផ្សព្វផ្សាយពីសក្តានុពលទេសចរណ៍ដែលមាននៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- លើកសំណើនិងផ្តល់យោបល់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងក្នុងការកែលម្អនិងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងរាជធានីខេត្ត ដោយមានការគាំទ្រពីរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- សម្រាប់មន្ទីរទេសចរណ៍ដែលមានឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ ត្រូវចូលរួមគ្រប់សកម្មភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍរមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះស្របតាមផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ក្រសួងទេសចរណ៍និងរដ្ឋបាលខេត្ត
- ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងក្របខណ្ឌទ្វេភាគី ពហុភាគី អាស៊ាន តំបន់ និងអន្តរជាតិ
- សហការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ព្រឹត្តិការណ៍ និងសន្និសីទទេសចរណ៍ថ្នាក់អាស៊ាន តំបន់ និងអន្តរជាតិ
- សហការរួមចំណែកការពារបរិស្ថាននិងលើកកម្ពស់ “កម្ពុជាស្អាត កម្ពុជាបៃតង” នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- សហការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត មន្ទីរនិងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងការអនុវត្តវិធានការចំពោះប្រតិបត្តិការទេសចរណ៍ដែលបានប្រព្រឹត្តផ្ទុយនឹងច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
- សហការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យអាជីវកម្ម ផលិតកម្ម សេវាកម្ម និងប្រតិបត្តិការទេសចរណ៍ ធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព គុណភាព និរន្តរភាព របៀបរៀបរយ អនាម័យ សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពជូនភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិ
- សហការពង្រឹង និងចាត់វិធានការចាំបាច់ទាក់ទងនឹងការរក្សាសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពទេសចរ កិច្ចការសង្គ្រោះបឋមនិងបន្ទាន់ នៅតាមតំបន់គោលដៅទេសចរណ៍ និងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍នានា
- សហការជាមួយសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងរៀបចំចងក្រងទិន្នន័យស្ថិតិទេសចរណ៍
- សហការជាមួយរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត មន្ទីរ អង្គភាព និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការផលិតការនាំចូល ការចែកចាយ ការជួញដូរ និងការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន និងការជួញដូរស្រ្តី និងកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ព្រមជាមួយនឹងការបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងពីជំងឺអេដស៍ និងបរិស្ថានគ្មានផ្សែងបារីក្នុងវិស័យទេសចរណ៍
- ធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស នព្វមាស និងឆ្នាំ
- ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងទៀតតាមការប្រគល់ជូនពីក្រសួងទេសចរណ៍។

មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ដឹកនាំដោយប្រធាន០១(មួយ)រូប និងអនុប្រធានមួយចំនួនតាមការចាំបាច់អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

**ជំពូកទី៣
រចនាសម្ព័ន្ធ**

ប្រការ៥ .-

- មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត មានការិយាល័យចំណុះដូចខាងក្រោម៖
- ក.មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តបាត់ដំបង មានការិយាល័យចំណុះចំនួន ០៧(ប្រាំពីរ) ដូចតទៅ៖
 - ១-ការិយាល័យរដ្ឋបាល បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពទេសចរ
 - ២-ការិយាល័យផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍
 - ៣-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍

- ៤-ការិយាល័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- ៥-ការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍និងផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍
- ៦-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍
- ៧-ការិយាល័យទីក្រុងស្អាត។

ខ.មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តតាកែវ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តប៉ៃលិន ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តព្រះវិហារ ខេត្តក្រចេះ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ខេត្តរតនគិរី ខេត្តមណ្ឌលគិរី ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តស្វាយរៀងនិងខេត្តត្បូងឃ្មុំ មានការិយាល័យចំណុះចំនួន០២(ប្រាំមួយ) ដូចតទៅ៖

- ១-ការិយាល័យរដ្ឋបាល បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពទេសចរ
- ២-ការិយាល័យផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍
- ៣-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍
- ៤-ការិយាល័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- ៥-ការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍និងផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍
- ៦-ការិយាល័យទីក្រុងស្អាត។

គ.មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពត ខេត្តកែប និងខេត្តកោះកុង មានការិយាល័យចំណុះចំនួន០៧(ប្រាំពីរ)ដូចតទៅ៖

- ១-ការិយាល័យរដ្ឋបាល បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពទេសចរ
- ២-ការិយាល័យផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍
- ៣-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍
- ៤-ការិយាល័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- ៥-ការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍និងផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍
- ៦-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឆ្នេរ
- ៧-ការិយាល័យទីក្រុងស្អាត។

ឃ.មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តព្រះសីហនុមានការិយាល័យចំណុះចំនួន ០៨(ប្រាំបួន) ដូចតទៅ៖

- ១-ការិយាល័យរដ្ឋបាល បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពទេសចរ
- ២-ការិយាល័យផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍
- ៣-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍
- ៤-ការិយាល័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាល
- ៥-ការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍និងផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍
- ៦-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍
- ៧-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឆ្នេរ
- ៨-ការិយាល័យទេសចរណ៍កោះរ៉ុង
- ៩-ការិយាល័យទីក្រុងស្អាត។

ប្រការ៦ .-

នៅតាមក្រុង ស្រុក ខណ្ឌនីមួយៗ ដែលមានសក្តានុពលទេសចរណ៍ ត្រូវមានការិយាល័យទេសចរណ៍ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ មួយដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តនិងសម្របសម្រួលសកម្មភាពនានាបស់ក្រសួង ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត។

ប្រការ៧ .-

ការិយាល័យនីមួយៗ ដឹកនាំដោយប្រធាន០១(មួយ)រូប និងអនុប្រធានមួយចំនួនតាមការចាំបាច់អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

អង្គការលេខរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ជំពូកទី ៤

តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ការិយាល័យ

ប្រការ៨ .-

ការិយាល័យនីមួយៗមានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចតទៅ៖

១-ការិយាល័យរដ្ឋបាល បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពទេសចរ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- គ្រប់គ្រងលិខិតស្នាមដែលបញ្ជូនចេញនិងទទួលលិខិតពីបណ្តាមន្ទីរអង្គភាពនិងក្រសួងស្ថាប័នដទៃទៀត
- ចរាចរលិខិតឯកសារចូល និងចេញទៅកាន់គោលដៅទាំងក្នុងនិងក្រៅមន្ទីរ
- លើកវិធានការ ការពារសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ និងសេវាកម្មទេសចររបស់មន្ទីរ
- រៀបចំតុបតែង និងលម្អមន្ទីរ នៅរៀងរាល់ពិធីបុណ្យជាតិ អន្តរជាតិ និងចូលរួមក្នុងការងារសង្គមនានា
- គ្រប់គ្រងស្ថិតិ ក្របខណ្ឌ និងតារាងព័ត៌មានការងារមន្ត្រីរាជការមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត និងរៀបចំផែនការធនធានមនុស្សរបស់មន្ទីរ
- រៀបចំសំណើសុំលើការជ្រើសរើស ការតាំងស៊ប់ក្នុងក្របខណ្ឌ ការរៀបចំបៀវត្សរ៍ ការដំឡើងថ្នាក់ និងឋានន្តរស័ក្តិ ការតែងតាំង ការប្រគល់ភារកិច្ច ការផ្លាស់ប្តូរ ការផ្ទេរក្របខណ្ឌ ការផ្តល់រង្វាន់ ការផ្តល់គ្រឿងឥស្សរិយយស ការដាក់វិន័យ ការបញ្ចប់ភារកិច្ច ការលុបឈ្មោះឬបញ្ឈប់ពីការងារ ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងភាពទំនេរគ្មានបៀវត្សរ៍ ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រៅក្របខណ្ឌដើម និងការដាក់ឱ្យចូលនិវត្តន៍ ឬបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈនៃមន្ត្រីរាជការ
- រៀបចំសលាកបត្រវិញ្ញាបនបត្ររដ្ឋបាល លិខិតបញ្ជាបេសកកម្ម លិខិតឧទ្ទេសនាម សេចក្តីជូនដំណឹង លិខិតបទដ្ឋាន របាយការណ៍ និងកំណត់ហេតុនានា
- លើកគម្រោងផែនការថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយរបស់មន្ទីរ ស្របតាមគោលការណ៍កំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- គ្រប់គ្រងចលនទ្រព្យនិងអចលនទ្រព្យ សន្និធិ សម្ភារៈ ប្រេងឥន្ធនៈ និងធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ ការរៀបចំជួសជុលសម្ភារៈ បរិក្ខាររបស់មន្ទីរ
- រៀបចំនិងបើកប្រាក់បៀវត្ស របបសង្គមកិច្ច និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗទៀត ជូនមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត
- សហការផ្សព្វផ្សាយ ណែនាំ និងជំរុញឱ្យគ្រប់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងសេវាផ្សេងៗទៀតបម្រើឱ្យវិស័យទេសចរណ៍ ដើម្បីបង្កើនការការពារសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពទេសចរ
- សហការជាមួយរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត មន្ទីរ អង្គភាពពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជន ដើម្បីចាត់វិធានការចាំបាច់ទាក់ទងនឹងការរក្សាសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពទេសចរកិច្ចការសង្គ្រោះបឋមនិងបន្ទាន់ ព្រមទាំងកិច្ចការសុវត្ថិភាពទេសចរផ្សេងៗទៀត ពិសេសនៅតាមតំបន់គោលដៅទេសចរណ៍ និងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍នានា
- សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន អគ្គាធិការដ្ឋាន នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង មន្ទីរនិងអង្គភាពនានា ដើម្បីដោះស្រាយវិវាទនិងបំពេញភារកិច្ចអធិការកិច្ចនិងសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

- បូកសរុបរបាយការណ៍លទ្ធផលការងារប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស នព្វមាស និងឆ្នាំ និងលើកទិសដៅការងារបន្តរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍។

២-ការិយាល័យផែនការ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផលទេសចរណ៍ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត រួមមាន៖ ផែនការវិនិយោគ អភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍វប្បធម៌ អេកូទេសចរណ៍ ទេសចរណ៍សហគមន៍ កសិទេសចរណ៍ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត មន្ទីរ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនានា
- រៀបចំបង្កើតសហគមន៍ទេសចរណ៍នៅតាមតំបន់ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ និងជំរុញឱ្យមានការថែរក្សាទីតាំងវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ បេតិកភណ្ឌ ទីសក្ការៈបូជា ដើម្បីទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរ ដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត មន្ទីរ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនានា
- សិក្សានិងរៀបចំបញ្ជីសក្តានុពលវិនិយោគទេសចរណ៍ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើទិន្នន័យនិងស្ថិតិនៃគម្រោងវិនិយោគក្នុងវិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- ចូលរួមអនុវត្តបទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តង់ដារអប្បបរមានិងអនុវត្តនានា ដើម្បីតាមដានត្រួតពិនិត្យ កែលម្អនិងរក្សាគុណភាពរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍វប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ បេតិកភណ្ឌនិងធម្មជាតិ សហគមន៍ទេសចរណ៍ អេកូទេសចរណ៍ ទេសចរណ៍ជនបទកសិ ទេសចរណ៍ ទេសចរណ៍ផ្សេងៗទៀតនិងទេសចរណ៍ផ្សេងទៀតនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ជំរុញសកម្មភាពកម្មវិធីផលិតផលមួយរបស់សហគមន៍ទេសចរណ៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- ជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការផលិត និងប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុកសម្រាប់បម្រើឱ្យទេសចរណ៍
- ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងក្របខណ្ឌទ្វេភាគី ពហុភាគី អាស៊ាន និងអន្តរជាតិ
- សហការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ព្រឹត្តិការណ៍ និងសន្និសីទទេសចរណ៍ថ្នាក់អាស៊ាន តំបន់ និងអន្តរជាតិ
- សហការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រវត្តិរមណីយដ្ឋាន ប្រវត្តិវប្បធម៌ ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ដើម្បីចងក្រងជាឯកសារ និងរៀបចំធ្វើជាព្រឹត្តិការណ៍ទេសចរណ៍នៅតាមរាជធានីខេត្ត និងគោលដៅទេសចរណ៍
- សហការចូលរួមជំរុញនិងអនុវត្តចលនាប្រឡងប្រណាំង “ទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាល្អ បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ”
- សហការជាមួយមន្ទីរវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ ក្នុងការពិនិត្យលើផ្នែកសំណង់ស្ថាបត្យកម្មទេសចរណ៍ឱ្យស្របទៅតាមរចនាបថខ្មែរ ទាំងការតុបតែងលម្អ ការប្រគំតន្ត្រីបុរាណ សម្លៀកបំពាក់តាមបែបបុរាណខ្មែរនិងការប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុក នៅតាមមូលដ្ឋានអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍ដោយរក្សាបាននូវអត្តសញ្ញាណជាតិ
- សហការត្រួតពិនិត្យការលក់ដូរវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ដល់ភ្ញៀវទេសចរ
- សហការសិក្សាផលប៉ះពាល់សង្គម សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីគម្រោងវិនិយោគក្នុងវិស័យទេសចរណ៍និងការធ្វើអាជីវកម្មរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន។

៣-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យលើរាល់អាជីវកម្មនិងសេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ម្ហូបអាហារ ទេសចរណ៍-ម៉ាយ MICE (ម៉ាយ៖ ទេសចរណ៍បែបប្រជុំ សន្និសីទ និងពិព័រណ៍) សេវាកម្មម៉ាស្សាហ្សិនស្ប៉ា ទីភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនទេសចរ សេវាកម្មឡាននិងកីឡាទេសចរណ៍ ព្រមទាំងអាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ផ្សេងៗទៀត ស្របតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន
- ផ្សព្វផ្សាយនិងជំរុញអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍ឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងផ្នែកសាធារណៈ និងឯកជន
- ចូលរួមនិងជំរុញការអនុវត្តយន្តការនិងនីតិវិធីនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិដើម្បីពិនិត្យនិងវាយតម្លៃលើ

- សំណើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ ដោយផ្អែកតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ ទាំងការផ្តល់ ការបន្ត ការលុបចោល ការព្យួរ ឬការបញ្ចុះថ្នាក់អាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ និងការសុំបិទអាជីវកម្មសេវាកម្មស្នាក់ នៅទេសចរណ៍ ម្ហូបអាហារ ទេសចរណ៍-ម៉ាយ MICE (ម៉ាយ៖ ទេសចរណ៍បែបប្រជុំ សន្និសីទ និង ពិព័រណ៍) សេវាកម្មម៉ាស្សាទីនិងស្ប៉ា ភ្នាក់ងារ ដឹកជញ្ជូនទេសចរ សេវាកម្មឡាន និងកីឡាទេសចរណ៍ ព្រមទាំងអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍ផ្សេងៗទៀត ស្របតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន
- លើកសំណើ ដើម្បីពិនិត្យវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់ ការលើកសរសើរ ផ្តល់រង្វាន់ និងបណ្ណសរសើរ ដល់មូលដ្ឋានសេវាកម្ម អាជីវកម្ម និងប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍គ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- សហការចូលរួមជំរុញ និងអនុវត្តចលនាប្រឡងប្រណាំង “ទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាល្អ បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ”
- សហការពង្រឹងនិងជំរុញការប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុក សំដៅបង្កើនតម្លៃបន្ថែមក្នុងវិស័យ ទេសចរណ៍ឱ្យបានជាអតិបរមា
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គភាពពាក់ព័ន្ធ និងផ្នែកឯកជន ក្នុងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តង់ដារអប្បបរមា និងការអនុវត្តនានា ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ តាមដាន កែលម្អ និងធានាក្បា គុណភាព អាជីវកម្ម និងការអនុវត្តរបស់សមាគមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មសេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ម្ហូបអាហារ សេវាកម្មម៉ាស្សាទីនិងស្ប៉ា ភ្នាក់ងារ ដឹកជញ្ជូនទេសចរ សេវាកម្មឡាន និងកីឡាទេសចរណ៍ ព្រមទាំងអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍ផ្សេងៗទៀត
- សហការសិក្សាផលប៉ះពាល់សង្គម សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីការធ្វើអាជីវកម្ម សេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ម្ហូបអាហារ ទេសចរណ៍-ម៉ាយ MICE (ម៉ាយ៖ ទេសចរណ៍បែបប្រជុំ សន្និសីទ និងពិព័រណ៍) សេវាកម្មម៉ាស្សាទីនិងស្ប៉ា ភ្នាក់ងារ ដឹកជញ្ជូនទេសចរ សេវាកម្មឡាន និងកីឡា ទេសចរណ៍ ព្រមទាំងអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍ ផ្សេងៗទៀត
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនិងផ្នែកពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើសនិងការជួញដូរ គ្រឿងញៀន ការជួញដូរស្ត្រីនិងកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ លើកស្ទួយកិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ តម្លៃស្ត្រី និងកុមារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្របតាមពាក្យស្លោក ចូលរួមការពារធនសម្បត្តិជាតិយើង
- សហការផ្សព្វផ្សាយ ណែនាំ និងជំរុញឱ្យគ្រប់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ និងសេវាផ្សេងៗទៀតប្រើ ឱ្យវិស័យទេសចរណ៍ ដើម្បីបង្កើនការការពារសន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពទេសចរ។

៤- ការិយាល័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាល មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- រៀបចំផែនការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ ទាំងផ្នែករដ្ឋ ឯកជន និងសាធារណៈ ស្របតាម គោលការណ៍ និងការណែនាំរបស់ក្រសួង
- រៀបចំចងក្រងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនិងឯកសារពាក់ព័ន្ធការងារវិស័យទេសចរណ៍ សម្រាប់បើក វគ្គបណ្តុះបណ្តាល
- បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលលើគ្រប់ជំនាញនិងគ្រប់ទម្រង់ សេវាកម្មទេសចរណ៍ បដិសណ្ឋារកិច្ច និងការ បញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ សិទ្ធិកុមារ ច្បាប់ជាតិ អន្តរជាតិ អនុសញ្ញាជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទប់ស្កាត់គ្រោះថ្នាក់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ និងកម្លាំងពលកម្មកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ដល់ប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ដែលកំពុងធ្វើអាជីវកម្មសេវាកម្មទេសចរណ៍ក្នុងរាជធានីខេត្ត
- ទំនាក់ទំនងជាមួយផ្នែកឯកជន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលឱ្យចូលរួមឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់ការបណ្តុះបណ្តាល ធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យទេសចរណ៍
- សហការសិក្សាអំពីតម្រូវការ ការជ្រើសរើស និងការបណ្តុះបណ្តាលមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍នៅតាម រាជធានីខេត្ត និងតំបន់ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយក្រសួងទេសចរណ៍

- សហការជាមួយមន្ទីរនិងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីតម្រង់ទិសការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍តាមវិទ្យាល័យ សាលាចំណេះទូទៅនិងបច្ចេកទេស និងគ្រឹះស្ថានអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗទៀត
- សហការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ និងតាមដានការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ សំដៅធានាឱ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលប្រកបដោយគុណភាព និងស្របតាមស្តង់ដារនិងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍កម្រិតជាតិ អន្តរជាតិ អាស៊ាន តំបន់ និងពិភពលោក។

៥-ការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍និងផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- រៀបចំ គ្រប់គ្រង ប្រមូល និងចងក្រងស្ថិតិទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- ធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ អង្គភាព អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ និងផ្នែកឯកជនលើការងារស្ថិតិទេសចរណ៍
- សិក្សាស្រាវជ្រាវ វិភាគនិន្នាការ និងព្យាករណ៍ទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងវិភាគអំពីផលប៉ះពាល់នៃការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានអវិជ្ជមាន ស្ថានភាពទេសចរណ៍ តម្រូវការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្បទានិងសេវាកម្មទេសចរណ៍ សម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់តំបន់ទេសចរណ៍ដែលមានសក្តានុពល ដើម្បីអភិវឌ្ឍឱ្យក្លាយទៅជាគោលដៅទេសចរណ៍
- គ្រប់គ្រងមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានទេសចរណ៍ ប្រមូលទិន្នន័យ ភ្ញៀវទេសចរណ៍ និងអន្តរជាតិ និងផ្តល់ព័ត៌មានពិតជូនភ្ញៀវទេសចរ
- បង្កើតសៀវភៅផ្តល់របស់មន្ទីរទេសចរណ៍ បង្ហាញពីផែនទីនិងផ្សព្វផ្សាយផលិតផលទេសចរណ៍ទាំងក្នុងទាំងក្រៅប្រទេស
- សហការបង្កើត គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍគេហទំព័រ ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងសង្គមនានា ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសក្តានុពលទេសចរណ៍ដែលមាននៅក្នុងរាជធានីខេត្ត
- សហការរៀបចំបង្កើតពិពណ៌នាទេសចរណ៍និងព្រឹត្តិការណ៍ទេសចរណ៍នានានៅតាមតំបន់និងគោលដៅទេសចរណ៍ដើម្បីទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរណ៍និងអន្តរជាតិ។

៦-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- ចូលរួមអនុវត្តយន្តការនិងនីតិវិធី ដើម្បីពិនិត្យនិងវាយតម្លៃលើសំណើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ដោយផ្អែកតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ ទាំងការផ្តល់ ការបន្ត ការលុបចោល ការព្យួរ ឬការបញ្ចុះអាជ្ញាបណ្ណមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍
- ជំរុញផ្សព្វផ្សាយនិងណែនាំមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍ឱ្យអនុវត្តតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ក្រមប្រតិបត្តិ និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
- សិក្សាតម្រូវការមគ្គុទ្ទេសក៍ឱ្យស្របតាមកំណើននៃភ្ញៀវទេសចរ ក្នុងការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលភាសាជំនាញបន្ថែមផ្សេងៗ ឱ្យបានសមស្របនិងទាន់ពេលទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារទេសចរណ៍
- លើកសំណើជូនក្រសួងទេសចរណ៍ ចំពោះបាតុភាពដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សុវត្ថិភាពសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម សម្បត្តិវប្បធម៌និងធនធានធម្មជាតិ ដែលបង្កឡើងដោយមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍
- សហការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យរាល់អាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទាក់ទងនឹងមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីខេត្ត ឱ្យអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍របស់ថ្នាក់ជាតិ
- សហការជាមួយរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងផ្នែកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីពង្រឹងគុណភាពសេវាកម្មមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍និងការអនុវត្តរបស់សមាគមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍

- សហការរៀបចំកម្មវិធីផ្សេងៗក្នុងការប្រឡងជ្រើសរើសមគ្គុទ្ទេសក៍ទេសចរណ៍ និងអ្នកនិយាយភាសាបរទេសផ្សេងៗឆ្នើម។

៧-ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឆ្នេរ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- រៀបចំផែនការនិងសកម្មភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍រមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ ស្របតាមផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ក្រសួងទេសចរណ៍និងរដ្ឋបាលខេត្ត
- រៀបចំផែនការនិងចំណាត់ការចាំបាច់នានាក្នុងការគ្រប់គ្រង បង្ការ ការជួយសង្គ្រោះ និងការធានាសុវត្ថិភាពដល់ទេសចរតាមឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ
- គ្រប់គ្រងទិន្នន័យនិងស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរមកកម្សាន្តនៅរមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ
- ត្រួតពិនិត្យនិងជួយសង្គ្រោះភ្ញៀវទេសចរមានបញ្ហាពេលវេលាទឹកកម្សាន្ត
- ពង្រឹងគុណភាពផលិតផលទេសចរណ៍ សេវាកម្មទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ចនៅតាមរមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ
- ផ្សព្វផ្សាយ អប់រំ និងណែនាំដល់អាជីវករតាមឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ អំពីច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលការណ៍ណែនាំនានា សំដៅដល់ការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងការចូលរួមទទួលខុសត្រូវខ្ពស់
- ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយ អប់រំនិងណែនាំដល់អាជីវករតាមឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ អំពីគុណភាពចំណីអាហារ ការថែរក្សាអនាម័យ និងបរិស្ថាននៅតាមឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះ
- សម្របសម្រួលជម្លោះផ្សេងៗរវាងប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ និងភ្ញៀវទេសចរ និងរាយការណ៍មកមន្ទីរទេសចរណ៍ ដើម្បីមានវិធានការបន្ត
- លើកសំណើនិងផ្តល់យោបល់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំមន្ទីរនិងក្រសួងទេសចរណ៍ក្នុងការកែលម្អ និងអភិវឌ្ឍស្តង់ដាររមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រ
- សហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនិងផ្នែកកងកម្លាំង ដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពកម្សាន្តកីឡាទេសចរណ៍ និងព្រឹត្តិការណ៍ទេសចរណ៍នានានៅរមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រ។

៨-ការិយាល័យទេសចរណ៍កោះរ៉ុង មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- រៀបចំផែនការនិងសកម្មភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍តំបន់កោះរ៉ុងឱ្យស្របតាមផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ក្រសួងទេសចរណ៍និងរដ្ឋបាលខេត្តព្រះសីហនុ
- គ្រប់គ្រងទិន្នន័យនិងស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរមកកម្សាន្តនៅតំបន់កោះរ៉ុង
- ត្រួតពិនិត្យនិងជួយសង្គ្រោះភ្ញៀវទេសចរមានបញ្ហាពេលវេលាទឹកកម្សាន្ត
- រៀបចំផែនការនិងចំណាត់ការចាំបាច់នានាក្នុងការគ្រប់គ្រង បង្ការ ការជួយសង្គ្រោះ និងការធានាសុវត្ថិភាពដល់ទេសចរតាមឆ្នេរសមុទ្រនៅតំបន់កោះរ៉ុង
- ផ្សព្វផ្សាយ អប់រំ និងណែនាំដល់អាជីវករនៅតំបន់កោះរ៉ុង អំពីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនិងគោលការណ៍ណែនាំនានា សំដៅដល់ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងការចូលរួមទទួលខុសត្រូវខ្ពស់
- ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយ អប់រំនិងណែនាំដល់អាជីវករ អំពីគុណភាពចំណីអាហារ ការថែរក្សាអនាម័យ និងបរិស្ថាននៅតាមឆ្នេរសមុទ្រនិងកោះនៃតំបន់កោះរ៉ុង
- ពង្រឹងគុណភាពផលិតផលទេសចរណ៍ សេវាកម្មទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ចនៅតាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍តំបន់កោះរ៉ុង

- សម្របសម្រួលជម្លោះផ្សេងៗរវាងប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍និងភ្ញៀវទេសចរ និងរាយការណ៍មកមន្ទីរទេសចរណ៍ ដើម្បីមានវិធានការបន្ត
- លើកសំណើ និងផ្តល់យោបល់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំមន្ទីរនិងក្រសួងទេសចរណ៍ក្នុងការកែលម្អនិងអភិវឌ្ឍស្តង់ដាររមណីយដ្ឋានឆ្នេរសមុទ្រ
- សហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនិងផ្នែកឯកជន ដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពកម្សាន្តកីឡាទេសចរណ៍និងព្រឹត្តិការណ៍ទេសចរណ៍នានានៅរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍តំបន់កោះរ៉ុង
- សហការជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីការងារនិងថែរក្សាធនធានធម្មជាតិលើកោះនិងបាតសមុទ្រ។

៩-ការិយាល័យទីក្រុងស្អាត មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- ជំរុញលើកកម្ពស់សោភ័ណភាពទីប្រជុំជននិងគោលដៅទេសចរណ៍ក្នុងក្រុងខណ្ឌបេក្ខភាពនៃរាជធានីខេត្ត
- រៀបចំ ជំរុញ ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃទីប្រជុំជនស្អាត និងគោលដៅទេសចរណ៍ស្អាតនៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- ចូលរួមអង្កេតនិងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការនិងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ការងារប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត ទីប្រជុំជនស្អាត និងគោលដៅទេសចរណ៍ស្អាតនៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយ អប់រំការយល់ដឹងអំពីគុណប្រយោជន៍នៃវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងបរិបទសេដ្ឋកិច្ចសង្គម វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន និងទស្សនានា “ស្អាត និងបៃតង” ដល់ប្រតិបត្តិករ អាជីវករ កម្មករនិងប្រជាពលរដ្ឋ ព្រមទាំងគោលដៅទេសចរណ៍ សាលារៀន រោងចក្រ ផ្សារ និងទីប្រជុំជននានា
- ចូលរួមរៀបចំ ចងក្រង និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីសក្តានុពលទេសចរណ៍ក្នុងតំបន់តាមរយៈគេហទំព័រ សារអេឡិចត្រូនិចនិងបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយសង្គម
- ចូលរួមរៀបចំនិងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអប់រំការយល់ដឹងជាសាធារណៈទាក់ទងនឹងកិច្ចអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងទទួលខុសត្រូវ
- សហការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រមូល ចងក្រង និងវិភាគទិន្នន័យនិងឯកសារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារវាយតម្លៃទីក្រុងស្អាត ទីប្រជុំជនស្អាត និងគោលដៅទេសចរណ៍ស្អាត
- សហការជំរុញការចូលរួមពីសាធារណជននិងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត ចលនាប្រឡងប្រណាំង “បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ” និងចលនាប្រឡងប្រណាំងរង្វាន់ធុរកិច្ចបៃតងក្នុងវិស័យទេសចរណ៍
- សហការផ្សព្វផ្សាយអំពីការប្រឡងប្រណាំងកម្ពុជាស្អាត សាលាស្អាត និងផ្សារស្អាត និងការប្រឡងប្រណាំងរង្វាន់ធុរកិច្ចបៃតងក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ដល់ប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- សហការផ្សព្វផ្សាយអំពីការប្រឡងប្រណាំងបដិសណ្ឋារកិច្ចល្អដល់ក្រុង ខណ្ឌបេក្ខភាពក្នុងចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត បេក្ខភាពច្រកទ្វារអន្តរជាតិ និងប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍។

១០-ការិយាល័យទេសចរណ៍ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- ជាសេនាធិការឱ្យមន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ក្នុងការអនុវត្តការងារទេសចរណ៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- ធានាអនុវត្តគោលនយោបាយ គោលការណ៍ សេចក្តីណែនាំ និងរាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានារបស់ក្រសួងទេសចរណ៍ និងផែនការទិសដៅភារកិច្ចរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត
- គ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យរាល់មូលដ្ឋានអាជីវកម្ម សេវាកម្មទេសចរណ៍ក្នុងមូលដ្ឋាន ដែលក្រសួងទេសចរណ៍ បានធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាច
- ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការវិវឌ្ឍនិងដំណើរការប្រែប្រួលអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍នានា
- សម្របសម្រួលជាមួយរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌនិងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តចលនាប្រឡងប្រណាំង ទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាល្អ បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ

- ជំរុញការផ្សព្វផ្សាយ និងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីទេសចរណ៍ដល់ប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ឱ្យស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍នៅក្នុងក្រុង ស្រុក ខណ្ឌឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងរំលឹកដល់ម្ចាស់មូលដ្ឋានអាជីវកម្មសេវាកម្មទេសចរណ៍ឱ្យសុំបន្តអាជ្ញាបណ្ណមុនពេលផុតសុពលភាព
- ស្រាវជ្រាវ ប្រមូលផ្តុំ និងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ និងដំណើការប្រែប្រួលអាជីវកម្មសេវាកម្មទេសចរណ៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- លើកគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នើសុំមន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ដើម្បីបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍រយៈពេលខ្លីនិងមធ្យម ដល់និយោជក និយោជិត និងប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍នានា ដែលធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍
- លើកសំណើនិងផ្តល់យោបល់ដល់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ក្នុងការកែលម្អនិងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន ដោយមានការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- លើកសំណើនិងផ្តល់យោបល់ជូនមន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ក្នុងការផ្តល់រង្វាន់និងបណ្តាសរសើរដល់ប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍គំរូ
- សហការជាមួយរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋានដើម្បីគ្រប់គ្រងស្ថិតិទេសចរណ៍ មូលដ្ឋានអាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទេសចរណ៍គ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងចុះត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពនានា ការរៀបចំរបៀបរៀបរយ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈអនាម័យ និងរក្សាសុវត្ថិភាពនៅក្នុងសេវាកម្មទេសចរណ៍នៅក្នុងក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។

ប្រការ៩ .-

ការិយាល័យនីមួយៗ ចំណុះឱ្យមន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត មានតួនាទី និងភារកិច្ច៖

- រៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារនិងគម្រោងចំណាយប្រចាំឆ្នាំជូនប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍
- ធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផលការងារប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំជូនប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍
- ទទួលអនុវត្តតួនាទីភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការប្រគល់ជូនពីប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍។

ជំពូកទី ៥

អនុបញ្ញត្តិ

ប្រការ១០ .-

ការិយាល័យទេសចរណ៍ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដែលបានបង្កើតកន្លងមក ត្រូវអនុវត្តតាមតួនាទី និងភារកិច្ច ដូចមានកំណត់នៅក្នុងប្រកាសនេះ។

ជំពូកទី ៦

អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ១១ .-

ប្រកាសនេះ និរាករប្រកាសដូចខាងក្រោម៖

- ប្រកាសលេខ០៦៧ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ស្តីពីការកែសម្រួលតួនាទីភារកិច្ច និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្ត-ក្រុង
- ប្រកាសលេខ១៨៧ ប្រក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ការិយាល័យគ្រប់គ្រងឆ្នេរចំណុះឱ្យមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តព្រះសីហនុ
- ប្រកាសលេខ០៦៨ ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ការិយាល័យទេសចរណ៍កោះរ៉ុងចំណុះឱ្យមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តព្រះសីហនុ

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយពីប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ១២ .-

នាយកខុទ្ទកាល័យ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍
ទេសចរណ៍ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍
នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិទេសចរណ៍ អគ្គាធិការនៃអគ្គាធិការដ្ឋាន ប្រធាននាយកដ្ឋានធនធានមនុស្ស ប្រធានគ្រប់អង្គភាព
ចំណុះក្រសួងទេសចរណ៍ ប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានីខេត្ត ត្រូវទទួលអនុវត្តប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន
ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃពុធ ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩ រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩

- កន្លែងទទួល៖
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 - ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ
 - រដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត
 "ដើម្បីជូនជ្រាប"
 - ដូចប្រការ ១២ "ដើម្បីអនុវត្ត"
 - រាជកិច្ច
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

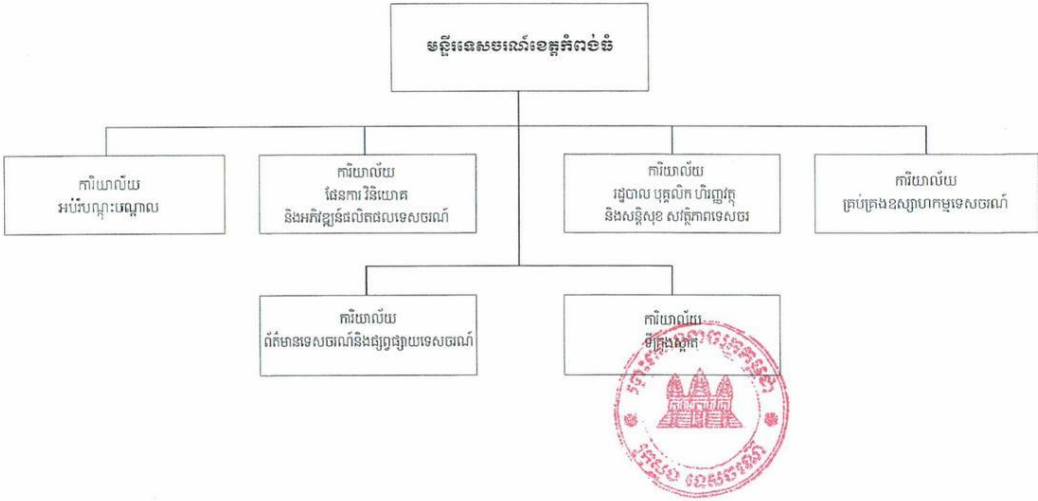

ជ័យឆ័យ

ថាង ខុន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១នៃប្រកាសលេខ ២២៣ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ អំពីការ ដកស្រង់ ឯកសារ ព.ស ខេត្ត
ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ៣០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍ព័ត៌មានខេត្ត

អង្គការនៃមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

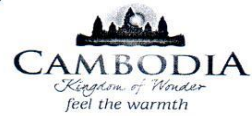
13/14

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងទេសចរណ៍
មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ចាម
លេខ ០៤៤ បេក.មណប

របាយការណ៍

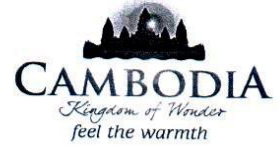
បូកសរុបលទ្ធផលការងារទេសចរណ៍

ប្រចាំឆ្នាំ២០២១

ក្រសួងទេសចរណ៍
មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ
លេខ ០៤៤ គណៈ ២០២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ប្រធានមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមបណ្ឌិតរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍

តាមរយៈ ៖ ឯកឧត្តមអភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តកំពង់ធំ

កម្មវត្ថុ ៖ របាយការណ៍បូកសរុបសកម្មភាពការងារទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១ និងទិសដៅអនុវត្តបន្តរបស់មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមគោរពជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមបណ្ឌិតរដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាជ្រាប អំពីសកម្មភាពការងារទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១ របស់មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំមានដូចខាងក្រោម៖

១. ស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរមកទស្សនា និងស្នាក់នៅ

ភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងបរទេស ដែលបានមកទស្សនា និងស្នាក់នៅ ក្នុងខេត្តកំពង់ធំប្រចាំឆ្នាំ២០២១ មានដូចខាងក្រោម៖

- ស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរមកទស្សនាសរុបមានចំនួន ៦៤,៧១០នាក់ ប្រៀបធៀបចំនួនភ្ញៀវទេសចរប្រចាំឆ្នាំ២០២០កន្លងមក មានចំនួនសរុប ១៤៨,០៦៥នាក់ ថយចុះចំនួន ៥៦.៣០% រួមមាន៖
 - ក. ភ្ញៀវទេសចរជាតិ មានចំនួនសរុប ៦៤,២៧៦នាក់ ប្រៀបធៀបចំនួនភ្ញៀវទេសចរជាតិប្រចាំឆ្នាំ២០២០កន្លងមក មានចំនួនសរុប ១៤០,៣៤១នាក់ ថយចុះចំនួន ៥៤.២០%។
 - ខ. ភ្ញៀវទេសចរបរទេស មានចំនួនសរុប ៤៣៤នាក់ ប្រៀបធៀបចំនួនភ្ញៀវទេសចរបរទេសប្រចាំឆ្នាំ២០២០កន្លងមក មានចំនួនសរុប ៧,៧២៤នាក់ ថយចុះចំនួន ៩៤.៣៨%។
- ស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរមកស្នាក់នៅសរុបមានចំនួន ៦៧,០២៦នាក់ ប្រៀបធៀបចំនួនភ្ញៀវទេសចរប្រចាំឆ្នាំ២០២០កន្លងមក មានចំនួនសរុប ១២៧,៩០១នាក់ ថយចុះចំនួន ៤៧.៦០% រួមមាន៖
 - ក. ភ្ញៀវទេសចរជាតិ មានចំនួនសរុប ៦៦,៣៤១នាក់ ប្រៀបធៀបចំនួនភ្ញៀវទេសចរជាតិប្រចាំឆ្នាំ២០២០កន្លងមក មានចំនួនសរុប ១២៣,៩៥២នាក់ ថយចុះចំនួន ៤៦.៤៨%។
 - ខ. ភ្ញៀវទេសចរបរទេស មានចំនួនសរុប ៦៨៥នាក់ ប្រៀបធៀបចំនួនភ្ញៀវទេសចរបរទេសប្រចាំឆ្នាំ២០២០កន្លងមក មានចំនួនសរុប ៣,៩៤៩នាក់ ថយចុះចំនួន ៨២.៦៥%។

២. ការគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មធនធាន

- អាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ដែលបានចុះពិនិត្យ និងបញ្ជូនឯកសារស្នើសុំការសម្រេចជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍នៅក្នុងឆ្នាំ២០២១ មានសរុបចំនួន ១៩១ទីតាំង ដូចខាងក្រោម៖
- ក. រមណីយដ្ឋាន ចំនួន០២ទីតាំង (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយក្រសួងទេសចរណ៍ចំនួន០២ទីតាំង) បន្តចំនួន០២ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកចំនួន៣៧នាក់ ស្រី១៤នាក់។
- ខ. សណ្ឋាគារ ចំនួន០៨ទីតាំង មានចំណុះ៣០៩បន្ទប់ (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយក្រសួងទេសចរណ៍ចំនួន០៦ទីតាំង អង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំចំនួន០២ទីតាំង) បន្តចំនួន០៨ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកចំនួន៦៤នាក់ ស្រី៤២នាក់។
- គ. ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន៥៣ទីតាំង មានចំណុះ៨៥៦បន្ទប់ (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយក្រសួងទេសចរណ៍ចំនួន០៨ទីតាំង អង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំចំនួន៣២ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែនចំនួន០៨ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកស្មោងចំនួន០៣ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកសន្ទុកចំនួន០២ទីតាំង) ថ្មីចំនួន០៥ទីតាំង បន្តចំនួន៤៧ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកចំនួន១៤៥នាក់ ស្រី១០៥នាក់។
- ឃ. ភោជនីយដ្ឋាន-អាហារដ្ឋាន ចំនួន៥២ទីតាំង មានចំណុះ៣,០៤៩កៅអី (អាជ្ញាបណ្ណផ្តល់ដោយក្រសួងទេសចរណ៍ចំនួន០២ទីតាំង អង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំចំនួន១៦ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែនចំនួន២៣ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកសន្ទុកចំនួន១០ទីតាំង និងការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកស្មោងចំនួន០១ទីតាំង) ថ្មីចំនួន០៨ទីតាំង បន្តចំនួន៤៤ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន៣១៣នាក់ ស្រី២២១នាក់។
- ង. ម៉ាស្សាសុខភាព ចំនួន០៥ទីតាំង មានចំណុះ២៨គ្រែ (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយអង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំចំនួន០១ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែនចំនួន០៤ទីតាំង) បន្តចំនួន០៥ទីតាំង និងមានបុគ្គលិក១២នាក់ ស្រី១២នាក់។
- ច. ខាត់មន ចំនួន១៣ទីតាំង មានចំណុះ៨៤បន្ទប់ (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយអង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំចំនួន០៥ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែនចំនួន០៧ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកសន្ទុកចំនួន០១ទីតាំង) ថ្មីចំនួន០១ទីតាំង បន្តចំនួន១២ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកមានបុគ្គលិក៧៨នាក់ ស្រី៦១នាក់។
- ឆ. ហាងលក់គុយទាវកាហ្វេ ចំនួន២៤ទីតាំង មានចំណុះ៨៦៨កៅអី (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែនចំនួន២២ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកស្មោងចំនួន០២ទីតាំង ថ្មីចំនួន០៥ទីតាំង បន្តចំនួន១៩ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកសរុបចំនួន៥៨នាក់ ស្រី៥០នាក់។
- ជ. ផ្ទះជួលបន្ទប់ស្នាក់នៅ ចំនួន២៧ទីតាំង មានចំណុះ២០៩បន្ទប់ (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែនចំនួន២៤ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុកសន្ទុកចំនួន០៣ទីតាំង) ថ្មីចំនួន០៣ទីតាំង បន្តចំនួន២៤ទីតាំង។
- ឈ. កីឡាស្នាក់យំរ ចំនួន០៧ទីតាំង មានចំណុះ៣២គុ (អាជ្ញាបណ្ណចេញដោយអង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំចំនួន០៣ទីតាំង ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយក្រុងស្ទឹងសែន

ចំនួន០៤ទីតាំង) ថ្មីចំនួន០១ទីតាំង បន្តចំនួន០៦ទីតាំង និងមានបុគ្គលិកចំនួន១១នាក់ ស្រី០៨ នាក់។

- បានផ្សព្វផ្សាយ និងណែនាំដល់អ្នកគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ដើម្បីសហការជាមួយសមត្ថកិច្ចក្នុង ការទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ការជួញដូរស្រ្តី និងកុមារ ក្នុងមូលដ្ឋានអាជីវកម្មបាន ចំនួន៥០ទីតាំង (សណ្ឋាគារ ចំនួន០៨ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន៤០ទីតាំង ស្នាក់នៅចំនួន០៣ទីតាំង ខាវ៉ាអូខេចំនួន០៥ទីតាំង)។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី វិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា (SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មីសម្រាប់អាជីវកម្មម៉ាស្សា នាថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ តាម រយៈព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកញ្ចប់ទស្សនកិច្ចទេសចរ ក្នុងស្រុកចាក់វ៉ាក់សាំង នាថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី១នៃក្រុមការងារអន្តរស្ថាប័នរៀបចំ យុទ្ធនាការអក្ខរកម្មឌីជីថល ក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ នាថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធី ប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា (SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី សម្រាប់អាជីវកម្មខាវ៉ាអូខេ រដ្ឋសាល ឌីស្ត្រិច និងអាជីវកម្មសេវាម៉ាស្សា ដើម្បីត្រៀមបើកដំណើរការឡើងវិញ ជូនម្ចាស់អាជីវកម្ម ទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ចំនួន៣៨ទីតាំង (ខាវ៉ាអូខេ ចំនួន២៨ទីតាំង ម៉ាស្សាសុខភាព ចំនួន១០ទីតាំង) នាថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលប្រជុំមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីការរៀបចំគោលដៅខេត្តសៀមរាបៈ ជាគោលដៅទទួល ទេសចរណ៍វ៉ាក់សាំង នាថ្ងៃទី០៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សា ស្តីពីការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិ ស្តង់ដារអប្បបរមា (SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មីសម្រាប់អាជីវកម្មខាវ៉ាអូខេ រដ្ឋសាល-ឌីស្ត្រិច និងអាជីវកម្មសេវាម៉ាស្សា ដើម្បីត្រៀមបើកដំណើរការឡើងវិញ នាថ្ងៃទី១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលពិធីប្រកាសផ្សព្វផ្សាយវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា (SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មីសម្រាប់អាជីវកម្មបៀវហ្មាឱន នាថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញចុះបញ្ជីកញ្ចប់ទស្សនកិច្ច ចាក់វ៉ាក់សាំង នាថ្ងៃទី០៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- ក្រុមការងារមន្ទីរបានចុះផ្សព្វផ្សាយប្រកាស សេចក្តីសម្រេច និងសារាចរណែនាំ ស្តីពីការធ្វើ បច្ចុប្បន្នភាពវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់អាជីវកម្ម សណ្ឋាគារ និងសេវាស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ភោជនីយដ្ឋាន និងអាហារដ្ឋានទេសចរណ៍ និង

រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ជូនម្ចាស់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកសន្ទុក ស្រុកកំពង់ស្វាយ ស្រុកស្នោង ស្រុកតាំងគោក ស្រុកប្រាសាទសំបូរ និងស្រុកសណ្តាន់ បានចំនួន៤៦ទីតាំង (រមណីយដ្ឋានចំនួន០៣ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវចំនួន០៩ទីតាំង ភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ចំនួន ៣២ទីតាំង និងសហគមន៍ទេសចរណ៍ចំនួន០២ទីតាំង)។

- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ ស្តីពីនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា (SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីថ្មីសម្រាប់ផ្សារសាធារណៈ និងផ្សារទំនើប នាថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំផ្សេងៗផ្ទាល់ផ្ទាល់ការណ៍ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព នៃការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា(SOP) សម្រាប់ជំហានទី១ របស់រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត នាថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំឆ្លងសេចក្តីព្រាង ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា(SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីថ្មី សម្រាប់អាជីវកម្មបៀរហ្គាឌិន អាជីវកម្មកីឡាវាយកូនគោល អាជីវកម្មម៉ាស៊ីន និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ម៉ាយ(MICE) នាថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្សេងៗប្រកាស សេចក្តីសម្រេច និងសាវចរណែនាំ ស្តីពីការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់អាជីវកម្មសណ្ឋាគារ និងសេវាស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ភោជនីយដ្ឋាន និងអាហារដ្ឋានទេសចរណ៍ជូនម្ចាស់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ក្នុងក្រុងស្ទឹងសែន ចំនួន៧០ទីតាំង (សណ្ឋាគារ ចំនួន១០ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន២៥ទីតាំង ភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ចំនួន៣៥ទីតាំង) ចាប់ពីថ្ងៃទី១០-១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលប្រជុំមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ស្តីពីការពង្រឹងគុណភាព និងទិន្នន័យទេសចរណ៍ នាថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការបញ្ចូលទិន្នន័យបុគ្គលិកដែលបម្រើការងារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺកូវីដ-១៩ ក្នុងប្រព័ន្ធ Telegram Bot នាថ្ងៃទី០៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីបង្កើនគុណភាពឱ្យអនុវត្តបច្ចុប្បន្នភាពវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់សេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ សេវាកម្មភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋានទេសចរណ៍ និងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ នាថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី១ នៃក្រុមការងាររាជរដ្ឋាភិបាល និងឯកជន ដើម្បីស្តារនិងលើកស្ទួយវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជាក្នុង និងក្រោយវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ នាថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។

- ចុះផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចលេខ ១២០/២១ សសរ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ របស់រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ ស្តីពីការដាក់ចេញវិធានការរដ្ឋបាល ដោយផ្អាកបណ្តោះអាសន្ន សកម្មភាពការងារមុខរបរ និងអាជីវកម្ម ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់នៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ និងការប្រមូលផ្តុំ ឬជួបជុំមនុស្សជាលក្ខណៈឯកជនរយៈពេល១៤ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីប្រយុទ្ធ និងទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ក្នុងភូមិសាស្ត្រខេត្តកំពង់ធំ នៅតាមភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ហាងលក់គុយទាវ កាហ្វេ និងនៅតាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចលេខ១១៥/២១ សសរ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ របស់រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ ស្តីពីការបន្តអនុវត្តវិធានការរដ្ឋបាល ចាប់ពីថ្ងៃទី០៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីប្រយុទ្ធ និងទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ក្នុងភូមិសាស្ត្រខេត្តកំពង់ធំ នៅតាមភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ហាងលក់គុយទាវកាហ្វេក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចលេខ ៤៤៨០/២១ សសរ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ របស់រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ ស្តីពីការអនុវត្តវិធានការរដ្ឋបាល ចាប់ពីថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីប្រយុទ្ធ និងទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ក្នុងភូមិសាស្ត្រខេត្តកំពង់ធំ នៅតាមភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ហាងលក់គុយទាវកាហ្វេក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំផ្ទៀងផ្ទាត់របាយការណ៍ ស្តីពីការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ អមជាមួយនឹងការផ្ទៀងផ្ទាត់របាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពស្ថិតិបិទនិងផ្អាកអាជីវកម្មទេសចរណ៍ របស់មន្ទីរទេសចរណ៍រាជធានី ខេត្ត នាថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ កម្មវិធី Zoom Meeting។
- ចុះផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៩០/២១ សសរ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ របស់រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ ពីការបន្តផ្អាកបណ្តោះអាសន្នការលក់គ្រឿងស្រវឹងគ្រប់ប្រភេទ ការជួបជុំគ្នាពិសារគ្រឿងស្រវឹង និងការទទួលភ្ញៀវចូលទទួលទានអាហារ ឬភេសជ្ជៈតាម អាហារដ្ឋាន ចាប់ពីថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ នៅតាម ភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ហាងលក់គុយទាវកាហ្វេ និងនៅតាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចុះពង្រឹងការអនុវត្តវិធានការនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងសុខាភិបាល វិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ សម្រាប់សេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ភោជនីយដ្ឋាន និងអាហារដ្ឋាន ទេសចរណ៍ និងការរៀបចំគ្រប់គ្រងចរន្តភ្ញៀវទេសចរនៅតាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ សហគមន៍ទេសចរណ៍ និងគោលដៅទេសចរណ៍ ជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍តាមសេវាស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ភោជនីយដ្ឋាន និងអាហារដ្ឋាន រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងគោលដៅទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ សរុបចំនួន៧៩ទីតាំង (សណ្ឋាគារ ចំនួន០១ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវចំនួន ២២ទីតាំង ភោជនីយដ្ឋាន-អាហារដ្ឋាន ចំនួន៥៤ទីតាំង និងរមណីយដ្ឋានចំនួន០២ទីតាំង) ចាប់ពីថ្ងៃទី០៤ ខែឧសភា ដល់ថ្ងៃទី១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១។

- បានចុះផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីណែនាំលេខ ០៤២/២១ សណន របស់រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ ស្តីពីវិធានការរដ្ឋបាលបណ្តោះអាសន្នរយៈពេល០៩ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ដល់១៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ នាឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ ខ្មែរក្នុងភូមិសាស្ត្រខេត្តកំពង់ធំ និងសេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ១៨៤ សជណ.អអទ របស់ក្រសួងទេសចរណ៍ ស្តីពីការបិទរមណីយដ្ឋានទូទាំងប្រទេសជាបណ្តោះអាសន្នរយៈពេល១៤ ថ្ងៃ នៅតាមបណ្តាមូលដ្ឋានអាជីវកម្មទេសចរណ៍ និងរមណីយដ្ឋាននានាក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចុះផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ១៨៨ សជណ.អទ របស់ក្រសួងទេសចរណ៍ស្តីពីការបន្តបិទរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ជាបណ្តោះអាសន្នរយៈពេល០៨ថ្ងៃបន្តទៀត រហូតដល់ថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ តាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងគោលដៅទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចុះធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពអាជីវកម្មទេសចរណ៍តាមបណ្តាក្រុង ស្រុក ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១។
- បានចុះផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹង ស្តីពីការបន្តបិទអាជីវកម្មខាងអូរ បៀហ្គាឱន និងម៉ាស្សាសុខភាព ស្ប៉ា ដល់ប្រតិបត្តិករក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ចាប់ពីថ្ងៃទី២២-២៤ ខែកុម្ភៈ២០២១។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើសេចក្តីព្រាង ការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍សម្រាប់អាជីវកម្មម៉ាស្សា សុខភាព ខាងអូរ ក្តីបកម្សាន្ត(រង្គសាល ឌីស្កូតែក) និងបៀហ្គាឱន នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានសហការជាមួយក្រុមការងារក្រសួងទេសចរណ៍ ក្នុងការចុះត្រួតពិនិត្យមូលដ្ឋានអាជីវកម្មសេវាកម្មទេសចរណ៍ក្នុងក្រុងស្ទឹងសែនស្តីពី “បរិស្ថានគ្មានផ្សែងបារីក្នុងវិស័យទេសចរណ៍” នាថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជនបង្គោលតាមរាជធានី ខេត្ត ស្តីពីការបង្កើតQR Code សម្រាប់ចុះវត្តមានទេសចរក្នុងដំណាក់កាលជំងឺកូវីដ១៩ នាថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយនីតិវិធីនៃចលនាប្រឡងប្រណាំង “ទីក្រុងស្អាត៖ ទីក្រុងដែលអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពល្អ” នាថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានចូលរួមប្រជុំបូកសរុបរបាយការណ៍ការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងរបាយការណ៍អាជីវកម្មបានបិទ ផ្អាក ក្នុងដំណាក់កាលវិបត្តិជំងឺឆ្លងកូវីដ-១៩ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ នាថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីគ្រូបង្គោលជំនាញសហគ្រិនភាពក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ចាប់ពីថ្ងៃទី២៥-២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានចូលរួមប្រជុំបូកសរុបរបាយការណ៍ការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងរបាយការណ៍អាជីវកម្មបានបិទ ផ្អាក ក្នុងដំណាក់កាលវិបត្តិជំងឺឆ្លងកូវីដ-១៩ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ នាថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។

៣. ការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍

ក. សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍តាមអាជីវកម្មទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១ ដូចខាងក្រោម៖

- ក្រុមការងារមន្ទីរបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមា (SOP) តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មីសម្រាប់អាជីវកម្មខាវអូខេ រង្គសាល-ឌីស្កូតែក និងម៉ាស្សា បានចំនួន៣៨ទីតាំង។
- ក្រុមការងារមន្ទីរបានចុះផ្សព្វផ្សាយផ្ទាល់តាមមូលដ្ឋានអាជីវកម្ម ស្តីពីការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍សម្រាប់អាជីវកម្មទេសចរណ៍បានចំនួន៤៦ទីតាំង។
- មន្ទីរបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយប្រកាស សេចក្តីសម្រេច និងសារាចរណែនាំ ស្តីពីការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់អាជីវកម្មសណ្ឋាគារ និងសេវាស្នាក់នៅទេសចរណ៍ ភោជនីយដ្ឋាន និងអាហារដ្ឋានទេសចរណ៍ជូនម្ចាស់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ក្នុងក្រុងស្ទឹងសែន ចំនួន៧០ទីតាំង (សណ្ឋាគារ ចំនួន១០ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន២៥ទីតាំង ភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន ចំនួន៣៥ទីតាំង) ចាប់ពីថ្ងៃទី១០-១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលប្រជុំមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។
- ក្រុមការងារមន្ទីរ បានចុះត្រួតពិនិត្យវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍សម្រាប់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ចំនួន៤៩ទីតាំង។

ខ. លទ្ធផលការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍

ចាប់តាំងពីប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ មន្ទីរបានចុះផ្សព្វផ្សាយនិងត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ និងផ្តល់ឡាបិលដល់មូលដ្ឋានអាជីវកម្មទេសចរណ៍ ដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងឆ្នាំ២០២០ មន្ទីរបានផ្តល់ឡាបិលវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ សរុបចំនួន៥៦ទីតាំង ក្នុងនោះមានសេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ចំនួន២៦ទីតាំង (សណ្ឋាគារ ចំនួន០៧ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន១៩ទីតាំង) ភោជនីយដ្ឋាន-អាហារដ្ឋាន ចំនួន២៩ទីតាំង និងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ ចំនួន០១ទីតាំង។
- ក្នុងឆ្នាំ២០២១ មន្ទីរបានបន្តផ្សព្វផ្សាយលើការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍បានសរុបចំនួន១៥៤កន្លែង (រមណីយដ្ឋាន ចំនួន០៣ទីតាំង សណ្ឋាគារ ចំនួន១០ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន៣៤ទីតាំង ភោជនីយដ្ឋាន-អាហារដ្ឋានចំនួន៦៧ទីតាំង សហគមន៍ទេសចរណ៍ចំនួន០២ទីតាំង ខាវអូខេចំនួន២៨ទីតាំង ម៉ាស្សាចំនួន១០ទីតាំង) និងត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍នៅតាមមូលដ្ឋានអាជីវកម្មទេសចរណ៍ សរុបចំនួន៤៩ទីតាំង (សណ្ឋាគារ ចំនួន០៧ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន២៧ទីតាំង ភោជនីយដ្ឋាន-អាហារដ្ឋាន ចំនួន១២ទីតាំង ខាវអូខេ ចំនួន០៣ទីតាំង) និងបានផ្តល់ឡាបិលវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ចំនួន០៤អាជីវកម្ម (សណ្ឋាគារ ចំនួន០២ទីតាំង ផ្ទះភ្ញៀវ ចំនួន០២ទីតាំង)។
- តាមរយៈការចុះផ្សព្វផ្សាយនិងវាយតម្លៃសង្កេតឃើញថា អាជីវកម្មទេសចរណ៍ភាគច្រើនបានព្យាយាមអនុវត្តន៍តាមវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ក្នុងការបង្ការជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយមានបិទសារណែនាំស្របតាមវិធានសុខាភិបាល មានដាក់អាវកុល ឬផែលសម្រាប់លាងសម្អាតដៃ

មានបិទ QR Code Stop covid-19 មានការវាស់កម្ដៅមុនចូលក្នុងបរិវេណអាជីវកម្ម ព្រមទាំងណែនាំដល់បុគ្គលិកបម្រើសេវាកម្មពាក់ម៉ាស់ការពារការចម្លង។ ដោយឡែកសម្រាប់អាជីវកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារតូចៗមួយចំនួននៅពុំទាន់អនុវត្តន៍ បានគ្រប់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យតាមវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍នៅឡើយ។

៤. ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍

- បានចុះអប់រំណែនាំ និងបណ្តុះបណ្តាលផ្ទាល់ដល់ទីតាំងសេវាកម្មទេសចរណ៍ផ្នែកបដិសណ្ឋារកិច្ចសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងយេនឌ័រក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ជូនម្ចាស់ និងបុគ្គលិកបម្រើការងារនៅក្នុងភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋានចំនួន២២ទីតាំង ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន១៧៤នាក់ ស្រី១១៤នាក់។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាណែនាំជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធតាមបណ្តាភូមិ ឃុំ គោលដៅនៃគម្រោងបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ដើម្បីបង្កើនភាពអង់អាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រី (PGM-WEE) របស់ក្រសួងកិច្ចការនារី រួមមានភូមិព្រៃគុយ(ក) ឃុំព្រៃគុយ ស្រុកកំពង់ស្វាយ និងភូមិឈើទាល ភូមិអូរត្រកែ ឃុំសំបូរ ស្រុកប្រាសាទសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី១-៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំបូកសរុបលទ្ធផលការងារនារី និងយេនឌ័រក្នុងត្រីមាសទី៣ នាថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាង នីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់ការបើកដំណើរការគ្រឹះស្ថានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ សាលាបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ និងមជ្ឈមណ្ឌលវាយតម្លៃក្នុងគន្លងប្រក្រតីថ្មី នាថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបង្កើនភាពអង់អាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រី នាថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ នៅមន្ទីរកិច្ចការនារីខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកទី១លើសេចក្តីព្រាង ស្តីពីស្តង់ដារសមត្ថភាពសម្រាប់អ្នកបម្រើសេវាកម្មក្នុងកម្មវិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងពិធីដប់លៀងផ្សេងៗ នាថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីការជំរុញការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងផែនការស្តារ និងលើកស្ទួយវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជាក្នុង និងក្រោយវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ នាថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកទី១ លើសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការទទួលស្គាល់គុណភាពបណ្តុះបណ្តាល ការវាយតម្លៃ និងសមត្ថភាពអ្នកជំនាញក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ នាថ្ងៃទី០៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយអំពីសារាចរ ស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org នាថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org

- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំបូកសរុបលទ្ធផលការងារនារី និងយេនឌ័រប្រចាំឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១ របស់ក្រសួងទេសចរណ៍ នាថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញកម្មវិធីZoom Meeting។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធចុះទិន្នន័យអ្នកជំនាញទេសចរណ៍ដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល និងទិន្នន័យកម្លាំងពលកម្មដែលកំពុងបម្រើការងារក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍នៅក្នុងប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org នាថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ www.tptd.org។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ស្តីពីសេចក្តីព្រាងផែនការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ក្នុងដំណាក់កាល និងក្រោយវិបត្តិកូវីដ១៩ ឆ្នាំ២០២១-២០២៥ នាថ្ងៃទី០៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលា ស្តីពីការបង្កើតតារាងម៉ាទ្រិករៀបចំគម្រោង(PDM)និងផែនការប្រតិបត្តិ និងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបង្កើនភាពអង់អាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីលើកទី៤ ចាប់ពីថ្ងៃទី០២-០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅមន្ទីរកិច្ចការនារីខេត្តកំពង់ធំ។
- បានសហការជាមួយនាយកដ្ឋានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលនៃក្រសួងទេសចរណ៍ និងមន្ទីរកិច្ចការនារីខេត្តកំពង់ធំ រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពឆ្លើយតបនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ សម្រាប់ស្ត្រីក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ជូនសហគមន៍ទេសចរណ៍សំបូរព្រៃគុក នាថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅមជ្ឈមណ្ឌលលក់ដល់ផលិតផលសហគមន៍សំបូរព្រៃគុក។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើលទ្ធផលបឋមនៃការអង្កេត ស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ-១៩ លើការបង្កើនភាពអង់អាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ខេត្តសៀមរាប និងកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានផ្សព្វផ្សាយដល់បុគ្គលិកបម្រើការងារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍អំពីការជ្រើសរើសយុវជន និងសិស្សានុសិស្សចូលរៀនដោយឥតគិតថ្លៃនៅសាលាទេសចរណ៍និងបដិសណ្ឋារកិច្ចវិវត្ត សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០-២០២១ នាថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១។

៥. ការអភិវឌ្ឍផលិតផលទេសចរណ៍

រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ដែលមានសក្តានុពលក្នុងខេត្តរួមមាន៖ រមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ប្រាសាទគុកនគរ រមណីយដ្ឋានភ្នំសន្ទុក រមណីយដ្ឋានស្ទឹងជីនិត ស្ទឹងព្រៃប្រសំ បឹងសំរឹទ្ធិ ទំនប់មករា ផ្លូវតាព្រំ រមណីយដ្ឋានកែងគោល មជ្ឈមណ្ឌលសាសនា វប្បធម៌ ទេសចរណ៍ សំពៅត្រៃលោកត្រៃលក្ខណ៍ និងវត្តឥន្ទ្រវិស័រៈ (ហៅវត្តកំពង់ធំ) ដែលមានទេសចរចូលចិត្តទៅទស្សនាកំសាន្តជាច្រើនក្នុងខេត្ត។

- បានចុះពង្រឹងការងាររៀបចំសេវាកម្មផ្ទះស្នាក់ និងការរៀបចំកន្លែងទស្សនានៅក្នុងសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងរមណីយដ្ឋាន នៅស្រុកកំពង់ស្វាយ ស្រុកប្រាសាទសំបូរ ស្រុកសន្ទុក និងស្រុកសណ្តាន់ បានចំនួន០៥ទីតាំង (សហគមន៍ទេសចរណ៍ចំនួន០៤ទីតាំង និងរមណីយដ្ឋានចំនួន០១ទីតាំង)។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពី វេទិកាទេសចរណ៍អាស៊ានឆ្នាំ២០២២ នាថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ តាម រយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំបច្ចេកទេសគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នេសាទធាត់សណ្តាយ និងដំណើរទស្សនកិច្ចទៅកាន់ខេត្តកែប និងកំពត ចាប់ពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។

- បានចូលរួមប្រជុំឆ្លងសេចក្តីព្រាងកម្មវិធីវិនិយោគបីឆ្នាំរំកិល(២០២១-២០២៣)របស់គណកម្មាធិការសម្របសម្រួលបច្ចេកទេស និងផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីណែនាំស្តីពីការរៀបចំ និងកសាងកម្មវិធីវិនិយោគបីឆ្នាំរំកិល(២០២២-២០២៤) របស់រដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលាខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំឆ្លុះបញ្ចាំងលទ្ធផលការចុះប្រមូលព័ត៌មាន និងផ្សព្វផ្សាយផលិតផលសហគមន៍ ដើម្បីត្រៀមរៀបចំពិពណ៌សហគមន៍ឆ្នាំ២០២២ ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ជាតិ ស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ នាថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ នៅសណ្ឋាគារកំពង់ធំរ៉ូយ៉ាល់។
- បានចូលរួមវេទិកាកសិករថ្នាក់តំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាប ស្តីពីការលើកកម្ពស់ទីផ្សារ និងការកែច្នៃកសិផលរបស់កសិករខ្នាតតូច និងមធ្យម នាថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមក្នុងពិធីប្រកាសផ្សព្វផ្សាយជាផ្លូវការដាក់ឱ្យអនុវត្តផែនការមេអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ខេត្តសៀមរាប ឆ្នាំ២០២១-២០៣៥ នាថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំបូកសរុបការងារទេសចរណ៍ក្នុងស្រុក០៩ខែ ដើមឆ្នាំ២០២១ និងទិសដៅអនុវត្តបន្ត នាថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមប្រជុំ ស្តីពីសមាសភាគគម្រោងរបស់អង្គការវិវេសអ្នកកម្ពុជា នាថ្ងៃទី២៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយនាយកដ្ឋានផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍នៃក្រសួងទេសចរណ៍ ស្តីពីឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យទេសចរណ៍បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០២១-២០២៥ ខេត្តកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ខេត្ត ស្តីពីការសិក្សាវាយតម្លៃស្ថានភាពការងារគ្រប់គ្រង និងសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃតំបន់ស្ទឹងសែន និងតំបន់ស្នួលបឹងទន្លេសាប ចាប់ពីថ្ងៃទី១២-១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាមួយក្រុមបេសកជនរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី(ADB) ស្តីពីការគាំទ្របច្ចេកទេសដោយក្រុមប្រឹក្សា ADB លើការកសាងផែនការប្រើប្រាស់ដីចំនួន ០៤កន្លែង និងប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីចំនួន ០២កន្លែងក្នុងក្រុងស្ទឹងសែន នាថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញកម្មវិធី Zoom Meeting។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាស្វែងយល់អំពី ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ខេត្ត និងផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅតំបន់បឹងទន្លេសាប នាថ្ងៃទី១០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលប្រជុំសាលាខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋាន និងសហគមន៍ទេសចរណ៍” តាមរយៈប្រព័ន្ធវីដេអូពីចម្ងាយដោយប្រើប្រាស់កម្មវិធី Zoom Meeting នាថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១។

- បានចូលរួមពិគ្រោះយោបល់ស្តីពី“គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការវាយតម្លៃស្តង់ដារសហគមន៍ ទេសចរណ៍និងផ្ទះស្នាក់សហគមន៍ទេសចរណ៍”តាមរយៈប្រព័ន្ធវីដេអូ ដោយប្រើប្រាស់កម្មវិធី Zoom Meeting នាថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមបច្ចេកទេស “គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានជលផល និងបង្កើនជីវភាព ផ្ទាល់សណ្តាយ” នាថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលាខេត្តកំពង់ធំ។
- បានប្រជុំពិភាក្សាជាមួយក្រុមនិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យនីតុន ដើម្បីចែករំលែកអំពីការងារ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅមន្ទីរ ទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចុះធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យរមណីយដ្ឋាន តំបន់សក្តានុពលទេសចរណ៍ សិប្បកម្ម និងសហ គមន៍នានា នៅក្នុងស្រុកសន្ទុក ស្រុកបារាយណ៍ ស្រុកតាំងគោក ស្រុកកំពង់ស្វាយ និងស្រុក ស្មោង ចាប់ពីថ្ងៃទី០៨-០៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាសមាណកម្ម កម្មវិធីវិនិយោគថ្នាក់ស្រុក ឃុំ នាថ្ងៃទី០៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២១ នៅរដ្ឋបាលស្រុកប្រាសាទបល្ល័ង្ក ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាសមាណកម្ម កម្មវិធីវិនិយោគថ្នាក់ស្រុក ឃុំ នាថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២១ នៅរដ្ឋបាលស្រុកបារាយណ៍ និងរដ្ឋបាលស្រុកតាំងគោក ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមវេទិកាជាតិអេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នាថ្ងៃទី២៧-២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅខេត្ត សៀមរាប។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីការកំណត់បែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រង និងផែនការ គ្រប់គ្រងតំបន់វារីសារបឹងទន្លេនាថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីការកំណត់បែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រង និងផែនការ គ្រប់គ្រងតំបន់វារីសារស្ទឹងសែននាថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១នៅមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តកំពង់ធំ។
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយក្រុមការងារអង្គការសម្ព័ន្ធភាពដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានជលផល (FACT) អំពីវឌ្ឍនភាពការងារសហគមន៍ និងការបង្កើនកិច្ចសហការក្នុងការជំរុញអោយដំណើរវិស័យ អេកូទេសចរណ៍ជាតិ សហគមន៍គោលដៅប្រកបដោយនិរន្តរភាព នាថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២១ នៅមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចុះពង្រឹងសមត្ថភាព និងការបញ្ជ្រាបចំណេះដឹងបន្ថែមលើការរៀបចំផ្ទះស្នាក់សហគមន៍ នាថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅសហគមន៍ស្ទឹងត្រែវីបឹងក្រញ៉ាកស្ថិតក្នុងស្រុកសណ្តាន់ ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការរៀបចំទំព័រហ្វេសប៊ុក ការរៀបចំមាតិកា និងជំនាញក្នុង ការវីដេអូ ដែលរៀបចំដោយគម្រោង USAID ព្រៃឡង់បៃតង ចាប់ពីថ្ងៃទី១៩-២១ ខែ មករា ឆ្នាំ២០២១ នៅខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ស្តីពីការកសាងកម្មវិធីវិនិយោគបីឆ្នាំរំកិលខេត្ត (២០២១-២០២៣) នាថ្ងៃទី ១៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលាខេត្តកំពង់ធំ។
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយក្រុមការងារនាយកដ្ឋានផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ អំពីវឌ្ឍនភាព នៃការរៀបចំឯកសារផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០២១-២០២៥ ខេត្តកំពង់ធំ នាថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ នៅមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។

៦. ការគ្រប់គ្រងបណ្តុលព័ត៌មានទេសចរណ៍

- បានប្រចាំការផ្តល់ព័ត៌មានជូនភ្ញៀវទេសចរ នៅការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍ប្រាសាទសំបូរ ព្រៃគុក។
- បានប្រមូលស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរនៅតាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ សណ្ឋាគារ និងសេវាកម្មស្នាក់នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ សម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍ស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរក្នុងឆ្នាំ២០២១។
- បានចុះណែនាំ ស្តីពីការរៀបចំគ្រប់គ្រងភ្ញៀវទេសចរ និងការពង្រឹងផលិតផលទេសចរក្នុងឱកាសព្រះរាជពិធីបុណ្យអុំទូក បណ្តែតប្រទីប និងសំពះព្រះខែ អកអំបុក ជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ តាមមូលដ្ឋានអាជីវកម្មសេវាកម្មស្នាក់នៅ ភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន និងរមណីយដ្ឋាននៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានសម្របសម្រួលជូនក្រុមការងារបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយសង្គមក្រសួងទេសចរណ៍ ក្នុងការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការពង្រឹងការងារគ្រប់គ្រងបណ្តាញសង្គមក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ នាថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១ នៅសាលប្រជុំមន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ។
- បានផ្សព្វផ្សាយសារាចរណែនាំ ស្តីពីការរៀបចំគ្រប់គ្រងភ្ញៀវទេសចរនិងការពង្រឹងផលិតផលទេសចរក្នុងឱកាសពិធីបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌប្រពៃណីជាតិ ជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ តាមមូលដ្ឋានអាជីវកម្មសេវាកម្មស្នាក់នៅ ភោជនីយដ្ឋាន អាហារដ្ឋាន និងរមណីយដ្ឋាននៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានចុះផ្សព្វផ្សាយ និងពង្រឹងការរៀបចំមូលដ្ឋានអាជីវកម្មស្របតាមសារាចរណែនាំលេខ ០០៣ សរណន ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការរៀបចំគ្រប់គ្រងចរន្តភ្ញៀវទេសចរតាមមូលដ្ឋានអាជីវកម្ម និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងគោលដៅទេសចរណ៍ទូទាំងប្រទេស នាឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិខ្មែរ នៅតាមបណ្តារមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងមូលដ្ឋានអាជីវកម្មទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បានផ្សព្វផ្សាយណែនាំ និងត្រួតពិនិត្យលើការងាររៀបចំពង្រឹងគុណភាពផលិតផលទេសចរណ៍ក្នុងឱកាសពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីចិន-វៀតណាម ចាប់ពីថ្ងៃទី១២-១៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅតាមបណ្តា រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ និងមូលដ្ឋានអាជីវកម្មទេសចរណ៍។
- បានរៀបចំ និងជួសជុលស្លាកសញ្ញាបង្ហាញពីសក្តានុពលទេសចរណ៍ខេត្តកំពង់ធំ បានចំនួន ០៥ទីតាំង។
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញប្រមូលទិន្នន័យស្ថិតិទេសចរណ៍ក្នុងបរិការណ៍ជំងឺកូវីដ១៩ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៧-១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ នៅខេត្តកំពង់ចាម។
- បានសម្របសម្រួលជូនក្រុមការងារទូរទស្សន៍អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ចុះថតទិដ្ឋភាពរមណីយដ្ឋានស្ទឹងជីនិត និងទិដ្ឋភាពទំនប់បង្អៀរ ៦មករា ដើម្បីផលិតកម្មវីធីកម្សាន្តទេសចរណ៍។

៧. ទិសដៅការងារសម្រាប់អនុវត្តបន្ត

- អញ្ជើញម្ចាស់អាជីវកម្មទេសចរណ៍ឱ្យមកដាក់ពាក្យស្នើសុំថ្មី ឬបន្តអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ពីអង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំនិងក្រសួងទេសចរណ៍។
- ចុះត្រួតពិនិត្យទីតាំងស្នើសុំប្រកបអាជីវកម្មតាមប្រភេទសេវាកម្មទេសចរណ៍ និងរៀបចំឯកសារពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍បញ្ជូនទៅក្រសួងទេសចរណ៍ ដើម្បីស្នើសុំការសម្រេចជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍។

- ចុះត្រួតពិនិត្យទីតាំងស្នើសុំប្រកបអាជីវកម្មតាមប្រភេទសេវាកម្មទេសចរណ៍ និងរៀបចំឯកសារផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍បញ្ជូនទៅអង្គភាពច្រកចេញចូលតែមួយខេត្តកំពង់ធំ ដើម្បីស្នើសុំការសម្រេចជូនប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍។
- បន្តការចុះផ្សព្វផ្សាយ ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃផ្តល់ឡាបិល ស្តីពីការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ជូនអាជីវកម្មទេសចរណ៍។
- ផ្សព្វផ្សាយនិងណែនាំដល់មូលដ្ឋានអាជីវកម្មដែលងាយរងគ្រោះដោយសារគ្រឿងញៀន ការជួញដូរស្រ្តី និងកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ឱ្យចូលរួមសហការជាមួយសមត្ថកិច្ចដើម្បីបង្ការនិងទប់ស្កាត់បានទាន់ពេលវេលា។
- បន្តការតាមដានការបិទអាជីវកម្មទេសចរណ៍ជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលរងផលប៉ះពាល់នៃការរាតត្បាតដោយជំងឺកូវីដ-១៩ នៅក្នុងកំពង់ធំ។
- ចុះពង្រឹងលើការងារផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍ របស់មន្ត្រីជូនក្រោយទទួលបានបន្ទុកនៅតាមការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយស្រុក ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- ចុះអប់រំណែនាំ និងបណ្តុះបណ្តាលផ្ទាល់ដល់ទីតាំងសេវាកម្មទេសចរណ៍ផ្នែកបដិសណ្ឋារកិច្ចសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ និងការចុះឈ្មោះសិក្ខាកាមនូវជំនាញវិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ។
- បន្តរៀបចំសេចក្តីប្រាង្គផែនការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍របស់ខេត្តកំពង់ធំ ឆ្នាំ២០២១-២០២៥ និងពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងទេសចរណ៍។
- បន្តកិច្ចសហការជាមួយអង្គការដៃគូ ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារសម្រាប់គាំទ្រដល់សហគមន៍ទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បន្តការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលព័ត៌មានទេសចរណ៍ និងផ្តល់ព័ត៌មានជូនភ្ញៀវទេសចរជាប្រចាំថ្ងៃនៅការិយាល័យព័ត៌មានទេសចរណ៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃតុក។
- ប្រមូល និងចងក្រងទិន្នន័យស្ថិតិភ្ញៀវជាតិ បរទេស នៅតាមរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍សណ្ឋាគារ និងសេវាកម្មស្នាក់នៅទេសចរណ៍ប្រចាំខែ។
- ចុះផ្សព្វផ្សាយសារចរណែនាំ ស្តីពីការរៀបចំគ្រប់គ្រងភ្ញៀវទេសចរនិងការពង្រឹងផលិតផលទេសចរក្នុងឱកាសពិធីបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌប្រពៃណីជាតិខ្មែរ នៅតាមបណ្តារមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍និងមូលដ្ឋានអាជីវកម្មទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។
- បន្តការផ្សព្វផ្សាយ “កម្ពុជា៖ព្រះរាជាណាចក្រអច្ឆរិយៈ ផ្តល់ភាពកក់ក្តៅ” និងចលនា “ប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាល្អ និងបដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ”។
- បន្តការផ្សព្វផ្សាយ “កម្ពុជា៖ព្រះរាជាណាចក្រអច្ឆរិយៈ ផ្តល់ភាពកក់ក្តៅ” និងចលនា “ប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត រមណីយដ្ឋានស្អាត សេវាល្អ និងបដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ”។
- រៀបចំរបាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលការងារទេសចរណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ២០២១។
- ត្រួតពិនិត្យវត្តមានរបស់មន្ត្រីរាជការមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងរៀបចំរបាយការណ៍វត្តមានប្រចាំសប្តាហ៍ ប្រចាំខែជូនក្រសួងទេសចរណ៍។
- រៀបចំឯកសារបើកប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការប្រចាំខែ និងបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យបានទាន់ពេលវេលាកំណត់ ស្របតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត។

- រៀបចំរបាយការណ៍ចំណូលចំណាយថវិកាតាមចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ២០២២ ជូនមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុខេត្តកំពង់ធំ។
- រៀបចំឯកសារដំណើរការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈរបស់មន្ទីរ និងរៀបចំរបាយការណ៍អនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈប្រចាំត្រីមាស ឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ២០២២។

៨. បញ្ហាប្រឈម និងសំណូមពរ

ក. បញ្ហាប្រឈម

- អំឡុងពេលចុះផ្សព្វផ្សាយត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ ឃើញថានៅមានអាជីវកម្មទេសចរណ៍តូចៗជាលក្ខណៈគ្រួសារ មានការលំបាកក្នុងការជំរុញឱ្យពួកគាត់អនុវត្តន៍តាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យអនុវត្ត។
- បច្ចុប្បន្ននេះចំនួនមន្ត្រីរាជការបំពេញការងារនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធមន្ទីរ មានចំនួនតិចនៅឡើយ ដែលពុំស្របតាមទំហំការងារប្រចាំថ្ងៃ និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់មន្ទីរ។

ខ. សំណូមពរ

- ស្នើសុំមន្ត្រីក្របខណ្ឌថ្មីបន្ថែម ដើម្បីបំពេញការងារប្រចាំថ្ងៃស្របតាមទំហំការងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធមន្ទីរ ដោយពេលបច្ចុប្បន្ននេះមន្ទីរមានចំនួន០៦ការិយាល័យ និងមានមន្ត្រីរាជការសរុបមានចំនួន១៣រូប ដឹកនាំដោយប្រធានមន្ទីរចំនួន០១រូប អនុប្រធានមន្ទីរចំនួន០១រូប ប្រធានការិយាល័យចំនួន០៤រូប អនុប្រធានការិយាល័យចំនួន០៦រូប (ស្រី០៤រូប) និងមន្ត្រីចំនួន០១រូប។

សេចក្តីដូចបានគោរពជូនខាងលើ សូម **ឯកឧត្តមបណ្ឌិតជ្រុងស្រី** មេត្តាជ្រាបអំពីសកម្មភាពការងារ និងទិសដៅអនុវត្តបន្តរបស់មន្ទីរ និងសូមមេត្តាផ្តល់នូវអនុសាសន៍ណែនាំបន្ថែមទៀតដើម្បីឱ្យមន្ទីរអាចអនុវត្តនូវសកម្មភាពការងារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ។

សូម **ឯកឧត្តមបណ្ឌិតជ្រុងស្រីក្រសួងទេសចរណ៍** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ។

ថ្ងៃចន្ទ ៨រោច ខែមិគសិរ ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៥

កំពង់ធំ ថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១

ប្រធានមន្ទីរ

សេង រោង

លេខ.....

បានឃើញ

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៥
កំពង់ធំ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០២១

អភិបាល

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤

គ្រូរាជធានីបុរាណ
សាស្ត្រ សាសនា ប្រាសាទបុរាណ

បក្សស្រី:

គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

សហគមន៍អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍

ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

ខេត្តកំពង់ចាម

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៤

សម្រាប់ប្រើប្រាស់តែប៉ុណ្ណោះ បើប្រើប្រាស់តាមការណែនាំ គឺជាប្រភេទសៀវភៅប្រើប្រាស់តែប៉ុណ្ណោះ

លក្ខន្តិកៈ

របស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍ អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

មាតិកា

ទំព័រ

១. គោលបំណងនៃការបង្កើតគណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍	២
២. វេលាប្រយោជន៍នៃការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍	២
៣. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ	២
៤. ក្នុងនាមគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ	៣
៥. មេធាវីគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ	៣
៦. អាណត្តិរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ	៤
៧. ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ	៤
៨. ការពិនិត្យពីសមាជិកគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ	៤
៩. អំពីរបាយការណ៍	៤
១០. ការដោះស្រាយជម្លោះ	១០
១១. ការកែប្រែអាណត្តិ	១០

លក្ខន្តិកៈ

របស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិសហគមន៍ អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទសំបូរព្រៃកុក

១ គោលបំណងនៃការបង្កើតគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

ក- ដើម្បីធ្វើផែនការគ្រប់គ្រង និងរៀបចំវិស័យទេសចរណ៍វប្បធម៌ជាតិប្រាសាទសំបូរព្រៃកុក ដែលមានទីតាំងក្នុងស្រុកប្រាសាទ សំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ។

ខ- ដើម្បីទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋាភិបាល និងភ្នាក់ងារដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទេសចរណ៍វប្បធម៌ ជាពិសេស ក្នុងគោលបំណងសម្របសម្រួលក្នុងការអនុវត្តគម្រោងទេសចរណ៍វប្បធម៌ជាតិ។

គ- ដើម្បីប្រជាជននៅក្នុងតំបន់មានកម្រិតជីវភាពកាន់តែប្រសើរតាមរយៈការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នេះ។

២ ផលប្រយោជន៍នៃទេសចរណ៍វប្បធម៌ជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍

ក- ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ដល់អ្នកភូមិដែលរស់នៅជុំវិញ។

ខ- ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាប្រយោជន៍វិជ្ជាជីវៈទេសចរណ៍ និងប្រជាជនដែលមកធ្វើទស្សនកិច្ច ដោយឱ្យគេបានយល់ដឹងពីតម្លៃសម្បត្តិវប្បធម៌ និងធម្មជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍។

៣ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

៣.១- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងម្នាក់ (ភូមិទាំងប្រាំពីរ)

ក- ជំហានដំបូងជ្រើសរើស តែងតាំងមនុស្ស២រូបពីភូមិមួយៗ (ប្រុស និងស្រី)។

ខ- ប្រសិនបើការតែងតាំងនេះអាចទទួលយកបាន អ្នកភូមិទាំងអស់នឹងបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរបស់ខ្លួនតាមភូមិ។

៣.២- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងស្ត្រី

ក- ជំហានដំបូងភូមិមួយៗ តែងតាំង និងបោះឆ្នោតតំណាងស្ត្រីម្នាក់។

ខ- ក្រៅពីអ្នកតំណាងប្រាំពីរនាក់ អនុគណៈកម្មការជ្រើសរើសតំណាងមីនាក់ទៀត។

៣.៣- សិទ្ធិនៃការបោះឆ្នោត

ដើម្បីជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មការប្រតិបត្តិភូមិម្នាក់ៗត្រូវមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម :

- អ្នកភូមិដែលបានចុះឈ្មោះនៅក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់។
- មានអាយុចាប់ពី១៨ឆ្នាំឡើងទៅ។

- ការបោះឆ្នោតត្រូវតែធ្វើឡើងដោយការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់។

៣.៤- សិទ្ធិនៃការឈរឈ្មោះ

- បេក្ខជនត្រូវមានកាយសម្បទាល្អ។
- មានអាយុចាប់ពី២៥ឆ្នាំឡើងទៅ។
- មានសីលធម៌។
- មានកម្រិតវប្បធម៌ អាចសរសេរ និងអានបាន។
- មានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារ។

៤ តួនាទីរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

តួនាទីរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានដូចខាងក្រោម ៖

- អភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍។ ពន្យល់អ្នកភូមិអំពីទស្សនៈនៃការបង្កើតទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមរបស់អ្នកភូមិនៅក្នុងតំបន់។
- ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអ្វីដែលគណៈកម្មការប្រតិបត្តិបានប្រជុំពិភាក្សា និងព័ត៌មានផ្តល់យោបល់អ្នកភូមិទៅដល់គណៈកម្មការវិញ។
- អភិរក្សសម្បត្តិវប្បធម៌បេតិកភណ្ឌជាតិ និងធម្មជាតិសម្រាប់ប្រជាជនខ្មែរជំនាន់នេះ និងជំនាន់ក្រោយដោយសារសម្បត្តិដែលផ្តល់ឱកាសទាំងនេះផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ធ្វើឱ្យជីវភាពប្រជាជនដែលរស់នៅ ជុំវិញតំបន់នេះកាន់តែប្រសើរឡើង។
- រៀបចំគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិ និងការអភិរក្សប្រាសាទដែលគ្រប់គ្រង ដោយសហគមន៍។
- ចរចា និងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗសម្រាប់ទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិ និងការអភិរក្សប្រាសាទដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ដូចជា ៖ រដ្ឋសំណាច ម្ចាស់ដីកម្មសិទ្ធិ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាដើម។

៥ របបសម្ព័ន្ធគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

៥.១- របបសម្ព័ន្ធ

គណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានសមាជិកចំនួន១០រូប ដែលក្នុងនោះមានស្ត្រី៣រូបយ៉ាងតិច មកពីភូមិដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកតំណាង ភូមិពោធិ៍ទ្រេត១រូប ភូមិកំពង់ឈើទាល១រូប ភូមិសិរីទ្វារ១រូប ភូមិសំបូរ១រូប ភូមិអូរត្រែក១រូប ភូមិជ្វាយសំពៅ១រូប និងភូមិអាត់ស្សី១រូប។

៥.២- លើសពីនេះគណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានទីប្រឹក្សាមកពី៖

- សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាស្រុក២រូប
- សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ៣រូប
- អភិរក្សចំណុច១រូប
- ទេសចរណ៍ចំណុច១រូប។

៥.២.១- តួនាទីរបស់ទីប្រឹក្សា ឃុំ ស្រុក

- ជួយសម្របសម្រួល និងដោះស្រាយទំនាស់។
- ផ្តល់ជាយោបល់ដល់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង។
- ចូលរួមរៀងរាល់ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានដល់លទ្ធផលប្រជុំទៅក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ ស្រុក ជារៀងរាល់ខែ។
- រាយការណ៍អំពីសកម្មភាពផ្សេងៗទៅឱ្យវិទ្យាស្ថាន និង NGO គាតា។

៥.២.២- តួនាទីរបស់តំណាងមកពីមន្ទីររដ្ឋបាល និងវិស័យស្រូវ៖

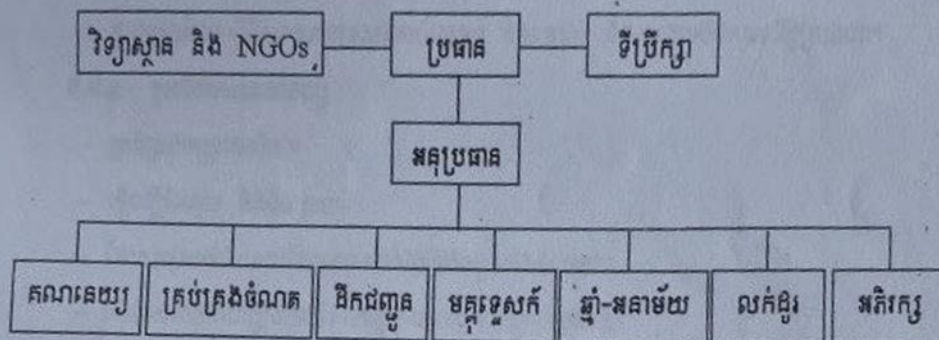
- ជួយសម្របសម្រួលផ្នែកអភិរក្សជាខ្លះនៅក្នុងតំបន់ប្រាសាទ។ ចូលរួមចំណែកការងារជួសជុល និងអភិរក្ស និងធ្វើកំណាយត្រូវសហការណ៍ជាមួយឆ្នកជំនាញមកពីវិទ្យាស្ថាន និងមន្ទីរជំនាញពាក់ព័ន្ធ ទាំងក្នុង និងក្រៅស្រុក។
- ដាក់ផែនការណ៍ដល់ផ្នែកអភិរក្ស និងសំអាតព្រៃបោះ និងកែលម្អផ្លូវ។
- ចូលរួមជាយោបល់ដល់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ ដើម្បីអភិរក្សគម្រោង។
- ចូលរួមរាល់ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- អប់រំ និងណែនាំ ជូនជ្រោយជីវៈប្រព្រឹត្តិសាស្ត្រ ប្រពៃណី ដល់សហគមន៍ និងប្រជាជនទាំងអស់។
- រាយការណ៍រាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងតំបន់ ដល់ខេត្តកំពង់ធំ និងមន្ទីរជំនាញពាក់ព័ន្ធ។

៥.២.៣- តួនាទីរបស់តំណាងមកពីមន្ទីរទេសចរណ៍

- ជួយសម្របសម្រួលផ្នែកទេសចរណ៍។
- ផ្តល់ជាយោបល់ដល់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ ដើម្បីអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ដល់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- ចូលរួមរាល់ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- រាយការណ៍រាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដល់ខេត្តកំពង់ធំ និងមន្ទីរទេសចរណ៍។

៥.៣- វិទ្យាស្ថាន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ មានតួនាទីដើម្បីសម្របសម្រួល និងផ្តល់ជំនួយទៅ

លើការធ្វើគម្រោងការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិគាំទ្រដល់ប្តូរព្រៃឥត។

៥.៤- តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់សមាជិកអនុគណៈកម្មការ

៥.៤.១- តួនាទីរបស់ប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

- សម្របសម្រួលគ្រប់សកម្មភាពទាក់ទងនឹងគម្រោងទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិ និងការអភិរក្សប្រាសាទដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍។
- ដោះស្រាយនូវរាល់បញ្ហាដែលជួបប្រទះ។
- អប់រំ និងផ្តល់ការណែនាំសមាជិកគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- ត្រួតពិនិត្យនូវរាល់ប្រាក់ចំណូល និងចំណាយ។
- ធ្វើផែនការ និងអនុវត្តនូវរាល់សកម្មភាពរបស់គម្រោងអភិរក្សប្រាសាទ និងធម្មជាតិ។
- ថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងរាល់ឯកសាររបស់គម្រោងទេសចរណ៍វប្បធម៌ធម្មជាតិ។
- ធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងគម្រោង។
- តាមដាន និងវាយតម្លៃ។
- ពេលដែលអវត្តមាន ត្រូវផ្ទេរការងារទៅឱ្យអនុប្រធាន ឬសមាជិកម្នាក់។
- ធ្វើរបាយការណ៍ពីសកម្មភាពការងារជូនស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរៀងរាល់ខែ។

៥.៤.២- តួនាទីរបស់អនុប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

- ជំនួសការឱ្យប្រធាន និងជំនួយការប្រធាន ក្នុងពេលប្រធានអវត្តមាន។
- អនុវត្តផ្ទាល់នូវការងារដែលប្រធានដាក់ជូន។
- ទំនាក់ទំនងជាមួយប្រធាន និងសមាជិក។

- អប់រំ និងផ្តល់ការណែនាំដល់សមាជិកគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- រាយការណ៍នូវសកម្មភាពការងារទៅឱ្យប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- ផ្តល់នូវព័ត៌មានស្តីពីសកម្មភាពទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិ និងការងារអភិរក្សទៅឱ្យប្រជាជន។

៨.៤.៣- តួនាទីរបស់គណនេយ្យ

- គ្រប់គ្រងគម្រោងថវិកា។
- ធ្វើបញ្ជីចំណូល និងចំណាយ។
- ថែរក្សានូវរាល់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងការចំណូលនិងចំណាយ។
- ធ្វើរបាយការណ៍ជារៀងរាល់ខែទៅឱ្យប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។
- មានទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិក។
- ត្រូវដឹងពីចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍ដែលមកទស្សនា។

៨.៤.៤- តួនាទីរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងចំណាត់

- ទទួលទុលត្រូវលើសំបុត្រយាងយន្ត និងបញ្ជីគណនេយ្យ។
- ធ្វើរបាយការណ៍នៃប្រាក់ចំណូលទៅឱ្យគណនេយ្យ។
- កត់ត្រាទុកនូវចំនួនយាងយន្ត។
- រៀបចំកន្លែងចំណាកកង់ រទេះគោ និងយាងយន្តគ្រប់ប្រភេទប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងមានសណ្តាប់ធ្នាប់។
- ធ្វើរបាយការណ៍ពីសកម្មភាពការងារទៅឱ្យប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ។

៨.៤.៥- តួនាទីអ្នកគ្រប់គ្រងសេវាកម្ម កង់ រទេះគោ (ផ្នែកធិកជញ្ជូន)

- រៀបចំកង់ រទេះគោសម្រាប់ភ្ញៀវ។
- គ្រប់គ្រងរទេះ និងត្រួតពិនិត្យលើសុវត្ថិភាព។
- ស្មោះត្រង់ និងច្បាស់លាស់នៅក្នុងការគ្រប់គ្រង និងបែងចែកថវិកា។
- ធ្វើរបាយការណ៍ទៅឱ្យប្រធានរៀងរាល់ខែ។

៨.៤.៦- តួនាទីអ្នកគ្រប់គ្រងសេវាកម្មជំនឿវ (មន្ត្រីទូសក់)

- រៀបចំអ្នកជំនឿវសម្រាប់ភ្ញៀវទេសចរ។
- ចាត់ចែងនូវសមាជិករបស់ខ្លួនសម្រាប់ភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិ។
- មានទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិកគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ ក៏ដូចជាសមាជិកទូទៅ។
- កត់ត្រានូវព័ត៌មានរបស់អ្នកទេសចរ ដើម្បីអភិវឌ្ឍគម្រោង។

- សរសេររបាយការណ៍ទៅឱ្យប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិជារៀងរាល់ខែ។
- ការប្រើសេវាសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវជាសិស្សដែលបានជាប់ឌីប្លូម ឬបាក់ឌ្រូប ចេះភាសាបរទេស និងជាកូនចៅអ្នក
កូនក្នុងសហគមន៍។
- ចូលរួមក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកគាំភ្លៀង។
- អប់រំពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ប្រាសាទ បរិស្ថាន និងសម្របសម្រួលដល់ទេសចរណ៍ដែលមកទស្សនាភិក្ខុ។
- កត់ត្រាទុកចំណុចដែលបានគាំភ្លៀង។

៥.៤.៧- គ្មានទីអ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកផ្សេងៗ និងអនាម័យ

- រៀបចំឈ្មោះអ្នកចុះប្រចាំការ កំណត់ពេលវេលា និងវេនសម្រាប់ប្រចាំការ។
- ធ្វើរបាយការណ៍រាល់សកម្មភាពការងារទៅឱ្យគណៈកម្មការប្រតិបត្តិជារៀងរាល់ខែ។
- ត្រូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយអភិរក្ស និងជួសជុលប្រាសាទ។
- ពន្យល់ពីភារកិច្ចរបស់គ្នាទៅលើបំពេញការងារចំពោះភ្លៀងទេសចរ :
 - ត្រូវហាមឃាត់ជិះគ្រប់ប្រភេទក្នុងបរិវេណប្រាសាទ។
 - ហាមចោលសំរាម។
 - ហាមបរិភោគក្នុងបរិវេណប្រាសាទ។
 - ហាមសរសេរលើប្រាសាទ។
 - ហាមឡើងលើប្រាសាទ។
- ផ្តាំទាំងអស់ត្រូវមានភារកិច្ចសំអាតទាំងក្នុង និងក្រៅបរិវេណប្រាសាទ។
- ក្នុងពេលប្រចាំការ ប្រសិនបើបង្គោលបណ្តាបទល្មើសណាមួយ ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់ប្រធានគណៈ
កម្មការប្រតិបត្តិ។
- ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវឆន្ទៈជាអ្នកថែរក្សាសម្បត្តិវប្បធម៌ប្រាសាទ និងធម្មជាតិដែលមានជុំវិញ។
- ត្រូវពន្យល់ដល់ប្រជាជនឱ្យដឹងនូវបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ វប្បធម៌ និងការអភិរក្សប្រាសាទ។
- ណែនាំភ្លៀង និងអ្នកលក់ដូរ ឥតិវិធីលប្បិៈពាល់នៃសំរាម។
- ការត្រួតពិនិត្យលើបញ្ហាសំរាម គឺត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងបរិវេណប្រាសាទ ចំពោះអ្នកគាំភ្លៀងត្រូវពិនិត្យលើបញ្ហា
សំរាមដែរ ដែលមាននៅតាមដងផ្លូវ។

៥.៤.៨- គ្មានទីរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងសេវាកម្មលក់ដូរ

- រៀបចំសេវាកម្មលក់ដូរមានភេសជ្ជៈ និងវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍។

- គ្រប់គ្រង និងថែរក្សាសម្រាប់សក់ដូរ។
- ធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌនូវសម្ភារៈដែលទទួល និងសម្ភារៈដែលបានលក់ហើយ។
- គ្រប់គ្រង និងថែរក្សាឯកសារបញ្ជីសម្ភារៈ។
- ត្រួតពិនិត្យនូវរាល់សកម្មភាពលក់ដូរ និងធ្វើការបែងចែកវេលា។
- សរសេរបញ្ជីការណ៍ជូនទៅប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិជារៀងរាល់ខែ។
- អប់រំ និងណែនាំដល់ភ្ញៀវ និងអ្នកលក់ដូរពីបញ្ហាសំរាម។
- រាល់តួបលក់ដាច់ អាហារដែលនៅក្រៅកម្មវិធីរបស់សហគមន៍ចាំបាច់ត្រូវបង្ហាត់ទាត់ដល់សហគមន៍ចំនួន ១០០ រៀលក្នុងមួយថ្ងៃ។

៨.៤.៤- តួនាទីរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកអភិរក្សសំអាតព្រៃបោះ និងកែលម្អផ្លូវ

- រៀបចំផែនការនៃការអភិរក្សដោយឆ្លងយោបល់ពីក្រុមអ្នកជំនាញមកពីវិទ្យាស្ថាន។
- ទទួលផែនការ និងអនុវត្តការងារសំអាតព្រៃបោះនៅក្នុងបរិវេណប្រាសាទ និងនៅតាមដងផ្លូវ និងការរៀបចំកែលម្អផ្លូវ។
- ធ្វើរបាយការណ៍ពីសមាជិកចូលរួមក្នុងសកម្មភាពក្នុង១លើកៗនិងរាយការណ៍ដល់ប្រធានគណៈកម្មការប្រតិបត្តិជារៀងរាល់ខែ។
- រាយការណ៍ពីទីតាំងប្រាសាទថ្មីៗដែលជុំវិញចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌ។
- មានភារកិច្ច អភិរក្សប្រាសាទដែលមាននៅបរិវេណចម្ការស្រែ
- សម្របសម្រួល និងធ្វើទំនាក់ទំនងល្អរវាងសមាជិក និងក្រុមអ្នកអភិរក្សជួសជុលប្រាសាទ ដោយត្រូវរៀនសូត្រពីបច្ចេកទេសនៃអ្នកអភិរក្ស។
- ត្រូវរាយការណ៍ពីស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់របស់ប្រាសាទដល់ក្រុមអ្នកជំនាញអភិរក្ស និងជួសជុលប្រាសាទ។
- ត្រូវធានាដល់ប្រជាជនឱ្យយល់ពីតម្លៃ និងសារៈសំខាន់នៃការថែរក្សាប្រាសាទ និងប្រវត្តិសាស្ត្រ។

៦- អាណត្តិរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

គណៈកម្មការប្រតិបត្តិមានអាណត្តិរយៈពេល២ឆ្នាំ។ ពេលអនុគណៈកម្មការនេះចប់អាណត្តិ សមាជិកភាគគណៈកម្មការប្រតិបត្តិទាំងអស់ និងធ្វើការជ្រើសរើសឡើងវិញតាមរយៈការបោះឆ្នោត។ សមាជិកដដែលនោះអាចឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោតជាគណៈកម្មការប្រតិបត្តិសារជាថ្មីបាន។

៨- ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ ៖ រូបភាពនៅមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

រូបទី១៖ ច្រកចូលមណីយដ្ឋានប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក

រូបទី២៖ ស្រះទឹកក្នុងមណីយដ្ឋាន

រូបទី៣៖ ផ្ទាំងព័ត៌មាន

រូបទី៤៖ ក្រមប្រតិបត្តិសម្រាប់អ្នកទស្សនា

រូបទី៥៖ បញ្ជារលក់សំបុត្រ

រូបទី៦៖ ផែនទីប្រាសាទសំបូរព្រែកកុក

រូបទី៧៖ គម្រោងជួសជុលក្រុមប្រាសាទតោ

រូបទី៨៖ ក្រុមប្រាសាទតោ

រូបទី៩៖ ប្រាសាទតោ

រូបទី១០៖ ក្រុមប្រាសាទយាយព័ន្ធ

រូបទី១១៖ ប្រាសាទយាយព័ន្ធ